

Szerkesztőség
Városi-könyvtár, Fischer Pál könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként a. u. 4-8 óra közt.

Írást küldendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városi-könyvtár, Fischer Pál könyv-
kereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik HATYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiállításai árak

Egyes évről 12 korona
Félévről 8 korona
Negyedévről 8 korona

Nyitólétező 40 fillér

Kiállítások, valamint a hirdetések és
vonatkozók Fischer Pál könyvkeres-
kedésében intézkedik.

Szerkesztési levelek csak ismert kezű
al fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér.

Nagykanizsa, 1903.

Feladó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, november 1.

Világosságot!

II.

Az első világító sugár hatoljon be a
társadalom ama rétegeibe ahol sötétlő
örvényekben a gyöngök vergődnek!

Az első sugár világítsa azokra
akik a gyöngök között is leggyöngöb-
bek. — a gyermekekre!

A gyermekvédelem érdekében ugyan
nagyon sokat tettek már azok a jó lel-
kek, kik a világosság ébresztő és me-
lítő sugaraival járják a társadalomnak
védelemre, gyámoltató testvéri kezekre
váró rétegeit: de azért, még igen-igen
sok a tennivaló.

Iszonyu a gyermekek halandósága
Magyarországon. — Nincs az a pusztító
hadjárat, mely annyi emberáldozatot
követelne, mint amennyi gyöngö gyer-
mekélet kerül évente a butaság és
gonoszság bálványainak oltáira.

Honnan szaporodjanak a nemzet
munkabíró karjai, ha egyre nőnek a
gyermek-tetek hekatombái?!

Az anyagcsinálás szörnyű mestersé-
gét majdnem zavartalanul űzik sz. mos
vidéken.

Másutt helyi szokássá fejlődött az
emberéletnek csirájában való elemész-
tése.

Ahol az alávalóság nem működik,
ott a közöny, a butaság, a babona, az
előítélet, a nyomor szedik a dozataikat
a védtelen gyermekek körében.

Pedig nem a természet kincsek bő-
sége, hanem a munkások sokasága
teremt meg a nemzetek jólétét, hatal-
mát, boldogságát, és az emberi haladás
terén megnyilatkozó nagyságát.

Meg kell menteni a nemzet számára
minden megmenthető gyermek-életet.
De még ez sem elég!

A gyermek-védelem nem szorítkoz-
hatik a gyermek pusztá életének meg-
mentésére, hanem folytatását és kie-
gészítését kell hogy találja a nevelésben.

Aki rosszul neveli gyermekét, nem
kisebb bűnös az anyagcsinálónál; mert
az elhibázott nevelés a szerencsétlen
élet gyom-ágya; a szerencsétlen élet
pedig rosszabb a halálnál.

A helyes irányú nevelésnek nemcsak
a családban, hanem az iskolában is kell
folynia. Az oktatás a neveléssel szoros
kapcsolatban van.

És éppen azért, mert a közoktatás
iránya, a tanítás és nevelés során el-
követett mulasztások vagy követett
helyes utak, az iskolában hallott téves
vagy igaz tanok, a tanítási termekben
beszított balítéletek vagy nemes esz-

mék, az ott hirdetett szeretet vagy
gyűlölet okvetlenül maradót hatással
vannak az ifjuság gondolkodásának és,
akaratának, életnézetének és jellemének,
hajlamának és ellenszenvének, szóval
egész szellemi struktúrájának s ezzel
jövőjének, a társadalmi életben való
szerepének alakulására: mindazoknak,
kik a nemzet társadalom fejlődését az
igaz emberi felé akarják irányítani, mel-
lőzhetetlen kötelességük, hogy a közok-
tatás és nevelés ügyét a legéberebb fi-
gyelemmel kísérik és annak helyes
szellemben való tartására a tőlük tel-
hető legintenzívebb hatást gyakorolják.

Helyes irányt csak az az iskola kö-
vet, amely a hazafias szellem buzgó
ápolása mellett arra tanítja a fiatal
nemzedéket, hogy egy anyagból vagyunk
alkotva egy közös edénynek vagyunk
gyermekei; hogy hazafiúi és emberi
rendeltetésünket testvéri harmoniában
kell teljesítenünk.

Nem szabad összetett kezekkel nézni
azt, hogy különleges érdekek irányítsák
a jövő nemzedék nevelés-, oktatás-
ügyét

Az iskolának csak az lehet feladata,
hogy ismeretekben gazdag, jellemben
szilárd, kötelességteljesítésben ernyed-
len, munkaszeretettel erős, hazafiság-

TÁRCA.

Dalok a napsugárról.

I.

Becsúzik a napsugár,
Fáradt, elmegyen;
Bágyadt fénye átsuhan
Völgyön és hegyen.

Menj el, tűnj el messzire,
Dél hazája hív;
Meghal itt a napsugár,
Meghal itt a szív.

II.

Valamikor ragyogtál
Büszkén az egen,
— Uralkodtál a bohó
Leányzúveken;

De jött a tél és főléd
Nagy, nehéz kód ült,
— Ábránd, álom, szerelem
Elmult, elröpült...

III.

És utánad csöndesen
Száll a bánatom,

Azt az álmat soha már
Meg nem láthatom.

Sírnak a fák, virágok
Völgyek és hegyek;
— És utánad csöndesen
En is elmegyek. —

Révay József.

Schakespeare nyelve.

(Tanulmány.)

Írta: Baboss László.

Schakespeare beletudja képzelni magát min-
den rendű, rangú ember szerepébe, s az embe-
rek minden hangulatába; az ártatlan gyermek,
az átkozódó nő, a gögös patricius, a szerelmes
pár, a bizalmas szöge, a meghitt dada, — ezek
mind a helyzethez s a hangulathoz képest, saját
nyelvükön, saját természetüknek, nevelésüknek és
szokásaiknak megfelelő hűséggel s természetes-
séggel bírnak beszélni.

Atok, gög, szerelem, bánat, mind a maga nyel-
vén beszél Shakespeare-nél; de különösen az
irgalom!

III. Rikárd-ban jönnek Clarence gyilkosai;
Clarence fölébred, a gyilkos felszólítja, hogy ké-
szüljön a halálra, s Clarence védi magát:

— Emberlakott világból küldnek-e megölni
ártatlan? Mi a bűnöm? Hol a bizonyosság, mely
vádolna engem? Végzést minő esküdtek adtak
át a zord bírónak?

Itt a törvényjárás, magát igaz-ágában érző,
önérzetes férfi beszél, s még mily nemesen, mily
szívreha óan; mily fenkölt érzés, mily magas
elme nyilatkozik meg e védőbeszédben; jogtudós,
pap, szónok s ember; még nagyobb érzés az, a
mely yel Shakespeare a gyilkosokat lefegyverezni
akarja.

„János király”-ban Arthur s Hubert beszél-
getését hozom még fel; e kedves, okos, ártatlan
kis fiút, ki képes okos szavaival gyilkosát meg-
szelidíteni. Clarence nem volt képes értelmével,
logikájával leszerelni két gyilkosát, Arthur meg-
mentette szeméit a vastól, a melylyel meg akarta
fosztani Hubert; szeme világától. Lássunk egy-két
hangot beszédjükből!

H: (félre) Beszéde mindjárt meghódítja ke-
lem! (papírt mutat) Olva d kis Arthur! (félre:)
Ejnye baiga nedv! A szörnyű ki. zást ajtón dobja
ki! Sietni kell, mert elhatározásom lágy női köny-
ben mindjárt elpotyog. Nem szép az irás? Nem
olvasható?

A: Oh szép, nagyon is, ily rut tartalomhoz
Ki kell taszítnod mind a két szemem, tűzes vas-
sal, Hubert?

H: Ki kell, fiu...

A: És megteszed?

Legolcsóbb

bevásárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban,

legjobb minőségben, legmérsékeltébb áron

III. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

ban tántoríthatatlan polgárokat képezzen a Haza és emberiség javára.

Most, mikor a reakció az ifju nemzedéknek saját képére való átfarmálását tűzte ki célul azzal a jelszóval: „Amit elvesztettünk a nagyoknál, nyerjük meg a kicsinyeknél! — szembe kell szállanunk ezzel az áramlattal és be kell bizonyítanunk, hogy mi pedig meg akarjuk menteni azt a szent örökséget, amit évszázadok legkiválóbb fiai a magyar nemzeti állam fölépítésében reánk hagytak. Amikor a reakció hívei az egyenlenséget, a testvéritlenséget és a szolgai megalázkodást hirdetik egyedül üdvözítő panaceának: mi arra fogjuk tanítani az ifju ágot, hogy csakis az egyenlőség, testvériség és lelkiismeret-szabadság egyezik meg az emberi méltósággal.

Es amikor ők abban kéjelegnek, hogy mentül szőleőbb választó falakat állítsanak ember és ember közé: nekünk abban telik majd igaz örömünk, ha mentül több kapcsolatot találhatunk, amivel embert emberhez csatolhatunk, s amivel ennek a mi szeretett Hazának erősségét növelhetjük.

Mert osztozni kell immár a sötétségnek, minden vonalon!

Politikai szemle.

Nagykanizsa 1903. okt. 31.

— **A kibontakozás felé.** A szabadelvű pártban már megvívta a nagy ütközetet. A párt ugatálta, hogy a kilences bizottság munkálata a Tisza István gróf, a kijelölt miniszterelnök javaslatai közt lényegükben eltérés nincsen. Sőt a béke és a parlamentarizmus rend kedvéért Apponyi Albert gróf is hozzájárult a többség véleményéhez illetve határozatához. Tisza István grófnak nemcsak a háborgó kedélyeket sikerült lecsillapítani, hanem azon kellemes helyzetbe jutott, hogy már ma szombaton bemutatthatta a királynak az új kormány tagjainak névsorát.

E névsor szerint az új kormány tagjai a következők lesznek:

Miniszterelnök, belügy- és a felség személye körüli miniszter: Tisza István gróf.
Pénzügyminiszter: Lukács László.
Igazságügyminiszter: Plósz Sándor.
Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Berzeviczy Albert.

Kereskedelemügyi miniszter: Hieronymi Károly.

Honvédelmi miniszter: Nyíry Sándor.

Horvát miniszter: Cseh Ervin.

Földmívelésügyi miniszternek valószínűleg Tallián Bélát, a képviselőház alelnökét lesz lehetséges megnevezni. Megjegyzendőnek tartjuk még, hogy Tisza István gróf a miniszterelnöki és belügyminiszteri társat maga fogja elvégezni, míg a felség személye körüli miniszterium vezetésére csak ideiglenesen vállalkozott.

Az államtitkári állások betöltésére nézve még eddig semminő megállapodás nem történt. A képviselőház legközelebbi ülése november 4-én, szerdán délelőtti 10 órakor lesz, melyen az új kormány bemutatkozik a parlamentnek.

— **Az adófizetés megtagadása.** Az adó nem fizetés már nagyon sok helyen divatba jött. Pedig szomorú következményei lesznek ennek. Nem akarunk e helyen arról vitatkozni, hogy indokolt-e ily értelmű agitáció, de annyi bizonyos, hogy a szegény középosztály, a kisgazda osztály adja meg ennek az árát. — Lapunk tudósítójának alkalmá volt e tárgyban egy pártatlan politikussal értekezni. — A politikus így nyilatkozott tudósítónk előtt:

Vége is el fog érkezni az idő, midőn az adót kényszer-eszközökkel fogják behajtani, és tenni fogják ezt nagyobb szigorral, mint normális időkben, mert az államnak égető szüksége lesz a pénzre. Mert hisz az adót nem a kormánynak, hanem az államnak fizetjük, hogy életszükségleteit kielégíthesse. Ugyan, mi lenne ebből az országból, ha a kötelezettségeinek künn és benn nem tudna eleget tenni és hova jutnának az adófizetők, ha felszaporgott hátralékokat később egyszerre kellene megfizetniük.

Erre az esetre kellene gondolniok mindazoknak, kiknek hivatásuk és kötelességük a népet saját érdekeire figyelmeztetni, nehogy az adó nem fizetés némely esetben katasztrófához vezessen. Talán a jegyzők, papok, tanítók feladata lenne felvilágosítani a laikus közönséget, hogy az adót előbb vagy utóbb mégis meg kell majd fizetni és mily nagy baj lesz abból, ha az aratásból befolyt pénz után most a szűreti haszon is elfogy. E közegek valóságos mentő akciót végeznek, — fejezte be figye-

lemreméltó szavait falitikusunk, — ha oda hatnak, hogy a nép, ha már az adópénztárba nem viszi, tegye minden nélkülözhető fillért takarékpénztárba, hogy adott esetben adókötelezettségének megfelelhessen.

A kegyelet lángjai...

A magyar-ipar pártolásáról!

Nagykanizsa, okt. 31.

(g.) A kegyelet lángjai kigyulnak holnap este a temető kis dombokon. Akinek szerellettje nyugszik a hant alatt, legyen az kis család, vagy egész nemzet, meggyújtja holnap este a „kegyelet” lángját, a tisztító tűz jelképét. Ott, az egyenlőség birodalmában, a „kegyelet” lángjainál száll magába a hűvő. Oh bárcsak teljesen magába szállna. De nemcsak a hívő, hanem az egész magyar nemzet!

Ugyebár nincs az a kis kunyhó, ahol e napra nem készültek volna, ahol nem gyűjtöttek volna néhány fillért a „kegyelet” lángjaira.

Kunyhó sok van ez országban. — A nagyuri palotától a kunyhót számtalan terem választja el. E termék likói mind elzarándokolnak holnap meggyújtani a „kegyelet” lángjait. Száz ezer és száz ezer gyertya és mécses láng jelképezi a „kegyelet” és valljuk be a magyar nemtörődömséget!

De ne beszéljük képekben. — Halottak napja van. Gyertyák fényénél ünnepel ma a keresztény egyház, idegen gyertyák fényénél. Örültünk, hogy jön az egyháznak e halotti ünnepe, mely a magyar iparnak öröm ünnepe lesz, de a sors azt akarja, hogy ez egyházi gyásznappal az iparnak is gyásznappal legyen.

Nagykanizsa városában gyásznappal van a magyar gyertya-iparnak. — A kegyelet e napját megelőző héten elvegyültem a vásári élet zajába. A vásárbán kalmárok árultak Gyertyát árultak a szeretet ünnepére... Harmincan voltak. Városunk kereskedőinek gyertya-árúját árultak. Harmincan voltak

H: Meg.

A: Van hozzá szíved?

Es ezután elmondja, hogy mint bánt ő Huberttel s most ki akarja sütni két szemét, mely rá nem nézett görbén soha, s nem fognak nézni soha!

H: Mezeküvéim hogy vassal pörköltöm ki.

A: Ah! ez csak ily vaskorban lehet, de hiszen a vas, bár izzó vörös, a megszűmembe ér, felissza könnyem, s tüzes haragját e szerint maga ártatlanságom nedve olgja ki; búvában akkor rozsdá rágja szét, a miért tüzes volt, hogy szememnek ártson. Tudnál keményebb lenni mint a vert vas? Anyag ha jönne s mondaná nekem, hogy a szemem Hubert kiszúrja, még se hinném; se másnak Huberten kívül.

Igy beszél a kis Arthur; a gyermek szíve, esze, jósa, okossága, e párbeszéd az érzés melege, az ártatlanság, a természetesség ránk is azt a hatást teszi, mit Hubertre tettek.

Mi másképp beszél azonban az átok, a hősök, a királyok, a bűszkék, a nemesek, s ezek között is a nők s a férfiak; hogy tud tobzódni Margit királyné; hogy kéjeleg az átokokban; szinte érezük, hogy megkönnyebbül, midőn azok fejére szórhatják átkait, akiket sorsa megrontónak tart.

— Nyiss utat felhő gyors átkaim ak! Harcz olje meg vagy tobzódás királytok, ki a miénnek vérén lett király. Edvárd, fiad ki most walesi heceg, Edvárd fiamért; ki volt walesi herceg, ha'jon korán, ifjan, erőszak által! Magad, királyné, értem, ki voltam dicsőnyed, é'd tud, mint én, nyomorult! hogy gyermeked veszlen élj soká! S egy másikat láss, mint most látlak én, rászállt jogodban, mint rám az enyém szállt! halál előtt lássd bo'dog napjaid elhalni lassan, s sok bus óra mulva, halj mint sem anya, sem nő, sem királyné

Borzasztó átok! mi fájdalom lehetett e kebelben mely ily szavakak fakad; mily költő, a ki azokat látja, érzi, ujra szóra bírja! oly szórak, melyek eg' kétségbeesett anya királyné lelkületének, helyzetének, kedélyének hű kifejezői legyenek. Igen! így érezhet, így szólhat egy anya, ki koronát, fényt, boldogságot, hata mat, férjet fiat veszt!

Tajtékzik szája, midő: gyilkosát átkozza:

— Zuditsa rád nehe' boszút, rád, békebontó, e szezeny világon! Az öntudat kinférő rágja lelked! mig élsz, barátidat tartsd árulóknak s az árulókat jó barátainak! Álom ne zárja őt dőlők szemed kivéve, aikor gyötrelmes álom, poklával jessz ocsmány ödögöknek! Te baljegyű, idétlen, turka disznó!

Mint a mennykőcsapás, tejszevágás, úgy hull fejére Ri árdnak ez átok, ámd: mi ez ő neki, a kit Isten ostornak, gyilkos, pusztítónak teremtett, irtani a bűnösöket, pusztítani rosszat a rosszal, s a vérben elpusztulni, megsemmisülni midőn berégezte nagy ő dőlők, világromboló feladatát, beteljesedve rajt átok, isteni véget emberi kárhozat.

Lear is tud beszélni a átok, a kétségbeesés, az örület nyelvén, irtóztató ál apotának megfelelőleg s nyelve érzi háborgó bensőjét s elmondja lakójának szenvedéseit, bánatát s nagy kínjait. A zivalar tart s ő a fényárban fázik, kucorog; egy király!

L: „Fujj szé”, szakadj meg, fujj, dühöngj! Vihar felhő omojatosk e mig a tornyot s a szélvitorlát elshlyesztetik! Ti gondolatnál gyorsabb kénytűzek, kengyelfutók a tölgyesogató mennykőnek, hamvasszátok el ez ősz feje! Világot rengető villám, döngösd laposra e kemény kerek világot! Rombold el a természet műhelyét s egy-zerre fojts meg minden csirá, miből a háladatlan em-

ber keletkezik. Bőgi, ahogy birsz, hullj zápor, tűz okád! Tűz, zápor, villám, s él, nem leányaim. Titeket én nem vádolkak, elemek, kegyetlenséggel. Én nekte: sohasem adtam országot, nem hitalak leányaimnak, nem tartottok szót fogadni Teljek b' hát borzasztó kedve'ek, itt állok rabszolgáimul, szegény, kóro, gyenge, megvetett öreg. És mégis, szolgalelkű udvaroncokak kell hogy nevezzelek, kik e fajult két leányommal trigyesölve, ádáz hadat viselnék egy fej ellen, amely agg és fehér, mint ez Oh ez gyalázat!

Az a vihar, mely Lear lelkét dölja, lehetett hasonló a leirthez, a hálatlanság bántja, az vérzi, az őrti meg, az viszi sirába, az beszélleti. — Margitnak a L'arnak sok oka volt kikelni sorsuk ellen, átkozni megrontóikat, de Titus Andronicusnak még több! Fiát megölve, leányát megcsontkítva látva Tamora s gyermekei által, csel által sze-ne világot, karjaitól megfosztva: volt oka megrontói ellen kikelni; boszuja iszonyu is, mert Tamora két fiát megölteti s feltálatja ádáz anyjuknak.

— Hah! összezuzom csontjaitokat és véretekkel téstává gyurom! abból fogok készíteni egy lepényt. s rut fejetekből két pástétomot, hogy szajha-bűn anyátok, mint a föld, saját szűfikeket nye hesse el.

A legnagyobb átok azonban Timon száján jó ki; barátjaiba bizott, akiket mig gazdag volt, e-halmazott jótét ményeivel, s most, hogy elszegényült elhagyják s mikor valami segítség miatt hozzájuk fordul't, elutasították. Timon embergyűlölő lesz, otthagya Aihent, kimén a pusztába s akkor mondja átkát:

— Hadd nézsek vissza rád, farkasokat övedző fal. Sülyedj el és Aihent ne övd! Ti tisztés nők, bomoljatok! Ti gyermekek, szót ne fogadjatok! Gazok s bohók, a tisztés ősz tantestot lerántva

és a harminc közül huszonnyolcan (!) idegen, külföldi gyártmányú gyertyát árultak. Kellőnél, a sok külföldi termék között, néhány csomag magyar áru húzódott meg szerényen.

Nem akarok érzelgős bangot használni, de azt mondom: szívem elszorult e kép láttán! Felidéztem emlékemben a hazai sajtó sok lelkes szótát a magyar ipar érdekében s íme az életben ott láttuk a lelkes harc gyümölcstelenségét! A szózat elveszett a pusztában...

Valamivel több mint két százalék volt ott magyar gyertya, a többi idegen termék! Szép csomagolásban voltak. — Magyar felirattal; a piros, fehér, zöld, a nemzet szent színvegyületeinek je képe alatt idegen termékek voltak!

Ez volt Nagykanizsán. Hogy lehetett más városokban? Vajjon ott is ogy sok pénzt adtunk ki külföldi gyertyákért? Vajjon a kegyelet lángjai Magyarországon mindenütt külföldi gyárosnak jövedelmézték-e?!

Mit tehetünk e szomorú tünnet ellen. — Tán mondjuk a nagykanizsai kereskedőket hazafiatlanoknak, mert idegen terméket hozzatnak. Nem egyedül vannak az országban. Vagy tán bizonyítsuk e helyen azt, hogy Magyarországon is vannak első rangú gyertyagyárak, amelyeknek kifünöiparicikéik vannak! Vagy mit tegyünk még ez országos szomorú tünettel szemben? — Irjunk tán hasábokat tele a hazafi-ágró, a nemzeti kötelességről, a nemzeti vagyonosodásról? Ném tesszük mindezt. Hisz ha a hazai sajtó eddigi szótata nyom nélkül surrant el nemzeti életünk felett, akkor e sötét folto most egyszerre e helyen úgy sem tudnók orvosolni.

Nem marad más hátra tehát, mint a csendes, málabus elmélkedés a jelenről.

Halottak napja van. Magyarországon százezer és százezer kegyeletes gyertyaláng gyúl ki ma a sírokon. A gyertyák lángjai a külföldi gyárosok örömfényei. Az egyház-

a padról, üljetek helyébe! Te szűzvirág válj menten közmocsokká! szűz szeme láttára tedd! Bakó ne tápis, sőt lerovás helyett hitelezőnek vágd el nyakát! szegődött szolgálj! Gazdád (a tisztas), nagy marku zsvány, s törvényesen foszt. Szolgáló, urad ágyába; urnód ringyókhoz való. Tizenhat éves fi, ragadd ki sánta apad posztós mankóját s vágd fejéhez! — Jámorság. félélem, hit istenekben; bék, jog, igazság, házi fejelem, éji nyugalom, szomszédság oktatás, mód, szokás, ipar, rend, illem, erkölcs, törvény: saját elkezdőtekké romoljatok se romlás mégis éljen! Embercsapás, dög! gyűjtsd erős ragályos lázadat a veszni tőrő Athenba! Fagyos, csipő kór törd tanácsosinkat, hogy testük is, mint éltük, béna legyen! Kéj s szabadság, csuszálj ifjaink szíve s velejébe, hogy erénynek írja ellen szeghíve, dőzsbe tuljanak! Rühvel, keléssel vessek be Athnt s az aratás közt póklósság legyen! Fertőzőn kit lehet, hogy társaságuk, mint barátságuk legyen tisztá méreg!

Igy hagyja el Timon Athent; levei ruháját, erdőbe megy hogy vad legyen, hoi nincs ember, barátság, hol nincs ember faj, önzés! Mit érzett mit hordott keblében, mily gyűlöletet, mily utálatot; szavai mutatják.

(Folyt. köv.)

nak és a magyar gyertya-iparnak gyásznapja van.

*Halottak napja van az iparnak!
Demikor út már a megváltás órája!...
Magyarok, mikor lesz felldmaddsa iparunknak?*

Keresztény Szövetkezetek Központja.

— A felebaráti szeretet nevében. —

Nagykanizsa, okt. 31.

(Saját tudósítónktól.) Még nem is oly rég volt az, amikor az agrár mozgalmak hullámai magásra csapódtak. A magásra csapódó hullámokból egy még addig szélsőem ismert társadalmi fekély elleni segélykiáltás jutott felszínre s töltötte be a levegőt: a szatócs uzsora karmai közül kimenteni a «kiszipolyozott» népet!

Az agrárius tábor zászlót bontott. Zászlójára felírta a keresztény szeretet nevében: féle hangzatos jelszavát és megindult a mozgalm az isten-adta nép megmentésére.

Mindenfelé szónoklatokat tartottak. A szónokok kipirosult arccal magyarázták a «türelmes» magyarnak, hogy ők a zsidók martalékai, akiknek zsírján a zsidók élőlőkődnek, de amely állapotot most megakarják szüntetni a «szeretet nevében». A türelmes magyar hallgatta a néppárti gróf urak fizetett szónokait. S azok a meggyőződés (?) teljes hangján magyarázták a népek, hogy ez állapoton csak a keresztény szövetkezetek segíthetnek, melynek vezérélvük a szeretet istenes igéje.

A szövetkezetek, pardon: a keresztény szövetkezetek gomba módra szaporodtak. A nép nem vette észre, hogy a szövetkezet, — mint az 1902. évi soproni kereskedő-kongresszus egyik szónoka nagyon helyesen mondta, — jár szallag bizonyos «körök» kezében politikai és társadalmi célok előbbrevitelére, a mely célok meghamisítják a szövetkezeteknek különben egészséges magvát.

Azonban a kulisszajátékok még nem jutottak teljesen felszínre és folyik a működés a szeretet nevében...

A szeretet jegyében született szövetkezetek működéséről most érdekes tudósítást kaptunk.

A vidéki keresztény szövetkezeteknek tudvalevőleg van központjuk: a Keresztény szövetkezetek központja. A központban nagyon sok uri ember ül, a kik a paraszt nevéért párástnak, a barackot pedig báráknak ejtik. Szóval: sok «nép-barát» van abban a központban, (közöttük a mi országgyűlési képviselőnk, gróf Zichy Aladár is) a kik élénken lesik a központi observatoriumból, hogy ne kerüljön a vidék a zsidó-uzsora kezébe. A vidéki keresztény szövetkezetek legyenek csak a központ testvéries kebelén és vásároljanak a központtól, mely a szeretet nevében (?) működik.

Sok szövetkezet vakon rohant a «szeretet» táborába. Azok a szövetkezetek azonban, — a melyek keresztül láttak a szítán, azok másutt és sok esetben zsidónál vásároltak. Sokan azt mondják: olcsóbban, mint a központban!

A felső-segedi szövetkezetnél például valami Krisztováczi Miklós értelmes ember volt az üzletvezető. — A bevásárlásnál észrevette, hogy a «szeretet» nevében a «központ» drágább, mint a vidéki nagykereskedő s ezért abbanhagyta a központi vásárlást Krisztovácznak tizennégy hónapi ottlét után egy szép napon minden okadatolás nélkül utilaput kötötték talpa alá.

Tapsonyba ment. — Családós ember, élnie kellett és szerencséjére, a tapsonyi szövetkezetnél üzletvezetői állást nyert. Nem vásárolt a központban, — hat hét múlva elbocsátották

Tapsonyból. Krisztováczi még mindig nem érte a hirtelen elbocsátások okát.

Ekkor (október hóban) a nagykanizsai VII. ker. fogyasztási szövetkezethez folyamodott. Felvették. A nevezett kerületi (kiskánizsai) polgárok értelmes magyar emberek, akik levették a hályogot Krisztováczi szeméről. Felmutattak neki egy, a központtól érkezett levelet, amely világosságot vetett az ügyre. A levél így szólt:

Budapest, 1903. október 5.

A Keresztény Fogyasztási Szövetkezet t. Igazgatóságának

Nagykanizsa, Rác-utca.

Tapsonyból vettük azon értesítést, hogy Krisztováczi Miklós, kijelenleg az ottani szövetkezetnél van alkalmazva, önközhöz pályázik.

Azt hisszük, nem szükséges bővebb (?) magyarázatot adni nevezett ur személyéről, miért is övntjük az Igazgatóságot, hogy őt elfogadni óvakodjék. (?)

Az ügy érdekében (?) állónak tartanánk, ha a másik két szövetkezetet erről értesítenék.

Kiváló tisztelettel

Keresztény Szövetkezetek Központja mint Szövetkezet.

Dr. Vildfeuer.

E levélből látni való, hogy a központ, a szeretet nevében működő központ, személyi üldözésbe kezdett, mert egy üzletvezető nem volt hajlandó a központ szolgálataiba állni. Azt írták levelükben, hogy «azt hisszük, nem szükséges bővebb magyarázatot adni a nevezett személyéről!» Hogy miért nem? Mert hisz az igazi okát az üldözésnek csak nem mondhatták volna meg, mely amint látjuk: nem volt más, mint a központ anyagi érdeke a vidék rovására.

Krisztováczi családós ember, megijedt a hajsztól. Felindulásában elég erős hangú levelet írt a «szeretet» központjának és felvilágosítást kért a dolog felől. Színteztette a kiskánizsai szövetkezet is. A válaszok a következők voltak:

Budapest, 1903. okt. 16.

T. Krisztováczi Miklós urnak

Kiskánizsa, Templom-tér.

Jelen soraimra sem előbbi levelező lapja, sem mai napon érkezett levele és annak tartalma nem birt rá. Ön nincs tisztában az iránt, hogy mily igényeket támaszthat embertársa iránt (?) Téved, ha azt hiszi, hogy személyével foglalkozom. Nem teszem. De igenis foglalkozom, még pedig állásom kötelességeinél fogva, a központtal és a központ kötelékébe tartozó összes keresztény szövetkezetekkel. Es okból kötelességem minden szövetkezetünktől, különösen pedig azon szövetkezeiteinktől, — melyeknél a Központ anyagilag is érdekelve van, távol tartani, lehetőség szerint olyanokat, kikben meg nem bízhatok. A bizalom pedig privát dolog, ezért senkinek sem nem számolunk, sem számolni nem tartozunk. Eljárásom eddigi irányától el nem térek, legkevésbé pedig az önéhez hasonló tartalmú levelek folytán.

Keresztény Szövetkezetek Központja mint Szövetkezet Budapesten.

Dr. Vildfeuer.

Budapest, 1903. okt. 17.

T. Mátész József urnak

a Templomtéri szövetkezet Elnökének

Kiskánizsán.

Azon intésem, hogy Krisztováczi Miklós üzletvezetőnek ne alkalmazzák, jóakaratu figyelmeztetés volt. Szemem előtt tartottam úgy az ottani szövetkezet, (?) valamint a

VIRÁGPAPIROK

műkoszorúk készítéséhez

— nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

ban tántoríthatatlan polgárokat képezzen a Haza és emberiség javára.

Most, mikor a reakció az ifju nemzedéknek saját képére való átfarmálását tűzte ki célul azzal a jelszóval: „Amit elvesztettünk a nagyoknál, nyerjük meg a kicsinyeknél!” — szembe kell szállanunk ezzel az áramlattal és be kell bizonyítanunk, hogy mi pedig meg akarjuk menteni azt a szent örökséget, amit évszázadok legkiválóbb fia a magyar nemzeti állam fölépítésében reánk hagytak. Amikor a reakció hívei az egyenlenséget, a testvéritelenséget és a szolgai megalkodást hirdetik egyedül üdvözítő panaceának: mi arra fogjuk tanítani az ifjúságot, hogy csakis az egyenlőség, testvériség és lelkiismeret-szabadság egyezik meg az emberi méltósággal.

Es amikor ők abban kéjelegnek, hogy mentül szélesebb választó falakat állítsanak ember és ember közé; nekünk abban telik majd igaz örömünk, ha mentül több kapcsolatot találhatunk, amivel embert emberhez csatolhatunk, s amivel ennek a mi szeretett Hazánk-nak erősségét növelhetjük.

Mert oszoni kell immár a sötétségnek, minden vonalon!

Politikai szemle.

Nagykanizsa 1903. okt. 31.

— **A kibontakozás felé.** A szabadelvű pártban már megvitták a nagy ütközetet. A párt üggyalálta, hogy a kilences bizottság munkálata a Tisza István gróf, a kijelölt miniszterelnök javaslatai közt lényegükben eltérés nincsen. Sőt a béke és a parlamentarizmus rend kedvéért Apponyi Albert gróf is hozzájárult a többség véleményéhez illetve határozatához. Tisza István grófnak nemcsak a háborgó kedélyeket sikerült lecsillapítani, hanem azon kellemes helyzetbe jutott, hogy már ma szombaton bemutatthatta a királynak az új kormány tagjainak névsorát.

E névsor szerint az új kormány tagjai a következők lesznek:

Miniszterelnök, belügy- és a felség személye körüli miniszter: Tisza István gróf.
Pénzügyminiszter: Lukács László.
Igazságügyminiszter: Plósz Sándor.
Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Berzeviczy Albert.

Kereskedelemügyi miniszter: Hieronymi Károly.

Honvédelmi miniszter: Nyíry Sándor.

Hórvát miniszter: Cseh Ervin.

Földmívelésügyi miniszternek, valószínűleg Tallián Bélát, a képviselőház alelnökét lesz lehetséges megnevezni. Megjegyzendőnek tartjuk még, hogy Tisza István gróf a miniszterelnöki és belügyminiszteri tárcát maga fogja elvégezni, míg a felség személye körüli minisztérium vezetésére csak ideiglenesen vállalkozott.

Az államtitkári állások betöltésére nézve még eddig semminő megállapodás nem történt. A képviselőház legközelebbi ülése november 4-én, szerdán délelőtt 10 órakor lesz, melyen az új kormány bemutatkozik a parlamentnek.

— **Az adófizetés megtagadása.** Az adó nem fizetés már nagyon sok helyen divatba jött. Pedig szomorú következményei lesznek ennek. Nem akarunk e helyen arról vitatkozni, hogy indokolt-e ily értelmű agitáció, de annyi bizonyos, hogy a szegény középosztály, a kisgazda osztály adja meg ennek az árát. — Lapunk tudósítójának alkalmá volt e tárgyban egy páratlan politikussal értekezni. — A politikus így nyilatkozott tudósítónk előtt:

„Végre is el fog érkezni az idő, midőn az adót kényszereszközökkel fogják behajtani, és tenni fogják ezt nagyobb szigorral, mint normális időkben, mert az államnak égető szüksége lesz a pénzre. Mert hisz az adót nem a kormányoknak, hanem az államnak fizetjük, hogy életszükségeit kielégíthesse. Ugyan, mi lenne ebből az országból, ha a kötelezettségeink könné és benn nem tudna eleget tenni és hova jutnának az adófizetők, ha felszaporított hátralékokat később egyszerre kellene megfizetniük.

Erre az esetre kellene gondolniuk mindazoknak, kiknek hivatásuk és kötelességük a népet saját érdekeire figyelmeztetni, nehogy az adó nem fizetés némely esetben katasztrófához vezessen. Talán a jegyzők, papok, tanítók feladata lenne felvilágosítani a laikus közönséget, hogy az adót előbb vagy utóbb mégis meg kell majd fizetni és mily nagy baj lesz abból, ha az aratásból befolyt pénz után most a szüreti haszon is el fog. E közegek valóság-gal mentő akcióit végezzék, — fejezte be figye-

lemreméltó szavait falitikusunk, — ha oda hatnak, hogy a nép, ha már az adópénztárba nem viszi, tegye minden nélkülözhető fillért takarékpénztárba, hogy adott esetben adókötelezettségének megfelelhessen.

A kegyelet lángjai...

A magyar-ipar pártolásáról!

Nagykanizsa, okt. 31.

(g.) A kegyelet lángjai kigyulnak holnap este a lemelői kis dombokon. Akinek szeretetlje nyugszik a hant alatt, legyen az kis család, vagy egész nemzet, meggyújtja holnap este a „kegyelet” lángját, a tisztító tűz jelképét. Ott, az egyenlőség birodalmában, a „kegyelet” lángjainál száll magába a hűvő. Oh bá, csak teljesen magába szállna. De nemcsak a hívő, hanem az egész magyar nemzet!

Ugyebár nincs az a kis kunyhó, ahol e napra nem készültek volna, ahol nem gyűjtöttek volna néhány fillért a „kegyelet” lángjaira.

Kunyhó sok van ez országban. — A nagyuri palotáktól a kunyhó számtalan terem választja el. E terem Ikói mind elzarándokolnak holnap meggyújtani a „kegyelet” lángjait. Száz ezer és száz ezer gyertya és mécses láng jelképezi a „kegyelet” és valljuk be a magyar nemtörődömséget!

De ne beszéljük képekben. — Halottak napja van. Gyertyák fényénél ünnepelünk a keresztyény egyház, idegen gyertyák fényénél. Örültünk, hogy jön az egyháznak a halotti ünnepje, mely a magyar ipának öröm ünnepje lesz, de a sors azt akarta, hogy ez egyházi gyásznap az ipának is gyásznapja legyen.

Nagykanizsa városában gyásznapja van a magyar gyertya-ipának. — A kegyelet e napját megelőző héten elvegyülttem a vásári élet zajába. A vásárbán kalmárok árultak Gyertyát árultak a „zeretel ünnepére”. Harmincan voltak. Városunk kereskedőinek gyertya-árúját árultak. Harmincan voltak

H: Meg.

A: Van hozzá szíved?

Es ezután elmondja, hogy mint bánt ő Huberttel s most ki akarja sütni két szemét, mely rá nem nézett görbén soha, s nem fognak nézni soha!

H: Megesküvém hogy vassal pörköltöm ki.

A: Ah! ez csak ily vaskorban lehet, de hiszen a vas, bár izzó vörös, a mig szemeimből ér, felissza könnyem, s tüzes haragját e szerint maga ártatlanságom nedve oltja ki; bűvában akkor rozsdá rágja szét, a miért tüzes volt, hogy szememnek ártson. Tudnál keményebb lenni mint a vert vas? Annyal ha jönne s mondaná nekem, hogy a szemem Hubert kiszúrja, még se hinném; se másnak Hubertnek kívül.

Igy beszél a kis Arthur; a gyermek szíve, esze, jósa, okossága, e párbeszéd az érzés melege, az ártatlanság, a természetesség ránk is azt a hatást teszi, mit Hubertre tettek.

Mi másképp beszél azonban az átok, a hősök, a királyok, a büszkék, a nemesek, s ezek között is a nők s a férfiak; hogy tud tobzódni Margit királyné; hogy kéjeleg az átkokban; szinte érezzük, hogy megkönnyebbül, midőn azok fejére szórhatja átkait, akiket sorsa megrontónak tart.

— Nyiss utat felhő gyors átkaim ak! Harcz ölje meg vagy tobzódás királytok, ki a miénknek vérén lett király. Edvárd, fiad ki most walesi herceg, ha'jon korán, ifjan, erő-zak által! Magad, királyné, érttem, ki voltam dicsfényed, é'd tul, mint én, nyomorult! hogy gyermeked vesztén é'j soká! S egy másikat-láss, mint most látál én, rás-állt jogodban, mint rám az enyém szállt! halál előtt jásd be'dog napjaid elhalni lassan, s sok bus óra mulva, halj mint sem anya, sem nő, sem királyné

Borzasztó átok! mi fájdalom lehetett e kebelben mely ily szavakra fakad; mily köté, a ki azokat látja, érzi, újra szóra bírja! oly szót, melyet egy kétségbeesett anya királyné lelkületének, helyzetének, kedé yének hű kifejezői legyenek. Igen! így érezhet, így szólhat egy anya, ki koronát, fényt, boldogságot, hata mat, férjet fiat vesz!

Tajtékláz szája midő: gyilkosát átkozza:

— Zuditsa rád nehe' borzuját, rád, békebontó, e szegény világon! Az öntudat kinférg: rája lelked! mi élsz, barátidat tartász árulóknak s az árulókat jó barátidnak! Álom ne zárja őt dőlő szemed kivéve, a kkor gyötrelmes álom, poklával ijeszt ocsmány dögöknek! Te bajgyű, idétlen, turka disznó!

Mint a mennykőcsapás, lejszevágás, úgy hull fejére Ri árdnak ez átok, ámd: mi ez ő neki, a kit Isten ostornak, gyilkos, pusztítóknak teremtet, irtani a bűnösöket, pusztítani rosszat a rosszal, s a vérben elpusztulni, megsemmisülni midőn bevégezte nagy ő dőlő, világromboló feladatát, beteljesedve rajt átok, isteni végzet emberi károhozat.

Lear is tud beszélni a átok, a kétségbeesés, az örület nyelvén, irizáló ál apotának megfelelőleg s nyelve érzi háborgó bensejét s elmondja lakójának szenvedéseit, bánatát s nagy kínjait. A zivatartart s ő a fényárban fázik, kucorog; egy király!

L: „Fuji szé”, szakadj meg, fuji, dühöng! Vi-har felhő omojatosk te mig a tornyot s a szél-vitorlát elsüllyeszitek! Ti gondolatnál gyorsabb kényetűek, kengyelfutó a tölgyharsogató mennykő-nek, hamvaszátkok el ez ősz teje! Világot rengető villám, döngösd laposra e kemény kerek világot! Rombold el a természet műhelyét s egy-zerre fojts meg minden csirá, miből a hűlatlan em-

ber keletkezik. Bűg, ahogy borsz, hullj zápor, tűz okád! Tűz, zápor, villám, s'él, nem leányaim. Titeket én nem vádolkak, elemek, kegyetlenséggel. Én nekte: sohasem adtam országot, nem hitalak leányaimnak, nem tartótok szót fogadni Teljek hát borzasztó kedve-ek, itt állok rabbszolgá-kul, szegény, kóros, gyenge, megvetett öreg. És mégis, szolgálékú udvaroncna'k kell hogy nevez-zetek, kik e fajult két leányon-mal trigyesölve, ádáz hadat viselnek egy fej ellen, amely agg és fehér, mint ez Oh ez gyalázat!”

Az a vihar, mely Lear lelkét dölja, lehetett hasonló a leirhoz, a hálátlanság bántja, az vérzi, az őrjiti meg, az viszi sirjába, az beszélleti. — Margitnak s Leárnak sok oka volt kikelni sorsuk ellen, átkozni megrontóikat, de Titus Andronicus-nak még több! Fiát megölve, leányát megcsont-kítva látva Tamora s gyermekei által, csel által szene világot, karjától megfosztva: volt oka megrontói ellen kikelni; boszúja iszonyu is, mert Tamora két fiát megöltettt s feltálatja ádáz anyjuknak.

— Hah! ősszevazom csontjaitokat és vére-tekkel téstává gyurom! abból fogok készíteni egy lepényt, s rut fejeitekből két pástétomot, hogy szajha-bún anyátok, mint a föld, saját szülői-ke't nye hesse el.

A legnagyobb átok azonban Timon száján jó ki; barátjaiba bizott, akiket mig gazdag volt, e-halmazott jótét ményeivel, s most, hogy elszegé-nyült elhagyják s mikor valami segítség miatt hozzájuk fordul, elutasították. Timon embergyű-lölő lesz, otthagyja Athe'nt, kimén a pusztába s akkor mondja átkát:

— Hadd nézzek vissza rád, farkasokat övedző fal. Sülyedj el és Atheat ne övd! Ti tisztos nők, bomoljatok! Ti gyermekek, szót ne fogadjatok! Gazok s bohók, a tisztos ősz tantestot lerántva

és a harminc közül huszonnyolcan (!) idegen, külföldi gyártmányu gyertyát árultak. Kettőnél, a sok külföldi termék között, néhány csomag magyar áru buzdított meg szerényen.

Nem akárok érzélgős bangot használni, de azt mondom: szívem elszorult e kép láttára! Felidéztem emlékemben a hazai sajtó sok lelkes szövegét a magyar ipar érdekében s íme az életben, ott láttuk a lelkes harc gyümölcstelenségét. A szöveget elvesztett a pusztában...

Valamivel több mint két százalék volt ott magyar gyertya, a többi idegen termék! Szép csomagolásban voltak. — Magyar felirással; a piros, fehér, zöld, a nemzet színe vegyülékének je képe alatt idegen termékek voltak!

Ez volt Nagykanizsán. Hogy lehetett más városokban? Vajjon ott is oly sok pénzt adtunk ki külföldi gyertyákért? Vajjon a kegyelet lángjai Magyarországon mindenütt külföldi gyárosnak jövedelmeként?!

Mit lehetünk e szomorú tünnet ellen. — Tán mondjuk a nagykanizsai kereskedőket haziatlanoknak, mert idegen terméket hoztak. Nem egyedül vannak az országban. Vagy tán bizonyítsuk e helyen azt, hogy Magyarországon is vannak első rangú gyertyagyárak, amelyeknek kifűzőiparicikéik vannak! Vagy mit tegyünk még ez országos szomorú tünnet szemben? — Irjunk tán hasábokat tele a hazafiágról, a nemzetkötlenségéről, a nemzeti vagyonsodásról? Ném tesszük mindezt. Hisz ha a hazai sajtó eddig szöveget nyom nélkül surrant el nemzeti életünk felett, akkor e szót foltot most egyszerre e helyen úgy sem tudnók orvosolni.

Nem marad más hátra tehát, mint a csendes, málabus elmélkedés a jelenről.

Halottak napja van. Magyarországon száz ezer és száz ezer kegyetlen gyertyaláng gyúl ki ma a sírokon. A gyertyák lángjai a külföldi gyárosok örömfényei. Az egyház

a padról, üljetek helyébe! Te szűzvirág váli menten közmocsokká! szűz szeme láttára! tedd! Bakó ne tági. sőt lerovás helyett hívelednek vágd el nyakát! szegődött szolgáló! Gazdád (a tisztes), nagy marku zsvány s törvényesen foszt. Szolgáló, urad ágyába; urnód ringyókhoz való. Tizenhat éves fi, ragadd ki sínta apad posztós mankóját s vágd fejéhez! — Jámorság, félelem, hit istenekben; bék, jog, igazság, házi fejelem, éji nyugalom, szomszédság oktatás, mód, szokás, ipar, rend, ílem, erkölcs, törvény: saját elle-kezőitekké romljatok se romlás mégis éljen! Embercsapás, dög! gyűjtsd erős, ragályos lázadat a veszni tőrő Athenba! Fagyos, csipő kór törd tanácsosinkat, hogy 'estük is, mint éltük, béna legyen! Kéj s szabadság, csuszál ifjaink szíve s velejébe, hogy erénynek írja ellen szegülve, dőzsbe tuljanak! Rühvel, keléssel vesébe be Ath nt s az aratás közt poklosság legyen! Fertőzőn kit lehet; hogy társaságuk, mint barátságuk legyen tiszta méreg!

Igy hagyja el Timon Athent; 'leveti ruháját, erdőbe megy hogy vad legyen, hol nincs ember, barátság, hol nincs ember faj; önzés! Mit érzett mit hordott keblében, mily gyűlöletet, mily utálatot; szavai mutatják.

(Folyt. köv.)

mak és a magyar gyertya-iparnak gyásznapja van.

Halottak napja van az iparnak!

Demikor út már a megváltás órája!...

Magyarok, mikor lesz feltámadása iparunknak?

Keresztény Szövetkezetek Központja.

— A felebaráti szeretet nevében. —

Nagykanizsa, okt. 31.

(Saját tudósítónktól.) Még nem is oly rég volt az, amidőn az agrár mozgalmak hullámai magasra csapódtak. A magasra csapódó hullámokból egy még-addig sohasem ismert társadalmi fekély elleni segélykiáltás jutott felszínre s töltötte be a levegőt: a szatóc uszora karmai közül kimenteni a »kiszipolyozott« népet!

Az agrárius tábor zászlót bontott. Zászlójára felírta a keresztény szeretet nevében: féle hangzatos jelszavát és megindult a mozgalom az isten-adta nép megmentésére.

Mindenfelé szónoklatokat tartottak. A szónokok kipirosult arccal magyarázták a »tűrelmes« magyarnak, hogy ők a zsidók martalékai, akiknek zsírján a zsidók élőködnek, de amely állapotot most megakarják szüntetni a »szeretet« nevében. A türelmes magyar hallgatta a néppárti gróf urak fizetett szónokait. S azok a meggyőződés (?) teljes hangján magyarázták a népnek, hogy ez állapotban csak a »keresztény« szövetkezetek segíthetnek, melynek vezérelvük a szeretet istenes ígéje.

A szövetkezetek, pardon: a keresztény szövetkezetek gomba módra szaporodtak. A nép nem vette észre, hogy a szövetkezet, — mint az 1902. évi soproni kereskedő-kongresszus egyik szónoka nagyon helyesen mondta, — járszallag bizonyos »körök« kezében politikai és társadalmi célok előbbrevitelére, a mely célok megvalósítását a szövetkezeteknek különben egészséges magvát.

Azonban a kulissza-titkok még nem jutottak teljesen felszínre és folyik a működés a »szeretet« nevében...

A szeretet jegyében született szövetkezetek működéséről most érdekes tudósítást kaptunk.

A vidéki keresztény szövetkezeteknek tudvalevőleg van központjuk: a Keresztény szövetkezetek központja. A központban nagyon sok ur ember ül, a kik a paraszt nevet párasztják, a barackot pedig bárácnak ejtik. Szóval: sok »nép-barát« van abban a központban, (közöttük a mi országgyűlési képviselőnk, gróf Zichy Aladár is) a kik élénken lesik a központi observatóriumból, hogy ne kerüljön a vidék a zsidó-uzsora kezébe. A vidéki keresztény szövetkezetek legyenek csak a központ testvéries kebelén és vásároljanak a központtól, mely a szeretet nevében (?) működik.

Sok szövetkezet vakon rohant a »szeretet« táborába. Azok a szövetkezetek azonban, — a melyek keresztül láttak a szítán, azok másutt és sok esetben zsidónál vásároltak. Sokan azt mondják: olcsóbban, mint a központban!

A felső-segédi szövetkezetnél például valami Krisztovác Miklós értelmes ember volt az üzletvezető. — A bevásárlásnál észrevette, hogy a »szeretet« nevében a »központ« drágább, mint a vidéki nagykereskedő s ezért abbahagyta a központi vásárlást Krisztovácnak tizennygy hónapi ottlét után egy szép napon minden okadatolás nélkül utilaput kötötték talpa alá.

Tapsonyba ment. — Családos ember, élnie kellett és szerencséjére, a tapsonyi szövetkezetnél üzletvezetőt állást nyert. Nem vásárolt a központban, — hat hét mulva elbocsátották

Tapsonyból. Krisztovác még mindig nem értette a hirtelen elbocsátások okát.

Ekkor (október hóban) a nagykanizsai VII. ker. fogyasztási szövetkezethez folyamodott. Felvették. A nevezett kerületi (kiskánizsai) polgárok értelmes magyar emberek, akik levették a hálgyot Krisztovác szeméről. Felmentattak néki egy, a központtól érkezett levelet, amely világosságot vetett az ügyre. A levél így szólt:

Budapest, 1903. október 5.

A Keresztény Fogyasztási Szövetkezet t. Igazgatóságának

Nagykanizsa, Rác-utca.

Tapsonyból vettük azon értesítést, hogy Krisztovác Miklós, kijelenleg az ottani szövetkezetnél van alkalmazva, önökhöz pályázik.

Azt hisszük, nem szükséges bővebb (?) magyarázatot adni nevezett ur személyéről, miért is óva intjük az Igazgatóságot, hogy őt elfogadni óvakodjék. (?)

Az így érdekében (?) állónak tartanánk, ha a másik két szövetkezetet erről értesitenék.

Kiváló tisztelettel

Keresztény Szövetkezetek Központja mint Szövetkezet.

Dr. Vildfeuer.

E levélből látni való, hogy a központ, a szeretet nevében működő központ, személyi üldözésbe kezdett, mert egy üzletvezető nem volt hajlandó a központ szolgálatába állni. Azt írták levelükben, hogy »azt hisszük, nem szükséges bővebb magyarázatot adni a nevezett személyéről!« Hogy miért nem? Mert hisz az igazi okát az üldözésnek csak nem mondhatták volna meg, mely amint látjuk: nem volt más, mint a központ anyagi érdeke a vidék rovására.

Krisztovác családos ember, megijedt a hajszától. Felindulásában elég erős hangú levelet írt a »szeretet« központjának és felvilágosítást kért a dolog felől. Színteztette a kiskánizsai szövetkezet is. A válaszok a következők voltak:

Budapest, 1903. okt. 16.

T. Krisztovác Miklós urnak

Kiskánizsa, Templom-tér.

Jelen soraimra sem előbbi levelező lapja, sem mai napon érkezett levele és annak tartalma nem birt rá. Ön nincs tisztában az iránt, hogy mily igényeket támaszthat embertársa iránt (?) Téved, ha azt hiszi, hogy személyével foglalkozom. Nem teszem. De igenis foglalkozom, még pedig állásom kötelességeinél fogva, a központtal és a központ kötelességeihez tartozó összes keresztény szövetkezetekkel. És okból kötelességem minden szövetkezetünktől, különösen pedig azon szövetkezetektől, — melyeknél a Központ anyagilag is érdekelve van, távol tartani, lehetőség szerint olyanokat, kikben meg nem bízhatok. A bízalom pedig privát dolog, ezért senkinek sem nem számolunk, sem számolni nem tartozunk. Eljárásom eddigi irányától el nem térek, legkevésbé pedig az önéhez hasonló tartalmu levelek folytán.

Keresztény Szövetkezetek Központja mint Szövetkezet Budapestben.

Dr. Vildfeuer.

Budapest, 1903. okt. 17.

T. Mátész József urnak

a Templomtéri szövetkezet Elnökének

Kiskánizsán.

Azon intésem, hogy Krisztovác Miklóst üzletvezetőnek ne alkalmazzák, jóakaratu figyelmeztetés volt. Szemem előtt tartottam úgy az ottani szövetkezet, (?) valamint a

VIRÁGPAPIROK

műkoszorúk készítéséhez

nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp könykereskedésében Nagykanizsán.

Központnak anyagi érdekét. Nyugtalanokdunk, ha az ottani szövetkezet üzletvezetői állásába olyan embert látunk belépni, a kiből nem bízunk. Hogy pedig miért nem bízunk benne, azt felszámítani és bizonyítani nem tartjuk szükségesnek. Különb, ha a t. Igazgatóság a fentemlített követelésünket (melyet mint nem közérdekű dolgot, nem írhattunk ide: a szerk.) nekünk vagy azonnal készpénzben beküldi, vagy reánk nézve jó váltót beküld, mely követelésünkre teljes fedezetet nyújt, akkor nem bánom, ha Krisztóvácot üzletvezetőnek ott tartják. — Ha azonban a Központ követelésének biztonságba helyezésének dolgában a szövetkezet Igazgatóságától 8 nap lefolyása alatt kielégítő választ nem kapok, akkor követelésünk behajtását ügyészünk haladéktalanul kezébe veszi.

Dr. Vildfeuer Károly, igazgató.

Mit is ir a »szeretet« központja? A Krisztóvác intézett levélben elkezd példázódni az embertárs iránti kötelességről. Az a központ ir embertársi kötelességről, mely családos ember üldözésébe fogott. Nem foglalkozunk személyével, — írják levelükben. De viszont, alább már kijelentik, hogy távol tartanak ily személyeket stb.

A szövetkezeti elnökhöz intézett levél még érdekesebb. Ott újból kijelentik, hogy felszámítani és bizonyítani nem tartják szükségesnek, hogy miért nem bízunk benne.

Anélkül, hogy valamit bizonyítanának, egy családos ember tönkretételét tűzik ki célul. Hogyan, hát ez a keresztényi szeretet? Nem, ez más valami... Önök valószínűleg nem tudnak semmit ez ember ellen felhozni. Mert csak azt nem hozhatják fel érvül, hogy ez ember nem szegődik az önök dolgait takarni! Mert az, hogy önök elállnak ettől a követelés teljesítésétől, ha kölcsönüket (amely most 23 kitűnő, vagyonos gazda aláírásával van biztosítva) biztosítva látják, ez csak fogás a Keresztény Szövetkezetek Központjától. Hisz mikor a felvilágosult kiskánizsaiak nem mentek »lépre,« akkor önök elfáltak minden óhajuktól, és vereséget szenvedve, visszavonultak.

Ennek az egyszerű üzletvezetőnek az esete élesen bevilágít a »szeretet« műhelyébe. A nép, mint önök mondják, kimenekült a zsidó uzsora keze közül, az önök »ölelő karjaiba.« Ahol minden ilyenképen megy a szeretet nevében.

Világosságnak kell felvillanni ez ügyben! A magyarságnak be kell látnia, hogy a Keresztény Szövetkezetek Központja nem más, mint nagy nyereségre dolgozó üzleti vállalat.

A Keresztény Szövetkezetek Központjának nagy oka lehet arra, hogy üldözze azokat, akik nem szegődnek a szövetkezet szolgálatába...

A Keresztény Szövetkezetek Központja lepel nélkül jól szervezett üzleti vállalat, politikai céloktól vezetve, amelynek felvirágzásához szükség van a vidéki anyagra!

HIREK.

Halottak estéje.

Lágy hangon szól a harangok ércnyelve,
Minden szava mély bánattal van telve;
Hangja ugy sir, ugy zokog és kesereg,
Hogy a sziv a fájdalomtól hasad meg.

A holtakra zeng az gyászos dalokat;
Sirokban, kik alusznak mély álmokat;
Szellő szédnén röplül a hang hozzájuk,
S azt susogja: legyen csendes az álmuk.

Sok nép megyen a harangok szardára
Temetőbe s hull a sírok halmára!
Minden arcon mély bánat ül, mély nagyon,
Minden szíven keserűség sok nagyon.

A bánatos arcokról bő könny perreg,
Reszket a hang, mely forró imát rebeg;
Szeretleit sirja vi-sza minden sziv,
Hisz kivülök nincs egy lélek, hozzá hív

A könyekből már egész tenger leszen,
S a fájdalom mind nagyobb erővel veszen;

Sajgó sziv a hitben talál enyhülést,
Egbe tekint s onnan kap könnyebbülést.

„Örök nyugalomra ad nekik“ így sóhaj,
Kemény göröngy legyen a mindig könnyű s majd
Hosszu álmuk érjen örök ébredést,
Menny városa fel, a siri mély szenderegést!

Nith Norbert.

Halottak napján.

Megindul ma a zarándoklat a temelő csendes birodalmába. A hívők ezrei viszik el a szereit kosorúját a holtak sírjára. S leborulnak a hideg rögre. — A rög alatt pihennek »zeretteink. — Ott, ahova nem hallatszik már az élet fület bántó zaja tele, öléssel, rosszakarattal, irigységgel pártoskodással; ott minden csendes és egyforma... Ott az egyenlőség szent birodalmában van... Feledezzük emlékünkből a csendesség birodalmának lakóit s könnyű foly le orcáinkon: a magába »zállás könyve. A magába száló embernek lényugár vonul át agyán... az élet képe. Egyfelől, ott a távol ködében a város, telve zsinajjal... Itt, a kis kapun belül, a minden életet befejező s r. Ime az élet embere; kiemelkedve a mindennapi élet zajából, elmegy tanulni a holtak birodalmába. — Most úgy tetszik előtte, hogy ott a keresztek közt nemcsak a rög alatt, de lefektetve minden egyforma... Könyhulató emberek, haladók természet hűl-ol levelei, lohogó mécsék, a keresztek egyhangú sokasága. A gazdag ember szívében ugyan az az érzés honol az áhitat s szent óráiban, ami a szegény ember keblében. — S látjuk az élet tövisét felvillanni... De hisz minden hiába; a vég egy — ez a halottak birodalma. Ez a tudat a szeretet érzése ébreszti fel itt az emberi szívekben. A halottak emléke az élet mutatója lesz. Így válik e nap az emberi szeretet ünnepévé.

Zarándokojatok! Tegyétek le a munka legyverét! Hagyjátok itt néhány órára e kábuó levegőt! Menjetelek emberi érzést tanulni a halottak csendes birodalmába...

— Lichtenstein Lajos halála. A magyar sajtónak nagy halottja van. A »Pester Correspondenz« megalapítója és szerkesztője hosszú szenvedés után meghalt. A Pester Correspondenz könyvatos újság volt, mely valamikor ugyanazon szerepet töltötte be, amit most a Budapesti Tudósító és Magyar Távirati Iroda című felhivatalos könyvatosok. Az ő szerkesztőségében nevelődött Futaki Gyula, a később nagy híre szert tett újságíró, a magyarországi sajtóirport megteremtője, egy szép napon ott hagyta gazdáját és megalapította a »Budapester Correspondenz«-et, majd a »Budapesti Tudósító«, mely a felhivatalos közleményeket közvetíti a mai napig a minisztériumok és a sajtó között, míg a régi Pester Correspondenz a vidéki sajtónak tett szolgálatokat, melyek évtizedek óta jól megirt, ha mindjárt sokszor túlságosan kormánypárti ízű vezércikkkel látott el — ingyen. — Az önálló vezércikkiről nem bíró kisebb vidéki lapokra valóságos áldás volt illeten ez a vezércikk-könyvatos melyet már huzamosabb idő óta az elhunyt fia vezet a legjobb eredménnyel. Lichtenstein részt vett a szabadságharcban, melynek leverése után ő is külföldre, Angliába került, onnan is nősült, és a kigyezés idejében bizalmas írójá volt a Deák-pártnak és lapjával nemcsak a belpolitikát szolgálta sikerrel, de német francia kiadásával a külföldön is kiváló szolgálatot tett Magyarországnak. Budapesti otthona valóságos művész otthon volt. Mindenkinél, aki ügyes-bajos dolgában hozzá fordult szívesen járt kezére és atyai jóindulattal viseltet a vidéki sajtó munkásai iránt, akik az elhunyt emlékezetét hiven megőrizendik.

— Halálhíradás. Münz Fulöp terménykereskedő életének 67-ik évében okt. 31-én elhunyt Nagykanizsán. A boldogultban Münz Jenő, a nagykanizsai Malatagyár és Serfőződe r. t. hivatalnok a édes atyját gyászolja.

— Rákóczi-ünnepség. Tapolcáról írják: A város képviselőtestülete legutóbb tartott gyűlésén Rákóczi-ünnepség rendezését határozta el. Az ünnepség műsora a következő: 1. Megnyitó. Tartja: Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselő. 2. Hymusz. Enekl az Állami polgári fiúiskola énekkara. 3. »Zrinyiné.« Költemény. Szavalja: Buchberger József. 4. Felolvasás. Tartja: Kollányi Ödön szerkesztő. 5. Kuruczdalok. Enekl a polgári fiúiskola énekkara. 6. Az iparos ifjak »Önképző Köre« részéről szaval: Mekler Károly. 7. Zárszó. Tartja: Glazer Sándor városbíró. 8. Szózat. Enekl a polgári fiúiskola énekkara.

— Árúsítás Mindenszentek napján.

Mivel hogy Mindenszentek napja most vasárnapra esik: a síroknak ezen ünnepnapon országgyűlési szokásos feldiszfizására való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter felvő évi 68.496 sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy ma november hó 1-én virágok, koszorúk, gyertyák, mécsék és sírok díszítéséhez szükséges egyéb tárgyak az egész napon át akadálytalanul árusíthatók és szállíthatók legyenek. A sírok díszítéséhez nem használt tárgyak árusítása önként érthetőleg ugyanazon korlátozás alá esik, mint más vasárnapokon.

— Eljegyzések. Klein József a »Kék csilaghoz« címzett divatruház-tulajdonosa eljegyezte Weiss Olga kiskasszonyt Nagykanizsán. Kovács Barna dr. belügyminiszteri segéd-fogalmazó, tart honvédszázad hadnagy eljegyezte Bogvay Lenkét, Bogvay Máté országgyűlési képviselő leányát. Badacsonyan.

Mezey Pál nagykanizsai fűszerkereskedő eljegyezte Rozman Matild kiskasszonyt, Rozman József kereskedő leányát Nagy-Atádról.

— Kinövezés. A zalaezerségi pénzügyi-gazgatóság Talabér Lajost a keszthelyi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Hock János Nagykanizsán a bpésti Urá.ia színház, amely már két este rendez virosunkban sikerült, jó képekkel magyarázott előadást, ma vasárnap este országos kitűnő éget üdvözlő vendégül. Hock János országgyűlési képviselő az ékes nyelvű papi szónok, lez a vendég, akinek neve Nagykanizsán sem ismeretlen. Ma este az Uránában lez alkalunk gyönyörködni remek szónoki tudásában, mikor saját gyönyörű darabját a Megváltás-t fogja felolvasni. A múlt napokban Kaposvárról olvasta fel Hock a Megváltás-t. A »Kaposvár«-ból olvassuk, hogy Hock felolvasásait »már jó előre elkaptokdák a jejegyeket« s este zsufolásig megtellett a felolvasó terem Különösen pedig a hölgyek érdeklődtek a híres aranyshájú predikátor előadása iránt. A terembe lépő Hockot viharos éljenzés fogadta s ez a szíves fogadtatás indította őt arra, hogy felolvasásának megkezdése előtt pár szóval, melynek átérzett őszinte melegségével egyzzerre hatalmába kerítette az egész hallgatóságot, megköszönje az ovációt. — Erdeklődéssel várjuk a ma esti felolvasást.

— Felolvasó délutánok. A nkanizsai Irodalmi és Művészeti Kör igazgatótanácsa a legutóbb tartott ülésében Csótt Márk tanár, szakosztályi elnök előterjesztése elhatározta, hogy a vasárnapi délutánokra ismét rendezesíti. — A felolvasások, melyek mindenkor ének és egyéb szórakoztató számokkal lesznek egybekötve, köthetenként tartatnak a város háza dísztermében. Az első felol-

vasárnap november hó 15-én tartják meg. A belépődíj nagyon csokoly lesz, mi a szórakoztató délutánok látogatottságát biztosítja. — Az igazgató tanács Csóti Márk és Böhm Emil ssakosztályi elnököket bízta meg a további teendőkkel.

— **Nincs többé kóserhus Nagykanizsán!** A nagykanizsai mészárosok kérvényt adtak be a hitközség előjáróságához, hogy szállítsa le a marhák metszési díját. Ezt a kérelmet az előjáróság elutasítván, együttes értekezletükön a mészárosok elhatározták, hogy a mai naptól kezdve nem metszetnek rituális módonságot holnaptól (nov. 1.) kezdve nem kóser marhahús.

— **A légrádi zárda ünnepe.** A légrádi róm. kath. leányiskolát és kisedovodát vezető nővérek ott működésének tizedik évfordulója s a zárda élén álló Prokesca Aurelia főnöknő zárdaéletének husz éves jubileuma alkalmából, okt. hó 26-án szép és megható ünnepséget rendeztek a légrádi zárdaiban. Az intézet jelenlegi és volt növendékei ének, szavallás, alkalmi versek, előképek és két szindarab előadása által rótták le a szeretet és hála gyöngéd figyelmét a nagyérdemű főnöknő iránt, ki a közönség köréből halgatta az előadásokat. A szabatos énekek, az alkalmi versek és előképek kedves vonatkozásai a jubilans nemes erényeire, a növendékek keresetlen, közvetlen előadása, a szép jelmezek, gondos rendezés, főleg pedig a növendékeknek a magyar nyelvben való kitűnő jártassága együttesen könyvet fakasztó mély hatást gyakoroltak a jelenlévőkre. Az ünnepélyen ott voltak: Csertán Károly alispán, Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Czukelter Lajos megyei első aljegyző, Viosz Ferenc főszolgabíró, Mayer Ferenc járási orvos, Peczek György alesperes egyházi tanfelügyelő, Zimmermann Ferenc, Golub János, Fábrián Gyula, Fater István, Teller Vince lelkesek; Bors György ág. ev. lelkész, alsódomborui Hirschler Miksa és neje, Zalán Gyula és neje, Zalán István, Riedl Jenő, Draskovich Lajos és mások. A légrádi elöljáróság és értelmiség teljes számban volt jelen Kovács Gyula jegyzővel élén. — A budapesti Margit-intézet részéről annak főnöknője Morvay M. Valeria volt jelen egy nővérrel, a berzencei zárda részéről Martin Kovics M. Marcellin főnöknő jelent meg hat nővérrel. Az ünnepségben részt vettek az összes légrádi tanítók. Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő lelkes és megindító szavakat intézett az ünnepelel főnöknőhöz. Méltatta nagy buzgalmat a magyar kultúra szolgálatában, mely itt a határszálen kétszeres jelentőséggel bír. Elismeréssel szólt a légrádi nővérek tiszvi működéséről, s azon reményének adott kifejezést, hogy teljesebbé megy a költői jelszó, melyet tíz év előtt a légrádi zárda alapkövének

okmányára véstek: „Hass, alkoss, gyarapítsd a haza fényre derül! ... Mintán meg Peczek György egyházi tanfelügyelő meleg szavakkal fejezte ki üdvözléseit az ünnepelteknek: a közönség és növendékek a Hymnus elneklésével fejezték be a szép napot. — Prokesch Aurelia főnöknő ismételt volt tárgya a lelkes ovációknak, melyekre vonzó egyéniséggel, rendkívüli buzgalmaival s hivatásának hő szeretetével mindenképen rászolgált.

— **A Korcsolya-Egylet táncestélye.** Az első nagyobb szabású táncestélyt decz. hó első napjaiban, a *Korcsolya-Egylet* fogja városunkban rendezni. Az előkészületek ezen estélyre már nagyban folynak és biztosra vehető, hogy a jég-sport hívei a társadalom osztatlan részvéte mellett fogják ezen multságukat megtartani, mely alapját fogja képezni a további multságoknak — a jégpályán.

— **A népkönyhárol.** — Városunk ezen leghumánusabb intézménye a köznapokban ismét megnyílik. Az 1902—3-iki téli idényen 28000 szegény iskolás gyermek és 5000 felnőtt, összesen tehát 33000 egyén részesült a népkönyha jótéményéből, melyet azonban folytonosságban csak úgy gyakorolhat, ha úgy mint a múltban, a jövőben is határozott támogatásban részesül főleg a földirtokos osztály részéről; mert a természetbeni adományokra leginkább van szüksége a népkönyháának és azért szívesen halljuk, hogy már is többen elküldték jótékony adományaikat a népkönyha helyiségébe, a „Zöldfa-kertbe.“

— **Állatorvosi kinevezés.** Hutya Károly nagykanizsai közbizágházi állatorvost Bács-Bodrog-vármegye, Szabadka város főispánja Szabadka város közbizágházi orvosává nevezte ki.

— **Konverzió.** — A Keszthely-balatonszentgyörgyi h. é. vasút r. t. november hó 30-án rendkívüli közgyűlést tart az összes 5 1/2%-os címleteknek 5%-os címletekkel való kicserélését véget. A társulat alakulásaokor 1530 drb 5 1/2%-os 200 korona névértékű elsőbbségi részvényt bocsátott ki.

— **A kormány a szegény beteg érdekében.** A szegény betegek gyógyszerköltségeinek az országos betegápolási alap terhére történő elvállalása az említt alpra évről-évre mindinkább fokozódó súlyos terheket ró. Elannyira, hogy ezen terhek lehető csökkentése szempontjából a legnagyobb takarékosságra és leggazdaságosabb eljárásra van szükség; s ezért a belügyminiszter felhívja a városok polgármestereit, hogy a városok területén lakó azon gyógyszereszeket, akik az országos betegápolási alap terhére ez időszert minden kedvezmény nélkül szolgáltatják ki a gyógyszerket, szálítsa fel, hogy együttes írásbeli ajánlatot tegyenek arra nézve, hogy jövőben mily százalék leengedés mellett lesznek hajlandók a szükséges gyógyszerket az országos betegápolási alap terhére szállítani.

— **Kísérletek — eredmények.** A meghűlésből eredő csúsz és közhvényes fájdalomak leginkább megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedekig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hirneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját

is meggyógyította, kik 10-15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hírneves Zöldfa-féle csúsz kenőcs, a melyről ugy a bel-mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen sok orvos-tanár, valamint sok ezer gyógyult elismerő íratja is bizonyítja, hogy hatásban fölülmulhatatlan. Üvege 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában, Budapest, Szabadagát.

— **Karácsonyi vásár.** A nagykanizsai kerjótékony négytel december hó tizenkilencedik és huszadik napján karácsonyi vásárt rendez. A vásárt, — melynek tárgyait közadakozás útján szerezik be — belépő díjjal lehet majd megtekinteni. A vásár után a tárgyakat elárverezik, a jövedelemből pedig szegény árvagyermekeket ruháznak fel.

— **Hat óra kurtavas!** Bizony volt idő, midőn a katonáknak sokat kellett hallania a kurtavásban reásabott büntetést. A kurtavas és a hat óra íkertestvérek voltak. Most a kurtavasat korlátozták. Ez nem úgy értendő, hogy ezentul még „kurtább“ lesz, hanem, hogy ritkább esetben lesz alkalmazható. — Ugyanis a király a közelmúltban rendeletet adott ki, amelyben a kurtavas néven ismeretes büntetést, mely ellen már annyi fölszólalás történt a sajtóban, — némileg korlátozza. E szerint béke idején is szabad alkalmazni a kurtavasat, hanem csak rendkívüli körülmények között és mozgósítás esetén. Hogy mikor közönséges és mikor rendkívüli a körülmények, azt a büntetés kiszabására illetékes tiszt állapítja meg. A tiszteket figyelmezteti az új rendelet, hogy e súlyos büntetést úgy alkalmazák, hogy a katona egészsége veszedelemben ne forogjon. — A rendelet ugyanigy intézkedik a kikötésről is.

— **Orvosi számla.** A somogyvármegyei orvosok ószi közgyűlésükön elfogadták az országos orvosszövetség közgyűlésén is elfogadott amaz indítványt, hogy az orvosok minden oly beteghez, kiknek nem rendes házi orvosai, a gyógykezelés befizetése után díjakról, számlát küldjenek. Ez új, kötelező eljárást 1904. január 1-én általánosan életbe léptetik. — Az orvosok e határozatát csak pártolni lehet és mint üdvöset figyelmébe ajánljuk Zalavármegye orvosainak. A minden orvosra kötelező és számlák rendszere kétségtelenül helyes és méltányos, mert elvégre is érthetetlen, hogy miért kelljen éppen az orvosnak néha évekig várnia nehezen kiérdemelt díjára legtöbb esetben csak azért, mert a beteg nincs hozzá szokva, hogy az orvosnak ép úgy fizessen, mint péld. az ügyvédnek. De a közönség is kellemes ez az intézkedés, mert sok esetben teljesen képtelen magát tájékoztatni az orvosnak adandó honorárium felől s például egy két látogatás díját csak azért késik megfizetni mert ami szabályszerű díjként fizetendő volna, azt keveseli és szegényen küldeni, többet adni, pedig nem akar. Ezzel hozzá szokik közönségünk majd ahhoz is, hogy az orvosnak nem tisztelet, hanem munkadíj, melyet nem csak illik, hanem kell is megfizetni.

— **Egészséget a betegek, erőt a gyengének!** Jurisics Péter Pakráci gyógyszerésznek, ki nek híres Pakráci cseppel csodaszéru gyógyhatása miatt a világ minden részében kitűnő hírnévre tették szert. A Pakráci cseppel csodaszéru hatását érdekesen beszéli el az öreg Vidmarics Péter, mint az lapunk hirdetései között található képen látható. Melegen ajánljuk t. olvasóinknak figyelmébe Jurisics Péter gyógyszerész hirdetését, mert a Pakráci cseppel oly szer, melynek egyetlen házbán sem szabad hiányozni és valjék általánossá a jelző: Egészséget a betegek, erőt a gyengének!

— **A csurgói lengvár.** Csurgóról írják: A lengvár ünnepes megnyitása csütörtökön délután volt. A megnyitáson képviselve volt a kormány, az O. M. G. E. és a Somogyvármegyei

A legvalószínűbb tanácsok és orvosoktól mint határozó szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál, úgy mint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszer-tárakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czezzel legyen ellátva:

Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Gazdasági Egyesület. A felavatás után megemlésték a gyártelepet. A megnyitás után banket volt.

— **Zárszó** tűzoltóink nagygyakorlatához. — (Beküldött.) A „szakértő” polgártársnak önmagáról kiadott „szakértői bizonyítványát” tudomásul vettem a krajeárosból. — Azt már előre tudtam, hogy „szakértői” tudománya nem tudja igazat bizonyítani. Tekintve, hogy rossz viccekkel (mely nem összeférő a „szakértői” tudással) „szakértő” nem érvel, tekintve továbbá, hogy ily irányú vitatkozás nagyon távol áll az ügytől, választ még a „Zala” tek. szerkesztőségének engedelmeivel sem adok többé a „szakértő” urnak. Nagykanizsa, 1903. okt. 30. — Egy városi polgár.

— **A szerencse árjában.** A szerencse hulláma hasonló a patak áldáshoz (olya-ához), mely ellátja a partmentet a létfontartáshoz „szükséges” élelmedvel. A szerencse folyása is szerencsét hoz azoknak, akik a szerencse partján várják az áldáshozó vagyont. Csak ki kell vetnünk hálónkat és idővel bele kad a szerencse hullámai között a létfontartáshoz „szükséges” kincs, melyre mindnyájan vágyakozunk. Az osztálysorsjáték minden egyes húzása ilyen hullámszerű mutat, mert bármely húzásnál sok és igen nagy nyere-ményt juttat a játék folyása a „szerencsés” nyere-roknek. Csak kiartással kell várakoznunk, míg a szerencsét a hálónál kiemelhetjük a akkor éppen oly örömmel élvezeljük a nagy nyere-ményeket, mint azok a szerencsés játékosok, akik rövid 6 hó nap alatt a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, és több nagy nyere-ményt nyertek Török A. és T. a bankházban, Budapest, Teréz-kört 46/b. szám alatt. A sors-jegyvásárló közönség bizalommal vásárolhatja a sorsjegyeket a szerencsés bankházban,

— **Osztálysorsjegyek** iránt érdeklődőket különösen figyelmeztetjük a Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság mai hirdetésére.

— **Pacsai mulatozók.** Levelezőnk írja: A pacsai legényeknek ugyancsak jó kedvük volt a minap. — Először az egyik korcsmában időgálták az új bort, majd a falu nagyvendéglője felé tartottak. A nagyvendéglőben, mint magyar ember mondja: „fájtant” volt és a korcsmáros nem volt hajlandó bort adni a legényeknek. Egyszerre a „belső” szobából cigányfőnök hallatszott ki. Tüzes vörölegények voltak a pacsaiak s bosszantotta őket az „extra” szoba kiváltsága.

— Mi is bemegyünk az ebattáját! — kiáltották a legények.

A legények befelé tartottak. Háry szíjgyártómester, a mulatók egyike, elibük állt, de vesztére. A legények egyikének kezében felillant a kés és többször Háry uram hátába csapódott.

A zene elhallgatott, az „extra” szoba vendégei hazamentek és az orvos — átvette gyógykezelésre a mulatozás áldozatát. — (Ugy-látszik: a pacsaiak nem igen tartják be a zárórát. Szerk.)

— **Adófizetés az ex-lexben.** A nagykanizsai adóhivatalnál 1903. januártól szeptemberig terjedő időszakban 193.077 koronát fizettek be, ami 30.788 koronával kevesebb, mint a múlt év megfelelő időszakában befizetett.

— **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Giedicke A. Budapest ismert és legnagyobb szerencse-gyűjtőjének mai hirdetésére. — E cég szerencseje máris közmondásossá vált, úgy hogy mindenki csak a szerencsés Giedickenél akar vásárolni. Nem mulik el tényleg húzas a nélkül, hogy e cég egy vagy több főnyereményt fel nem tudna mutatni.

— **Nyomatványok bérmentesítése.** A kereskedelemügyi miniszter az Ausztriába szóló nyomtatvány-küldemények helyes bérmentesítése tárgyában rendeletet adott ki, a mely szerint utóbbi időben nagy mennyiségben érkeznek Ausztriába-Magyarországon feladott 10 gr.-ig terjedő nyomtatvány-küldemények, melyek 3 fillér helyett csak 2 fillér frankójegygyel vannak bérmentesítve. Amíg ezáltal egyrészt a magyar posta bevétele érzékeny veszteséget szenved, másrészt a címzetekre nézve is felette kellemetlen, hogy az ily hiányosan bérmentesített nyomtatvány-küldeményeket az osztrák posta portóval terhelve kézbesíti. — A kir. posta és távírda-hivatalok

ennélfogva utasítva vannak, hogy a tömegesen feladásra kerülő ily nyomtatvány-küldeményeket gondosan nézzék át s ha azok hiányosan vannak bérmentesítve, a feladót esetről esetre figyelmeztessék.

— **Megszűnt állati járvány.** Pölöskefő és Duzsnak községekben fellépett sertésvész megszűnt, a községek zár alól feloldattak.

— **Irtózatos tűz.** K. vidéken nemrég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tűzoltóság tilalma dacára a tulajdonos berohan a veszélyes tűzbe, hogy pénzesládáját megmentse. A hatalmas lángok és a tűrhetetlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakoszájába behatolhasson. Vissza kell térnie és már-már ingadozik alatta a roskadó épület, midőn szerencséjére, kapaszkodás közben megakad az ajtóra szögeezett levészekrényben, melyet kezében görcsösen tartva, lezuhan a földre. Az irtózatos tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egybe, mint az a pár értéketlen üzleti levél, mely a levészekrényben volt és köztük Török A. és Tsa bankház. — Budapest. VI., Teréz-kört 46 sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott. Még alig tért magához az óriás csapás hatása alól, midőn azon kellemes hírt hozta a tűz által szerencsétlenné tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a furcsa mód n megmentett sorsjegy megmente a 600.000 koronás nagy jutalmat.

— **Az osztálysorsjáték. játékterve.** Most, hogy a nagy kir. szan. osztálysorsjáték tizenkettő k sorsjátéka véget ért és már legközelebb megkezdődik a tizenharmadik sorsjáték, a közönség nagy érdeklődéssel fogadhatja az osztálysorsjáték hivatalos játéktervének közzétételét. Mert ebből a tervből az világik ki, hogy összesen száztizzezer sorsjegy közt 14.459.000 koronát soroznak ki, s hogy a nyere-mények száma akkora, hogy minden második sorsjegy egy nyere-ménynek okvetlenül jutnia kell. De tekintélyes: nagyobb nyere-mények száma is és imponálóan nagyok a főnyere-mények és a jutalomdíj. Ennek a játéktervének közönséi az osztálysorsjáték az ó nagy elterjedtséget és népszerűséget, valamint azt a bizodalmat is, a melyet iránt a közönség tanú l.

— **Kölcsy Himnusz a katolikus templomokban.** Sok vitára és félreértésre adott okot az a kérdés, szabad-e énekelni Kölcsy Himnuszát a katolikus templomokban. A minap tartott püspöki konferencia tárgyszorozator, kívül megállapodott abban, hogy a Himnusz énekelhető a templomokban, de csak mise végén. A felhatalozott Magyar Nemzet ezt írta a püspökök határozatáról:

A püspöki konferenciának nincs hatásköre arra, hogy liturgikus kérdésében döntson; ez részben a megyés püspök dolga, kétség esetén pedig a római szentszéke. Eért tehát a püspöki értekezlet csak tárgyszorozaton kívül vitatta meg a Himnusz kérdését, a melyen aztan közös megállapodásra jutott. E szerint Kölcsy Himnusz elleni hiteltel kifogás nem tehető. Az a kifejezése: *Megbűnhődte már e nép a multat és jöendőit* ... egyszerű metafora, inkább könyörgés az Urhoz, hogy a jövőre ne sújtssa ostarával a népet, mert már eleget szenvedett. Ilyen könyörgés nagy elemi csapások alkalmával már régebben is iródott a régi egyházi énekek is vannak erről. A Himnusz dalama teljesen megfelel az egyházi énekek fenségének, és magasztosságának. Mindezek alapján az a nézet, „püspököknél, hogy a Himnusz énekelhető a katolikus templomokban. Előzeteséhez püspöki engedély kell, miért is jól tesz a plébánosok ha már előre kiserik erre az engedelmet. A püspökök véleménye végül az, hogy a Himnusz nem lehet beleillesztetni a miseénekek közé, mert zenéje és szövege nem felel meg a misebeli cselekménynek, ellenben énekelhető a mise végén, a mikor a pap magyar nyelven, t den állva imádkozik valakire, vagy valam szent eszméért.

— **A közsény halála** A számtalan szer közt, mely csusz és közsényes bántalmak ellen ajánlatik legjobbnak és leülmu hatatlannak bizonyult a törvényesen védett Halapi-féle „Restaurator”, mert mac rövid használat után a fáj-dalmat nemcsak enybiti, hanem gyógyítja is, anélkül, hogy nagy pénzbeli áldozatot igényelne, tubus ára 1 K. 60 t. Határozottan megérdemli nevét, mivel csodáatos rövid idő alatt a legsúlyosabb beteg is teljesen restaurálja. Készíti Halapi Frigyes gyógyszerész az „Apostol”-hoz Budapest, József-kört 61. sz.

— **Községi levelek kézbesítése.** A kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy a községi és kö-jegyzői székhelyeken levő község (előjáróság, képviselőtestület) címére érkező közönséges és ajánlott levelek mindig a községi és kö-jegyzőnek, ellenben az olyan községek címére érkező levelesek, a mely községben jegyző nem lakik, rendszerint a községi bírónak, vagy pedig helyettesének kézbesítendők s csak abban az esetben a jegyzőnek, ha ezt az illető község képviselőtestülete vagy előjárósága kívánja s e kívánságot a leadó postahivattalal írásbeli megkeresésben közli.

— **Felhívás a magyar nemzethez.** Ily címmel, mint már jelentettük, eddig még ismeretlen forrásból egy manifestum látott napvilágot. Az országos középponti bizottság, cégre alatt Mivel ilyen bizottságról senki sem tud, nyilvánvaló lett, hogy ezen felhívás a mely népszavazásra szólítja fel a választóközséget abban a kérdésben, hogy a szabadelvű párttal tart-e, vagy az ellenzékkel, — közönséges hamisítvány. Az ismeretlen csin-tevők az országba is szétküldték a plakátot a városok polgármesteri hivatalába és a községek előjáróságának. Természetesen sehol sem ment lépre a hatóság, mert törvényes rendelet nélkül nem lehet szavazást elrendelni. A hamisítványnak alig is lehetett más célja, — mint hogy zavart támasszon a nép körében. A belügyminiszter mihielyt értesült arról, hogy egy „Felhívás a magyar nemzethez” c. nyomtatványt az országos középponti bizottság aláírással küldöznek széjjel az országba, azonnal utasította az összes hatóságokat, hogy miután ez a felhívás a közönség megtévesztésére alkalmas és zavarokra adhat okot, a nekik megküldött példányokat semmisítsék meg s az abban foglalt felhívást tekintetbe se vegyék és annak se közvetve, se közvetlenül ne tegyenek eleget.

— **Erdekes** lapunk mai számában közölt Hekschel Samuel hungari banküzlet szerencse hirdeménye. — Ezen ban ban — a nyere-mények pontos és feltűnő — n-ikü kritizetése által oly jó hírnévre tett szert, hogy minden olvasóink figyelmét felhívjuk ma közlésére.

— **RENDŐRI HÍREK. Lopások.** Pollák Lipótné Magyar-utcai lakos szobájából cselédje, Horváth Hermin 140 kor. értékű ágyneműt lopott. A tolvaj cselédet letartóztatták. — **Ciráki** János molnári lakos minap egy szekrényt vett városunkban. Egyik Erzsébet-téri üzletben dolga akadt, a szekrényt az üzlet előtt letette, s míg benne bevásárolt, Ciráki uram tulajdonát ellopták. A rendőrség még nyomra nem akadt.

— **Pénzbeszedői vagy raktárnoki állást** keres megfelelő óvadékkal egy már hosszabb idő óta ezen téren működő fiatal ember. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

NEVELŐNŐNEK egy III. éves képezdésznő ajánkodik elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2—3 órát saját tanulmányának szentelhet Czim: Steiner Berta Körmend.

Közgazdaság.

— **Borászati tanfolyam.** Tapo cáról írja: A szőlőszeti és borászati tanfolyam résztvevő tanítók vizsgáját a múlt héten tartották meg a *Ruzsicska*. Kálmán zalavármegyei kir. tanfelügyelő előnkésével. A tanfelügyelő a tapasztalt eredményen ösztöne elismeréért fejezte ki, hosszabb, beszédet intézett a tanfolyam hallgatóihoz, lelkekre költvén, hogy az itt szerzett gyakorlati és elméleti ismereteket otthon, falujukban a nép között érvényesíteni törekedjenek, különösen a gazdasági irányú ismélőiskolákban igyekezzenek kedvező talajt teremteni arra, hogy a szőlőszet körébe „arozós szakismeretet a néppel közölve, annak anyagi, közvetve pedig szellemi jólétét előmozdithassák. Majd Tass Antal m.

kir. vincellériskolai igazgatónak mondott köszönettel a mintaszerző vezetésért, igazgatásért s Mook Gyula és Török Pál szőlőszeti és -borászati felügyelőknél mint előadónak ügybuzgó fáradozásaiért. A tanfolyamnak 21 hallgatója volt.

— A kesztelyi járás mezőgazdasági bizottsága tegnap szombaton délelőtt 11 órakor Kesztelyen a városháza nagytermében gyűlést tartott. A szépen látogatott gyűlésnek tárgya volt: A lözsepárnak mezőgazdasági célokra való fejlesztése és a fekáliának mezőgazdasági célokra feldolgozása.

Regilltér.

A legjobb és legelőnyösebb
üditő-ital
amely mint a szőlőből készült és borral, szőlőszékkel vagy mályvával keverve kitűnő iszupitást ad.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-KUT

Itt a szomszédok és felhívás egyaránt, a legjobb és a nyári hőszéki kávékat ellen.

LUCCA
a likőrök királya,
az előkelőségek
kedvence.
Kapható osakis
elsőrangú üzletekben és
kávéházakban.

„LUCCA”-társaság
Hamburgban.
Vezérképviselőseg
Magyarország részére:
HIRSCH és PERL
Budapest,
V. Szabadság-lőr 6.
Telefon 36-60.

Kapható Nagykanizsán és minden elsőrangú csemegé-
üzletekben 58-12
Nagybani főelárúító: BRÁZAY KALMAN, BUDAPEST.

Beniczkyne Bajza Lenke
kedvelte az egész magyar olvasó-
közönségnek. — Regényeinek tárgya
megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyne Bajza Lenke
.... REGÉNYEI ...

Mártha ... Regény 2 kötetben ...
Ára füzve 4 kor., kötve 5.80

Helytartóné ... Regény 1 kötetben ...
Füzve 2.80 k. kötve 4.40

Előítélet és felvilágosultság.
Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14.90

Fekete könyv. Ahol a czipő szorít
2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. diszköt 4.90

A magyar szépirodalmat kedvelő i. olvasó-
közönség figyelembe ajánljuk a magyar re-
gényirodalom egyik elsőrangú nagyjának,
Beniczkyne Bajza Lenke főszerző regényeit,
melyek a szűrt könyvtáradatunkban a általa
minden könyvtáradatban beszerezhetők.

FISCHEL FULOP
Könyvtáradatunk és könyvtáradatunk
NAGY-KANIZSÁN.

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE
FÜGEKÁVÉ
A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.
Kapható:
MARTON és HUBER uraknál
Nagykanizsán.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás!

KASZTL TESTVÉREK

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1.

Rajánljuk a téli idényre dúsan felszerelt raktárunkat

férfi-, női alsó ingek, kötött és bőr bélelt kesztyűk, női sálak (gyapot és zsanília).

Továbbá

férfi és női czipő raktár 5 kor. egész 12 kor.-ig nagy választékban.

Razonkívül férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, esőernyők nagy választékban.

Szolid árak, pontos és figyelmes kiszolgálás.

Nagy választék mindennemű kézimunkában.

„Jövendő” irodalmi és politikai ujság.
Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.
Megjelenik minden vasárnap. Egyes füzetek ára 20 fillér

Kapható **FISCHEL FULOP** könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felkutatott a török házm. alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megkutatott a betegségtől kitért ható szert.

A Jurisics-féle **PAKRACZI CSEPP** oly csodaszorú hatással melynek egy házm. nem volna szabad hiányozni, mert a Jurisics-féle **PAKRACZI CSEPP** oly előnnyel bír, hogy MINDEN BAJ ELLEN használható és mindig csodaszorú hatással van. A Jurisics-féle **PAKRACZI CSEPP** legbiztosabban gyógyítja a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörget, rendetlen székürítést, étvágytalanságot, arany-eres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorgörget, felhűfőgést, adp-kört, székürítést és mindenféle gyomorkatarist, de a legfőbb sikerrel alkalmazatik külsőleg is nevezetesen dagadtak, égési sebek, szagutak és kőzvényes bántalmaknál, mert ahol semmiféle szer nem használ, ott a Jurisics-féle **PAKRACZI CSEPP** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott.

Ezt számtalan hálmánylatkonat minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle **PAKRACZI cseppek** megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől Pakráczon 422. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5. — 24 üveg kor. 8.60 36 üveg kor. 12.40 48 üveg kor. 16. —

Minden 12 üveg után egy üveg Pakrácz cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás, influenza és hurut ellen felülmúlhatlan szer

a Jurisics-féle **Szlavoniai növénynedv**.

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20.

Hideglelés és láz ellen kitértő szer a „Febri Fugo“, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7. —, 6 üveg kor. 10. —

Szlavoniai növénynedvből és „Febri Fugo“ból két üvegnyi kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakrácz cseppek ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarázza a Pakrácz cseppek csodaszorú hatását

H I R D E T É S E K

felvetetnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkereskedésében —

Nagykanizsán.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Borony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házm., amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzölőalkalmatosság térségünk, országunk és meghittsége.

Intés. Silányabb utáratok miatt bevételeknek és azokat legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban „Richter“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzékkel fogadjunk el. — 80 L, 1 L, 40 f. és 2 k. árban a legkisebb gyógytárban kapható. Főraktár: Török József gyógytáránál Budapestben.

Richter F. Ad. és társa, csás. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Gyomorbetegeknek,

kik meghűlés, gyomortulterelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, tulhűg, vagy meleg eledélek avagy szabálytalan életmód által **gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorgörgetben, gyomorfüjdalmakban, nehéz emésztésben, vagy nyálkásodásban** szenvednek, azoknak alábbi kitértő házm. ajánlatik, melynek gyógyhatása már rég kipróbáltatott.

Ezen emésztési és vértisztító szer

a **Hubert Ullrich-féle növénybor**

Ezen növény-bor kitértő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készült, erősíti és feleleveníti az emberi gyomorszerveket anélkül, hogy gyomorbajtó szer volna. Ezen növény-bor eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképzésre.

Ezen növény-bor idejekorán történő használatánál már a gyomorbajokról csirájában elfojtja. Nem szabad tehát késlekedni és minden más erő, mőt a az egészségre ártalmas szerekkel ezen növény-bor használatát előnyben akoreszesíteni. Minden symptomák, mint **fűfájás, felhűfőgés, gyomorgörget, fel-fűdés, rosszullét, melyek chronicus gyomorbajoknál a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.**

Székrekedések

és ennek kellemetlen következményei, mint **szorulás, kolikafüjdalmak, szíverés, álmatlanság, májvértörődés, ezen növény-bor által gyorsan és enyhén szüntethet meg. Ezen növény-bor megszüntet minden emésztetlenséget, a gyomorszerveknek felfrissülést nyújt és könnyű székbeállítás folytán minden alkalmas anyagot gyomor és belekből eltávolít.**

Halvány, aszott kinézés, verhiány, elerőtlenedés legtöbb esetben rossz emésztés, hiányos vérképzés és májbetegségnek a következményei. Teljes **étvágytalanság, ideges kimerültség és kedélytelenség, vagy fűfájás** mint **aladás nélküliség** lesnyli az embert. A növény-bor az elgyengült életörök frisséget ad. A növény-bor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést, erősíti az anyagváltozást, javítja a vérképződést, megnyugtítja a felizgatott idegeket és a betegnek új erőt és új életet szerez. Számos elismerő és köszönő iratok tanúsítják mindazt.

A növény-bor üvegenként 3 korona és 4 koronáért kapható a Nagykanizsai, Ujdvári, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi, Csurgói, Berzenczei, Gólyai, Légrádi, Alsó-Domborai, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelnikai, Alsó-Lendvai, Pakai, Bakai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kaposvári, Tarasai, Virjei, St-Georgeni, Kalinovaci, Novigradi, Kapronczai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi, ugy az ország minden nagyobb gyógytárában.

A nagykanizsai gyógytárak három és több üveg növény-bor eredeti áron bérmentve szállítanak osztrák-magyar monarchia bármely vidékére.

Utánzásoktól óvakodni kell és kizárólag

HUBERT ULLRICH-féle növény-bor

kérendő.

136

Főnyeremény
esetleg
600,000 Márka

**Szerencse
hirdetmény.**

A nyeremény-kért
az állam
kezesedik.

Felhívás részvételre

a **nyeremény tételekhez**

melyekért Hamburg állam kezesedik a nagy pénz sorsjátéknál.

10 millió 856,562 ném. bir. márka

biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénzsorsjátéknál a következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén **600,000** márka.

1 nyer. á 300,000 márka	1 nyer. á 40,000 márka
1 „ á 200,000 „	4 „ á 30,000 „
1 „ á 50,000 „	5 „ á 20,000 „
1 „ á 45,000 „	3 „ á 15,000 „
2 „ á 40,000 „	18 „ á 10,000 „
1 „ á 35,000 „	40 „ á 5,000 „
1 „ á 30,000 „	100 „ á 3,000 „
1 „ á 100,000 „	180 „ á 2,000 „
1 „ á 80,000 „	619 „ á 1,000 „
1 „ á 60,000 „	812 „ á 400 „
1 „ á 50,000 „	75 „ á 300 „

Az egész 7 osztályból álló sorsjáték 111,000 sorsjegyből áll 53,795 nyereménnyel és 8 jutalommal úgy, hogy az összes sorsjegyek majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legserencsebb esetben **50,000** márka, a II. osztályban **55,000** márka, a III. osztályban **80,000** márka, a IV. osztályban **70,000** márka, az V. osztályban **75,000** márka, a VI. osztályban **80,000** márka, a VII. osztályban **600,000** márka emelkedik.

Az első osztály húsdára, melynek húsa hivatalosan meg van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy ára csak **7.—** korona

a fél „ „ „ **3.50** „

a negyed „ „ „ **1.75** „

A betétek a következő osztályokra ugy a pontos nyeremény-jegyzék a hivatalos állambélyegzővel ellátott sorsolási tervből látható, a melyet kívánatra előre ingyen és bérmentre küldök.

Minden résztvevő a kisorsolás után tölem hivatalos sorsolási jegyzéket minden felzáróltatás nélkül azonnal megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postautalványon vagy utnávétellel kérem.

Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, sziveskedjenek rendelésüket bizalommal legkésőbb

1 évi november 21-ig

slanti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.

Bankgeschäft HAMBURG.

Képes levelezőlap ujdonságok

kaphatók legnagyobb választékban:
FISCHEL FÜLÖP könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

Kiváló szerencse Töröknek!

Feltűnülhetlenül

kesélyes főáradatának a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió koronát nyerteménnyel
többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

- a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** „ főnyereményt a 74366. „ „
a **90.000** „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk emellett, hogy a világ legegységesebb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szab. dalmazott 13. osztály-sorsjátékban a újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

ját és össze en egy hatalmas összeg.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

eredeti sorsjegy lrt. — 7 vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy lrt. 1.50 vagy kor. 3. —
1/2 „ „ „ „ 6 — 1/1 „ „ „ „ 6 — „ „ 12. —

A sorsjegyeket után vétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrende es- ket eredeti sorsjegyekre kérünk.

f. évi november hó 19-ig

hatalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{sa}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztály-sorsjáték üzlete.

Főáradánk osztály-sorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlévél levágandó.

Török A. és T^{sa} bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztály-sorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget koron a összegben { utánvételre kérem
postautalvánnyal küldöm { A nem teljesítő társad.

Postos cím: mellékelem bankjegyekben (bármelyekben).

80%-os Eczet-szesz

étel- és befőtli-eczet készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 24,
vagy 14 liter kutyvizbe öntünk 1 liter
80 százalékos eczetszeszt.

A befőtli-eczet előállításához előd-
leg felforralt és azután lehűtött kutyviz
ajánlatos. Az eczetszesz és az abból
készített eczet nem romlik. Eczet az
eczettel készített befőtli nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan elis-
merték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona

Postai szétküldés
1 litertől kezdve.

Egy csésze jó tea kedve, mindenütt a világ
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Kevérek a legfinomabb kínai, indiai és
ceyloni teákhoz. Valódi csak az eredeti csoma-
gokban. Raktárak felragasztásokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Társalkodónői állás

betöltendő. — Idősebb leány vagy
özvegyasszony kerestetik egy él-
tes ur.nő mellé társalkodónőül. —

Czím: Fischer Simon, Csurgó.

Unghváry
László

(Csegedi) 300 holdas bor-
termő szőlőtelepnek továbbá
gyümölcs- és szőlőiskolájának
árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczár-
tól lefelé összes csemeték, 2 forinttól
lefelé sima és gyökerező szőlővesszők,
továbbá — 10 — 18 forinttól lefelé saját
termésű rendkívül finom újborkok kap-
hatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa
vadonca, akác- és gleditsia-csemeték
Tessék árjegyzékét (borról is)
kérni.

Hitelt nyújtok

1-2-3 évre (kamat nélkül) 1 városok, közsé-
gek, megyék, vízzabályozó társulatok, mérnöki hivatalok,
szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes
— testületeknek. —

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra
nem vonatkozik.

Szénásy, Hoffmann és T^{sa}

selyemáru ujdonsága áruhaz

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Az általánosan legjobbnak elismert

selyem-, bársony-, csipke- és szalagáruházaunkba

az id. ny. ujdonságainak a teljes és nagy választéka lehozott.

A következő, kiválóan jutányos árucikk-kre,
melyek csak addig kaphatók, amíg a készlet
tart, főlhívjuk a m. t. hölgyek figyelmét.

Ezek:

Mosó-báron minden szalubon	metre 50 / ról. szalubon
Similiberty selyem minden zsinban	78 „ „
Mintázott színes selyemkélme	85 „ „
Csikos, színes selyem-el e	98 „ „
Sima lousine minden szalubon	1.25 „ „
Chiné selyemkélme	1.50 „ „

sz. stb.

Miként a kívánatra bérmentve szolgálunk.

Legkedveltebb, legkötelesebb
arctisztító és szépítő szerek:

Akacia

CRÈME 2 kor.
-PUDER 1.
-SZAPPAN 1.

KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVETTER
Törvényszék védelme.

ELSŐ MAGYAR

Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat

Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gésszámla 100 000
kifizetés és 100 000
kifizetés és 100 000

Malomberendésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kivánsra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

1861 és nyári gyógyhely

BUDAPESTEN.

Előre megkötött hővizű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kád- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakószobával.
Prospektus kívánsra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőszmester,

udvari szállító

Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmérukat az egész
világon elterjedtek és
előszövegük.

GUMMI

HALHÓLYAG

tuozatja 4., 4., 8., 8., 10 kor. 4.
feljebb, a világ legjobbjait, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küldi a szakma

legelőre

REIF J.

specialista, Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen

Modem

BUTOR.

Óriási választék

háló-, obédő-, szalon- és
uri-szoba-butorokból.

Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL

butoriparosoknál

BUDAPEST,

IV. Kecskeméti-utca 6. sz.

CIIMEK

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI

Nemzetközi Czimirodájában

Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.

Prospektus ingyen és bérmentve.

SANTALEGGER

Fiatl embereknek orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.

NADOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az

Felismulja az eddig lemaradt összes fogászati
OSAN-száj-essencia 48 kr. OSAN-fogpor 44 kr.

Csorny-féle kolott a legjobb és legkedveltebb
száj-essencia 48 kr. OSAN-fogpor 44 kr.

ROZSATEJ

Frillch Ferd. féle Napraforgó-szappan 40 és 35 kr.

Sanningene

Prospektus ingyen és bérmentve küld.

Csorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.

Raktáron győztesekben, illusztrációkban stb.

RÖSER

TANINTÉZET

Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPÍTOTT 1853.

NYILVÁNOS POLGÁRI ISKOLA 10-14 éves

ifjak részére. — Feladatok kereskedelmi

iskola 14-18 éves ifjak részére. —

Nemzeti irodákban és minden könyvtárban

széles körben. Bizonyítványai államnévelési

szolgálatok és az egyetemi oktatásnak jog-
sítvánnyal. — Bővebb ismertetést
ingyen ad

Röser János, igazgató

INTERNACIONAL

SZŐRVESTŐ

néhány soros használat után az arcáról és

kézről a szőr eltávolítja. Egy lágy 8 kr.

Főraktár: Dr. Kovács Ernő gyógyszerész

Budapest, Gyár-utca 17.

Megjelent „Toilette-títkok” ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN

NEW-YORK

KÁVÉHAZBAN

(Erzsébet-körút 9-11. szám)

találkozunk.

Használjon Kerpel-féle

KÉZFINOMÍTÓ

folyadékot, mely minden kezét

3 nap alatt simit, fehérit, szépít.

1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget

bérmentve küld

KERPEL gyógyszerár.

Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztésen zálog-

level-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:

20 évre a tőke évi 5.70%-a

30 évre a tőke évi 5.50%-a

40 évre a tőke évi 5.30%-a

50 évre a tőke évi 5.20%-a

60 évre a tőke évi 5.10%-a

70 évre a tőke évi 5.00%-a

80 évre a tőke évi 4.90%-a

90 évre a tőke évi 4.80%-a

100 évre a tőke évi 4.70%-a

110 évre a tőke évi 4.60%-a

120 évre a tőke évi 4.50%-a

130 évre a tőke évi 4.40%-a

140 évre a tőke évi 4.30%-a

150 évre a tőke évi 4.20%-a

160 évre a tőke évi 4.10%-a

170 évre a tőke évi 4.00%-a

180 évre a tőke évi 3.90%-a

190 évre a tőke évi 3.80%-a

200 évre a tőke évi 3.70%-a

210 évre a tőke évi 3.60%-a

220 évre a tőke évi 3.50%-a

230 évre a tőke évi 3.40%-a

240 évre a tőke évi 3.30%-a

250 évre a tőke évi 3.20%-a

260 évre a tőke évi 3.10%-a

270 évre a tőke évi 3.00%-a

280 évre a tőke évi 2.90%-a

290 évre a tőke évi 2.80%-a

300 évre a tőke évi 2.70%-a

310 évre a tőke évi 2.60%-a

320 évre a tőke évi 2.50%-a

330 évre a tőke évi 2.40%-a

340 évre a tőke évi 2.30%-a

350 évre a tőke évi 2.20%-a

360 évre a tőke évi 2.10%-a

370 évre a tőke évi 2.00%-a

380 évre a tőke évi 1.90%-a

390 évre a tőke évi 1.80%-a

400 évre a tőke évi 1.70%-a

410 évre a tőke évi 1.60%-a

420 évre a tőke évi 1.50%-a

430 évre a tőke évi 1.40%-a

440 évre a tőke évi 1.30%-a

450 évre a tőke évi 1.20%-a

460 évre a tőke évi 1.10%-a

470 évre a tőke évi 1.00%-a

480 évre a tőke évi 0.90%-a

490 évre a tőke évi 0.80%-a

500 évre a tőke évi 0.70%-a

510 évre a tőke évi 0.60%-a

520 évre a tőke évi 0.50%-a

530 évre a tőke évi 0.40%-a

540 évre a tőke évi 0.30%-a

550 évre a tőke évi 0.20%-a

560 évre a tőke évi 0.10%-a

570 évre a tőke évi 0.00%-a

580 évre a tőke évi 0.00%-a

590 évre a tőke évi 0.00%-a

600 évre a tőke évi 0.00%-a

610 évre a tőke évi 0.00%-a

620 évre a tőke évi 0.00%-a

630 évre a tőke évi 0.00%-a

640 évre a tőke évi 0.00%-a

650 évre a tőke évi 0.00%-a

660 évre a tőke évi 0.00%-a

670 évre a tőke évi 0.00%-a

680 évre a tőke évi 0.00%-a

690 évre a tőke évi 0.00%-a

700 évre a tőke évi 0.00%-a

710 évre a tőke évi 0.00%-a

720 évre a tőke évi 0.00%-a

730 évre a tőke évi 0.00%-a

740 évre a tőke évi 0.00%-a

750 évre a tőke évi 0.00%-a

760 évre a tőke évi 0.00%-a

770 évre a tőke évi 0.00%-a

780 évre a tőke évi 0.00%-a

790 évre a tőke évi 0.00%-a

800 évre a tőke évi 0.00%-a

810 évre a tőke évi 0.00%-a

820 évre a tőke évi 0.00%-a

830 évre a tőke évi 0.00%-a

840 évre a tőke évi 0.00%-a

850 évre a tőke évi 0.00%-a

860 évre a tőke évi 0.00%-a

870 évre a tőke évi 0.00%-a

880 évre a tőke évi 0.00%-a

890 évre a tőke évi 0.00%-a

900 évre a tőke évi 0.00%-a

910 évre a tőke évi 0.00%-a

920 évre a tőke évi 0.00%-a

930 évre a tőke évi 0.00%-a

940 évre a tőke évi 0.00%-a

950 évre a tőke évi 0.00%-a

960 évre a tőke évi 0.00%-a

970 évre a tőke évi 0.00%-a

980 évre a tőke évi 0.00%-a

990 évre a tőke évi 0.00%-a

1000 évre a tőke évi 0.00%-a

1010 évre a tőke évi 0.00%-a

1020 évre a tőke évi 0.00%-a

1030 évre a tőke évi 0.00%-a

1040 évre a tőke évi 0.00%-a

1050 évre a tőke évi 0.00%-a

1060 évre a tőke évi 0.00%-a

1070 évre a tőke évi 0.00%-a

1080 évre a tőke évi 0.00%-a

1090 évre a tőke évi 0.00%-a

1100 évre a tőke évi 0.00%-a

1110 évre a tőke évi 0.00%-a

1120 évre a tőke évi 0.00%-a

1130 évre a tőke évi 0.00%-a

1140 évre a tőke évi 0.00%-a

1150 évre a tőke évi 0.00%-a

1160 évre a tőke évi 0.00%-a

1170 évre a tőke évi 0.00%-a

1180 évre a tőke évi 0.00%-a

1190 évre a tőke évi 0.00%-a

1200 évre a tőke évi 0.00%-a

1210 évre a tőke évi 0.00%-a

1220 évre a tőke évi 0.00%-a

1230 évre a tőke évi 0.00%-a

1240 évre a tőke évi 0.00%-a

1250 évre a tőke évi 0.00%-a

1260 évre a tőke évi 0.00%-a

1270 évre a tőke évi 0.00%-a

1280 évre a tőke évi 0.00%-a

1290 évre a tőke évi 0.00%-a

1300 évre a tőke évi 0.00%-a

1310 évre a tőke évi 0.00%-a

1320 évre a tőke évi 0.00%-a

1330 évre a tőke évi 0.00%-a

1340 évre a tőke évi 0.00%-a

1350 évre a tőke évi 0.00%-a

1360 évre a tőke évi 0.00%-a

1370 évre a tőke évi 0.00%-a

1380 évre a tőke évi 0.00%-a

1390 évre a tőke évi 0.00%-a

PURGO

A leggyengébb kitűnő ízt
használt

PURGO

Órák, ékszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, ólós azaból árkon
SERÉNYI
Értékesítő és ékszerész
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főtelep: 11. Főtelep 21. sz.
Központ: Árkonizsák
Ingatlan.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összige
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozású fűlárúító helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előszekénység! Kiváló szerencse!

Ha öszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárú, 8 cs. és kir.
levegő Jozsef fűl. advari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérnyomás bízós gyógmód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
E gyógmód megátapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 18. l. sz.

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
rtien, pontosan és legelőszőbb közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
Budapest, VII. Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN
KÉRIEN PROSPECTUST
„YOST” IRÓGÉP
Budapest, NEW-YORK felé

Remek és olcsó fényképek készílnék
RIVOLI
fényképezési és festési műteremben
BUDAPEST, VI. KER., KERÉPESI-ÚT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítani !!!

Hôtel **PÁRIS** szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 fűtől fejebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKE VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Bírágtalanág, hányinger, fejfa-
ja, gyomorhajok ellen csodálatos a
• **RADITZ-féle**
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Fűtő 6 üveg dírmontve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógtára,
BUDAPEST, FÖVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. **SCHLESINGER MIKSA**
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyórád).
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legfűtőkeletesebben vannak beren-
dve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Ezen cagnaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt
eredeti csomagolásban az a. a. nevezett intézetben díjmentesen
felvilágosgáltassa.

Ajánlya elsőrendű orvosi tekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)
ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,
mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.
Kapható gyógyszerárúakban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:
Sattler József, Nagykanizsán.

Csúsz, köszvény. (rheuma)
szegény, derék- és hátfájás, valamint
mindennemű ízületi bajok ellen leg
biztosabb szer a törvényesen védett
HALAPI féle
RESTAURATOR
mely már rö id használat után a fájdalmat
nemcsak enyhíti, de sikeresen gyógvítja
Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.
Egyedül. raktár:
„**APOSTOL**” gyógtárház
Budapest, VIII. József-körút 64.
Éveken át szenvedtem rheumatikus bántalmak-
ban. Semmiféle gyógtárház, sem fűrdő nem hasz-
nált. Az **Ön Restaurator** keménységű
kúszóhetem egyedül gyógtárház-
mat. Fogadja ezért láts kúszóhetem és ab-
béli ígértét, hogy mindenkinek, ki hasonló beteg-
ségben szenved, a legelőszőbb fogom ajánlani.
Budapest, 1903. sept. 10.
Használat előtt. **Munkácsi József** Használat után
Hernád-utca 30.

Hirdetések felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin
legelőszőbb árak mellett kaphatók:
ISFCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán

Jó reggelt!!

ezzel kapcsolatban van a jó REGGELI is
s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy
az egész napunk jól kezdődik. Ellenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál fűszer, csemege, kávé, tea és rum-kereskedésében Nagykanizsán szerezzük be a hozzávaló szükségest.

Evégből indítatva érzem magam a mélyen tisztelt házasszonyok becses figyelmét felhívni Deutsch Lajos úrtól átvett s általam teljesen újonnan átalakított s friss árukkal felszerelt fűszer- és csemege-üzletre, hol naponta friss pörkölt kávé a legnemesebb fajokkal vegyítve, továbbá valódi kínai teák közvetlen Kínából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likőrök, sajtók, különféle halak és halneműeket mindig friss minőségben bocsátom a m. t. vevő közönség részére igen mérsékelt árakon.

Szükségesnek tartom megjegyezni, miszerint különös figyelmet fordítok a lelkiismeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tisztaságára, miért is a nem élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezeltek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállítanak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú cégéknél szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevőközönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias hűdéssel

MEZEY PÁL

fűszer- és csemege-kereskedő Erzsébet királyné-ter 1. sz.
Nagykanizsán.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XIII. sorsjáték) I-ső osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály húzása 1903. november hó 19. és 20-án tartatik meg. A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Húzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-úteza felől). — Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1903. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
LÓNYAY. HAZAY.

278 1

HAZAI GYÁRTMÁNY!

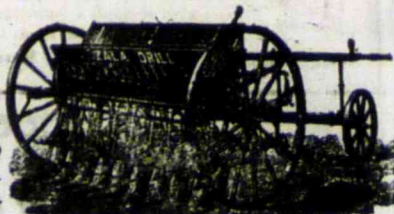
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja Egyetemes aczélekeit [] aczélgerendélyvel, első minőségű tömör aczél-kormányokkal. Kétvasu aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas hazánk legjobb sorvető gépeit szab. kikapcsolható kapacsuklyókkal.

Homokos-talajra a Zala-Drill különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult vetősarúkkal ellátva.

„Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron. „Planet” rendszerű lókapát. — Planet rdsz. kézi tolókapát, 2 kapaccsal 14 kor. töltőgetőtest külön 6 kor. „Collingsworth” lógereblyéit. — Kukoricza morz olóit, szecská- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek és eszközeit.

Uj! WB eketetek, kormány, szántóvas és nád a legjobb aczélból, teljesen felszerelve, tartalékvalással 12 korona.

WBT eketetek, magasabb és hosszabb kormányval, a nádor kívül még aczéltalppal is ellátva, teljesen felszerelve, tartalékvalással 14 korona.

Ezen eketetek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képszelhető legtekélyesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuak, miért is már nagy kedveltségnek örvendenek.

UJI * UJI

Mabilie rendszerű

gyümölcs- és szőlősajtók

folytonosan ható kétféle emelőtű szerkezettel és nyomó szabályozással.

Szőlőzuzók

kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashengerekkel, szlykerékkel vagy anélkül.

Városi és külterületi: Felsőlő Pálffy könyvtárában.

A szerkesztővel írtaknak lehet naponta küldeni a. u. 4-5 óráig.

Időintézkedés: a nap folyamán részben vonatkozó művelődési körökben.

Kiadóhivatal:

Városi és külterületi: Felsőlő Pálffy könyvtárában.

Helyi közli telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiadóhivatali árak

Egyes évek... 12 korona
Féléves... 6 korona
Negyedéves... 3 korona

Nyitólát postai 40 fillér

Kiadóhivatal: valamint a hirdetésre vonatkozó Felsőlő Pálffy könyvtárában részletek intézkednek.

Bérmintelen levelek csak ismert ká...
vél fogadtatnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Feladó szerkesztő: Némény Sándor
Szerkesztő: Némény Lajos.

Csütörtök, 1. november 5.

Világosságot!

III.

Sok a névtelen és a társadalmunkban, kik a szegények és nyomorultak segélyezésével, védelmével szorgalmazzák a humanizmus ügyét.

Aldja Isten ezeket a jóságos kezeket!

Nem szabad azonban azt hinni, hogy a jótékonyágnak ilyképpen való gyakorlásával már kiapasztottak a társadalmi bajoknak ama forrását, melyből a szegénység és nyomor ered. Ennek a forrásnak teljes kiapasztására nem elég a pillanatnyi segélyt nyújtás. Menedéket sokkal mélyebb és anyagbővebbekkel nagyobb, hogyszám olyan könnyen végezhetnénk vele.

A nyomornak és szegénységnek esetéről esetre való enyhítése csak olyan, mintha a vizanyagot bőségesen öntő forrást, mely például termőföldünk talaját alámosással, eliszapolással fenyegeti, úgy akarnók ártalmatlanná tenni, hogy egyszerűen betemetnők.

Ez csak időleges segítség volna. Az okos gazda nem így tesz; hanem — mivel a forrásnak rendszeren a talaj belső rétegeiben fekvő medencéjéhez nem férközhet, — egyszerűen medret ágyaz a

forrásviznek, elvezeti s így ártalmatlanná teszi.

A társadalmi szegénységnek és nyomornak is lehet ágyazni medret. Hogy mivel: erre nézve világító sugarat nyerünk a legutóbbi telek egyikén uralkodott nagyobb nyomor mozzanataiból.

Ehhez, nyomorgó embertestvéreink nem kenyeret, hanem munkát kértek.

Ez a kiáltó szó örvényjelölő sugárként világíthat e öttünk.

A társadalmi jótékonyág névtelen hősei ne forgácsolják szét erejüket pillanatnyi alamizsnázkodással, hanem, ügyeljenek munkát és keresetet nyújtani, biztosítani az elhagyottakat.

A munkanélküliség a legerősebb forrása a szegénységnek és nyomornak. Ez a forrás már nagy mértékben beiszapolta a társadalom talaját. A nyomor óriási mocsara rögtön elnyel minden egyes beledobott követ; ártalmatlanná csakis úgy tehetjük, ha centornázzuk, ha a benne vergődőknek utat nyitunk a munka-biztosítás medrével, mely azután nagy részben fölfelecsékké teszi a jótékonyág műeit.

Ez a gondolat — mint világító sugár — vezet át bennünket a munkásvédelem nagy kérdésére.

A kérdés nem új; de megoldásában

mig csak a kezdet kezdetén vagyunk.

Beszélhetünk-e szabadságról, testvériségről, egyenlőségről, míg munkára képes és munkára kész embertestvéreink között százával, ezerével vannak, kik munka hiányában könyörömadományokra szorulnak vagy éhehalnak.

A munkára alapított emberi létbiztossága a legsúlyosabb emberi jog.

A társadalom, mely a munkanélkülinek munkát nem nyújt, megfélemlítkezik erről a kötelességről.

A társadalmi gazdaság jelenlegi rendszerének keretében is meg lehet oldani munkanélküliség kérdését, mely — amíg létezik — iszonyú vád gyanánt áll minden érző lelkiismeret előtt.

A társadalom ama milliói számára, kik mögött nem áll a tőke ereje, biztosítani kell a jelent és a jövőt. Mert nemcsak az szerzett érdemeket a Haza körül, aki véres csatában vesztette el kezét vagy lábát és lett nyomorékká, hanem az is, ki békés munkában kopattatja el és örölte fel családfe tartó erjét és munkaképességét.

A társadalom köteles tartozását rójjá csak le, ha a rokkant munkások létének biztosításához járul.

Már maguk a munkások is teremtetek erre alapot, a „Magyarországi

TÁRCA.

A szép női arcok....

Néha látok egy-egy bájos női arcot...
S utána órákig elábrándozom...
Majd hazatérek kicsike szobámba,
S búsban zokog ábrándos dalom....

Egy tekintet, egy röpke kis mosoly;
S lázban hagyják forró lelkemet...
Minek is van asszony a világon,
S mosoly, mely ádv és halál is lehet?!

Austerlitz Andor.

Shakespeare nyelve.

(Tanulmány.)

Irla: Baboss László.

(Vége.)

Coriolan nem ily embergyűlölő, ő csak egy osztályt gyűlöl: a néposztályt, a népet, a demokráciát, mert azt hiszi, hogy csak a születés ad neves erkölcsöt; a származás vitézséget, bátorságot, nagy elket: polgári erényt; az alacsony származás alacsony tulajdonságokból. Alacsony gondolkodásból táplálkozik. Ez a büszkeség törí

össze s ez a felfogás; minő megfelelő ennek a gondolkodásnak minden szava:

— „Mi dolog ez, tilárogó gazok, kik nyüzsgő véleményeket vakarva, megrühesítitek magokat? Ki nektek jó szót ad, utálatos hízog. Mit vártok kutyák, a kiknek nem kell se harc, se bék? Az megijeszt s ez dacossá tesz. Ki bennetek bizik, oroszlan hely: nyulat lel s ludakat rókák helyett. Nem vagytok bizosabbak, mint a parás a jégen s a napon a hó. Erénytek dicsőíni a gonosztevőt s a törvényt szidni, mely azt megbünteti. Ki nagyságot szerez, gyűlölték s jóindultot olyan, mint a beteg, ki arra vágy, a mi neki még jobban árt. Ki kegyetekre épít, ólomkarokkal verik s tölgyeket hasítással. Bitor véletek! Tinéktek hinni? Egyre változik elmétek; kit gyűlöltek, dicső most s kit megkoszorúztok, silány.”

Coriolán ilyen gőgös, szavai büszke lelkéből jönnek; nem tud másképp beszélni, szíve nyelvén van, s úgy tesz, mint beszél s tetteiben, beszédjében fekszik lelke: s ez jelleme; ha másképp beszélne, nem lenne Coriolán, nem futna s nem lenne hona ellensége!

Lelkéből folynak szavai s jelleméből kifakadásai, melyek gyűlölte teszik a nép előtt s futni kényszerítik, de büszkeségében összetörnek hazája ellen támad, de jelleme, büszkesége, fehogása halláig egy és ugyanaz!

Az eddigiek is, Lear, Coriolán, a főhősök

mutatják, hogy mi y nagy összefüggésben van beszéd, jellem és cselekedet; mutatja a beszéd az embert, az embert beszédje, de a beszéd azt az állapotát, azt a hangulatát is jelzi az embernek, amelyben bizonyos körülmények között van s így az lélel állapotának legbiztosabb óramutatója.

Shakespeare fiatalkori darabjaiban még áradó, vig; ele ezme röpökön vígjátéki hősei s szereplői társalgásából; a „Felsült szerelmek”, „Két veronai nemes”, „Makrancos hölgy”, „Szentivánéji álom”, csupa fantázia, vidámság, pajzanság, szóvirág, áradozás, itt ott csipős megjegyzések, erős kifejezések, sokszor a mai szemérmert sértők, de akkor még nem feltűnnek; a két veronai nemes azonban választófal ifjúkori darabjai a későbbiek között; az csupa finomság, udvariaság, vidám, élénk, bő fordulatokban kevesebb dal, kevés rim, csupa ben őség, tömörség, semmi diktó!

Mig a költő ifjú volt, darabjai is vidámabbak, vigak voltak, a melyekben szerelem, öröm, bizalom, dal, csevegés, sóhaj, vagy kedv és zene adják meg az alaphangot; az a nagy változás, a mely drámai hangulatra készteti, mely minden darabját komolyítja teszi, hol ölnék, gyilkolnak; azok nagy kedélyváltozás szüleményei; fiatalkori műveiben a hang, a kibontakozás is vigabb, személyei is vidámabbak.

A „Romeo és Juliában”, a „Szentivánéji álomban”, a „Hogy tetszik”-ben mennyi vers,

Legolcsóbb

bevásárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban, legjobb minőségben, legmérsékeltébb áron

III. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

Munkások Rokkant- és Nyu. díja egy-
letűt szereztek. De az intézmény
csak úgy felelhet meg feladatának, ha
a munkások összgyűlése illőrehoz a tár-
sadalom vagyoni rétege is odaátolja
a testvéri szeretet kiegyenlítő vagy
logalább megnyugtató koronát. Ennek
az intézménynek van fiókpenztára Nagy-
kanizsán is; támogatása érdekében már
több ízben buzdítottuk társadalmunk
vagyoni rétegét; de hogy innen csak
egyetlen alapító vagy pártoló tag is
akadt volna: arról nem hallottunk, nem
tudunk. Pedig kellett volna hallanunk;
mert fel. szerkesztőnk az itt fenálló fiók-
penztárnak a védnöke.

A társadalom — úgy látszik — csak
lassan és nehezen ébred annak tuda-
tára, hogy a munkanélküliség megszün-
tetése, a munkabiztosítás, a munka be-
csületes díjazása, a rokkant munkások
sorsáról való gondoskodás; szóval: a
munkások jelenének és jövőjének bizto-
sítása olyan erkölcsi kötelesség, mely
nek teljesítése, mint az emberszeret-
nek egyik legokosabb munkája, biztos
medret, levezető csatornát ágyaz a
társadalom talajrétegeit veszedelmes
aláisszapóval fenyegető szegénység,
nyomor, lázongás forrásainak.

Tisztelesség megélhetést biztosító munkát
a munkára képesnek; kegyelet a munkára
keptelennek! — Ez legyen a társadalom
feladatára világító jelige.

A legkisebb kunyhó, mely megelé-
gedett munkáscsaládot véd, nagyobb
dicsősége a társadalomnak Egyiptom
gúláinál, melyek holt királyok sírjait
szolgálnak.

Politikai szemle.

Budapest, nov. 4.

(Telefon tudósítás.)

A képviselőház mai ülése iránt óriási ér-
deklődés nyilvánult úgy a képviselők, mint a
közönség között. Dániel Gábor elnök előterjesz-
tése kapcsán bemutatja Apponyi Albert képvisel-
előházi elnök lemondó levelét, mire váratlanul

nagy vita keletkezett, amely Apponyit is felszó-
lalásra késztette. Apponyi megköszönvén a bi-
szalmat, kijelenti, hogy nem maradhat meg az
elnöki székben, mert részt óhajtott venni a pol-
itikai küzdelemben. Szünet után Tisza István
gróf az új miniszterelnök állott fel, hogy bemu-
tassa a királyi kábelzetet. A néppárt és az Ug-
ronisták megakadályozták a programbeszéd
elmondását. Dániel elnök a kormány kineveze-
séről szóló királyi leiratot a legnagyobb zajban
tudomásul vettnek jelentette ki, mire még na-
gyobb vihar tört ki. Az új kormány parlamenti
bemutatkozásának ennek folytán nem történhetett
meg, mire Tisza miniszterelnök kijelentette,
hogy programját akkor fogja elmondani, ha a
hangulat kedvezőbb lesz. Délután négy órakor
az új kabinet a főrendiházban mutatkozott be.

— Képviselői beszámoló. Tapolcáról írják:
Hertelendy Ferenc, választott kerületünk ország-
gyűlési képviselője, a folyó hó 21-én és 22-én
fogja beszámolóját Tapolczán, illetve Balaton-
füreden megtartani.

Urak, sok lesz az eszkimó!

Ez az ország Abderának klasszikus minta-
képe volt a legutóbbi időkig, sok minden
mellett különösen a muzeumi eszme iránt való
kolosszális érzéketlenség tekintetében.

Őcska vaskereskedők, meszesek, falusi
szatócsok pár garasért vették össze a nép kö-
zött a föld rejtett méhéből uapfénnyre került
műkiucseinket, az emberiség történetéről néma-
ságukkal is oly szépen beszélő világhírű régi-
ségeket.

A nép között élő magyar művelt osztály
pedig éhietetlen közönnnyel nézte a kincseknek
nagyermű kivételét, a melyeket azonban a
külföldi muzeumokban nagy áhítattal néze-
getett.

Nem jutott ilyenkor eszébe, hogy ezeknek
a tárgyaknak a magyar kultúra dicsőségére,
tulajdonképpen magyar muzeumokat kellene
diszitenők.

Ilyen hajmeresztő nemtörődömség, mond-
hatnók: égbekiáltó tudatlanság mellett történ-
tett meg az, hogy a világhírű s ma már
milliókat érő Attila kincse-t Bécsbe hurcol-
ták, s hogy szelidebb, de közelebbi példát
emlitsünk: a tapolcai járásban lévő kékkuti
templom küszöbére helyezett két, teljes fel-
iratu római sírkövön ötven évig járt pap, tanító,
földbirtokos stb. stb., míg végre a fölírás le-
kopott, eltűntek azok a betűk, a melyekről a
rómaiaknak vidékünkön lefolyt történetéből
világosság áradt volna felénk.

Az ilyen drágalátos példák eredményezték,
egyrészt azt, hogy Bécs muzeumaiba kiváló-
képp magyar történelmi emlékek vonzóak a
világnak ezek iránt érdeklő közönségét, más-
részt pedig azt, hogy hazánk oly nagyon sze-
gény muzeumi gyűjteményekben.

Az elszomorító állapotok néhány apostol-
lélekben tetterőt fakasztottak. Elhittették a
vidéken a muzeumi eszme magait, a melyek-
nek egyike a Balaton mentén, városunkban a
Balatoni Múzeum név alatt felszínre tört, s
ma már mint életerős fáska virágzásnak indult.
A nagy Abdera kisebb Abderája: Zalamegye
közönsége, a szűkebb kesztélyi körst kivéve,
ügyet sem vetett erre az intézményre. (Szerén-
cse, hogy mégis fejlődik.) Nem érti meg, hogy
egy, az egész megyében közakaratú, egye-
sült erővel fejlesztett, magas fokan álló kultu-
rális intézmény, a köznek milyen nagy erkölcsi
vagyonja.

A helyett tehát, hogy a megye szépért és
jóért lelkiesedni tud, e mellett a muzeumi
eszme iránt érdeklődő fiai, a birtokukban lévő
tárgyakat, ennek a szép magyar földnek: a
Balatonnak legpezsgőbb helyére szeretettel
összehoznák, vidéküket átkutatnák az eszme
javára, s ekként segítenék fölépíteni Zalame-
gyének kulturpalotáját: a Balatoni Múzeum
helyiségét, Abderának eme fiai az eddigi szél-
sőségből, most iparkodnak átugrálni a másik
szélsőségre.

A Balatoni Múzeum mellett, melynek mű-
ködési teréről szinte szűk egy vármegye, itt is,
ott is, amott is, mindenütt akarnak alapítani
apró muzeumokat.

Alig rendezték be a Balatoni Múzeum helyi-
ségeit, fölhangzott Zalagegerszege a vezércikk,
hogy ott megyei muzeumot kell alapítani.
Nagykanizsán kísért a terv, hogy a már meg-
lévő képviselőtestületi határozat alapján, fel-
 kell állítani a kanizsai muzeumot. — E sorok
írója a Balatoni Múzeum helyiségében tapolcai
vezető egyéniségtől hallotta, hogy no most
már ő is csinálnak muzeumot. Most még azt
halljuk, hogy Csáktornyan is muzeum alakul.
A kultuszminiszter meg is engedte, hogy a
gyűjteményt a tanítóképzőben helyezze el.
Sümege már van magamuzeum.

Ne neked magyarom!

A megyében egyszerre hat muzeumod is
lehet.

Ime a szunyókáló magyarok után, a vir-
tuskodó magyarok!

Még csak az kell majd, hogy minden város-
ban a már meglévő semleges muzeum mellé
pl. katolikus, lutheranus és zsidó muzeumo-

mennyi rim, mennyi szerelmi vallomás, tündérek,
szellemelek, nyári lég, tavaszi illat; a Vízkereszt-
ben a herceg szerelme mily igazi férfi-szerelme!

Nincs olyan nő kebel, mely elbírná szívemen
duló erős szerelmi szenvedély h-vét; nőszív eny-
nyit befogadni képtelen. Az ő szerelmök ah! in-
kább sóvárgás, nem a májok, csak inyók hábo-
rog; tulteltség, undor és láz jár vele; de az
enyém oly éhes, mint a tenger és oly sokat
emész el!

Hogy sutlog, hogy imádkozik Shakespeare-
nél a szerelem, mily édes mennyei hangokon szól;
nem hiszem, hogy mióta szerelmesek susognak s
egymásnak szép szavakat mondanak; oly szerelmi
vallomást szerelmes hős tudott volna imádjatja
fülébe mondani, mint Romeo.

Romeo: (megfogja Julia kezét) Ha megfertőzi
tán e durva kéz e drága oltárt: bűnömnek bocsá-
nat! Két ajkam, e két piruló zárandok, az
érintést csókkal lemosni kész.

Julia: Kegyes kezedet nagyon is megbántod,
hisz ez csak ajkadat mutatni kész. A szentnek is
van keze, jó zárandok, s zárandok és szent csókja:
kézből kéz.

R: Szentnek, zárandoknak nincs ajka szinte?

J: Van, ámde annak imádság a tiszte!

R: Hagyd drága szent, az ajknak, a mit a
kéz tesz: add meg, mit esd, ne hajtsd hitét két-
séghez.

J: A szent nem mozdul, bár kérészt meg-
adhat.

R: Ne mozdulj hát, míg elveszem az adot-
tat. (Megcsóko'ja.) Ajkam magtisztult ajkad által.

J: Így hát a bűn ajkamra szálla által.

R: Ajkamról bűn? Uj édes bűnre késztesz

J.: A csókhoz látom értesz.

Igy beszélnek a szerelmesek Shakespeare-nél,
égi zengemény ez angyali hárfa; a tiszta, szent,
szűz szerelm-abc je, a melynél szebben ember
nem, csak két szerető tiszta szív tud beszélni, az
is csak áldott órában!

Ehhez hasonló az V-ik szín, midőn Julia már
Romeo hitvese.

J.: Már menni készülsz? Még nem is virrad!
Nem a pacsirta vo't, hanem fülmilo, fölének fü'ed
mitől megrezene. A gránát almafán szől minden
éjjel. Hidd el szerelmem, csak fü'mile.

R: Pacsirta volt a reggel hirnőke, nem fül-
milo. Nézd, már irigy sugár szegélyzi a felhők
nyíló kárpitját kelet felől. Az éj lámpái már le-
égtek; a vidám nap lábhegyén áll a hegyormo-
kon. Szívem! megnem kell, hogyha élni akarok,
avagy maudnom és meghalnom itt.

J.: Az nem a hajnalfénye, ismerem, csak me-
teor, a nap párázata, mely fáklyahordó lesz ma
éjszaka s világít Mantuáig utadon. Maradj tehát,
nincs ok sietni még.

R: Am fogjanak meg, vigyének halálra, mit
bánom én, mihelyt te akarod! Azt mondom. az
nem a hajnal szeme, a szürke holdfénye bágyadt
árnya csak; az sem pacsirta, melynek da lama
fejünk felett a mennyet verdesé. Maradni vágyam
több, mint kedvem. Jer hát halál, mi Juliam
ölemben! Szívem, beszéljessünk. Hát nem virad?

J: Virad! Virad! Siess hamar; szaladj! Pa-
csirta volt, mely oly erőteljes, összhangjavesztett
hangon énekelt. Pacsirta, mondják, gyönyörűen
da'ol; nekünk ugyan most győtrelem dala. Pa-
csirta s béka, azt tartják sokan, szemet cserél-
tek. Oh, bár hangot inkább, ha im egymás kar-

jából fölriaszt s e'úzni téged, fölármázza azt a
gyors napot Oh, menj, menj édesem! Világosabb,
világosabb lesz egyre!

R.: Világosabb? Sőt bűnk vál sötétebbre!
Shakespeare-nél azonban beszédés minden;
boszorkányok, tündérek, szellemelek, szolga, dada,
bohóc, bolond, kő, ég, föld, minden megnyi atko-
zik, beszél.

Hamletnek megjelenik apja szelleme, beszél
vele s elmondja neki a nagy titkot, midőn a kert-
ben alvók s megmarta a kigyó, azaz az a kigyó,
mely most koronáját visei. Hamlet felszisszen:
„Nagybátyám! Oh, az én proféta lelkem!”

„Macbeth...ben a három boszorkány jó s egy-
más között beszélgetnek, s midőn Macbeth és
Banquo jönnek, kiáltják:

I. B.: Üdv Macbeth! Üdv Glamis thanjának!
Üdv!

II. B.: Üdv Macbeth! Üdv Casodor thanjá-
nak! Üdv!

III. B.: Üdv Macbeth! Üdv, a leendő király-
nak! Üdv!

A 4 ik felvonásban hívja Macbeth őket, s a
viziók jönnek

I-ső: Macbeth! Őrizkedj Macdufftól! Őrizkedj
Tife thanjától!

II-ik: Kegyetlen légy s merész, s határozott;
ne ladj, világra kit anya hozott, neked nem árthat.

III-ik: Oroszlán szívé légy s kedély! Ne
bánd: ki zug? ki atkozik? kardot rád ki ránt?
Macbeth fegyőzve nem lesz, míg csak a birnami
erdő nem mozdul maga s nem mossa meg a
Dunsinán hegyet.

Vagy talán az alsóbb rendű népség, azt hinnők,
nem képes kifejezni magát Shakespeare nál?

kat állítsanak. Az eddigi társadalmi tapasztalatok után, még ez is következhetik. Nézzük, miféle állapotok teremnek ha az új muzeumok csakugyan megválnak?

Egyik intézmény, a másiktól szíjva el az életet. — Egy járás területe ugyanis kevés ahhoz, hogy imponáló muzeumhoz szükséges anyagot adhatna. Mi történik már most? A muzeum gyűjtője elmegy a másik muzeum területére. A harmadiké is ide jön, e hegység, az ötödiké is. A hatodik már amúgy is itt dolgozik. Ez az állapot aztán már nem nemes, hanem tisztességtelen versenyt teremt.

Lesz egy sereg muzeum, tárgyak nélkül, csupa semmi, csupa lom, csupa profanizálása a muzeumi intézménynek. Olyan kulturális intézményre van pedig szükségünk, melynek arányai nemcsak a megye, hanem az ország közönségének is imponálnak, s a melyek az érdeklődést az ország határain túl is fölkeltsék s innen legalább a szakembereket vonzzák a szép Balaton mellé, a mely egyformán a miénk, az egerszegieké, a tapolcaiaké, a sümegié, és a csáktornyaiaké. Kár ennek a vidék jó nevének szánt intézmény mellé csupán gyermekjátékok számára menő muzeumokat izélni, akkor, mikor közös erővel nagyot is alkothatnánk.

Ennek a vételekedésnek lesz még egy nagy bibije. Az egymástól 1-2 óra járásnyira lévő 6 muzeum gyűjtő-hadának levelezése, kérése, lármája annyira fölveri a nép kezén lévő tárgyak árát, hogy azok megvételére a szétforgácsolt erők képesek nem lesznek.

A muzeumok hívei hat muzeum lármájával a megyében csendben nem dolgozhatnak, mert mihelyt a nép nem reális értékű régiségeit, a nagy kereslet között üzleti tárgynak tekinti, kiöklük a megyében az esame iránti idealizmust, a mely nélkül muzeumot szervezünk lehetetlen.

A Muzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőség szíves figyelmét föl hívjuk a beteges állapotok előjeleire. Elvi határozatot kérünk tőle, mely szerint anyagi segélyt és erkölcsi támogatást egy megyében csak egy muzeum javára biztosít.

Ha a főlöslégesen versengő muzeumok anyagi segélyben nem részesülnek, (a mint hogy nem is részesülhetnek), saját erejük gyenge ahhoz, hogy számbavehető intézménynek vessék meg az alapját.

De különben is, legyen bármennyi pénzük, 6 életképes muzeuma való anyag a megye területén nincs.

Ha a megye városaiban az érdeklődő lelkek, a Balatoni Muzeumi alapszabályszerű helyi képviselőre vállalkoznak, kielégíthetik a muzeumi eszme iránt érzett, tiszteltetelméltó

ambíciójukat. Ezen mikönyvén nagyarányu, hatalmas muzeumot fejleszthetünk, mely ebben az alakjában valamennyiünk érdeme, büszkesége leendő.

Ha azonban e helyett apró, helyi intézményeken lovagolunk, mint lesz kiállítani való anyagunk. — Meglássák Urak, sok lesz az eskimó és kevés a lóka!

Sági János.

Sági János író-társainknak hozzánk beküldött s a Balatoni Muzeumi érdekét védő cikket közöltük, de megjegyezzük, hogy a muzeumok létesítése területi vonatkozású decentralis irányt mi nem tartjuk olyan igen nagy bajnak. Szerény véleményünk szerint a Balatoni Muzeumi arányait és értékét éppenséggel nem gyöngíti az, ha esetleg Muraközben, Zalaegerszegen és Nagykanizsán is létesítenek egy-egy, a vidék történeti és kulturális múltjáról tanuskodó, ugynevezett helyi muzeumokat.

A Balatoni Muzeumi — amint már neve is jelzi — első vonalban a Balaton vidékére (tehát Veszprém-, Somogy- és Zala-megyéknek a Balaton mellett fekvő részeire) terjeszkedik ki kutató gyűjtésével. A többi (még csak tervezett) muzeumnak szintén meglesz a maga kutatási tere, melyet ha lelkiismeretesen kiakná, megteszi kötelességét. Nem arra kell törekedni a muzeumok létesítésével, hogy azok valami nagy-arányu alkotások legyenek, hanem hogy mentül hübb képét tárják elénk az illető vidék történeti múltjának és kulturális haladásának.

Ez a decentralis irány nagy könnyebbé-gökre lesz az egyes vidékek múltjában kutatóknak; merthajvalaki p. Muraköz múltjátakarja tanulmányozni, elmegy Muraköz metropoliszába, Csáktornyára, mert tudja, hogy annak muzeumban okvetlenül megtalálja azokat az emléktárgyakat, amelyek Muraköz múltjáról beszélnek a kutató léleknek.

Ausztria és Németország majdnem minden vidéki városában vannak lokál-muzeumok. Egyik sem valami nagyarányu, de mindegyik nagyon érdekes, mert lelkiismeretes kutató gyűjtés eredményei. És mennyire megkönnyítik ezek az érdeklődők és tanulmányozók munkáját! Egyszerűen bemennek ezek a lokál-muzeumokba, és megtalálják ott az illető város és vidékére vonatkozó emléktárgyakat; nem kell nekik ide-oda fukszolni, hogy melyik muzeumban lehet találni arra a városra vagy vidékére vonatkozó dolgokat.

Szerény véleményünk szerint a mi muzeumaink is nagyon szépen megférhetnek egymás mellett. Csak az a fő, hogy egymás meggyöngyítésére ne törekedjenek. A Muraközi Muzeumi ne kaparintsa magához a Balaton-

mellék. Nagykanizsa vagy Egerszeg múltjára vonatkozó tárgyakat; és viszont. Szóval: ne versengő, hanem egymás célját testvériesen támogató intézmények legyenek!

HÍRKE.

Halottak napja.

(Saját tudósítónktól.) Szép őszi köntösből köszöntött reánk Mindenszentek ünnepe. — A kegyelet nemes érzése a hívők sokaságát vezette a temető lombtalan fái alá. A természet haldoklása mintha megszűnt volna a sok pompás virágkoszoru láttára. — Elbolyongtunk a sírkerezték közt. Majdnem mindegyiken volt a szeretet virágai. A gazdagokén több, a szegényekén kevesebb. Némely sírkereztet előtt elmerengtünk. A keresztet a baráti szeretet emelte — akkor. Ma csak néhány száraz mévirág, egy-két lobogó gyertya volt disse a sírnak. Hol maradtak az egykori jóbarátok? — ezen kezdtünk gondolkodni. Közben esetelegett. Kigyultak a lángok a sírokon és a temető valóságos fényárbán lobogott. Az utak szőnyeg és száraz járkáltak, szemlélve a sírdombok díszítését. A példás rendet a városi rendőrök tartották fenn.

A piarista-rend vezetése alatt álló nagykanizsai főgymnasium ifjusága az idén is kizárólagos az itteni sírboltban nyugvó piaristák hamvaihoz. Délután három órakor gyászszászáló alatt vonultak a koszoru-borította sírboltokhoz. Először az énekkar Boruljunk a koporsóra kezdetű mélabus gyászdal hangzott fel.

A gyászdal után Pék Ferenc VIII. o. t. mondotta el szép gyászbeszédét. Beszéde elején szép párhuzamot vont a természet haldoklása és az emlékezés ünnepe közt. — Az emlékezés a „kegyelet lángja volt az, mely elvezérelt bennünket a sírhoz. E helyre, amely oly sok munkásélet megsemmisülését jelzi! — Hol anyi ember, anyi elv, anyi törekvés, anyi nemes buzgalom van elzárva. Az emberi vágyakkal, a hír, dicsőség, az anyagiak hajszásával szembe állítja a sírban nyugvó tanárok szerény életét, akiknek lelki egyensúlyát nem zavarta „a kincs, pompa, hatalom érzése”. „Zajtalan, de annál nagyobb munkát végeztek ők. Mert ha van munka, amely az ember kitartását a legnagyobb mértékben igénybe veszi, ha van olyan munka, mely a legnemesebb önmegtartózkodás feltételezi, amely kimerülést örökre kizár magából akkor a nevelés magasatos munkája az!” — A beszéd mindvégig tele volt sok szép gondolattal.

Révay József kegyesrendű tanár szép, hangulatos alkalmi költeményét Dávid László VIII. ot. szavalta. A mely hatást tett alkalmi vers így szól:

Nagy, nehéz búbanát űlte meg a földet,
Mintha élni imár nem akarna többet,
Mintha szíverese egyre gyengébb lenne,
Mintha erő s élet állt volna benne.

Elment a napsugár, elfogyott a nyár is,
Sárga falevelek hullódnak máris.
Sapadt őszi égről négy csepp hullnak,
Fázós kis madarak egymásra borulnak.

Sír az őszi szellő, kint a temetőben,
Hogy látja a fényes napot lemenőben,
Utolsó sugarát hogy meggyezzen látni,
Szomorú sírlátát busan sírdogálja.

Szomorú szívünkkel hova illünk jobban?
Hova menjünk sírni e nagy fájdalomban?
Itt a temetőben enyhül tén a bánat,
Mely a szíveinkben e bus napon támad.

Eljöttünk azokhoz, akik, míg, csak éltek,
Rajtuk voltak a lelkek szent hevének.
Reánk pazarolták lelkük búska fényét,
Belénk oltották az Isten szent erőnyét.

Oh, még az az emlék nem halt ki belőlünk,
Ki sem hal sohasem, valameddig élünk...
Az búsdi a jóra, Istenhez vezérel,
Halott vezéreink szent szellemkezelvel.

Föllebben a fátol, mi a mult vont rája,
Szemünk azt a nagy fényt alig-alig látja...
Elképrünk tőle, ha sokáig nézzük,
Bádogok, a kinek volt meg benne részük.

Mintha a halottak életre kelének,
Intő, szelid szóval minak intenek,
Hogy a szent igéket soha ne feledjük,
Szent fogadást legyünk sírjukon, felettük.

Nézzük!

Falstaff, a humor apostola nem főhőse Shakespeare-nek, hogy beszél?

„Ne Bardolph, hát nem szörnyen megfogytam az utóbbi históriánk óta? Nem olvadtam el, nem zsugorodtam össze? A bőrom igazán csak egy lötyög rajtam, mint bő szoknya egy aggszűzön. Ki fonyadtam mint egy szentjánosi alma. Jó! megtérek, még pedig sietve, míg némi bus van csontomon; nem sokára oda leszek, akkor aztán nem lesz erőm a megtérésre. Borsszem vagy gebe-ló legyek, ha el nem feledtem, minő belseje van a templomnak Templom belseje! A cimboraság! a rossz cimboraság rontott meg engem!”

„Falstaff! szegény áldozat! szegény Falstaff! te, aki nem iszol, te, aki oly józan vagy, te vitéz! s téged iszákosnak, gyávának neveznek. Nem! ez neveltség ily erkölcsös, lovagias emberre ráfogni, hogy pimasz, s vindsori vig nőkre vadász.”

Vagy tud-e egy pénz-nyelven beszélni valaki, mint az alattomos Jago, mikor Rodrigo-tól pénzt kér? egy pénzsóvár, önző, kapzsi fráter mondhatja csak el szászor egymásután azt a dialogot, melynek minden refrainje ez: „Csak te végy pénzt magadhoz!”

Tud! Shylock! midőn mondja: „Váltom behajtom, szót nem e kívül! Megoklóm, hogy váltom megveszem. Váltom behajtom, nem kell semmi szó. Én nem leszek vak, lágy szívű, bohó, ki tán keresztény kéréldőidért főt rázok, engeded a sőhaj között előllok szándokomtól. Ne kövess! Egy szó se kell! Váltomat megveszom!”

E pár szó megmutatja, jellemzi az egész embert.

De hogy beszél a dajka? Julia dajkája, mikor elmondja Julia születését, szoptatását, elesését. Igazi lecsóg, bőbeszédű koka! Vénasszony, a ki mindig karattyolna, csak engednek, mint a száraz malom! Mily nagy jellemzési tehetség, költői erő, mily rokonszenvező, fényképező erő kellett ahhoz, hogy e berek állatok, nők, ifjak, különböző nemz tek fia, férfi, hős, király, gyermek, mind a maga nyelvén, a maga hangján beszéljen a helyzethez, szerepéhez, korához, neméhez, műveltségéhez, temperamentumához illo!

Azok az iparosok pedig, akik a „Szentivánéji álom”-ban szerepet játsznak, a tündérek között forgoódnak, nagy do'og megindító; rajtuk fekszik a darab.

És a bolondok Learban, Othelloban, a juhászok Cimbelinében, Téli regében; az inasok, Ugri a tréfas inas, Pauthino Antonio szolgája Ravazdi, mily szellemes fickók, hogy nyelvélnek, hogy okoskodnak, mennyit tudnak.

De ki tudná felsorolni Shakespeare összes érdemeit, ki tudná kiemelni legfényesebb oldalait; csak ha kívülről ismerjük s tudjuk darabjait, személyeit, mind mint jó barátokat láttuk, lelkükbe hatoltunk, akkor tudjuk, ki volt Shakespeare; s mit beszélnek halhatatlan művei, halhatatlan alakjai!

Hogy mire oktattak: a nemestre, jóra,
Ugy hallgassunk arra, mint isteni szóra,
Hitel, tudomány, állg. fogyvereze,
Huzgón tekintsünk a megváltó keresztre.

Huzgón az Istenre és hitelt az égbe,
Hogy semmi bu. bánat szívünket ne érje,
S h. gyha mégis eér, nyugalommal vedd el
Es viseld békével, igaz szeretettel.

S in'enek az árnyak, hallatszik a hangjuk...
Lelkünkre igérjük, lelkünkre fogadjuk,
Hogy mire oly sokszor hevel buzdítanak:
Hő hitet leszünk a magyar hazának.

Es beazul a s. pihennek ablat,
Akiknek az Isten e nyugalmat adta
Virágos bantjain fe. zokog a bánat,
Egbeszálló hangján ájtatos imának.

Jó tanárainknak adj Uram nyugalmat,
Csendes örök álmat, mennyien h. jutalmat
S akik velünk voltak derűben, borban,
Áldd meg őket Uram, a haló porokban.

A kegyeletes ünnepet gyászda zárta be.

A főgymnasium nyolcadik osztályának tanulói ezután tavaly elhunyt társuknak, *Kovács Lászlónak* sírjához mentek. *Cigány Ignác* VIII. o. t. *Dávid László* VIII. o. t. alkalmi versét szavalta. A baráti érzésnek *Kaffka József* VIII. o. t. adott szép kifejezést.

A *sümei reáliskola* az idén is megtartotta kegyeletes szokását. Megkoszorúzták Kisfaludy Sándor szobrát és a közjótékonyaságra sokat áldozott Ramasetter-pár sírját. Emlékbeszédet *Csunya Sándor* tanár és dr. *Kölemen Károly* igazgató mondtak.

— **Személyi hír.** *Hock János* országgyűlési képviselő vasárnap délelőn a budapesti gyorsvonattal érkezett *Nagykanizsára*. — Este az Urániában a „*Megváltás*” c. darabját olvasta fel. A 12 óra 40 perckor éjjel induló vonattal pedig visszautazott a fővárosba.

— **Novemberi előléptetések.** A Nagykanizsán állomásozó ezredeknél november 1-én a következő előléptetések fordultak elő: a cs. és kir. gyalogezrednél: *Burián Lajos* százados őrnaggyá, áthelyezve a nagyváradi cs. és kir. 37. gyalogezredhez; *Bayer Richard*, *Freisberger Vilmos* és királyi *Bottó Károly* hadapród-tiszt helyettesek hadnagyká. *Bayer* az 56-ik, *Freisberger* a 44. cs. és kir. gyalogezredhez helyezték át. — A m. kir. 20. honvéd gyalogezredben előléptek: *Kerekgyártó József* százados őrnaggyá, *Freytag Géza*, *Kiss Béla*, *Németh János*, vízei *Tallán Jenő*, *Csorba Károly* hadapród-tiszt helyettesek hadnagyká; *Prág Frigyes* törzserőrmester hadnagy-kezelő-tiszté. — A csendőrségnél: *Hegedűs Gyula* hadnagy főhadnaggyá léptettetett elő.

Áthelyeztettek: a cs. és kir. 48. gyalogezredtől *Zsiványovich Pál* őrnagy a károlyvárosi 96-ik gyalogezredhez; *Martiny Hugó* ezredes a nagyszebeni cs. és kir. 2. ezredtől a cs. és kir. 48. gyalogezredhez.

— **Eljegyzés.** *Radó Róbert*, az alsódombori Ujlaky Hirschler és fia cég tisztviselője Szent-Paulban, eljegyezte *Bán Ida* kisasszonyt, *Bán Samu* felső keresk. iskolai igazgató leányát Nagykanizsán.

— **Kellert Lajos távozása.** *Kellert Lajos* tanító, aki már közel negyven éve tanított a helybeli izr. elemi és polgári iskolákban, e héten Budapestre költözött. — *Kellert* emléke nemcsak tanítványainál lesz felejthetetlen, hanem fenmarad mindazoknál, akik őt ismerték és akik szerény modora és jósága miatt nagyon kedvelték.

— **A vármegye házából.** — Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi nov. hó 10-én délelőtt 9 és fél órakor Zalaezerszegen, a vármegyeház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek kizárólagos tárgyát a folyó évi kiadások fedezésére szükséges póthitel kérese képezteti.

— **Az újságíró temetése.** Budapestről írja tudósítónk: *Lichtenstein F.* Lajos hírlapíró kollégáinkat, a „*Pester Correspondenz*” főszerkesztőjét október hó 31-én temették el a kerepesi-úti temetőben. — A gyászszertartáson, melyet Horváth Sándor ág. hitv. evang. lelkész végzett, nagyszámú, előkelő község jelent meg; feltűnő sokan jöttek el főleg az író

és művészkörökből. Az „*Otthon*” és a „*Buda-pesti Újság-írók egyesülete*” testületileg volt képviselve. Horváth lelkész magasan szárnyaló, eszmékben gazdag beszédben méltatta az elhunytak családfői erényeit s hazafiai érdemeit. Különösen megható volt a gyászbeszéd ama része, melyben a lelkész az elköltözöttnek a két oceanon túl levő leányairól emlékezett meg, kik nem lehetnek jelen a legjobban a ravatalnál. A ravatal körül számtalan díszes koszorú volt elhelyezve; a koporsót a család koszorúja borította. A tetem megáldása után hosszú kocsisor kísérte kedves kollégáinkat utolsó útján a kerepesi-úti temetőbe, hol a lelkész még egyszer megáldván, porhüvelyét átadták az anyaföldnek. A családhoz százával érkeztek a részvénytilatkozatok a közélet kitűnőségeitől.

— **Csöti Márk lemondása.** Nagy átok az a nagykanizsai társadalmon, hogy olyan elemekkel van szaturálva, melyek a legesztentebb törekvésű egyéneket is elkövetlenítik. Ilyen elemek hatása érlelte meg *Csöti Márk* főgym. tanárban, az Irodalmi és Művészeti Kör irodalmi szakosztályának ideális lelkű elnökében is azt az elhatározást, hogy erről a tisztaságról lemondjon. Magyaros nyitással tártá föl ezt *Horváth György* főgym. igazgatóhoz, a Kör elnökéhez intézett lemondó levelében, melyet a Kör igazgatótanácsának nov. 3-án tartott ülésén olvastak föl. Az igazgató tanács tagjai erősen konsternáltak a lemondás; sokkal nagyobb elismeréssel és ragaszkodással fűződnek *Csöti Márk* érdemes egyéniségéhez, hogysem a lemondást elfogadhatták volna. Elhatározták, hogy küldöttségileg kéri fel lemondási visszavonására. A küldöttség tagjai, névszerint *Vidor Samuné*, *Farkas Vilma*, dr. *Ollopp Mór*, *Szalay Sándor* igazgatósági tagok másnap rögtön eljártak megbízatásukban és pedig — amit a társadalom minden jó eleme igazán nagy örömmel fogadhat, — eredményesen. Hosszas tárgyalás, az eshetőségek mérlegelése és bizonyos irányu megállapodások után *Csöti Márk* tanár kijelentette, hogy megmarad tisztségében.

— **Halálozás.** *Petricus Mihály*, *Petricus Ignác* csáktornyai városbíró fia életének tizennyolcadik évében elhunyt. Nagy részvételt temették.

— **Helyettesítés.** Dr. *Jankovich László* gróf, Zalavármegye főispánja a keszthelyi szolgabírói állásra dr. *Skutllies Ödön* tb. szolgabíró helyettesítette, aki állását a napokban el is foglalta.

— **Zalamegye régi nevének visszaállítása.** A „*Zala*” ünnepi *Deák* számában látott napvilágot *Halis István* nkanizsai városi tanácsos tollából írt „*Deák Ferenc* miut deák” című érdekes cikk, amelyben az író felvetette Zala vármegye régi nevének visszaállítására célozó mozgalom eszméjét. Érdekes indítványát így okolta

Vármegyénk neve nem Zala, hanem Szala volt kilencszáz esztendeig Csupán a 19-ik században kezdték csufolgatni Zala néven. Bizonyára valami szlovák kezdte ezen a néven emlegetni. Ugyanis Zala ó-szláv szó, míg ellenben a Szala egyike azoknak az ősi-magyar szavaknak, melyet a régi hazából hoztak elődeink.

Es ezt a szláv nevet lassan-lassan elfogadtuk mi magyarok! Csupán a parasztagaszkodik az úk-apáktól maradt régi névhez. Ó még Szalabérbe jár, Szalaapátiban hallgatja a misét és a Szala vizében halászgat.

Ha a mai nemzedék olyan nevelésnek nem tartaná az ilyen dolgot, hát kérvényezné a vármegye igazi nevének visszaállítását!

A „*Zala*” hasábjain felvetett figyelemre méltó sorok visszhangot talált a megyei lapok

ban, sőt még néhány somogyi lapokban is. A „*Kaposvár*” október 29-iki számában szintén osztja e véleményét, emennyikén kijelenti, hogy a mi somogyi népünk is Szalamegyét emleget és, nem Zalát. — A „*Keszthelyi Hírlap*” októberi 25-iki számában így írt *Halis* indítványáról: „Zala a mi tudtunkkal ó-szláv szó és gyönyörűt jelent. — A szlávok ezzel jeleztek ezt a szép megyét. Valószínűnek tartjuk, hogy ebből a Zalaszóból lett a „Szala” a magyar ember ama szokása révén, hogy a kemény z-t szereti a könnyebb kiejtésű sz-szel helyettesíteni. Zamárdik is Szamárdinak ejtik. A nyelvészek feladata eldönteni, hogy a „Szala” ősmagyar szó-e. Ha csakugyan az, akkor föltétlenül vissza kellene állítani a régi nevet a szláv helyet.”

Lapunk e sorai némileg ellentétben van *Halis* soraival. Mert míg *Halis* szerint „vármegyénknek neve nem Zala, hanem Szala volt kilencszáz esztendeig. Csupán a 19-ik században kezdték csufolgatni Zala néven, bizonyára valami szlovák kezdte ezen a néven emlegetni,” addig laptársunk szerint előbb volt „Zala” és azután lett „Szala”. Tisztelt laptársunk e véleménye némileg téves, amelyet tévedését fényesen korrigálja november elsején megjelent számában és történeti megfigyelés alapján igazolja *Halis*nak a „Zala” hasábjain tett indítványát. — A régi „Szala” névnek jogosultságáról különben így ír:

„A döntést a történeti megfigyelés szolgáltatja. Szent István királynak a zalavári egyház részére 1904. augusztus 16-án kiadott adománylevelében Zalavár helyiség „*vila Z lavár*” megjelöléssel fordul elő, egyháza pedig az okmány meghatározása szerint „*az insula Zaladiensis*”-n feküdt. Hogy a „Z” betűt „Sz”-ként kell ejteni, bizonyítják az ugyanezen okmányban előforduló következő szavak: *Zenleus*, *Szölös nek* és *Zent-hadrian-martyr*, mely *Szent-Hadrian* mártyr-nak felel meg. Vármegyénket már az Árpádok uralkodása alatt nemcsak Zaladiensis, hanem *Saladiensis*-nek is írják, ami szintén az „Sz” hangzás mellett tanuskodik. A vármegye 1550. pecsétjében Comitatus Zalá-nak nevezetik, a melyet akkortájt *Szalá*-nak olvastak, mint a hogy a Zapolyai-t Zapolynak, Zerdahely-t Szerdahelynek, Sigiártó-t Sziagyártónak.

Még a múlt században is *Szalának* mondták Zalát, a mikor a következő, Kassán 1759ben megjelent költeménynek címe mutatja: *Barkóczy Ferenc* urnak, Nagyméltóságú *Szalay* gróf, Pálóc vára örökös urának, Magyarország primásának ns. Esztergom, Heves és külső Szolnok vármegyék örökös főispánjának etc. *Pauler Gyula* a Magyar Nemzet története című munkájában — I. k., 8. ol. — *Szala* vize, *Szalavár* szavakat használja, de a 70. oldalon ugyanezeket már Zala és Zalavár jelzéssel írja.

Igy tehát van kilátásunk arra, — ha nem is a közeljövőben — hogy olvasóink nem „Zala”-t, hanem „Szalát” olvasni!

— **Tiszti szemle.** Folyó hó 4-én folyt le a helybeli közös hadseregbeli kaszárnyában a 48. hadkiegészítő kerület területén tartózkodó közös hadseregbeli tartalékos tisztek szokásos évi szemléje, melyen ezuttal a cs. és kir. 48. gyalogezred parancsnokló ezredese *Grivicsics Emil* elnökölt. A szemlén minden fegyverem képviselve volt és a különböző egyenruhák a legtarkább képet nyújtották. *Grivicsics* ezredes beszéddel nyitotta meg a szemlét, melyben a jelenlegi politikai helyzetre való tekintettel hangsúlyozta, hogy a hadseregnek politizálni nem szabad és „hogy a katona első sorban a császárt és királyt szolgálja; valamint figyelmeztette a jelenlevő tiszteket, hogy nevéük felolvasása alkalmával „*hier*”-rel jelentkezzenek, mert a hadsereg szolgálati nyelve a német, és nyelv szándékos mellőzése súlyos fegyelmi sértést képez. Ezután az év folyamán kell rendeletek felolvasása következett, melynek befejezte után a gyűlekezet feloszlott. — A m. kir. honvédség tiszti szemléjén *Pleheisz Gusztáv*, alezredes elnökölt.

— **Szobrot Dankó Pistának!** Az a szép akció, melynek nem rég volt színhelye a budapesti Népszínház, ahol *Dankó Pista* hátraha-

gyvott népszínművének előadásai - közben a hirtve sebb hazai, egyben zenei siettek hegedűsö mellett tobzórai az adakozókat Dankó Pista síremlékére - még mindig nem eléggé eredményes arra, hogy elhunyt jeles dalköltőnk emlékét méltóan megőrizhessük. Ezért a Dankó szobor felállítását a nagyközönséget további adakozásra szólítja fel. Az igazán poétikus hangú felhívás így hangzik:

„Bercek havas orinán az ő dalait zúgja a szél.

Pásztortüzek mellett az ő dalait sirja a tilinkó az alföldi nagy rónaságon.

Fakadó szerelmet az ő dalaival nyit a szerelmes legény kedves szívében.

Megtört szívek vérző sebére is az ő mélabus dalaiban hull hármatos levélként.

Aldott legyen a haló porában is, aki annyi gyönyörűséget szerzett nemzetünknek, hogy ez a gyönyörűség el nem múlik míg rózsá terem az ágon, míg könyv reszket a szemben! Méltó rája, hogy szobor hirdesse dicső emlékét.

Hegedűn pengette ki örök időkre szóló halhatatlanságát! Hegedűs szobrot a nagy költőnek! Alhjon ott büvös-bájos dalainak glóriájában a mormoló Tisza partján, hol porladó szíve tovább áldomja zengő költészetét.

Kinek lelkét csak egyszer is megreszketette az ő lelkes dala: küldje be filléreit nótás Dankó Pista hegedűs szobrára...

Megjegyezzük, hogy adományokat minden lap szerkesztősége és a Belvárosi takarékpénztár részv. társaság (kigézőtér 1.) fogad el.

— **Hock János felolvasása.** Vasárnap este, a Nagykanizsán illozott „Urániaszínházban Hock János országgyűlési képviselő, az országos nevű papi szónok olvasta fel híres Urániai darabját, a „Megváltást”. Igazán élénken sajnálhatják azok, a kik nem voltak jelen a felolvasáson. Elmulasztották azt, hogy a jelenlegi magyarországi egyházi szónokok egyik legkiválóbbjának renyőző nyelvében gyönyörködjenek. — **Maga a darab** témája fenséges Hock végigvezet bennünket az emberi ég bölcsőjétől a megváltó koráig. Az egész felolvasás ugyancsak szónoki műemlek. Telve ragyogó, pompás nyelvvél, gyönyörű képekkel. A történet nem új. De Hock János előadása újja tette. Hock mestere a szónak. Egy mondat nála mély jelmezője egy egész kornak. Élvezettel hallgattuk a felolvasást, melynek iránynál, csak maga a téma volt szárnyalóbb. A közönség lelken igaz vallásosság nemos. érzése vonult keresztül. A felolvasás előadása egyszerűen megkapó volt. Semmi felesleges hangáryalat, semmi cikórnya. Hock úgy beszélt közönségével, mint a jó tanár tanítványával: egyszerűen és megkapóan. — **A közönség** a felolvasó közben szűni nem akaró tapssal és éljenzessel jutalmazta Hockot. Meg kell említenünk a remek votített, tárgyhoz simuló képeket is, amely közt nagyon sok volt híres mestereknek reprodukciója.

— **Tánciskola.** Mayersberg Frida táncitanító tánctermében a tanítványok egész tömegét látja vendégül. — Mayersberg Frida tánciskolájának jó neve az idén is megtette vonzó hatását, aminek élénk bizonyítéka az, hogy tanítványainak száma már eddig is 160-170 főre tehető. A tanítványok szokás szerint két osztályba lettek osztva (I. és II. csoportba). Különösen nagy élénkség van a közönséglátóknak, a midőn gyönyörű jókedv élénken párosul a szalonok finom társalgási modorával.

— **Köszgyűlés.** Keszthelyről írják: Keszthely nagyközönség képviselőtestülete a közönség táncstermében 1903. évi november hó 6-án d. u. 2 órákor rendkívüli közgyűlést tart.

— **Köszörvőpótló adományok.** E. évi okt. hó 31-én elhunyt Münz Fülöp hánti kegyeleti jelöl adakoztak: Münz József, Wolf Arnold, ifj. Deutsch Lajos 10-10 korr, Münz Jenő 5 kor. Összesen 35 korona. Ankanizsai izi. Szentfigyelt.

— **Nem mindegy az, hogy milyen potkávét használunk a mindennapi kávéitalhoz.** A Kathrein-féle Kneipp-máta kávé, különleges előkészítésű, a babkávét kedvelt ízű birja, ezáltal egálkalmassabb is, egy éppó-izelés, mint egy-összes kávé készítéséhez. A létező sok silány ér ékű, eső-odiszé-hasóllóan eső nagoi utáztok miatt, hangszíjazzuk minden búsá-lású a Kathreiner nevet, és na fogadjunk el má t, min tere-d-i cso-ágók. Kneipp páter véd-lyeje.

— **Bucsuző.** Állandó lakhelyemet Nagykanizsáról Budapestre téve át, mindazoknak, kikfől személyesen bucsút nem vehettem, ezúton mondom: Isten hozza-d-ot, kérve, tart-sanak meg szíves emlékezetükben. — *Kellert Lajos, nyug. tanító.*

— **A Keszthelyi Társaskör,** mint lapunknak jelentik, a múlt héten dr. Dezsényi Árpád elnöke alatt tartotta rendes évi közgyűlést. A tisztújításon elnök lett dr. Dezsényi Árpád, alelnök: Hoffmann Soma, titkár: Sztankovics János, pénztáros: Kummer Mihály, háznagy: Bendekovics Iván. Választmányi tagok: dr. Burány György, dr. Csanády Gusztáv, dr. Dunst Ferenc, Götz Ferenc, dr. Hannay Ödön, Horváth Károly, Lénárd Ernő, Schäd János, Sövegjáró Lajos, Takách Imre, Tautossy Sándor. — Elnök indítványára dr. Lovassy Sándornak, aki tíz éven át volt titkára a körnek, ki sokoldalú elfoglaltsága miatt a tisztségre tovább nem vállalkozhatott, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

— **Érdekes tüzeset Nagykanizsán.** Lapunk egyik barátja írja nekünk a következőket: „Dömötörffy János Garay-utcai lakos 9. szám alatt levő háza vasárnap éjjel 12 órákor meggyuladt és teljesen leégett. A véletlen szerencsének köszönhetik, hogy ők maguk is megmenekültek. A tűz így történt: Varga György levélhordó jóismerősei látogatásából későn tért haza lakására. Hazatérve, Garay-utca felől tüzet látott. Odasietett az égő ház felé, melyben Dömötörffy házat ismerte fel. — A lakásban a család aludt. Varga a családot felzörgette és az időközben odaérkezett Németh István ács segítségével kihozták a családot az égő házból. A ház éjjel két órára leégett. Tűzoltók valószínűleg értesítés hiányában, nem voltak jelen. A tűznél nagy népesödület jött össze. A mi értékes volt, azt kimentették a tűzből, de ennek nagy részét a kelt felgyeletek hiányában ellopták. A károsult azt hiszi, hogy a tűz oka bosszú műve. — Eddig szől lapunk barátjának sora. Amint e sorokból látható, a tűz éjféltől éjjeli két óráig tartott, tehát elég hosszú ideig. Felmerül tehát az a kérdés, ha ugyan e fenti sorok nem tévednek, vajjon hogy történhetett meg az, hogy a tűzoltók egy két óra hosszat tartó tűztől nem kaptak értesítést? De még ennél is fontosabb kérdés az, hogy vajjon megszabad-e történnie egy 23,000 lakosságon városban annak, hogy ily sokáig tartó tűztől a rendőrség sem szerzett tudomást? Hol járt az éjjeli őrzár? Rendén van az, hogy a tűznek színhelye felé még minden két (vagy tán még több) órában sem fordult meg rendőrség? Vagy tán egyáltalában nincs arra őrzár? — Mindezek oly kérdések, amelyekre feleletet élénken várhat a közönség. Természetesen véleményadástól tartózkodunk, míg az esetben a vizsgálat be nem fejeződik.

— **A kóserhus ügy.** Röviden már jeleztük legutóbbi számunkban, hogy a nagykanizsai meszárosok kérvényt adtak be a hitközség előjáróságához, hogy szállítsák le a marhák és borjúk metszési díját. — A kérvényt már vagy hat hete adták be, de mivel az izraelita ünnepek közbeestek egyéb okok miatt is — a válasz a kérvényre késett. A meszárosok tovább várni nem voltak hajlandók és csütörtökön kijelentették, hogy „ütnék”. Az előjáróság szombaton magához kérlette a meszárosokat és arra kérte őket, hogy vasárnapig várjanak ez ügyben. A meszárosok erre nem álltak reá és így történt meg, hogy

szombaton délután az összes meszárosok „ütnék”, vagyis nem zárdó ritus szerint metszték le a marhát. Az így az izraelita polgárok közt magától érthetelen közszélsőség. A meszárosok körében nagy az elégedetlenség. Szerintük Nagykanizsán jóval nagyobb a rituális vagatási díj, mint más városban, az előjáróságnak viszont ellenkező adatai vannak. — Az előjáróság már intézkedett ez ügyben és kő ben írásval meszárszékét álltattott fel, ahol zárdó ritus szerint vágott kóser-hust árulnak.

— **Darnay muzeumából.** Sámagról írják: a minap fajszi Anyos Kálmán sümei földbírtokos Darnay Kálmán sümei muzeumának ajándékozta II. Rákóczi knrúe zászlóját, a mely a kassai Rákóczi kiállítás Darnay-nagytermében is látható volt. E zászló, a Veszprémmegyéti hitelesített okmány szerint, Forgách Simon knrúe tábornagy 1704. június 13-diki szerencsétlen ütközetében szerepelt utóljára, a mikor Heister ellenében Koroncon csatát vesztett. Orozvári Lászlónak, Forgách Simon zászlótartójának sikerült megmenteni a zászlót. A viharos idők előtt elrejtett zászló később a zászlótartó fiára, Orozvári Sándorra, majd Juditra szállott, aki dedányja volt Anyos Kálmánnak. A meggyászinselyemből készült fecsek-farkú zászlót aranyozott lángnyelvek díszítik. *Deo duce pro Patria, Libertate vincere aut mori* látható; a másik oldalán művészi festésben a kisedet tartó Mária és ez a fölírás: *Matre Dea Montrance Viam.* Az érdekes zászló meggyászinselyemét kissé foszlányossá tette az idő viszontagsága.

A képeslevelezőlap-elárusítás korlátozása. A kereskedelemügyi miniszter egy fölmerült eset alkalmából Sopron tanácsához intézett leiratában azt az elvi kijelentést tette, hogy a vegyeskereskedők képeslevelezőlapokat csak külön erre váltandó iparigazolvány alapján árusíthatnak. Ezt a döntvényt egyes iparhatóságok területeiken rögtön alkalmazták, és a levelezőlappal kereskedőket külön iparigazolvány váltására kényszerítik. Ez ellen a kereskedők már több panaszt emeltek, ami arra indította az egyik kamarát, hogy a miniszterhez fölirattal forduljon. A panaszolt rendelet, ha általánosan érvénybe lép, alkalmas arra, hogy a lendületen indult iparagat megállítsa fejlődésében és kárt okoz a kereskedőknek, mert a kikényszerített külön iparigazolvány alapján, a pénzügyi hatóság előreláthatólag egy újabb adóalapa fog következtetni és az amugy is túlságosan megterhelt kereskedők adóját fől fogja emelni. A kamara kéri a kereskedelmi minisztert, hogy rendeletét vonja vissza. — (Hogyan, hát ilyen rendelet Nagykanizsára nem jön? Szerk.)

— **A kapocsi kórcsmában.** *Tapalacról* írják: Kaposcon az október huszonnyolcadiki vásár után ugyan hangos volt a falu kórcsmája. A beszedett pálinkától és murcitól oly magas fokra emelkedett a jókedv, hogy az egyesek testi épségére kezdett fenyegetővé lenni: A veszedelem meggátlására Söveg József elöljáró betért a kórcsmába, hogy ott hivatalos tekiutéllyével rendet csináljon. De vesztére tette, mivel többen rárohantak balakávi és vassvillával ütélegelték, ugy, hogy életveszélyes sérüléseket szenvedett. A segítségért siető ifjú Marton Mihály, Nyitrai Lajos, és Kis Lukács szintén veszedelmes sérülésekkel hagyták el a csatavért.

— **Szociális népgyűlés Keszthelyen.** Lapunkban röviden már megemlékeztünk a keszthelyi szocialisták gyűléséről. A gyűlés lefolyásáról következőket írják Keszthelyről: A gyűlés szép időben folyt le, nagyszámú közönség előtt. A szónok Weltner Jakab, az ismert fővárosi szocialista-vezér volt. — A munkások sorsáról beszélt. Szerinte az ő pártjuk a munkások, és nem az urak érdekeit képviseli. „Urak” alatt nem az ügyvédek, hivatalnokokat, tanítókat — akik nehéz munkával szerzik kenyerüket, — értik, hanem azokat, kik reugeteg jövedelmüket külföldön pocékolják el s a magyar kultúrára mit sem áldoznak. — A munkásnép millióinak helyzetét nem felel meg a modern államnak. Az ország, mely nem gondoskodik a nép helyzetéről, elpusztul. Az államnak tehát a néphez kell visszatérni. A munkásnép

mostoha sorsa miatt hazánkból 100.000 ember vándorol ki. Nem ám az ügyetlenek, megmondhatatlanok, hanem a legintelligensebb elem, az ország legszívesebb vidékeiről. Beszél a nagy és kis-gazda közötti adózás aránytalanságáról. A Franciaországban már behozott fokozatos adót követeli. — A nép szegényedik. Ennek okát a militarizmus titkapásában véli megtalálni. Véleményt mondott az igazságszolgáltatásról és parlamentünkről. Kikelt azután a keresztény szocializmus ellen. »A keresztény szocializmus a néppárt jelszava, mely az emberiséget a sötétségbe akarja visszaterelni. A farkas báránybőrbe bujlik, hogy a bárányokat megközelítse. Így tesz a keresztény szocializmus, mikor hangzatos jelszavakat ölt. Franciaországban már hadat üzentek neki. Így tegyük mi is, ha nem akartunk a tönkre tett Spanyolországra sorsára jutni. A szónokot mindvégig figyelemmel hallgatták. — Rendszavarás nem történt.

— **Nagy vadászat a keszthelyi uradalomban.** Keszthelyről írják nekünk: Festetics Tasziló gróf keszthelyi uradalom nagy vadászatot rendezett tegnap és ma. A vadászon jelen voltak: *Hohenlohe* Gottfried herceg, *Andrichowski* Agenor gróf külügyminiszter, *Andrássy* Tivadar gróf, *Esztérházy* Miklós Móric, *Khwenhüller* Rudolf nagykövet, *Széchenyi* Péter gróf, *Fürstenberg* Károly herceg, a házigazda és fia, György gróf. A vadászatok Vörösn és a keszthelyi meleggáti remiszban voltak. Terültre került 2300 vad, melyből 1800 fűcán.

— **A Balatoni Múzeumnak egyik célja az,** hogy tájrajzi osztályában a Balatonon osztozó három vármegye: Somogy (Veszprém- és Zala vidékeiről, helyeégeiről, épületeiről, nevezetességeiről megjelent képeket, fényképeket, metszeteket, kliséket) képeslevező-lapokat, szóval minden régi- és új képes ábrázolásokat összegyűjtsön és megőrizzen. A „Zala” útján az egyesület vezetősége arra kéri a közönséget, megveskedjen a birtokában lévő ilyen ábrázolásokat, avagy az azokat tartalmazó nyomdai termékeket múzeumunknak megküldeni. Különösen kéri a három vármegye kereskedőit, hogy a kiadásukban megjelent képeslevező-lapokat, esetleg az ezek alapjául szolgáló fényképeket megküldeni sziveskedjenek. Kéri továbbá a fényképezéseket, sziveskedjenek a birtokukban lévő lemezekről 1-1 levonatot megküldeni, esetleg telepedési helyeikről képsorozatot fölvenni. A szíves ajándékokat ugy hirlapilag, mint az Évkönyvben nyugtazzák.

— **Halálos ütés.** Sámegről írják: Csiti János szegvári lakos szomszédjaival és a hegypásztorokkal vidáman itta a hegy levét. Az új bor feltöltelte a jókedvet, folyt a tréfa és dévajkodás a mulató társaságban. A tréfa azonban haragra változott s a részeg emberek nagy verekedést kezdtek. A harcuk maga a házigazda áldozata lett. Valami karóval főbe ütötték s holtan esett össze. Másnap a községbíró bejelentette az esetet. Súlygy János sümegi aljárásbíró, *Lukovich* Gábor dr. járásorvos, *Fischer* Ignác dr. orvos és *Erekly* István jegyző kimentek Szegvárra az orvosrendőri boncolás megejtése s a vizsgálat megindítása végett. A vizsgálatot folytatják.

— **Szerencsétlenség.** Szeles József, mint tudósítónk írja *Tapolcáról*, a múlt hó egyik napján épp akkor ment a tapolcai postaház udvarába, amidőn a postamester fia flóbert fegyverét elsütötte. A lövés Szelest találta. Nemesebb részeket nem sértett s így felgyógyulása rövidesen bekövetkezik.

— **Öngyilkos aggyastyán.** Tudósítónk jelenti: *Takács* Gábor 60 éves földműves és napszámos, *felső-zsidi* lakos, október hó 30-án délelőtt 10 óra körül a lakása mellett levő pajta helyiségben felakasztotta magát. Mire hozzátartozói tettét észrevették, már meghalt.

— **RENDŐRI HIREK.** Betörés. A nagykanizsai rendőrséghez érkezett jelentés szerint *Berger* Sámuel kiskomáromi lakos üzletébe két csavargó éjnek idején betört. A lopott tárgyak értéke nem nagy. — **Kabátlopás.** A rendőri hírek »időszerű« esete a közelgő hideg alkalmából a következő: *Strolinger* Hugó polgári iskolai tanuló Eötvös-tér 26. számú házban levő lakásáról az ablakpárkányra akasztott télikabátját ismeretlen tettes ellopta.

NEVELŐNŐNEK egy III. éves képezésű nő a tanítói elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2-3 órát saját tanulmányának szentelhet. Czim: Steiner Berta Kóránd.

Tanítóegyesületi ügy.

A Zala megyei Általános Tanítóegyesületről.

78 - 1903. sz.

A járási körök tekintetes elnökeihez.

Nagy örömmel tapasztaltam az egyes járási körök közgyűlésén, hogy Tanítótestületünk tagjai általában lelkes buzgalommal Rarolják föl az Eötvös-alapnak, a magyar tanítóegyesület legszébb humanitárius intézményének, ügyét. A járási körök mind elhatározták, hogy vezető tisztikarukat a gyűjtő-bizottságok teendőivel megbízzák.

Ennél fogva szeretettel fölkérem a tek. Elnökök urat, hogy a tagsági díjaknak beszedése iránt intézkedni sziveskedjenek. Megjegyzem, hogy a mi Tanítótestületünk tagjai közül az Eötvös-alaphoz rendes tagul jelentkezőknek csak 2 kor. tagsági díjat kell fizetniök, mivel Tanítótestületünk alapító tag, s minth ilyen, gyűjtő-bizottsági jog alapján az általa gyűjtött tagok után csak 2 koronát tartozik beszállgatni; a harmadik koronát viszatarthatja vagy egyszerűen befizethetnek tekinteti.

Azok a járási körök, melynek az Eötvös-alapnak alapító tagjai, minth ilyenek, a jelentkező tagoktól beszedett 2 korona rendes tagsági díjakat egyenesen is beszolgáltatathatják az Eötvös-alap pénztárába. A többi járási kör tek. Elnökeit pedig nagyon kérem; sziveskedjenek a beszedendő 2 kor. tagsági díjakat a befizető nevének és működési helyének feltüntetésével ide, a központhoz dec. 15-ig beküldeni, hogy azaz 1903. márc. 31-ig tagsági díjakat még december hó vége előtt felküldhessék az Eötvös-alap pénztárához, a tagok névsorával együtt.

Nagykanizsán, 1903. november 5.

Kartársi szeretettel:

Szalay Sándor
megyei tan. elnök.

Kérjen csak
Salle & Kary-féle

FREDIN

Le. jobb
TISZTÍTÓSZER

minden cipőhöz
sárga és fekete színben.

Különösen boxcalf,
escarín, chevreaux- és
lakcipőkhöz.

Bécs XII/1.

Hyllter.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen édes-
atyám elhunyt alkalmával mély fáj-
dalmaimat részvétük által enyhíteni
őhajtották, ez uton is szívem mélyéből
hálás köszönetet mondok.

Műnz Jenő.

HIRDETÉSEK.

Társalkodónői állás

betöltendő. — Idősebb leány vagy
özvegyasszony kerestetik egy él-
tes urió mellé társalkodónőül. —

Czim: Fischer Simon, Csurgó.

80%-os Ecet-szesz

étel- és befőtt-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24,
vagy 14 liter kutyába öntünk 1 liter
80 százalékos ecetszeszt.

A befőtt-ecet előállításához előző-
leg befőttet és azután lehűtött kutyá-
t használunk. Az ecetszesz és az abból
készített ecet nem romlik. Ecet az
ételek, nem savanyúlik. Számosan el-
ismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona.

Postai szállítás
1 literől kezdve.

PEKAREK FÉLE
CHINA & CEYLON
TEA

felülmúlhatatlan jószág, táplálékosság, zamat tekintetében.

Kísérlelje meg ezen bevált minőséget, első reggelikép

— Csak eredeti csomagokban kapható: —

MEZEY PAL

fűszerkereskedésében — Nagykanizsán.

VÉDJEKV

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

mostoha sorsa miatt hazánkban 100.000 ember vándorol ki. Nem ám az ügyetlenek, megmondólatlanok, hanem a legintelligensebb elem, az ország legszívesebb vidékeiről. Beszél a nagy és kis-gazda közötti adózás aránytalanságáról. A Franciaországban már behozott fokozatos adót követeli. — A nép szegényedik. Ennek okát a militarizmus túlkapásában véli megtalálni. Véleményt mondott az igazságszolgáltatásról és parlamentünkről. Kikelt azután a keresztény szocializmus ellen. A keresztény szocializmus a néppárt jelszava, mely az emberiséget a sötétségbe akarja visszatérteni. A farkas báránybőrbe bujlik, hogy a bárányokat megközelítse. Így tesz a keresztény szocializmus, mikor hangzatos jelszavakat ölt. Franciaországban már hadat üzentek neki. Így tegyük mi is, ha nem akarjuk a tönkre tett Spanyolországra sorsára jutni. A szavakat mindvégig figyelemmel hallgatták. — Rendezetés nem történt.

— **Nagy vadászat a keszthelyi uradalomban.** Keszthelyről írják nekünk: Festetics Tasziló gróf keszthelyi uradalma nagy vadászatot rendezett tegnap és ma. A vadászaton jelen voltak: Hohenlohe Gottfried herceg, Goluchowski Agenor gróf külügyminiszter, Andrássy Tivadar gróf, Esterházy Miklós-Móric, Khewenhaller Rudolf nagykövet, Széchenyi Péter gróf, Fürstenberg Károly herceg, a házigazda és fia, György gróf. A vadászatok Vörösn és a keszthelyi meleggáti remiszban voltak. Terítékre került 2300 vad, melyből 1800 fűcán.

— **A Balatoni Múzeumnak egyik célja az,** hogy tájrajzi osztályában a Balatonon osztozó három vármegye: Somogy (Veszprém- és Zala vidékeiről, helységeiről, épületeiről, nevezetességeiről megjelent képeket, fényképeket, metszeteket, kliséket) képeslevező-lapokat, szóval minden régi- és új képes ábrázolásokat összegyűjtson és megőrizzen. A „Zala” útján az egyesület vezetősége arra kéri a közönséget, hogy szíveskedjen a birtokában lévő ilyen ábrázolásokat, avagy az azokat tartalmazó nyomdai termékeket múzeumunknak megküldeni. Különösen kéri a három vármegye kereskedőit, hogy a kiadásukban megjelent képeslevező-lapokat, esetleg az ezek alapján szolgáltatott fényképeket megküldeni szíveskedjenek. Kéri továbbá a fényképeseket, szíveskedjenek a birtokukban levő lemezekről 1-1 levonatot megküldeni, esetleg telepedési helyeikről képsorozatot fölvenni. A szíves ajándékokat úgy hirlapilag, mint az Évkönyvben nyugtazzák.

— **Halálos ütés.** Sümegről írják: Csiti János szegvári lakos szomszédjaival és a liegypásztorokkal vidáman itta a hegy levét. Az új bor feltűzte a jókedvet, folyt a tréfa és dévajkodás a mulató társaságban. A tréfa azonban haragra változott s a részeg emberek nagy verekedést kezdtek. A harcnak maga a házigazda áldozata lett. Valami karóval főbe ütötték s holtan esett össze. Másnap a községbíró bejelentette az esetet. Sággy János sümegi aljárásbíró, Lukonich Gábor dr. járásorvos, Fischer Ignác dr. orvos és Ereky István jegyző kimentek Szegvárra az orvosrendőri boncolás megejtése s a vizsgálat megindítása végett. A vizsgálatot folytatják.

— **Szerencsétlenség.** Szeles József, mint tudósítónk írja Tapolcáról, a múlt hó egyik napján épp akkor ment a tapolcai póstaház udvarába, amidőn a postamester fia flóbert fegyverét elsütötte. A lövés Szelest találta. Nemesebb részeket nem sértett s így felgyógyulása rövidesen bekövetkezik.

— **Öngyilkos aggasztán.** Tudósítónk jelenti: Takács Gábor 60 éves földműves és napszámos, felső-zsidi lakos, október hó 30-án délelőtt 10 óra körül a lakása mellett levő pajtahelyiségben felakasztotta magát. Mire hozzátartozói tettét észrevették, már meghalt.

— **RENDŐRI HIREK.** Betörés. A nagykanizsai rendőrséghez érkezett jelentés szerint Berger Samu kiskomáromi lakos üzletébe két csavargó éjnek idején betört. A lopott tárgyak értéke nem nagy. — **Kabátlopás.** A rendőri hírek „időszzerű” esete a közelgő hideg alkalmából a következő: Strellinger Hugó polgári iskolai tanuló Eötvös-tér 26. számú házban levő lakásáról az ablakpárkányra akasztott télikabátját ismeretlen tettes ellopta.

NEVELŐNŐNEK egy HI. éves képezdésű ajándékot elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2-3 órát saját tanulmányának szentelhet. Czim: Steiner Berta Körmend.

Tanítóegyesületi ügy.

A Zala megyei Általános Öntudatosító elnöki közlemény.

78-1903. sz.

A járási körök tekintetes elnökeihez.

Nagy örömmel tapasztaltam az egyes járási körök közgyűlésein, hogy Tanítótestületünk tagjai általában lelkes buzgalommal karolják föl az Eötvös-alapnak, a magyar tanítóegyesületnek, a legszébb humanitárius intézményének, ügyét. A járási körök mind elhatározták, hogy vezető tisztikarukat a gyűjtő-bizottságok teendőivel megbízzák.

Ezzel fogva szeretettel fölkérem a tek. Elnök urakat, hogy a tagsági díjaknak beszedése iránt intézkedni szíveskedjenek. Megjegyzem, hogy a mi Tanítótestületünk tagjai közül az Eötvös-alaphoz rendes tagul jelentkezőknek csak 2 kor. tagsági díjat kell fizetniük, mivel Tanítótestületünk alapító tag, s mint ilyen, gyűjtő-bizottsági jog alapján az általa gyűjtött tagok után csak 2 koronát tartozik beszolgáltatni; a harmadik koronát visszatarthatja vagy egyszerűen befizetettnek tekintheti.

Azok a járási körök, melynek az Eötvös-alapnak alapító tagjai, mint ilyenek, a jelentkező tagoktól beszedett 2 koronás rendes tagsági díjakat egyenesen is beszolgáltatathatják az Eötvös-alap pénztárába. A többi járási kör tek. Elnökeit pedig nagyon kérem; szíveskedjenek a beszedendő 2 kor. tagsági díjakat a befizető nevének és működési helyének feltüntetésével ide, a központhoz dec. 15-ig beküldeni, hogy azután a 2 kor. tagsági díjakat még december 1. hó vége előtt felküldhessék az Eötvös-alap pénztárához, a tagok névsorával együtt.

Nagykanizsán, 1903. november 5.

Kartársi szeretettel:

Szalay Sándor
megyei tant. elnök.

Ányitler.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejthetetlen édes-
atyám elhunyt alkalmával mély fáj-
dalmaimat részvétük által enyhíteni
őhajtották, ez uton is szívem mélyéből
hálás köszönetet mondok.

Műnz Jenő.

HIRDETÉSEK.

Társalkodónői állás

betöltendő. — Idősebb leány vagy
özvegyasszony kerestetik egy él-
tes urhoz mellé társalkodónőül. —

Czim: Fischer Simon, Csurgó.

80%-os Ecetel-szesz

étel- és befőtt-ecetel készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24,
vagy 14 liter kutvizbe öntünk 1 liter
80 százalékos ecetszeszt.
A befőtt-be et-eldállításához előző-
leg forralt és azután lehűtött kutviz
alkalmas. Az ecetszesz és az abból
készített ecet nem romlik. Ecetel az
ecetel készített befőtt nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan elis-
merik kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona.

Postai számlák
1 litertől kezdve.

Kérjen csak
Salle & Kary-féle

FREDIN

Le. jobb
TISZTÍTÓSZER
minden cipőhöz
sárga és fekete színben.
Különböző boxalf,
oscarla, chevreau és
lakoipóhoz.
Bécs XII/1.

PEKAREK FÉLE
CHINA és CEYLON
TEA

felülmúlhatatlan jószág, táplálóképesség, zamat tekintetében.
Kísérlelje meg ezen bevált minőséget, első reggelikép
— Csak eredeti csomagokban kapható: —

MEZEY PAL

üzletkezelésében — Nagykanizsán.

FASSBENDER-FÉLE
FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál
Nagykanizsán.

Egy csésze jó tea kedvelője, mindenütt a világ
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és
ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csoma-
gokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók :

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

TÖRÖK A. ES T^{SA}

| BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruháza osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.
II. fiók; Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet körút 54/a.

Rendeléselevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre _____ I. oszt. -m. kir. szab. osztálysorsjáték eredet
sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összegel _____ korona összegben	{	utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (hálójegyekben).	}	A sors tartozik törlesztésnek.
------------------------------------	---	---	---	--------------------------------

Pontos cím: _____
 {

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin
Egyes árak mellett kaphatók :
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Jó reggelt!!

ezzel kapcsolat-
ban van a jó
s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy

REGGELI IS

az egész napunk jól kezdődik. Ellenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál

lúszér, csemege, kávé, tea és rum-kereskedésében
Nagykanizsán szerezzük be a hozzávaló szükségest.

Évégből indítva érzem magam a mélyen tisztelt Lázinesszonyok becses figyelmét felhívni Deutsch Lajos úrtól átvett s általam teljesen újonnan átalakított s friss árukkal felszerelt, lúszér- és csemege-üzletre, hol naponta friss pörkölt kávé a legnemesebb fajakkal vegyítve, továbbá valódi kínai tea közvetlen Kínából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likőrök, szőlő, különféle halak és halterméket mindig friss minőségben bocsátom a m. t. vevő közönség részére igen mérsékelt árakon.

Szükségesnek tartom megjegyezni, miszerint különös figyelmet fordítok a lelkiismeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tiszta kezelésére, miért is a nem élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezeltetnek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállíttatnak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú czegeknél szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevő-közönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias üdvözléssel

MEZEY PÁL

lúszér- és csemege-kereskedő Esztergomi hírlap-útca 1. sz.
Nagykanizsán.

Ungar Ign. és Fia, Kassai

Kassai Magpergetője

vesz mindennemű

Tobozokat (Zapfen)

tölgymakkot, vadgesztenyét stb.

Elad

mindennemű magvakat

tölgymakkot, vadgesztenyét stb.

Ungar Ign. és Fia

kassai magpergetője

KASSA.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadította a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadított a betegségtől kitűnően ható szerrel által.

A Jurisics-féle PAKRACZI CSEPP oly csodaverő halcsom, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPP** oly előnyös, hogy MINDEN HAJ ELLÉN használható és mindig csodaszű hatással van. **A Jurisics-féle PAKRACZI CSEPP** legelőtérben gyógyítja a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörccsöt, vesztelen székürülést, étvágytalanságot, arany- és vörösbélbajokat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorfájást, felbőgölést, epékört, székületést és mindenféle gyomorkatarust, de a legfőbb és legértékesebb szer a **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPP** még is nevezetesen daganatok, égési sebek, szaggyűjtés és közérzetes bántalmaknál, mert a **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPP** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott.

Ezt számtalan hálsnyilatkozat minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakráczai cseppek megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől Pakráczon 422. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5. — 24 üveg kor. 8.60 36 üveg kor. 12.40 48 üveg kor. 16. —
Minden 12 üveg után egy üveg Pakráczai cseppek vádaddal ingyen.

Köhhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás, influenza és hurut ellen felülmúlhatatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20.

Hideglelés és láz ellen kitűnő szer a „Fehri Fugo”, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7. —, 6 üveg kor. 10. —

Szlavoniai növénynedvből és „Fehri Fugo”-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakráczai cseppek ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárban Király-utca 12.

Pakráczai cseppek csodaverő hatását.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

KASZTL TESTVÉREK

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1.

Ajánljuk a téli időnyre dúsán felszerelt raktárunkat

férfi-, női alsó ingek, kötött és bőr bélelt kesztyűk, női sálak (gyapot és zsanília).

Továbbá

férfi és női czipő raktár 5 kor. egész 12 kor.-ig nagy választékban.

Razonkivül férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, esőernyők nagy választékban.

Szolid árak, pontos és figyelmes kiszolgálás.

Nagy választék mindennemű kézimunkában.

Szerkesztőség
Városi Állás-építési, Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.
A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként délután 4-5 óra között.
Ha intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városházánál: Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.
Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Nyilatkozat postaköltsége 40 fillér
Előfizetőknek, valamint a hirdetésre
vonatkozó Fischer Fülöp könyvkeres-
kedésbe intézkedés.
Bármentetlen levelek csak ismert kassza
50 fillérrel fogadhatók el.
Egyes szám ára 20 fillér.

Nagykanizsa, 1903.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Révész Lajos.

Vasárnap, 1. november 8.

Világosságot!

IV.

Egész sorozata fekszik előttünk még
ama beteges állapothoz, melyek tár-
sadalom életére pusztították; melyek
nek szánására várjuk a világosságosító
sugarakat.

Hiszen ebben a széthúzó, a hőcsön-
sen-szított viszály és gyűlölet közepette
vergődő társadalomban minden osztály-
nak, minden érdek csoportnak megvan
a maga különleges mélye és baja. —
Ezeket a társadalmi problémákat
sorjában átvesszük egymástól abelgett,
hogy egymás árnyait és jeles tulajdon-
ságait ismerjük föl és sajátítanak el.

A párba, a katonai osztály kivált-
ságos elegítéseszerzői módja örökös
polgári mániává fajult, melyet nagyban
elősegítnek a becsület törvényes védel-
mének fogyatékosságai.

A tékozlás, az anyagi helyzetünk
erősen túlbaladó fényezés, melyek ren-
desen feltűnési viselkedéssel és cimkő-
sággal párosulnak, befeszültek a tisz-
tes polgári társadalomba; és a hűség
vásárára folyó, mértéket és határt nem
ismerő költsékezés versenye egész vagy-
onokat és családokat tesz tönkre.

Az iszákosság pusztít a nép munkás

rétegeiben, támogatva a kincstári ér-
dekek által, melyek az alkoholfogyasz-
tás folytonos emelkedése útján nyerne
kiegészítést.

A játék szenvedély egyre szedi ál-
dózatát a társadalom minden rétegeiből;
mert a hirtelen való meggazdagodás
vágyától, a csalóka ígéretek révén lő-
gyujtott képzelettől izgatott, hajtott
ember kockára teszi keserves keresmé-
nyét a könnyű nyereség lehetőségéért.
A lottó-játék pedig, ez a veszedelmes
kísértet, most is csalogat; csak alakra
nézve változtak meg, de lényegében
állami patronatus alatt tovább is fennáll.

No és tekintünk tovább!

Büntetőjogunk még mindig fenntartja
a halálbüntetést, és nem fogadta el a
feltételes elítélést.

Magyar jogi törvényeink még mindig
nem szabályozták a törvénytelennek ne-
vezett gyermekek helyzetét az igazság-
nak megfelelő módon.

A közteherviselésnek progresszív irány-
 alapján való elosztása éppen oly távol-
 áll még, mint a létminimum megtámad-
 hatatlansága.

Mindezeknek, és sok más, hasonló,
társadalmi állapotoknak a humanizmus
szellemében való megváltoztatásával év-
századok bűneit és mulasztásait hozva

helyre, majd megkövélhetjük az emel-
kedett lelkek eszményét: az igazság és
szerelem alapzatán fölépülő társadalmat.

Csak nagy vonásokban, a részletezés
lehető mellőzésével rajzoltuk meg cikk-
sorozatunkban azoknak a kérdéseknek
külső vonalait, melyek a sokak által
keresett és várt lelki világosság erejétől
nyerhetnek csak megoldást.

Ennek az epedett világosságnak el-
 kell jönnie!

Assur és Babylon fényes fővárosai
ötezer évig voltak eltemetve és elfeledve
a sivatag homokjának egymás fölé rakó-
dott rétegei alatt. Csak bibliai történe-
tek, népmondák, mesészerű írások emlé-
keztek meg róluk és találgatták: hol
voltak, milyenek voltak vagy lehettek,
mikor dicsőségben, pompában fenállot-
tak. El kellett tűnniök a föld színéről
anélkül, hogy omladékaikon új kultúra
épült volna fel; mert nem maradhat
fenn az a társadalom, mely csak rab-
szolgatartókból és rabszolgákból áll.

Mi nem kívánunk nemzetünk részére
hiu fényt, pompát, hódítási szerencsét,
hadi dicsőséget; csak azt, hogy szabad
szellem hassa át társadalmát; testvéri
szeretet és igazság uralkodjanak intéz-
ményeiben; hogy az emberi jog-egyen-
lőség tudata töltse be minden lelket,

TÁRCA.

Nővéremhez.

Távozván, itt hagyta azt a drága fészkét,
Melyben egykor kicsi, rozzant bölcsőd felett
Sütyögve szállott el drága atyánk szava
S csendesen zengett áldott a járó dal.

Mentel, hisz — Isténem! — mit keresnél jiten?
Utolsó gyámod is elöltözött innen.
Mentel, messze innen, idegenek közé,
Hogy ott új fészket rakj, új gyámod mellé.

Szíved, tudom, telve sok édes reménnyel,
Örömteli, derűs, boldog jövővel,
S az új élet rózsás hajnalhasadása
Hallgatást parancsolt lelked nagy bujára.

Hogyha boldog lennél, mint a hogy reményled,
S mint jószágod szerint megérdemelheted,
Gondolj akkor ama két áldott lélekre,
Kik boldogságotra a mennyből néznek le.

Csendes óráidban jussanak eszedbe,
Küldj, ha egyebet nem, egy fohászt a mennybe.
Vagy ha imádságra kialszolod kezdet,
Imádba foglalni e kettőt ne feledd.

És ha tán csalódnál, elvesztvén reményed,
S öröm helyett bánat lenne osztályrészed:
Borulj a hűcsután itthagyt két sírra,
Mely ama két áldott porait takarja.

Ónd ki keservet, s ha van könyed, áld ki,
Megszépett szívedet sírjaid felett áld ki.
Hidd: ha nem törődik senki bánatoddal,
Az ó jó szellemek lejön s megvigasztal!

Banekovich János.

Völegény-fogás.

Irta: Steiner Janka.

— Képzeld csak kedvesem, a mi Valink a
multkor kirándulás alkalmával annyira megte-
szett Berecz Pistának, hogy mindennap megles,
mikor jövőre hivatalomból és hozzám szegődik,
hogy egy kis kerülgetés után lányunkra tereje a
beszélgetést. Azt hiszem, szeretne eljönni hozzánk;
csak a meghívást várja. Meghívám, de nincs
semmi célja. Vali még valóságos gyermek. Nem
kei neki mesterségesen völegényt fogni. Akad an-
nak amugy is szerencséje. Szemre való leány.

— Azt hiszed? Én meg egészen más vélemé-
nyen vagyok. Ilyen korán fejlődött, világos szöke
lányok, ilyen apró világos szemekkel hamar el-
hervadnak. Vali okos, korán érett kis lány, de
tulságosan élénk. Tizenhét éves kora mellett már
is tizenkilencnek látszik. Éppen azért csodál-
tam neki ezt az új ruháját reform-módra, hogy
kislányosabb legyen. Később nem lesz olyan tet-
szetős, mint most. Kicsi, gömbölyű alakja most
még érdekes, de aztán?

— Tehát szerinted meg kell hívnom Berecz
Pistát? Tudom jó hatást tesz rá nyári lakásunk.
Majd egy kis kerti játékot rendezünk. Jó lesz?

— Igen. És hogy jobban imponáljon Berecz-
nek a társaság, az a kis komtes is belevonatik.
Tudod: újabban megbarátkoztam ezekkel a gró-
fékkal ide át és Edith grófnőt ide edesgettem;

mert hiába, mégis csak valami az, ha az ember
igazi grófi családot fogad házában. Tudod: Be-
recz is hatással lesz. Gondoltam én minderre.

— Kezeit csókolom nassás-as-zonyom! Jókor
jöttél? Nem zavarom önöket a játékban? Egy
kicsit megkéstem. Vasárnap minden villamos telve
van, amely erre kifelé tart.

— Ó kérem, Berecz ur, ön nekünk bármikor
kedves vendégünk. Az uram mindig önről beszél,
ha haza jön. Nagyon szereti önt. Tudja kérem,
ő az ambiciózus fiatal embereket igen nagyra
becsüli, mert mai napság keves van belőlük az
igazi gavallérok közt. Ha úgy tetszik: kimehetünk
a kertbe. Kint mulatnak a gyerekek is. Valihoz
jötték tanuló társai és oly vigan vannak, hogy
ro! Bizony látszik, hogy iskolás lányok!

Berecz ur nézi a futkosó leányokat. Igazán
még gyermek valamennyi! De hogyan is gondol-
hatott komolyan erre a kis Valikára? Hogy zalad!
Apró lábacskaik fűgér mozognak a habos, félig
kurta batizst ruha fodrai alatt. — Ni, most meg
csengő hangon kiabálja: »Picis-apacs! Észre sem
látszik venni, hogy ő is megérkezett... Már vége
a játéknak Vali leül egy padra és bár jól tudja,
hogy vendége van, nem látszik őt észrevenni. —
Berecz ur bosszankodik, amiért ide kifáradt a
budai hegyek közé. Kár ezért a vasárnap dél-
utánért.

Még is csak felmegy a dombon, ha már itt

Sirolin

A legkiválóbb tanácsok és or-
vosoktól mint hathatós szer:

nál ugyint: Idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál
influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az
éjjeli izmádat. Kellően szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszer-
árakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cícczel legyen ellátva:

Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

s a komoly kötelességteljesítés legyen nemzeti jelszavunkká. — Akkor azután nem kell féltünk a mi drága Hazánkat.

Hogy így legyen: munkálkodjunk összetett erővel!

Bármily kevesen vagyunk is; bármily csekély az erőnk; bármily törékenyek eszközeink: ne álljunk meg; mert hisz erőnket meghatványozza, akaratunkat megcéllozza, kétségeinket eloszlatja, bátorságunkat ebben tartja az eseme hatalma, mely kihirdetve és terjesztve önmaga küzdővált igazságáért, önmaga hódít ha lassan is, de szakadatlanul, míg el nem érkezik a diadal napja, mikor a tudás és értelem teljes világosságában az Igazság és Szeretet foglalják el boldog birodalmukat.

Politikai szemle.

A parlamenti szituáció a pénteki ülésben alaposan megváltozott. Tisza István gróf miniszterelnök csendben, általános figyelem közt elmondhatta programbeszédjét. A kormányelnök a beszédet a katonai kérdésekkel kezdte, a helyzet őszinte feltárással. — A katonai rész befejezésül a kormányelnök lendületes felszólítást intézett a baloldarhoz az ország alkotmányos rendjének helyreállítására, Tisza István gróf általános politikájának alapjait a szabadságharc és a nemzeti irányt jelölte meg. — A tisztviselői fizetések rendezéséről részletesebben nyilatkozott, mint a főrendiházban. A miniszterelnök szerint a törvényjavaslat csak félmunkát végez és jogosulatlan különbséget tesz a kinevezett és a választott tisztviselők közt. — Megígéri, hogy sürgősen meg fogják vizsgálni, mennyi teherrel járna az országúra a reformnak az egész vonalon való végrehajtása. Ünneplésen ígérte azonban azt is, hogy a tisztviselők fizetésének kérdését nem öhajítja a napirendről levenni, s azt 1904. év folyamán megoldani célozzák. Az 1903-ik évi költségvetésbe a tisztviselői fizetésre felvett összeget pedig pótlékképpen minden körülmények közt ki fogják utalni a tisztviselői karnak.

Ami a szavazati jog bejelentett reformját il-

leti, a miniszterelnök szavából arra következtethetünk, hogy ebben az ügyben csak lépésről lépésre megyünk előre és mit sem fogunk elhamarkodni. Épp így a népiszkolák államtisztviselői kiküldetésbe helyezett késleltetésében az állami tekintély vagy a szabadságharc bizonyos engedékenységét kell látnunk, mert bizonyos van számos felekezeti iskola, melyek tökéletesen és egész korrekt módon teljesítik hivatásukat és így az állomástuk teljesen felesleges teher átvételével lenne egyenlő. E tekintetben különösen az új közoktatásügyi miniszter, Berzevics Albert neve a képzelhető legjobb garanciát adja.

Az is igen öröndetes, hogy a kormány komolyan gondol arra, hogy a városok terheinek könnyítésén és az általános előmozdítás továbbfejlesztését. Ezt az akciót a legaldásdusabb következmények fogják kísérni, mert amit az állam a vámon veszít, bőven behozza a révén.

Szövetkezeti mozgalmak.

— Tejszövetkezetek alakulása —

Minő legyen a szövetkezetek igaz célja?!

(Saját tudósítónktól.) Érdekesekek a hazai szövetkezeti mozgalmak. Egyfelől egekig magasztaló, dicsőítő szavak, másfelől a szövetkezetet kárhóztató ellenáramlat; a törvény betűjének szövetkezetet előmozdító intézkedései, — szemben a szövetkezetek társadalmi, politikai, szóval a törvény szellemével ellenkező mozgalmakkal. A legkő a szövetkezetek ügyében valóságos chaosz, telve jelszavakkal, amelyből helyes utra térni nem könnyű feladat.

A törvény a szövetkezetek feladatát a tagok hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdításában véli feltalálni. — Nagyon helyesen. — Hisz a tőke mostani korszakában kell lenni valamely eszköznek, amely megvédi a gyöngéket az erősök ellen, a kisembereket a nagy tőke ellen. A védelemnek nem is az az oka, mert tán a tőke uralmát nyögné a kis emberek osztálya, hanem, mert a két osztály közötti érintkezésben, az örökös közgazdasági surlódásokban a kis emberek osztályának is kell lenni eszköznek, a maga igazának megvédésére. Hogy védheti érdekét a kis emberek osztálya? Ugy hogy össze tesszik közgazdasági erejüket: kis hitelüket, kis keresetüket, és kis gazdálkodásukat — és így egyesülve,

erőt gyűjtenek oly célok kivívására, amelyre egyesek gazdasági ereje gyenge, erőtlén. Nem szabad tehát elfogultnak lennünk. — Az az áramlat, amely az itt kifejtett nemzetgazdasági célt tüzi zászlójára, dicséretes dolgot tesz. Az ily szövetkezet növeli a nemzet-vagyont és egész osztályokat menthet meg a pusztulástól, melyből nem vesszük ki a kivándorlók még mindig nem szűnő, nemzeti erőt kiszípolázó áramlatát sem.

Magyarországon is divatosak ezek a szövetkezeti mozgalmak. A magyar törvényekben szépen helyet kapott a szövetkezeti mozgalmak egészéges csirája. Nemes hajtás kelt ki a csirából, de a hajtást elvadtították, elmergeztették egyes osztályok és a magyar szövetkezetek édes gyümölcse helyett keserű, fanyar gyümölcsöt hozott a virágzásnak induló hajtás.

A magyarországi szövetkezetek nem e célért küzdenek. Nemzet-gazdasági célok elérésére nem szükséges a hazai szövetkezetek felekezeti jelzője. Ez alkalmas a társadalom széles rétegében felkelteni az ember ember elleni gyűlöletet és elhínteni a viszály áldatlan magvait, de a szövetkezetek dicséretes nemzetgazdasági célját ily irányban elérni soha nem fogjuk. — A szatács-uzsora elleni országos vád légből kapott, egyes esetekből levont rossz következtetés. Ez ellen küzdeni neveltséges és hiábavaló törekvés! — Szatács-uzsora nincs Magyarországon! Ez tudatlan állítás!

A hazai szövetkezetek közül csak azok a szövetkezetek haladnak eddig jó uton, amelyek felekezeti jelző nélkül gazdasági célokért törekednek. Gazdasági cél például a magyarnál az, hogy az ő gabnáját, borát, tojását, vaját és más ily termékét közvetítő nélkül árulja, ha nem is teljesen, de legalább úgy, hogy kivesszenek az értékesítés parazitáit.

Nincs szándékunkban ez alkalommal kifejteni, hogy miért véljük épp az értékesítő szövetkezetben feltalálni a szövetkezetek ideálját. Még lesz alkalmunk erre reátérni. Most csak felhívjuk gazdáink figyelmét a termény értékesítő szövetkezetek fontosságára, mint olyanra, amely igazán gazdasági és nem társadalmi célt szolgál. Örömrünk szolgál, hogy egyszerre több helyről is kapunk ily mozgalmról tudósítást, amelyekről, mint követendő példáról örömmel emlékezünk meg:

A „Keszthelyvidéki Gazdakör” kezdesére a mult hóban két helyen is alakult értékesítő szövetkezet: Zsiden és Zalaszántón. Szankovics János gazdaköri titkár mindkét helyen a tejszövetkezetek fontosságáról tartott magyarázó előadást, melyet nagy érdeklődéssel hallgatták s azonnal ki is mondták a helyi tejszövetkezetek megalakítását.

Zsiden a szövetkezet elnöke Fekete Gergely lett. — Megalakították az igazgatóságot s a felügyelőbizottságot is. Az üzemet még nov. folyamán megkezdik s csak vajtermelésre fognak dolgozni. A kisgazdák a tejért előreláthatólag 8-9 fillért kapnak s ingyen kapják vissza a leföldözött tejet. A készitendő vajért egy magdebúrgi cég kilónként 3 K. 4 fillért ajánlott. Az üzletrészek aláírása már folyik.

Zalaszántón 98 üzletrészt jegyeztek a kisgazdák, s 3500 K. áru berendezést rendeltek meg s az üzemet december 1-én kezdik meg. A szövetkezet helyisége a község közepén erre a célra átalakítandó házban lesz. — A szövetkezet elnökéül Hajba Mihályt választották. Az igazgatóság 4, a felügyelőség 3 tagból áll.

A zalai kisgazdák jó uton haladnak ily irányban. Ez a szövetkezetek igazi gazdasági célja, az ily helyes vezetésnek jó eredménye lesz.

Mozgóképek

Kérem a mozgóképet! — Hangok a felolvasásról. — A közölgő Carneval. — A báliarany ruhája. — Melyik báliarany ruhája?

A hét mozgóképe! — Igazán megvallom, mindig bosszuság fog el, amidőn leülve íróasztalomhoz, ott látom naptáromon a figyelmeztető ígét: A hét mozgóképe! Mi az ördögöt öröklitsen meg az ember Nagykanizsán? Dicsé-

van Körlnéz egy kicsit onnan a fensikről. Most Valika meglátja Berecz urat.

— Ah, lányok, jöjjetek csak, nézzétek, Berecz István ur! Jaj de pompásan mulattunk a multkor együtt. Berecz ur, Cseregy Oga, Edith grófnő s b. Ugy-e velünk játszik? Hiszen maga pompásan tud futni. Mamuska, mit játszott? Igen, mamus mindig elrendezi: mit játszott. Ó nagyon ért ahhoz.

— Igen, nassás asszonyom, kérem velünk játszani!

— Ha az öregem velünk tart, akkor én is. Persze, hogy te is játszol uracskáim. Hiszen más-kor is szoktál velünk játszani. A grófnő és a gróf ur természetesen szintén belevonatnak. Kérem, nagy kört csinálunk, mert azt játsszák: „Ne nézz hátra, jön a farkas.” Mi öregek, nem szabadunk, csak nézzük. Valika kezd el!

— Berecz ur, fusson, mert ha nem: kikap; nem engedjük helyére; nálunk ez a divat!

— No gyerekek, már elég is! Hisz ez a Vali már egészen limelegedett. Le is esett a kontya. És a mama egy hajlít megérint, mire két nehéz aranyzóke hajfonat hull végig a kis lány hátán.

— Mamuskám, hadd maradjak így, ne tized fel a hajamat, nagyon melegem van. Éfélek, hogy meghűlök. Kezdek fájni. Játsszunk fogósdit, akkor újra ki fogok melegedni!

A terv pompás, Berecz ur is lelkesedik érte.

Futnak, mint fiatal özekek. — Berecz ur fáradhatatlan. Egészen elfeledi, hogy ő az a méltóságjeljes miniszteriumi hivatalnok.

Már egyebet sem lát, mint azt a telbomlott aranyhaját. A lenyugvó nap sugarai még csodálatosabbá teszik fényét. Nem fut már egyéb után, Vali is győzi. Futás közben egészen kibomlott a két vastag hajfona. Hullámosan omlik szét; már

alig látszik ki belőle Valika kipirult gömbölyű arcocskája.

— Kérem, Berecz ur, itt nem szabad megfogni. Ez pihenő!

Pihengve nyugszik pár pillanatig s újra futni készül.

Berecz ur pedig átl, mint az egeret leső macska. Igen, most már azért is megfogja ezt a szőszke kis demont!

Utána!

Ott tört el a bokrok mögött.

Érte!

Megvan! Megbotlott a lába. — Eppen jókor fogta föl, különben elesett volna.

Karjával körülfogta, a könnyű, bő szabású batizt ruhát át éri ennek a fiatal, felhevült testnek gömbölyűségét és melegét.

— Ugy-e, megfogtam, kis tündér?

Arcába néz. Valaki incselkedve néz vissza.

Lehajolt; a lágy hullámos aranyhaj arcába hull.

Magához szorítja. A kis leány pedig már komolyan védekezik.

Ez kizozza Berecz urat a sodrából. Megfelekezik mindenről, hogy most már azért is megcsókolja ezt a kis lányt, mert nem bír egyebet tenni...

A mama csak várja, mikor kerülnek elő a bokrok mögött.

— Valéria! Berecz ur! Hol futkoznak már annyira ideig?

Berecz hebeg valamit, mert még csak most tért észre. Mit szóljon? Az egész uri társaság tanuja volt helytelen viselkedésének.

Nincs egyéb hátra, mint egy végső nyilatkozat.

Hétfőn dében már nehezen várja az öreget a hivatala e'rdő.

Sok a kérdéni valój, de valami szorongatja a torkát; szeretné mondani: No hát engem könnyű szerrel fogtak meg...

rette érdemes dolog? Alig akad. Gáncsolni való? Mindig; s ez unalmas gyerekjáték.

Tehát elhatároztam magamban, hogy nem írok mozgóképet. Igen ám, csak hogy ebben nem magam határozok. Beleszól ebbe a szerkesztőségi tizparancsolatom és még a szedőgyerek is, aki már egész nap jár a nyakamra, egyhanguan zümögve a fülemben: Kérem a mozgóképet!

A sors utolért mégis. Leülve az íróasztalomhoz s rágyújtva egy jó cigarettára, elkezdtem böngészni a hét mozgóképet.

Az első, a mi tollamra akadt: Hock János felolvasása. Ugyebár önök is tudják (bár sokan voltak, akik nem tudták!) Hock vasárnap este olvasta fel remek darabját az Urániában: a »Mégváltás«-t.

Fenséges tárgy. Története egyidős egy nagy vallás történetével, de azért, mindig új marad. Hisz napjainkban is mily sokan vannak, akik sorsukban a »megváltást« esedezik. Megváltást a sok nyomortól, szenvedéstől s mindentől, a mi az embert éri ebben a kívül csillogó, de belül sivatag világban...

A felolvasás halottak napjára esett. Vagy mondjuk, tán a megváltás napjára... Hisz a halottak napja a halált juttatja eszünkbe, mely nagyon sok embernek igazi megváltás. Szóval, a felolvasás anyaga szépen beilleszthető a nap áhítatos levegőjébe.

Gondolják, hogy sokan voltak a felolvasáson? Én nem mondhatnám. Hogy miért nem, erre választ önök sokkal jobban tudnának adni, mint én.

A felolvasás anyaga felemelő, a feldolgozása és előadása a tárgynak méltó Hock ki-tűnő nevéhez, a katolikus vallás ünnepnapjához szépen simul az est. — Mondják, hogy Nagykanizsának miúrt a közönsége; s mindezek ellenére röstelkednünk kellett, hogy a felolvasáson csak közepes számban voltak. — Azok is legtöbben (nem gáncsképpen mondom) azok, akik nem a »Megváltó« hitét követik.

Sokan mondják, hogy — valami bármily szép is, — a sikerhez reklám kell. Lehet, hogy így vagyunk ezzel is. — Hock neve jó hangzásu Nagykanizsán, nem is azért voltak ott kevesen. Hanem inkább, mert kevesen vehettek tudomást az »aranyászú« megérkezéséről és felolvasásáról. Magyarán megmondva, gyöngye volt a reklám.

Apropos, reklám! Még november elejét járjuk, de az ezerfejtű, ügyes kis reklám már is utat tör magának és hangosan hirdeti a bálók közeledtét. Sőt engem már arról is értesítettek, hogy az ideai bálkirálynők ruhái mivel lesznek díszítve.

A legtöbb »arany és ezüst pillangó-díszszel.« Ezenkívül sok hölgyön látjuk majd az ezüst és arany gázszallagokkal díszített ruhákat, beszórt bársony virágokkal és színjátzó liberty szallaggal. A bálí legyező parányi kis apróság lesz, a mely csipke vagy pillangós állból való és csak akkor, hogy az őv csokrába vagy a derék csipkedíszébe rejthető. A legyező szárnyainak alsó szilárd része gazdagon ezüst vagy arany ornamentikával díszített gyöngyház. A melyiknek a felső része selyem, ezt művészi festés díszíti, apró képsékek játszódozó gyermekekkel vagy szép asszonyokkal rajta.

Látják kérem, a jó, ezerfejtű reklám így dolgozik. És ezek, higgyék el, »hiteles, biztos kéz«-ből kapott »értesülések. Majd meglátják az ideai bálban, hogy igazam volt.

De melyik bálban? — zengik erre önök, hölgyeim.

Igaz. Ez most a családi, meghitt consiliu-mok témája: Melyik bálba menjünk?

Istenem, mennyit török a leányok ezen a

kis seccsiós frizurájú fejcséjküket. Annyi bál! Annyi szép emlékü bál! S-most még egy új bál hozzá: a *korcsolya-bál*. No ez sok! Ehhez már igazán nagy családi gyűlés szükséges. A régi meghitt bálókat ott hagyni, — a szív nem engedi! A korcsolya-bálra nem elmenni, — az ész nem engedi! Hisz az emberfia azt sem tudja még, hogy vajjon nem ott lesznek-e a »legpartikéesebb« fiatal emberek.

Gyűlésezzenek szép hölgyeim! — Dugják össze bozontos frizurájú fejcséjküket és határozózzák el, melyik bálba mennek...

Csak arra kérem önöket, ne feledjék a divatjósálat. Tehát arany és ezüst gázszallag, pillangó díszek, színjátzó liberty; gyöngyház, vagy selyem legyező, az előbbi apró képsékek díszítik, játszódozó gyermekekkel vagy szép asszonyokkal rajta.

Amelyik legyezőn szép asszonyok képe van és rajta fess katoná gyerek: az már (ez nem divatjósál!) — a veszedelem képe.

Hölgyeim, óvatosság és hidegvér!

November.

A város házából.

21062. — 1903. sz.

HIRDETMEY.

Az adókievő-bizottság eléterjesztendő III-ad osztályu kereseti-adó (a jelenlegi díjak- és jutalékokat illetőleg) s a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok s egyletek adó-kiszámítási javaslatát tartalmazó 1903. évi lajstromnak, az 1903. évi 44. t.-cikk 18. §-a értelmében a mai naptól számított 8 napon át a városi adóhivatalnál közszemlére kitétettek oly célból, hogy azokat mindenki megtekintheti s az őt vagy mások illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti.

A tárgyalás határidejéről, az érdekeltek külön tudósítatnak.

Nagykanizsán, 1903. évi november 4-én.

Neu
ellenőr.

Vécsey
polgármester.

HIREK.

— **Személyi hir.** Szentkirályi Nagy Valér ezredes pénteken délután Bécsbe ment királyi audienciára. Nagy Valért a közelmúltban, kiváló szolgálatai elismerésül, a király a *vas-korona-rend* harmadik osztályával tüntette ki. Az audiencián most köszönetet mond e magas kitüntetésért.

— **Halálozás.** Goldschmiedt Jakab, a 48-ik ezred, cs. és kir. nyugalmazott számvevő századosa, 58 éves korában elhunyt Nagykanizsán. Goldschmiedt már 37 évvel ezelőtt esküdött hűséget a zászlóra. 1868-ban katoná lett s részt a kőnigrazi csatában. Később részt vett a boszniai hadjáratban is és vitézségi kereszttel kapott. A békében is pontos, katonás ember volt. Katona és civil körökben egyaránt kedvelték. Több kitüntetést kapott, közte ő felsége érdemkeresztjét. Temetése ma, vasárnap délután fél 3 órakor katonai pompával lesz a Király-utcai Tándor-féle házból. A halálozásról a család a következő gyászjelentést adta ki: »Kohn Fülöp né sz. Goldschmiedt Fanny, Goldschmiedt Lipót mint testvérei, Kohn Fülöp mint sógora, fájdalomtól megtört szívvel jelentik Goldschmiedt Jakab urnak, 48. cs. és kir. nyugalmazott számv. századosnak Nagykanizsán, hosszas szenvedés után folyó hó 5-én délután fél 6 órakor, életének 58-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 8-án délután fél 3 órakor fognak a Király-utcai Tándor-féle házból a

helybeli-izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nagykanizsán, 1903. nov. hó 6-án. Áldás és béke poraira!»

— **Egyházi hírek.** A zágrábi érsek Szanics István felszentelt papot, ki theologiai tanulmányait a zágrábi szemináriumban végezte, Drávavásárhelyre káplánná nevezte ki.

— **Kinevezés.** Jankovich László gróf, vármegyei főispánja Farkas Kálmánt, Farkas József orsz. képviselő fiát kinevezte tiszteletbeli szolgabírónak s a zalaegerszegi főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

— **Gyász-ünnepély.** Az *Izr. jótékony Nőegylet* november hó 15-én délelőtt 11 órakor, a hitkörség tanácstermében, elhunyt alapító tagjai emlékeztetére gyász-ünnepélyt tart, melyre az elhunytak hozzátartozóit és a tagok összeségét ez uton is meghívja. — Az elhunyt alapító tagok ezek: Löwenstein Lea (1831), Löwinger Amália (1856), Löwinger Henrik (1864), Blau Babetta (1876), Gelsei Gutmann Nanetta (1878), Rosenfeld Nanetta (1879), dr. Blau Simon (1883), Vidor Hugó (1884), Grünhut Henrikné sz. Vidor Sabina (1889), Löwy Jakabné (1887), Pollák Armin (1888), Gelsei Gutmann Henrik (1890), Wellisch Vilmosné (1890), Neumanné sz. Weisz Julcsa (1892), Szegő Gyuláné szül. Hirschler Fanny (1894), Megyeri Krausz Mayer (1894), Schertz Szelina. (1894), Hirsch Mór báró (1896), dr. Schreyer Lajos (1896), Ebenspanger Lipótné (1898), dr. Szukits Nándor (1898), Aczél Pálné sz. Blau Jenny (1899), Grünhut Fülöp (1899), Rapoch Gyuláné szül. Grünhut Szelin (1900), Weismayer Márkusné sz. Horschetzky Ottilia (1901), Ollopp Samuné szül. Horschetzky Betta (1902), Gelsei Gutmann Nelly (1902).

— **Az újságíró halálához.** Lichtenstein F. Lajos, a »Pester Correspondenz« főszerkesztő-jének halálát tudató hírlapi közlésekben sok tévedés látott napvilágot. Az elhunyt emlékének tartozunk vele, — hogy a kirívóbbakat helyreigazítsunk, miért is kézzel adunk helyet lapunkban a következő soroknak, melynek közlésére felkértünk: Lichtenstein F. Lajos a hírszolgálatot a »Pester Correspondenzben« önként hagyta abban. Lapja évek sora óta informatív szolgálatot teljesített a külföldi és a magyar vidéki sajtó részére. 1865-ben nem volt bécsi lapok munkatársa, mert már 1863. október 20-én lépett a Magyar Földhiteletet szolgálatába. — Schmerling, Hohenlohe, Grunne, Crenneville bizony nem tüntette ki őt bizalmával, hiszen a legnagyobb mértékben »kompromittált« volt. Ellenben igaz, hogy bizalmas viszonyban volt a király kedves magyar emberével, Pápay Istvánnal, és e viszony révén sok fontos esemény alakulásába befolyt, hol közvetlen, hol közvetve, de mindig magyar érdekekben.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a monostorapáti önkéntes tűzoltó egyesületnek, továbbá a kesztelyi ének- és zenekedvelők egyesületének alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Helycsere a városi szolgálatban.** Vécsey Zsigmond polgármester Füredi Jánost, a polgármester mellé beosztott írnokot a városi adóhivatalhoz osztotta be, helyébe Jancsi István jött; Novák Nándor az adóhivataltól a kapitánysághoz és Kamenár Géza a kapitányságtól a tanácsi irodába helyeztetett át.

— **Fadrusz öröke.** Kecskemét város tanácsa részint közadakozásból, részint a város adományaiból harmincezer korona költséggel szobrot állít Kossuth Lajosnak. — A városi tanács emlékmű mintázásával Fadrusz Jánost bízta meg, A nagy művész azonban váratlanul elhunyt, mielőtt művét megkezdhetné volna. A kecskeméti tanács most Telos Ede szobrását, a nagykanizsai Deák-Ferenc-emléktábla zseminális megalkotóját bízta meg a szobor elkészítésével. A fiatal művésznek, aki számos pá-

Legelőcsőbb

bévásárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban, legjobb minőségben, legmérsékeltőbb áron

II. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

lyázton nyert első díjat, ez a szobor lesz második nagybbr alkotása, mert tudvalevőleg Telcs és Kallos Ede bizalt meg a Vörösmarty-szobor elkészítését is.

— **Nagy művész-estély.** Nagyon is prózái társaséletünkbe jóleső poezist fog bevinni az a művész-estély, melyet két hírneves művész közreműködésével rendez november hó 21-én vagy 22-én a nagykanizsai I. r. jótékony Nőegylet emberbaráti céljaira. *Brichtné-Pyllemann* Agnes dalművésznő és *Halaacsy* Irma hegedűművésznő a barátság, itteni ismerőseiknek tett szíves ígéret vezérli városunkba, hogy művészetükkel a jótékony célt szolgálják. A két név városunkban kevésbé, de annál ismeretesebb a fővárosok elsőrangú hangversenytermeiben. A *Neue Freie Presse* *Brichtné-Pyllemann*ról a következőket mondja: „*Brichtné-Pyllemann* aszszony rangban a legelső dal-énekesnő. A *Pester Lloyd* a következőleg emlékezik meg a művésznőről: „Az est hősnője *Brichtné-Pyllemann* Agnes volt, ki a rengeteg nehéz sopran rész előadásával olyan művészi produkciót nyújtott, mint minőt ez idő szerint egy második énekesnő nyújtani alig képes.” Hasonló dicséret szavakkal emlékezik meg a kritika *Halaacsy* Irma hegedűművésznőről is.

— **Pályázat orvosi állásra.** A nkanizsai járás főszolgabírája Légrád nagyközségben megüresedett s választás útján betöltendő községi orvosi állásra pályázatot irt ki. A javadalmazás 1200 K. A választás november 23-án lesz; a kérvényeket 22-éig kell benyújtani.

— **A népkönyvháról.** A népkönyv választmánya ma vasárnap d. u. 3 órakor népkönyv helyiségében (Zöld-fa kert) ülést tart, melynek legfontosabb tárgya a *népkönyv megnyitása* lesz. A megnyitás értesülésünk szerint — úgy mint az előző években, — Erzsébet napján: november hó 19-én lesz. Az intézet elnöksége a helybeli tanítványok igazgatóit már megkereste, hogy ama szegény tanulókné névjegyzékét, kik a népkönyv jótéteményét igénybe venni óhajtják, az elnökségnek nyilvántartás végett küldjék be.

— **A vármegyei tisztviselők összeférhetlensége.** Egyik vármegye törvényhatósági bizottsága határozatilag kimondta, hogy a vármegyei tisztviselőknek hivatali állásával a pénzügyhatóságnál viselt igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tagságot összeférhetlennek nem tartja. Ez a határozat felelőzősége folytán a belügyminiszterhez került, ki azt feloldotta, mert esetről-esetre bírálandó el, vajjon az illető tisztviselőt nem akadályozza-e a pénzügyhatóságnál elfoglalt állása a tisztviselői kötelesség teljesítésében és nem befolyásolja-e hivatalos működésében.

— **Újtás a városi ruhaszállításonál.** — A városi ruhaszállítókna tudvalevőleg legtöbbnyire nagyiparosok vesznek részt, mert a kisiparosnak nincs meg a szükséges nagy tőkéje. A kisiparosok — sajnos — a dolog természeté szerint ugyiszlán ki voltak zárva. A győri városi tanács ez ügyben okos újítást hozott be. — Győrben ezentul maga a város fogja a rendőrségnek és szolgazemélyzet ruházathoz szükséges posztot beszerezni és csak a megvarrásra hirdet pályázatot. Ily módon lehetővé teszi a tanács, hogy a szegényebb módú szabóiparosok is pályázhassanak a munkákra.

— **Ifjúsági egyesület Tapolcán.** A falusi társadalomnak régi fekély a testén az ifjúság erkölcsi és társadalmi életének féktelenségei. Bár nem mondható, hogy a városi társadalomban ezek a viszonyok egészen egészségesek volnának, de a városban mégis több alkalom nyílik e vadságot szűkebb mederbe szorítani. A falusi ifjúság életének javítása végett *Wlassics* Gyula volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, annak idején dicséretes intézménynek vetette meg az alapját: az ifjúsági egyesületeknek. *Tapolcán* most van ily mozgalom csirájában, amely ifjúsági egyet létesítését célozza. Ez ügyben, mint bennünket értesítenek, a múlt héten *Tapolcán* volt dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanfelügyelő. A tanítótestületet a tanfelügyelő elnöklésével gyűlést tartottak. — A gyűlésről szóló jelentésünk szerint a tanítótestület meg november hóban végleg megállapodásra jut-

nak, hogy ezen egyesületek létesítését szabályozó miniszteri szabályzatot és a helyi viszonyokat is figyelembe véve, minő irányban állapítsa meg működését. A tapolcainak élénken óhajtják az egyesület létrejöttét, mert e téren nagyon sajnálatosak az ottani viszonyok.

— **A zöldség piac közvével járó földmunkálatok** a héten már megkezdették. A földmunkálatok elvégzésével hozzáfognak rögtön a kövezéshez, s így mihamarabb megszűnik majd a régi panasz a piaci sár ellen.

A király kőgyelme a kaszányákban. Megemlékeztünk arról az új rendeletről, mely a katonáknál szokásban levő guzsbakötést és kikötést béke idején megszüntette. A humanizmus felé való közeledést jelenti ez a renpelet. Ez érdekes újítás kiegészítéseképpen — legfelsőbb helyről olyan intézkedés történt, amely nem kis örömet fog kelteni katonai körökben, bárcsak a tiszteket érdekli. A legutóbb megjelent Rendelet Közlöny egyik közleményeszerint ugyanis a király elrendelte, hogy a jelenleg tényleges szolgálatban levő tisztek és katonai tisztviselők rangosztályba nem sorozott honvéd és csendőrhavidíjasok, illetőleg törzsmesterek és törzsfoglárók ama büntetései, melyeket reájuk még legénység állományba való tartozásuk idején szabtak ki, minősítési táblázatukból töröltsenek.

— **Deák Ferenc és a külföldi sajtó.** Régi jogos panasza az a magyarnak, hogy külföldön a magyar közélet, történelem, vagy irodalom legnagyobb jelentőségű eseményeiről és alakjairól csak elvétve hallatszik jóindulatu, vagy egyáltalában igaz szó és hogy többnyire ferde fogalmak vannak a nyugati nemzeteknek, mindarról, ami magyar. Ritkaság számba megy, ha egyáltalában tudomást vesznek rólunk, szinte jót esett tehát látnunk, hogy Deák Ferenc születésének századik évfordulója alkalmából a nagy német lapok rokonseuven cikkeket közöltek, a magyar történelemnek e kimagasló alakjáról. Így a *Leipziger Illustrirte Zeitung* Kohut-ártól, a *N. F. Presse* Jókaitól, a bécsi *Zeit* Mikszáth-tól közölt irodalmi becsei nagyobbn ismertéket Deák Ferencről. A külügyminiszter félhivatalos lapjában, a bécsi, *Fremdenblatt*ban is egy két oldalra terjedő politikai vezércikk jelent meg első helyen, mely amellett, hogy alapos tanulmány Deákról, igaz magyar szellemen, lelkesedéssel ír a haza bölcséről. Ezt a jeles cikket a mint a „*Győri Hirlap*” írja, győri ember, *Kárpáti* Manó felső kereskedelmi iskolai tanár írta. *Kárpáti* Manó *Nagykanizsán* is tanított a felső kereskedelmi iskolában. Városunkban kedvelt ember volt *Kárpáti*, s távozása után szép emléket hagyott itt a társadalom minden rétegében.

— **Hévízfürdő új bérleje.** A Keszthely mellett levő Hévízfürdő híres bérletét, mely a kontinens legnagyobb viztartalmú gyógyfürdője, a pályázók közül *Reischl* Vencel keszthelyi sörgyáros nyerte el 30.000 korona bérért. A szerződés szerint az első tíz évben köteles 30.000 koronát befektetni, a régi rozant fürdőbődel helyett új fürdőházat emelni, gyógytermet építeni, fásítani. Az eddig meglehetősen elhanyagolt csodahatású fürdőt modern színvonalra emelik s ekként hazánk egyik legjelentékenyebb fürdői között foglal majd helyet.

— **A színház.** November hónap tizenegyedikén jelenik meg „A színház” című művészeti hetilap, amely írásban és képen ismerteti a fővárosi és vidéki színházak helyi eseményeit. A lap munkatársai: irodalmunk és művészetünk kiünöségei, közérdekű cikkeikkel élénkítik a szépirodalmi és előkelő színvonalu újságnak gazdagon illusztrált tartalmát. A lapot *Falk* Richard szerkeszti. E kiadás ára egy évre 10 korona, számonkint 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII. Baross-utca 59. sz.

— **Erkölcstelen jövedelem.** Senkinek sem lehet az ellen észrevétel, ha a posta kincstár gyarapítani igyekszik jövedelmeit és egy gramm tulysulynál már beszedi a kétszeres portót. De a mit a levelező-lapokkal tesszük, melyeken *elégendő* bélyeg van és mégis 15 f. büntetéspénzt szednek be a címzettől, ezt szép jövedelemnek nem nevezhetjük. A levelező-lapokról van szó, melyeknek címéről

nemelykor *elfeledi* a földadó kitörőlni az idegen nyelven irt levelező-lap jelzést. Már köztudatba ment át a magyar speciális, hogy nálunk megelégetezik azt, aki nem törli ki a cím. oldalon minden nyelven olvasható „levelező-lap” megjelölést. De miért nem büntetik ezt máshol. *Sehol a világban, mint épen csak Magyarországon?* Schweizban, Angliában, Franciaországban, Amerikában nyugodtan ott állhat a német, francia, angol mellett bármely idegen nyelven is, hogy a levelező-lap; de ebből a címzettie kár nem hárul, míg nálunk azt a kis feledékenységet, hogy nem törölte ki a Tarjate postal, Briefkaart, Carlolina postale, Carte postale stb. a címzettnek 15 fillérrel kell megfizetnie, ha csak a földadóval szemben nem akar udvariatlan lenni. A kincstár, mely ezen ki nem töröléssel épenséggel semmi kárt nem szenved, ily uton tetemes jövedelemhez jut; de ennek a jövedelemnek mintha olyan kellemetlen szaga lenne, mely *nem méltó* a kincstár tekintélyéhez és a postai alkalmazottak leletezőközegekkel dégrádnál. A kereskedelmi és iparkamarának kellene ezt a csunya kapzsiságot szóvá tenni és fölíratilag azoknak eltörölését kérni.

— **A rongyszedés veszedelme.** A rongyszedés eddig sem volt valami előkelő foglalkozás, és most kitűnt, hogy veszedelmes is. — A belügyminiszter a múlt héten körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben előadja, hogy a rongynak, csontnak, nyers bőröknek és egyéb hulladékoknak gyűjtése valóságos melegágya a himlőnek, diftériának, vörhenynek, lépfénének. A kereskedelmi miniszterrel egyetértve elrendelte, tehát, hogy a csont-, rongy- és nyers bőr hulladékszedőknek a rendőrhatalóságok által kiállított és megbízhatóságukat igazoló bizonyítványt kell beszerezniök, nem árusíthatnak nyalánságokat, s oly játékszereket, például pipót, melyeket a gyermekek szájukba vesznek, ilyesmit ajándékba sem adhatnak. Végül megtiltja, hogy azok a kereskedők, akik e hulladékok gyűjtésével foglalkoznak, játékszer nyalánságot nem árusíthatnak — A mulasztások kihágás képeznek.

— **Halálos aszerencsétlenség.** Tudósítónk jelenti *Zalaegerszegről*: *Németh* Ádám három éves kis gyermeke forróvízzel telt fazék körül játszadozott s magára döntötte. Szörnyet halt.

— **Régészeti ásatás a Dunántulban.** *Székeshárvárról* írják: *Lichneckert* József lelkes régiség kutató már 15 évvel ezelőtt — deák korában — azon meggyőződésre jutott, hogy a környéken fekvő Demkőhegyen honfoglalási leleteknek kell elásva lenni. — *Lichneckert* az idén újabb ásatásokat rendeztetett most ott s talált már — többek közt — egy kardot, mely teljesen hasonló Szent Istvánnak Prágában őrzött kardjához. A kivétel azonban az, hogy a mai diszkardoknak megfelelő bronztollvág is rajta van. A leletek közt a lovagok már nincsenek lovukkal eltemetve, mint a honfoglaláskor szokásban volt. A talált kard is mutatja, hogy már német befolyás alatt készült honi gyártmány, ugynevezett Wicking típus. Találtak már 70—80 sirt is, de szegényes mellékletekkel; továbbá még egy vitét, két pár kengyelt, zablát, lószerszámot, teget, (nyiltartó) s 6 nyilvesszól. Az ásatások most is folynak.

— **Tüdővész ellen.** A tüdővész ellen megindult mozgalom elég öröndetesen fejlődik. A rettenetes kór leküzdése, illetve a teendő megírására tudvalevőleg szaklap is alakult Magyarországon. „A Tuberkulózis.” E népies modorban irt szaklap legutóbb számában, egy érdeklődő levele látott napvilágot, amelyben a következőket írta: A Tuberkulózis múlt számában meg volt írva, hogy a tüdővést legfőképpen a köpet terjeszti, megírták azt is, hogy azt elszórni, használati tárgyakon elkenni, vagy bármit is megnyálazni soha nem szabad. Most az ugynevezett tintaceruza használatával járó veszélyre hívom föl a figyelmet. Tudjuk, hogy a tintaceruza különbözően a kézbesítők és levélhordók használják és pedig akként, hogy a kézbesítő-könyv megnyálazott helyre kéri az aláírást. Ilyen kézbesítő-könyv valóságos tárháza a tertőző

anyagának, heteken sőt hónapokon át állandóan használatban van, mely idő alatt azt lakásról-lakásra hordják, ott lapozgatják, miközben a beszáradt nyálból főlzabaduló esetleg fertőző-anyag, a nevek keresése folytán éppen szemünk és szánk előtt kerül levegőbe, s így könnyen szervezetünkbe juthat. Ezért kérjük minden felebarátunkat, hogy a papirt soha ne nyálazza, sem nyálazni ne engedje.

— Tűz. Csáktornáról jelentik: Rehernik Fülöp II. hegykerületi lakos házában tűz-ütött ki. Elégett a lakóház, istálló, a pajta a benne levő takarmánnyal és gazdasági eszközökkel együtt. Biztosítva nem volt. A tűz, állítólag gyújtogatásból eredt.

— RENDŐRI HIREK. Elveszett. Folyó hó 6-án a délutáni órákban a vasuti teherpályaudvartól Csengerj-uton át, be a városig, egy — Kesztenbaum Zsigmond címmel ellátott — vízmentes ponyva a kocsiról leesve elveszett. Felkértek a becsületes megtalálót, hogy azt a tulajdonosnak leendő kézbesítés végett a rendőrkapitányi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos által illő jutalomban részesül.

Szerkesztői üzenet.

— „Lelkes érdeklődő.” Szíves tudósításait köszönettel vesszük. — Tiszteletpéldányt most még nem küldhetünk ennek ellenében, mivel az ön lakóhelyén már van tudósítónk.

— De ez év végén, amidőn majd tudósítóinktól, akik tudósítói tisztókat nem töltötték be, megvonjuk a tiszteletpéldány küldését, akkor önnek küldünk tiszteletpéldányt. Addig is kérjük bőven és gazdagon.

— Falusi előfizető. Csak küldje be hozzánk kérdő sorait. Ha kérdései olyanok, hogy módunkban van rá felelni és a válasz lapunk keretét nem lépi túl, úgy szívesen felelünk rá.

— K. L. Sorsjegyhúzások ellenőrzésére, mint már többször megüzentük, nem vállalkozunk.

— F. V. Keszthely. Szíveleje meg levél-sorainkat. A küldeményt várjuk!

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1903. nov. 7.

A búzában és rozsban gyenge kínálat volt és az árak néhány fillérrel emelkedtek.

Mai áraink:

77 buza	7'50/55	fehér bab	8'40
70 rozs	6'10/15	tarka "	7'—
zab	5'40/45	tökmag	9'—
lenmag	9'—	kendermag	8'50

50 kgt. kanizsai paritással.

— Pályázat. A tapócai áll. kir. vincellér-iskola 1904. évi január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra pályázatot hirdetnek. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága készségesen ad.

— Ragadós száj- és körömfájás Zalavár-megyében. A vármegye alispánja a ragadós száj- és körömfájás uralgása miatt a vészkerületeket a következőképp állapította meg: 1. Keszthelyi járásban Balatonyörök, Vojayovashegy és Várus fertőzött, továbbá Alsózsíd, Felsőzsíd és Gyenesdiás vészmentes községek. 2. Sümegi járás: Bodorfa, Csabrendek, Csehi, Dabronc, Gögánfa, Gyepőkaján, Gömörő, Hany, Kisvásárhely, Megyer, Nagyörbő, Sümeg, Szaapa, Zalaerdőd, Ukk, és Zalamihályfa fertőzött, továbbá Döbröcse, Hetvefő, Hosztót, Káptalanfa, Kisörbő, M-déyes Ohid, Prága, Rigács, Sársod, és Szegvár vészmentes községek. 3. Tapócai járás: Balatonederics, Balatonliveri, Haláp, Hegyesd, Kapocs, Kékkut, Köveskál, Kővágóórs. Lesenczeistvánd, Lesenczenémetfalva, Lesenczeistomaj, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesvita, Örvényes, Petend, Pula, Salföld, Sáska, Szentantalfi, Szentbékál, Szeped, Szilágut és Vizánt fertőzött, továbbá Aszfő, Balatonhenye, Csicső, Diszel, Gulács, Gyulakeszi, Hegymagas Kisapáti, Kővágóórs Mindszentkál, Monoszló, Nagypécse, Óbudavár, Rende, Raposka, Szentjakóba, Tanyon, Tördemicz és Zánka vészmentes községek. 4. Zalaszentgróti járás: Túrje fertőzött és Tekenye vészmentes község. A betegség megszűnése folytán Balatonkisszőlő is.

Balatonyfűd, Keszthely p. v. és Csereszegtomaj községekre nézve fennállott vészkerületi intézkedéseket az alispán hatályon kívül helyezte.

Nyilttér.

A legjobb és legérdekesebb
üditő-ital,
 mely mint astartal ital hűtőhatással bír, és borral, cognaccal vagy sörről is megrakható. A legjobb ital a nyilttér ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
 SÁVANYÚ-KUTY

pléje a szomjat, a hűtést és felhívja egyaránt. A legjobb, az a nyári hónap tikkasztó hatása ellen.

HIRDETÉSEK.

80%-os Ecet-szesz
 étel- és belőli-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 34, vagy 14 liter kútvízbe öntünk 1 liter 80 százalékos ecet-szeszt.

A befőtti-ecet előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kútvíz ajánlatos. Az ecet-szesz és az abból készített ecet nem romlik. Ezzel az ecet-tel készített befőt nem penészedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
 Peltau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postai szállítás 1 litertől kezdve.

Képraktár

Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok aquarellek, aczél- és rézmetszetek, színnyomatu képek keretekben részletfizetésre is árfelemlés nélkül a rendes bolti árakon.

Bárhon megjelent művészi képreprodukciókat is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy külföldi cégeknek beszerezni a képeket, mert ugyanoly áron és feltételek mellett szállítom és sem ládát, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernebb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós kereteket és a műszerető közönség a legszebb és legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámáztathatja általam.

Fischel Sülöp
 műkereskedése Nagykanizsán.

lyázon nyert első díjat, ez a szobor lesz második nagyból alkotás, mert tudvalevőleg Telcs és Kallós Ede bízták meg a Vörösmarty-szobor elkészítésével is.

— **Nagy művész-estély.** Nagyon is prózái társaséletünkbe jölesz a poezist fog bevenni az a művész-estély, melyet két hírneves művésznő közreműködésével rendez november hó 21-én, vagy 22-én a nagykanizsai *Izr. Jótékony Nőegylet* emberbaráti céljaira. *Brichtné-Pyllemann* Agnes dalművésznőt és *Halacsy* Irma hegedűművésznőt a barátság, itteni ismerőseiknek tett szíves ígéret vezérli városunkba, hogy művészetükkel a jótékony célt szolgálják. A két név városunkban kevésbé, de annál ismeretesebb a fővárosok elsőrangú hangversenyermeiben. A *Neue, Freie Presse* Brichtné-Pyllemannról a következőket mondja: „*Brichtné-Pyllemann* *asz-szony rangban a legelső dal-énekesnő. A *Pester Lloyd* a következőleg emlékezik meg a művésznőről: „Az est hősnője *Brichtné-Pyllemann* Agnes volt, ki a rengeteg nehéz sopran rész előadásával olyan művészi produkciót nyújtott, mint minőt ez idő szerint egy második énekesnő nyújtani alig képes. Hasonló dicső szavakkal emlékezik meg a kritika *Halacsy* Irma hegedűművésznőről is.

— **Pályázat orvosi állásra.** A nkanizsai járás főszolgabírója Légrad nagyközségben megüresedett a választás utján betöltendő községi orvosi állásra pályázatot írt ki. A javadalmazás 1200 K. A választás november 23-án lesz; a kérvényeket 22-éig kell benyújtani.

— **A népkönyváról.** A népkönyva választmánya ma vasárnap d. u. 3 órakora népkönyva helyiségében (Zöld-fa kert) ülést tart, melynek legfontosabb tárgya a *népkönyva megnyitása* lesz. A megnyitás értesülésünk szerint — úgy mint az előző években, — Erzsébet napján: november hó 19-én lesz. Az intézet elnöksége a helybeli tanítézetek igazgatóit már megkereste, hogy ama szegény tanulóknak névjegyzékét, kik a népkönyva jótéteményét igénybe venni óhajtják, az elnökségnek nyilvántartás végett küldjék be.

— **A vármegyei tisztviselők összeférhetetlensége.** Egyik vármegye törvényhatósági bizottsága határozatilag kimondta, hogy a vármegyei tisztviselőknek hivatali állásával a pénzügyhatóságnál viselt igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tagságot összeférhetlennek nem tartja. Ez a határozat felebbezés folytán a belügyminiszterhez került, ki azt feloldotta, mert esetről-esetre bírálandó el, vajjon az illető tisztviselőt nem akadályozza-e a pénzügyhatóságnál elfoglalt állása a tisztviselői kötelesség teljesítésben és nem befolyásolja-e hivatalos működésében.

— **Újítás a városi ruhaszállításonál.** — A városi ruhaszállításonál tudvalevőleg legtöbbnyire nagyiparosok vesznek részt, mert a kisiparosnak nincs meg a szükséges nagy tőkéje. A kisiparosok — sajnos — a dolog természeté szerint ugyszólván ki voltak zárva. A győri városi tanács ez ügyben okos újítást hozott be. — Győrben ezenul maga a város fogja a rendőrlégénység és szolgaszemélyzet ruházatahoz szükséges posztót beszerezni és csak a megvárrásra hirdet pályázatot. Ily módon lehetővé teszi a tanács, hogy a szegényebb módú szabóiparosok is pályázhassanak a munkákra.

— **Ifjúsági egyesület Tapolcán.** A falusi társadalomnak régi fekély a testén az ifjúság erkölcsi és társadalmi életének féltelenségei. Bár nem mondható, hogy a városi társadalomban ezek a viszonyok egészségesek volnának, de a városban mégis több alkalom nyílik e vadságot szűkebb mederbe szorítani. A falusi ifjúság életének javítása végett *Wlassics* Gyula volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, annak idején dicsőretek intézménynek vetette meg az alapját: az ifjúsági egyesületeknek. *Tapolcán* most van ily mozgalom csirájában, amely ifjúsági egylet létesítését célozza. Ez ügyben, mint bennünket értesítenek, a múlt héten Tapolcán volt dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanfelügyelő. A tanítótestületek a tanfelügyelő elnöklésével gyűlést tartottak. — A gyűlésről szóló jelentésünk szerint a tanítótestületek még november hóban végleg megállapodásra jut-

nak, hogy ezen egyesületek létesítését szabályozó miniszteri szabályzatot és a helyi viszonyokat is figyelembe véve, minő irányban állapítsa meg működését. A tapolcaiak élénken óhajtják az egyesület létrejöttét, mert e téren nagyon sajnálatosak az ottani viszonyok.

— **A zöldség piac kövezésével járó földmunkákat** e héten megkezdették. A földmunkákat elvégzésével hozzáfognak rögtön a kövezéshez, s így mihamarabb megszűnik majd a régi panasz a piaci sár ellen.

A király kgyelme a kassárnyákban. Megemlékeztünk arról az új rendeletről, mely a katonáknál szokásban levő guzsbalkötést és kikötést béke idején megszüntette. A humanizmus felé való közeledést jelenti ez a ren-pel. Ez érdekes újítás kiegészítéseképpen — legfelsőbb helyről olyanintézkedés történt, amely nem kis örömet fog kelteni katonai körökben, bárcsak a tiszteket érdekli. A legutóbb megjelent Rendeleti Közlöny egyik közleményeszerint ugyanis a király elrendelte, hogy a jelenleg tényleges szolgálatban levő tisztek és katonai tisztviselők rangosztályba nem sorozott honvéd és csendőr havidíjasok, illetőleg törzsmesterek és törzsfoglárak ama büntetései, melyeket reájuk még legénységi állományba való tartozásuk idején szabtak ki, minősítési táblázatukból töröltsenek.

— **Deák Ferenc és a külföldi sajtó.** Régi jogos panasza az a magyarnak, hogy külföldön a magyar közélet, történelem, vagy irodalom legnagyobb jelentőségű eseményeiről és alakjairól csak elvétve hallatszik jóindulat, vagy egyáltalában igaz szó és hogy többnyire ferde fogalmak vannak a nyugati nagy nemzeteknek, mindarról, ami magyar. Ritkaságszámba megy, ha egyáltalában tudomást vesznek rólunk, szinte jól esett tehát látnunk, hogy Deák Ferenc születésének századik évfordulója alkalmából a nagy német lapok rokonszeves cikkeket közöltek, a magyar történelemnek e kimagasló alakjáról. Így a *Leipziger Illustrirte Zeitung* Kohut ártól, a *N. F. Presse* Jókaitól, a bécsi *Zeit* Mikszáthtól közölt irodalmi becsű nagyobb ismertetőket Deák Ferencről. A külügyminiszter félhivatalos lapjában, a bécsi, *Fremdenblatt*ban is egy két oldalra terjedő politikai vezércikk jelent meg első helyen, mely amellet, hogy alapos tanulmány Deákról, igaz magyar szellemben, lelkesedéssel írta a haza bölcséről. Ezt a jeles cikket a mint a „*Győri Hírlap*” írja, győri ember, *Kárpáti* Manó felső kereskedelmi iskolai tanár írta. *Kárpáti* Manó *Nagykanizsán* is tanított a felső kereskedelmi iskolában. Városunkban kedvelt ember volt *Kárpáti*, s távozása után szép emléket hagyott itt a társadalom minden rétegében.

— **Hévíz-fürdő új bérleje.** A Keszthely mellett levő Hévíz-fürdő híres bérletét, mely a kontinens legnagyobb viztartalmu gyógyfürdője, a pályázók közül *Reischl* Vencel keszthelyi sörgyáros nyerte el 30.000 korona bérért. A szerződés szerint az első tíz évben köteles 30.000 koronát befektetni, a régi rozant fürdőbödék helyett új fürdőházat emelni, gyógytermet építeni, fásítani. Az eddig meg lehetősé elhanyagolt csodáhatású fürdőt modern színvonalra emelik s ekként hazánk egyik legjelentékenyebb fürdői között foglal majd helyet.

— **A színház.** November hónap tizenegyedikén jelenik meg „*A színház*” című művészeti hetilap, amely írásban és képen ismerteti a fővárosi és vidéki színházak heti eseményeit. A lap munkatársai: irodalmunk és művészetünk kitűnősegei, közérdekű cikkeikkel élénkítik a szépirállítás és előkelő színvonalu újságnak gazdagon illusztrált tartalmát. A lapot *Falk* Richard szerkeszti. E'fizetési ára egy évre 10 korona, számonkint 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII. Baross-utca 59. sz.

— **Erkölcstelen jövedelem.** Senkinek sem lehet az ellen észrevétele, ha a posta kincstár gyarapítani igyekszik. Jövedelmeit és egy gramm tulsúlynál máj beszedi a kétszeres portót. De a mit a levelező-lapokkal tesznek, melyeken *elengő* bélyeg van és mégis 15 f. büntetéspénzt szednek be a címzettől, ezt szép jövedelemnek nem nevezhetjük. A levelező-lapokról van szó, melyeknek címéről

némelykor *elfeledi* a földadó kitorlólni az idegen nyelven írt levelező-lap jelzést. Már köztudatba ment át a magyar speciális, hogy nálunk megletezik azt, aki nem törli ki a cím.ódon minden nyelven olvasható „levelező-lap” megjelölést. De miért nem büntetik ezt máshol. *Sohol a világon, mint épen csak Magyarországon?* A Schweizban, Angliában, Franciaországban, Amerikában nyugodtan ott állhat a német, francia, angol mellett bármely idegen nyelven is, hogy a levelező-lap, — de ebből a címzettre kár nem hárul, míg nálunk azt a kis feledékenységet, hogy nem törölte ki a Tarjate postal, Briefkaart, Carlolina postale, Carte postalét stb. a címzettnek 15 fillérrel kell megfizetnie, ha csak a földadóval szemben nem akar udvariatlan lenni. A kincstár, mely ezen ki nem töröléssel épenséggel semmi kárt nem szenved, ily uton tetemes jövedelemhez jut; de ennek a jövedelemnek mintha olyan kellemetlen szaga lenne, mely nem méltó a kincstár tekintélyéhez és a postai alkalmazottakat letelező közegékké dégradálná! A kereskedelmi- és iparkamaráknak kellene ezt a csunya kapzsiságot szóvá tenni és fölírítalag azoknak eltörölését kérni.

— **A rongyzedés veszedelme!** A rongyzedés eddig sem volt valami előkelő foglalkozás, és most kitűnt, hogy veszedelmes is. — A belügyminiszter a múlt héten körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben előadja, hogy a rongynak, csontnak, nyers bőröknek és egyéb hulladékoknak gyűjtése valóságos meleggya a himlőnek, difterisznak, vörhenynek, lépfenének. A kereskedelmi- miniszterrel egyetértve elrendelte, tehát, hogy a csont, rongy- és nyers bőr hulladékszedőknek a rendőrhatalóságok által kiállított és megbízhatóságukat igazoló bizonyítványt kell beszerezniök, nem árusíthatnak nyálánkságokat, s oly játékszereket, például pipót, melyeket a gyermekek szájukba vesznek, ilyesmit ajándékba sem adhatnak. Végül megtiltja, hogy azok a kereskedők, akik e hulladékok gyűjtésével foglalkoznak, játékszert nyálánkságot nem árusíthatnak — A mulasztások kihágást képeznek.

— **Halálos szerencsétlenség.** Tudósítónk jelenti *Zalaegerszegről*: *Németh* Ádám három éves kis gyermeke forróvízzel telt fazék körül játszadozott s magára dőndötte. Szörnyet halt.

— **Régészeti ásatás a Dunántulban.** *Székesfehérvárról* írják: *Lichneckert* József lelkes régiség kutató már 15 évvel ezelőt — deák korában — azon meggyőződésre jutott, hogy a környéken fekvő Demkőhegyen honfoglalási leleteknek kell elásva lenni. — *Lichneckert* az idén újabb ásatásokat rendeztetett most ott s talált már — többek közt — egy kardot, mely teljesen hasonló Szent Istvánnak Prágában örözt kardjához. A kivétel azonban az, hogy a mai diszkardoknak megfelelő bronztollvág is rajta van. A leletek közt a lovagok már nincsenek lovukkal eltemetve, mint a honfoglalásakor szokásban volt. A talált kard is mutatja, hogy már német befolyás alatt készült honi gyártmány, ugynevezett Wicking típus. Találták már 70—80 sirt is, de szegényes mellékletekkel; továbbá még egy vitézt, két pár kengyelt, zablat, lószerszámot, teget, (nyiltartó) s 6 nyilvesszól. Az ásatások most is folynak.

— **Tüdővész ellen.** A tüdővész ellen megindult mozgalom elég örvendetesen fejlődik. A rettenetes kór leküzdése, illetve a teendők megírására tudvalevőleg szaklap is alakult Magyarországon. „*A Tuberkulózis.*” E népies modorban írt szaklap legutóbb íszámban, egy érdeklődő levele látott napvilágot, amelyben a következőket írta: A Tuberkulózis múlt számában meg volt írva, hogy a tüdővést legelőképpen a köpet terjeszti, megirták azt is, hogy azt elszórni, használati tárgyakon elkenni, vagy bármit is megnyázni soha nem szabad. Most az ugynevezett tintaceruza használatával járó veszélyre hívom föl a figyelmet. Tudjuk, hogy a tintaceruza különösen a kézbesítők és levélhordók használják és pedig akkát, hogy a kézbesítő-könyv megnyázott helyre kéri az aláírást. Ilyen kézbesítő-könyv valóságos tárháza a fertőző

lyázon nyert első díjat, ez a szobor lesz második nagyobb alkotása, mert tudvalevőleg Telcs és Kallos Ede bízták meg a Vörösmarty-szobor elkészítésével is.

Nagy művész-estély. Nagyon is prózái társaságunkba jölesz poezist fog bevenni az a művész-estély, melyet két hírneves művész közreműködésével rendez november hó 21-én vagy 22-én a nagykanizsai Iar. Jótékony Nőegylet emberbaráti céljaira. Brichthé-Pyllemann Agnes dalművésznőt és Halacsy Irma hegedűművésznőt a barátság, itteni ismerőseink tett szíves ígéret vezérli városunkba, hogy művészetükkel a jótékony célt szolgálják. A két név városunkban kevésbé, de annál ismeretesebb a fővárosok elsőrangú hangversenytermeiben. A *Neue Freie Presse* Brichthé-Pyllemannról a következőket mondja: „Brichthé-Pyllemann asszony rangban a legelső dal-énekesnő. A *Poster Lloyd* a következőleg emlékezik meg a művésznőről: „Az est hősnője Brichthé-Pyllemann Agnes volt, ki a rengeteg nehéz sopran rész előadásával olyan művészi produkciót nyújtott, mint minőt ez idő szerint egy második énekesnő nyújtani alig képes. Hasonló dicsőítő szavakkal emlékezik meg a kritika Halacsy Irma hegedűművésznőről is.

Pályázat orvosi állásra. A nkanizsai járás főszolgabírója Légrád nagyközségben megüresedett a választás útján betöltendő községi orvosi állásra pályázatot irt ki. A javadalmazás 1200 K. A választás november 23-án lesz; a kérvényeket 22-éig kell benyújtani.

A népkönyvháró. A népkönyva választmánya ma vasárnap d. u. 3 órakora népkönyva helyiségében (Zöld-fa kert) ülést tart, melynek legfontosabb tárgya a népkönyva megnyitása lesz. A megnyitás értesülésünk szerint — úgy mint az előző években. — Erzsébet napján: november hó 19-én lesz. Az intézet elnöksége a helybeli tanintézetek igazgatóit már megkereste, hogy ama szegény tanulóknak névjegyzékét, kik a népkönyva jótéteményét igénybe venni óhajtják, az elnökségnek nyilvántartás végett küldjék be.

A vármegyei tisztviselők összehírdetése. Egyik vármegye törvényhatósági bizottsága határozatilag kimondta, hogy a vármegyei tisztviselőknek hivatali állásával a pénztáratvezetknél viselt igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tagságot összehírdetelennel nem tartja. Ez a határozat felelősséget folytán a belügyminiszterhez került, ki azt feloldotta, mert esetről-esetre bírálandó el, vajjon az illető tisztviselőt nem akadályozza-e a pénztáratvezetknél elfoglalt állása a tisztviselői kötelesség teljesítésében és nem befolyásolja-e hivatalos működésében.

Újítás a városi ruhaszállításnál. — A városi ruhaszállításoknál tudvalevőleg legtöbbnyire nagyiparosok vesznek részt, mert a kisiparosnak nincs meg a szükséges nagy tőkéje. A kisiparosok — sajnos — a dolog természete szerint nyugzólván ki voltak zárva. A győri városi tanács ez ügyben okos újítást hozott be. — Győrben ezután maga a város fogja a rendőrlégenység és szolgazemélyzet ruházatahoz szükséges posztót beszerezni és csak a megvárrásra hirdet pályázatot. Ily módon lehetővé teszi a tanács, hogy a szegényebb módú szabóiparosok is pályázhassanak a munkákra.

Ifjúsági egyesület Tapolcán. A falusi társadalomnak régi felkely a testén az ifjúság erkölcsi és társadalmi életének féltelenségei. Bár nem mondható, hogy a városi társadalomban ezek a viszonyok egészségesek volnának, de a városban mégis több alkalom nyílik e vadságot szűkebb mederbe szorítani. A falusi ifjúság életének javítását végett *Wlassics Gyula* volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, annak idején dicséretes intézménynek vetette meg az alapját: az ifjúsági egyesületeknek. Tapolcán most van ily mozgalom csirájában, amely ifjúsági egyet létesítését célozza. Ez ügyben, mint bennünket értesítene, a múlt héten Tapolcán volt dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelő. A tanítótestületek a tanfelügyelő elnöklésével gyűlést tartottak. — A gyűlésről szóló jelentésünk szerint a tanítótestületek még november hóban végleg megállapodásra jut-

nak, hogy ezen egyesületek létesítését szabályozó miniszteri szabályzatot és a helyi viszonyokat is figyelembe véve, minő irányban állapítsa meg működését. A tapolcikai élénken óhajtják az egyesület létrejöttét, mert e téren nagyon sajnálatosak az ottani viszonyok.

A földmunka piac közvéseivel járó földmunkálatokat a héten már megkezdették. A földmunkálatok elvégzésével hozzáfognak rögtön a közvésehez, s így mihamarabb megszűnik majd a régi panasz a piaci sár ellen.

A király kiegészítése a kassáryakban. Megemlékeztünk arról az új rendeletről, mely a katonáknál szokásban levő guzsbaköltést és kikötést béke idején megszüntette. A humanizmus felé való közeledést jelenti ez a rendelet. Ez érdekes újítás kiegészítéseképpen — legfelsőbb helyről olyan intézkedés történt, amely nem kis örömet fog kelteni katonai körökben, bárcsak a tiszteket érdekli. A legutóbb megjelent Rendeletit Közlöny egyik közleményeszerint ugyanis a király elrendelte, hogy a jelenleg tényleges szolgálatban levő tisztek és katonai tisztviselők rangosztályba nem sorozott honvédek és csendőrhavidíjakosok, illetőleg törzsszermesterek és törzsfoglárók ama büntetései, melyeket rájuk még legénységi állományba való tartozásuk idején szabtak ki, minősítési táblázatukból töröltesse.

Deák Ferenc és a külföldi sajtó. Régi jogos panasza az a magyarnak, hogy külföldön a magyart közélet, történelem, vagy irodalom legnagyobb jelentőségű eseményeiről és alakjairól csak elvétve hallatszik jóindulat, vagy egyáltalában igaz szó és hogy többnyire ferde fogalmak vannak a nyugati nagy nemzeteknek, mindarról, ami magyar. Ritkaság számba megy, ha egyáltalában tudomást vesznek rólunk, szinte jól esett tehát látnunk, hogy Deák Ferenc születésének századik évfordulója alkalmából a nagy német lapok rokonszenves cikkeket közöltek, a magyar történelmiek e kimagasló alakjáról. Így a *Leipziger Illustrirte Zeitung* Kohut drtől, a *N. F. Presse* Jókaitól, a bécsi *Zeit* Mikszáthtól közölt irodalmi becsű nagyobb ismertéket Deák Ferencről. A külügyminiszter felhivatalos lapjában, a bécsi, *Fremdenblatt*ban is egy két oldalra terjedő politikai vezércikk jelent meg első helyen, mely amellett, hogy alapos tanulmány Deákról, igaz magyar szellemben, lelkesedéssel ír a haza bölcséről. Ezt a jeles cikket a „*Győri Hírlap*” írja, győri ember, *Kárpáti Manó* felső kereskedelmi iskolai tanár írta. *Kárpáti Manó Nagykanizsán* is tanított a felső kereskedelmi iskolában. Városunkban kedvelt ember volt *Kárpáti*, s távozása után szép emléket hagyott itt a társadalom minden rétegében.

Hévízfürdő új bérleje. A Keszthely mellett levő Hévízfürdő híres bérletét, mely a kontinens legnagyobb viztartalmu gyógyfürdője, a pályázók közül *Reischl Vencel* keszthelyi sörgyáros nyerte el 30.000 korona bérért. A szerződés szerint az első tíz évben köteles 30.000 koronát befektetni, a régi rozant fürdőbódék helyett új fürdőházat emelni, gyógytermet építeni, fásítani. Az eddig meg lehetősén elhanyagolt csodahatású fürdőt modern színvonalra emelik s ekként hazánk egyik legjelentékenyebb fürdői között foglal majdán helyet.

A színház. November hónap tizenegedikén jelenik meg „A színház” című művészeti hetilap, amely irásban és képből ismerteti a fővárosi és vidéki színházak heti eseményeit. A lap munkatársai: irodalmunk és művészetünk kiünöségei, közérdeklő cikkeikkel élénkítik a szépiállítást és előkelő színvonalu újságnak gazdagon illusztrált tartalmát. A lap *Falk Richard* szerkeszti. Előfizetési ára egy évre 10 korona, számonkint 20 fillér Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII, Baross-utca 59. sz.

Erkölcstelen jövedelem. Senkinek sem lehet az ellen észrevétele, ha a posta kincstár gyarapítani igyekszik. Jövedelmeit és egy gramm súlyosnyál már beszedi a kétszeres portót. De a mit a levelező-lapokkal tesznek, melyeken *elégendő* bélyeg van és mégis 15 f. büntetéspénzt szednek be a címzettől, ezt szép jövedelemnek nem nevezhetjük. A levelező-lapokról van szó, melyeknek címéről

némelykor *elfeledi* a földadó kitörölni az idegen nyelven írt levelező-lap jelzést. Már köztudatba ment az a magyar speciális, hogy nálunk megletezik azt, aki nem törli ki a cím oldalon minden nyelven olvasható „levelező-lap” megjelölést. De miért nem büntetik ezt máshol. *Sohol a világon, mint épen csak Magyarországon?* Schweizban, Angliában, Franciaországban, Amerikában nyugodtan ott állhat a német, francia, angol mellett bármely idegen nyelven is, hogy a levelező-lap, de ebből a címzettre kár nem hárul, míg nálunk azt a kis feledékenységet, hogy nem törölte ki a Tarjate postal, Briefkaart, Carolina postale, Carte postalét stb. a címzettnek 15 fillérrel kell megfizetnie, ha csak a földadóval szemben nem akar udvariatlan lenni. A kincstár, mely ezen ki nem töröléssel épenséggel semmi kárt nem szenved, ily uton tetemes jövedelemhez jut; de ennek a jövedelemnek mintha olyan kellemetlen szagallene, mely nem mőltó a kincstár tekintélyéhez és a postai alkalmazottakat letelező közegekkel dégrádnál! A kereskedelmi- és iparkamarának kellene ezt a csunya kapzsiságot szóvá tenni és föliratilag azoknak eltörölését kérni.

A rongyzedés veszedelme. A rongyzedés eddig sem volt valami előkelő foglalkozás, és most kitűnt, hogy veszedelmes is. — A belügyminiszter a múlt héten körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben előadja, hogy a rongynak, csontnak, nyers bőröknek és egyéb hulladékoknak gyűjtése valóságos melegágya a himlőnek, difterisznak, vörhenynek, lépfénének. A kereskedelmi miniszterrel egyetértve elrendelte, tehát, hogy a csont, rongy- és nyers bőr hulladékszedőknek a rendőrhatalóságok által kiállított és megbízhatóságukat igazoló bizonyítványt kell beszerezniök, nem árusíthatnak nyálánkságokat, s oly játékszereket, például pipót, melyeket a gyermekek szájukba vesznek, ilyesmit ajándékba sem adhatnak. Végül megtiltja, hogy azok a kereskedők, akik e hulladékok gyűjtésével foglalkoznak, játékszert nyálánkságot nem árusíthatnak. — A mulasztások kihágást képeznek.

Halálos aszerencsétlenség. Tudósítónk jelenti *Zalaegerszegről*: *Németh Ádám* három éves kis gyermeke forróvízzel telt fazék körül játszadozott s magára dőndötte. Szörnyet halt.

Régészeti ásatás a Dunántulban. Székesfehérvárról írják: *Lichtneckert* József lelkes régiség kutató már 15 évvel ezelőtt — deák korában — azon meggyőződésre jutott, hogy a környéken fekvő Demköhegyen honfoglalási leleteknek kell elásva lenni. — *Lichtneckert* az idén újabb ásatásokat rendeztetett most ott a talált már — többek közt — egy kardot, mely teljesen hasonló Szent Istvánnak Prágában őrzött kardjához. A kivétel azonban az, hogy a mai diszkardoknak megfelelő bronz-tollvégris rajta van. A leletek közt a lovagok már nincsenek lovukkal eltemetve, mint a honfoglalásakor szokásban volt. A talált kard is mutatja, hogy már német befolyás alatt készült honi gyártmány, ugynevezett *Wicking* típus. Találták már 70—80 sirt is, de szegényes mellékletekkel; továbbá még egy vitézt, két pár pengyelt, zablát, lőszerszárm, tegezt, (nyiltartó) s 6 nyilvesszől. Az ásatások most is folynak.

Tüdővész ellen. A tüdővész ellen megindult mozgalom elég öröndetesre fejlődik. A rettenetes kór leküzdése, illetve a teendő megírására tudvalevőleg szaklap is alakult Magyarországon. „A Tuberkulózis.” E népies modorban írt szaklap legutóbb iszámiban, egy érdeklődő levele látott napvilágot, amelyben a következőket írta: A Tuberkulózis múlt számában meg volt írva, hogy a tüdővést legelőképpen a köpet terjeszti, megirták azt is, hogy azt elszórni, használati tárgyakon elkeni, vagy bármit is megnyálazni soha nem szabad. Most az ugynevezett tintaceruza használatával járó veszélyre hívom föl a figyelmet. Tudjuk, hogy a tintaceruza különbözően a kézbesítők és levélhordók használatja és pedig, akként, hogy a kézbesítő-könyv megnyálazott helyre kéri az aláírást. Ilyen kézbesítő-könyv valóságos tárháza a fertőző

anyagnak, heteken sőt hónapokon át állandóan használatban van, mely idő alatt azt lakásról-lakásra hordják, ott lapozgatják, miközben a beszáradt nyálból fölszabaduló esetleg fertőző-anyag, a nevek kefése folytán éppen szemünk és szánk előtt kerülve levegőbe, s így könnyen szervezetünkbe juthat. Ezért kérjük minden felebarátunkat, hogy a papírt soha ne nyálazza, sem nyálazni ne engedje.

— **Tűz.** Csáktornáról jelentik: *Rehernik* Fülöp II. hegykerületi lakos házában tűz ütött ki. Elégett a lakóház, istálló, a pajta a benne levő takarmánnyal és gazdasági eszközökkel együtt. Biztosítva nem volt. A tűz, állítólag gyújtogatásból eredt.

— **RENDŐRI HIREK.** Elveszett. Folyó hó 6-án a délutáni órákban a vasuti teherpályaudvartól Csengerj-uton át, be a városig, egy — *Kesztenbaum* Zsigmond címmel ellátott — vízmentes ponyva a kocsiról leesve elveszett. Felkértek a becsületes megtalálót, hogy azt a tulajdonosnak leendő kézbesítés végett a rendőrkapitányi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos által illő jutalomban részesül.

Szerkesztői üzenet.

— „*Lelkes érdeklődő.*” Szives tudósításait köszönettel vesszük. — Tiszteletpéldányt most még nem küldhetünk ennek ellenében, mivel az ön lakóhelyén már van tudósítónk.

— De ez év végén, amidőn majd tudósítóinktól, akik tudósítói tisztséget nem töltöttek be, megvonjuk a tiszteletpéldány küldését, akkor önnök küldünk tiszteletpéldányt. Addig is kérjük bőven és gazdagon.

— *Falusi előfizető.* Csak küldje be hozzánk kérdő sorait. Ha kérdései olyanok, hogy módunkban van rá felelni és a válasz lapunk keretét nem lépi túl, úgy szívesen felelünk rá.

— *K. L. Sorsjegyhúzások* eltenőzésére, mint már többször megüzentük, nem vállalkozunk.

— *F. V. Keszthely.* Szíveleje meg levél-sorainkat. A küldeményt várjuk!

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1903. nov. 7.

A búzában és rozsban gyenge kínálat volt és az árak néhány fillérrel emelkedtek.

Mai árak:

77 buza	750/55	fehér bab	840
70 rozs	610/15	tarka „	7—
zab	540/45	tökmag	9—
lenmag	9—	kenderimag	850

50 kgt. kanizsai paritással.

— **Pályázat.** A tapo'cai áll. kir. vincellériskó áru 1904. évi január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra pályázatot hirdetnek. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatója készségesen ad.

— **Ragadós száj- és körömfájás** Zalavár-megyében. A vármegye alispánja a ragadós száj- és körömfájás uralgása miatt a vészkerületeket a következőképp állapította meg: 1. Keszthelyi járásban Balatongyörök, Vojayevashegy és Vá'us fertőzött, továbbá Alsózsíd, Felsőzsíd és Gyenesdiás vészmentes községek. 2. Sümegi járás: Bodorfa, Csabrendek, Csehi, Dabrone, Gögánfa, Gyepükaján, Gzömör, Hany Kisvásárhely, Megyer, Nagygörbő, Sümeg, Sza apa, Zalaerdőd, Ukk, és Zalamihálya fertőzött, továbbá Döbröcse, Hetvefő, Hosztót, Káptalanfa, Kiszörbő, Madyes Ohid, Prága, Rigács, Sársod, és Szegvár vészmentes községek. 3. Tapo'cai járás: Balatonederics, Balatonlivari, Haláp, Hegyesd, Kapo'cs, Kékkút, Köveskál, Kővágóörs, Lesenczeistvárd, Lesenczenémefalu, Lesenczetomaj, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesvita, Örvényes, Petend, Pula, Salföld, Siska, Szentantalfi, Szentbékál, Szeped, Sziliget és Vigánt fertőzött továbbá Aszfő, Balatonhenye, Csicsó, Diszel, Gulács, Gyulakeszi, Hegymagas Kisapáti, Kővágóörs, Mindszentkál, Monoszló, Nagypácesly, Óbudavár, Rendes, Raposka, Szentjak-bfa, Tagyon, Tördemicz és Zánka vészmentes községek. 4. Zalaszentgróti járás: Túrje fertőzött és Tekeny vészmentes község. A betegség megs ünése folytán Balatonkisszőlős,

Balatonfüred, Keszthely p. v. és Cserszegtomaj községekre nézve fennállott vészkerületi intézkedéseket az alispán hatályon kívül helyezte.

Nyílttér.

A legjobb és legértekezesebb
űdítő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy sövénytől megrögzött vagyis káros ital helyettesít ad: a

MATTONI-FEL
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-IVÓ
Jelje a szomszédok és felírtát egyaránt. A legjobb szer a nyári hónap üdítő hatása ellen.

HIRDETÉSEK.

80%-os Ecetel-szesz
étel- és belőlt-ecetel készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 34, vagy 14 liter kutyvizbe öntünk 1 liter 80 százalékos ecetelszeszt.
A befőlt-ecet előállításához először felforralt és azután lehűtött kutyviz ajánlatos. Az ecetelszesz és az abból készített ecet nem romlik. Ecetel az ecetel készített befőtt nem penészedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:
R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona

Postai ártáblázat 1 literől kezdve.

HIGITAS NEM KÜL MEU NEM KÖSTOLANDÓ.

Képraktár

Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok, aquarellek, acél- és rézmetszetek, színnyomatu képek keretekben részletfizetésre is árfelemlés nélkül a rendes bolti árakon.

Bárhon megjelenő művészi képreprodukciókat is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy külföldi cégeknek beszerezni a képeket, mert ugyanoly áron és feltételek mellett szállítom és sem ládát, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernebb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós kereteket és a műszerítő közönség a legszebb és legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámáztathatja általam.

műkereskedése Nagykanizsán.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatanul

kedves főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona, nyereménytől többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban, a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** „ főnyereményt a 74366. „ „
a **90.000** „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legéldűsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabálymázott 13. osztályos játékból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

és összeen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben **1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyeremény **400.000.**
1 a **200.000.** 2 a **100.000.** 1 a **90.000.** 2 a **80.000.**
1 a **70.000.** 2 a **60.000.** 1 a **50.000.**
1 a **40.000.** 5 a **30.000.** 3 a **25.000.** 8 a **20.000.**
8 a **15.000.** 36 a **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

eredeti sorsjegy írt — 7 — vagy kor. **1.50** 1/4 eredeti sorsjegy írt **1.50** vagy kor. **3.—**
" " " " " **6—** 1/2 " " " " " **6—** " " " " " **12.—**

A sorsjegyeket után vétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk.

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körút 46/a.** I. fiók: **Váci-körút 4/a.**

II. fiók: **Múzeum-körút 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körút 54/a.**

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérlek részámra

I. oszt. m. kir. szab. osztályos-játék eredet

sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget

korona összegben

utánvételezni kérem

postautalványon küldöm

mellékelem bankjegyekben (bármelyekben).

A most tartandó társaság.

Pontos cím:

Főnyeremény
esetleg
600.000 Márka

**Szerencse
hirdetmény.**

A nyereményekért
az állam
kezeskedik.

Felhívás részvételre

a nyeremény tételekhez

melyekért Hamburg állam kezeskedik a nagy pénz sorsjátékánál.

10 millió 856,562 ném. bir. márka

biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénzsorsjátékánál a következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén **600.000** márka.

1 nyer. á 300.000 márka	1 nyer. á 40.000 márka
1 " á 200.000 " "	4 " á 30.000 " "
1 " á 50.000 " "	5 " á 20.000 " "
1 " á 45.000 " "	3 " á 15.000 " "
2 " á 40.000 " "	16 " á 10.000 " "
1 " á 35.000 " "	40 " á 5.000 " "
1 " á 30.000 " "	100 " á 3.000 " "
1 " á 100.000 " "	160 " á 2.000 " "
1 " á 80.000 " "	819 " á 1.000 " "
1 " á 60.000 " "	812 " á 400 " "
1 " á 50.000 " "	75 " á 300 " "

Az egész 7 osztályból álló sorsjáték 111.000 sorsjegyből áll 53.795 nyereménnyel és 8 jutalommal úgy, hogy az összes sorsjegyet majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legszerencsésebb esetben 50.000 márka, a II. osztályban 55.000 márka, a III. osztályban 60.000 márka, a IV. osztályban 70.000 márka, az V. osztályban 75.000 márka, a VI. osztályban 80.000 márka, a VII. osztályban 600.000 márka emelkedik.

Az első osztály húzdóra, melynek húzása hivatalosan még van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy ára csak 7 — korona
a fél " " " " " 3.50 "
a negyed " " " " " 1.75 "

A betétek a következő osztályokra egy a pontos nyeremény-figyeztető a hivatalos állambélyegzővel ellátott sorsolási tervből látható, a melyet kívánatra előre ingyen és bérmentve küldök.

Minden résztvevő a kisorsolás után tölem hivatalos sorsolási jegyzéket minden felzárkózás nélkül azonnal megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postautalványon vagy utnávétellel kérem.

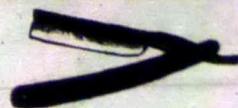
Tekintve hogy a sorolás legközelebb lesz, sziveskedjenek rendelésüket bizalmasan legelőbb

f. évi november 21-ig

alatti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.

Bankgeschäft HAMBURG.

EMIL BANGERT

EGER, (No. 53.) CSEHORSZAG.

A Solingeni acélárak gyári raktára és szétküldési helye.

Próbaképpen ajánlok:

Extraczei-herotva, elismert legjobb

minőség, dobozban — — — — — K. 2.60

Zachkés, 2 elsőrendű pengével és valódi

szarvasszarvból — — — — — K. 2.20

Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Arjegyzék (új kiadás) circa 1500

különböző árucikkek, mindenkinél ingyen és bérmentve küldeték.

Egy csésze jó tea kedve'dje, mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb ebaini, indian és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

URANOS

KÉK-

ruha-mosáshoz

a legjobb kékítőszert

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — Egy nagy üveg 1 60 kor., fél üveg 1 korona. —

Kapható mindenütt.

Utazatóktól óvakodjunk.

Kizárólagos
gyártók

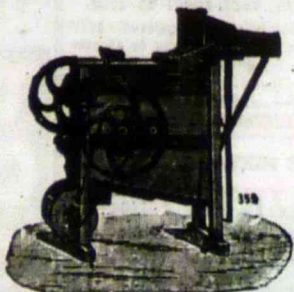
HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST

VI. RÓZSA-UTCA 85.

Kukoricza-morzsoók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül

Gabona-rosták,
Konkolyozók (triőrök);
Széna- és szalmasajtók.
Répa- és burgonyavágók.
Takarmány-füllesztők.

A legjobb vetőgépek

„AGRICOLA” (tolókerék szerkezettel)

mindegyikük vetemény számára, váltókerékkel és dombon vagy síkon alkalmazható a legjobb rendszer szerint és jóállás mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFART PH. és TÁRSA

— gazdasági gépgyárak, vasöntők és ekegyárak —

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Készletet árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszont elárultok kerestetnek

Társalkodónői állás

betöltendő. — Idősebb leány vagy özvegyasszony kerestetik egy éltes ur-nő mellé társalkodónőül. —
Czim: Fischer Simon, Csurgó

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Rongy - Páls - Expeller

egy régi kipróbált háziar, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörnyölési alkalmasságát bizonyítja, ezáltal is megkülönbözteti.

Intés. Silányabb utazások miatt

bevonásokkor óvatossá kell lenni és csak eredeti üvegeket

dobozokba „Rongy” védjeggyel

és a „Richter” cégjegyzékkel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.

árban a legtöbb gyógyszerárban

kapható. Forgató: Török

József gyógyszerárban

Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,

csehs. és kir. udvari szállító.

Hudolstadt.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FULOP

könyvkereskedésében.

Ezen cognacnak minden verője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alábbi nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első triezsti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89—100

Csuz, köszvény, (rheuma)

szaga, és derék- és hátfájás, valamint mindennemű ízületi bajok ellen legbiztosabb szer a törvényesen védett

HALAPI féle

RESTAURATOR

mely már rövid használat után a fájdalmat nemcsak enyhíti, de sikeresen gyógyítja.

Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.

Egyedüli raktár:

„APOSTOL” gyógyszerár
Budapest, VIII. József körút 64

Éveken át szenvedtem rheumatikus bántalmakban. Fennfőle gyógyszer, sem fűrdő nem használt. Az én Restaurator kenőcsének köszönhettem egyedül gyógyulásomat. Fogadja ezért látszó kösönymet és abbéli ígéretet, hogy mindenkinek, ki hasonló betegségben szenved, a legmegelőzhető fogom ajánlani.

Budapest, 1903. szept. 10.

Munkácsi József
Hernád-utca 20.

Használat előtt.

Használat után.

VÉDJE

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

PÜRGO

A leggyengébb kitűnő is!

A leggyengébb kitűnő is!

PÜRGO

Órák, ékszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
A órák azonnal készítenek
SERÉNYI
Órák és ékszerek
Budaörs, Erzsébet-körút 21. sz.
Füzessy, H. F. - a házban is
Képes árajánlat
ingyen

Készvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 évig 3 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyaralványok összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főkezelő helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előrekegyesség! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használd a
"Stella"
vizet, mely nem csak hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Ötvene 3 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyászati tanács, 6 sz. és 12 sz.
használd János 100. sz. szert
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérképzés biológiai gyógymód: asztma, szék-
gyengeség, ideg- és vérbetegségek, érzékeny ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. orvos
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 18. L. EN.

Megjelent az új X-es számú
YOST
ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST
YOST IRÓGÉP
BUDAPEST, NEW-YORK

Remek és olcsó főnyelvények készítenek
RIVOLI
Főnyelvények és főnyelvények
BUDAPEST, VI. KER., KEMENY-UT 26. SZÁM.
!!! Négy hét napot után is elvárni a szállítást !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 főtől felfelé kényelmével együtt
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és előcsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
PÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budaörs, IV., Központi Városház.
Szívgyógyászat, hányinger, fejfá-
dás, gyomorbetegségek ellen ócskóható
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Főút 6 évig békésen.
RADITZ J. "Fehér kereszt" gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyó.)
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélvédett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigoros indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségeket hygienikusan a legelőkelőbben vannak be-
vezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Fátyaudvar)

XIII-ik magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték
nyereményeinek sorozata.
110,000 sorsj., 55,000 nyarem.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg
1 millió korona.

	Korona.
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
8 " "	20000
8 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34460 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	48
55000 nyer. és jut. összesen	14,459,000

A nyeremények készpénzben fizetettnek ki.

Felhívás
a XIII-ik
m. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.
Az I. osztály húzása már
1903. évi november hó 19. és 20.-án lesz.
Az I. osztály sorsjegyek ára:
egy egész egy fél egy negyed egy nyolcad
12 korona 6 korona 3 korona 1 kor. 50 fill.
Az eredeti sor-jegyek szétválása utánvétel, vagy az összeg
előzetes átutalása utánvételre történik. A legkényelme-
sebb és legelőkelőbb a postautalványon való rendelés. Min-
den megrendeléshez ösztönöz a hivatali játéktérrel. A hivatalos
nyereményjegyzéket azonnal a húzás után küldöm szí-
vesít. Befizetési lapokat a pénz-szegek díjmentes átutalására
szelvényekről ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.
Becsés megrendelését szíveskedjék mihamarább
hozzám juttatni.
Gaedicke A.
Magyarország legnagyobb szerencsegrüjtődjé
BUDAPEST,
IV. ker., Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséje
ÓRIÁSI!
A következő főnyereményeket fizet-
tem ki eddigelő b. ügyfeleimnek:

600000	korona	62551	sz.
400000	"	33464	"
400000	"	11119	"
400000	"	28916	"
100000	"	42758	"
100000	"	49878	"
100000	"	87091	"
70000	"	60912	"
60000	"	17357	"
60000	"	78863	"
60000	"	82528	"
60000	"	97263	"
30000	"	6920	"
30000	"	38191	"
30000	"	90664	"
25000	"	23481	"
25000	"	30049	"
25000	"	52235	"
20000	"	14674	"
20000	"	18950	"
20000	"	33402	"
20000	"	35862	"
20000	"	44410	"
20000	"	60781	"
20000	"	78848	"
20000	"	88974	"

Gaedicke szerencséje
utolérhetően, mert egy gyű-
jtőde sem mutathat fel ily-
óriási sikereket.

Legkedveltebb, legfőbbteljesebb
arctisztító és szőplő-szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle

-GRÈME 2 kor.

-PUDER 1

-SZAPPAN 1

KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVE-UTCA
Tervezte: véde.

ELSŐ MAGYAR
GÉPGYÁR
részvénytársulat

Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőzmozgató-
készt és 100 CDD
kőolaj. Kisebb g. géj. Ismétel.

Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváncra: Árjegyzékkel legyen és
bármilyen küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előtrágya kénos hővízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb - iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kád-fürdőkkel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kíváncra ingyen
és bármilyen küld.

KATZER

szőszmester,

udvari - szállító

Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmérukat az egész
világban elterjedtek és
előszövegük.

GUMMI

HALHÓLYAG

tueztaja 4, 6, 8, 10 kor. 4.
feljebb, a világ legjobbja, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

REIF J.
specialista. Bón.
Árjegyzék 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern

UTOR.

Örökös választék
hálo-, ebéd-, szalon- és
mari-szoba-bútorokhoz.
Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST.
IV. Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CSÍMER
bármely országból és
szakmából, ajánlatok adó-
költsége és hat. önkéntesek le-
tesítése céljából (postadíj jóváírásával)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Náder-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bármilyen küld.

SANTA-LEGGER

Fiatl embereknek erősen ajánlott szer. Ár. 3 korona.
NÁDER GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az.

Feloldja az eddig ismert összes fogszurolókat.

OSAN-száj- és fog-essencia 4 50 kr. OSAN-fogpor 4 50 kr.

Csorn-féle keleti a legjobb és legkedveltebb

ROZSATEJ

Grigó 1 fti. Rkhe-
halmozat 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó szappan 4 50 és 35 kr.

a legjobb és legkedveltebb

Sanningene

Prospektus legyen és bármilyen küld.

Csorn J. Antal, Bón. XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Küldetve London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógyszertárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER

TANINTÉZET

Budapest, VI., Aradi utca 10.

ALAPÍTOTT 1853.

Különösen polgári iskola 10-14 éves

ifjak részére. — Feljebb kereskedelmi

iskola 14-18 éves ifjak részére. —

Nemzeti interaktív bentlakó növendékek

részére. Bizonyítványai államvizsgák

és az egyetemi oktatásba jog-
sítanak. — Hónapi felvételt
ingyen ad

Röser János, igazgató

INTERNATIONAL
SZÖRVEZTŐ

százalékos használat után az arctól és

bőrrel a szőr eltávolítja. Egy tégely 6 K.

Teljesít: Dr Kovács Ernő GYÓGYSZERTÁR

Budapest, Gyár-utca 17.

Negyelet "Toilette-tük" ingyen

Mi helyetlnek BUDAPESTEN a

NEW-YORK

KÁVÉHAZBAN

(Erzsébet-körút 9-11. szám)

találkozunk.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ

folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
1 üveg 99 filler. Postán 4 üveget
bármilyen küld

KERPEL gyógyszerár.

Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztési zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes közpénztérítéssel:

50 évre a tőke évi 5.70%-a

33 1/2 " " " 6.50%-a

22 " " " 8.50%-a

15 " " " 9.80%-a

2 1/2 - 3 1/2 év törlesztéssel:

50 évre a tőke évi 5.20%-a

34 " " " 6.50%-a

35 " " " 7.50%-a

15 " " " 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást

az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját értékekben hirdessen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

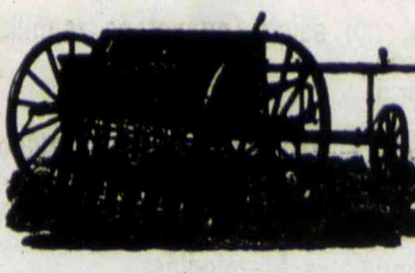
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja Egyetemes aczélekeit [] aczélgereendélylyel,
első minőségű tömör aczélgereendélylyel. Kétvasu
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronait és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas használat legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapcsolható kap-
osuklyákkal.

Homokos-talajra a Zala-Drill különösen e célra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult vetősarukkal ellátva

"Perfecta" meritő korongos vetőgépeit leszállított áron.
"Planet" rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgőztetőst külön 6 kor.
"Hollingsworth" lógereblyeit. — Kukoricza morz olóit,
szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélből, tel-
jesen felszerelve, tartalékva
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormánylyal, a nádor.
kívül még aczéltalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékva 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képszelhető
legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlőszőlők
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomó szabályozással
SZŐLŐZUZÓK
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, súlykerékkel vagy anélkül.

Jó reggelt!!

REGGELI IS

ezzel kapcsolatban van a jó, s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy az egész napunk jól kezdődik. Effenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál

fűszer, csemege, kávé, tea és rum-hereskedésében Nagykanizsán szerezzük be a hozzávaló szükségset.

Evégből indítatva érzem magam a mélyen tisztelt háziasszonyok becses figyelmét felhívni Deutsch Lajos úrtól átvett s általam teljesebb aronnan átalakított s friss árukkal felszerelt fűszer- és csemege-üzlettemre, hol naponta friss pörkölt kávé a legemesebb fajokkal vegyítve, továbbá valódi kínai teák közvetlen Kínából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likőrök, sajtok, különféle halak és halnemeket mindig friss minőségben becsajtom a m. t. vevő közönség részére igen mérsékelt árakon.

Szükségesnek tartom megjegyezni, miszerint különös figyelmet fordítok a lelkiismeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tiszta kezelésére, miért is a nem-élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezelgetnek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállítatnak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú czégeknel szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevő-közönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias üdvözléssel

MEZEY PÁL

fűszer- és csemege-hereskedő Erzsébet hírlapjára 1. sz. Nagykanizsán.

Zala megyében
eddig
4 főnyereményt
és
15 más nagyobb
nyereményt
fizettünk ki.

Bebizonyított tény, hogy a magyar királyi szab. osztály-sorsjáték után igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztálysorsjegyek általános kedveltségnek örvendenek. — Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyereségi esélyeket oly nagy összegű nyereményekkel, mint a magyar osztálysorsjáték.

A következő osztálysorsjáték hat osztályában 110.000 sorsjegyből 35.000 darabot, tehát a felét körülbelül

14 1/2 millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: 600.000, 400.000, 200.000, 2 x 100.000, 90.000, 2 x 80.000, 70.000 stb. atb.

Első osztály huzásai már folyó hó 19. és 20-án.

Az első osztály eredeti sorsjegyek ára: egész ko.: 12.—, fel 6.—, negyed 3.— és nyolczad 1 K. 50 f. Sorsjegyeket postautalvány-összegek ellenében vagy utóvéttel küldünk. — Hivatalos nyereményjegyzékkel pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság

Budapest, Gizella-tr 1. L. 2. Sürgöny cím: „Nemzeti Pénzváltó Budapest.”

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyereményt még esedékség előtt is — a legsigorúbb titoktartás mellett, jutalmamentesen fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a legmesszebbmenő bizalmat nyújtja.

A legjobb főnyereményt

nálunk

vásárolt sorsjegyeken nyerték.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KASZTL TESTVÉREK

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1.

Ajánljuk a téli idényre dúsán felszerelt raktárunkat

férfi-, női alsó ingek, kötött és bőre bélelt kesztyűk, női sálók (gyapot és zsanília).

Továbbá

férfi és női cipő raktár 5-kor. egész 12 kor.-ig nagy választékban.

Azonkívül férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, esőernyők nagy választékban.

Szolid árak, pontos és figyelmes kiszolgálás.

Nagy választék mindennemű kézimunkában.

Képeslevelezőlap ujdonságok

kaphatók legnagyobb választékban: **FISCHEL FÜLÖP** könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

Nyomatott Fischel Fülöp könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. n. 4—5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

NYILTIÉRT PETITOURA 40 FILLÉR

Előfizetőknek, valamint a hirdetői részre
vonatkozó Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésbe intézendők.

Bérmunkások levelek csak ismeri kassza-
ból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

ZALA

Politikai lap.

Nagykanizsa. 1.03.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Hévész Lajos.

Csütörtök, november 12.

A társadalmi egységet.

Nagy élvezettel olvastam a „Zala”
„Világosság” című cikk-sorozatát, és
egyetlen részletet fölött sokáig gondol-
koztam. Különösen az a részlet foglalt
között a lelkemet, amely a társadalmi
egység megteremtésének fontosságát
hangsúlyozza. Igaza van annak a cikk-
részletnek, mely azt mondja, hogy tár-
sadalmi egység nélkül biába is gondol-
lunk erős nemzeti egységre.

E fölött vitatkozni nem is lehet. A
nemzeti egység kialakulásának a tár-
sadalmi egységtől kell kiindulnia; erre
lehet és kell, mint legbiztosabb alapra,
fektetni a nemzeti egység gondolatát,
ha azt akarjuk, hogy ennek a nemzet-
nek ne csak a papíron legyen meg a
politikai egysége.

Ez az elvitathatatlan igazság cred-
ményezte; ennek helyes megértése ve-
zetett bennünket arra a belátásra, hogy
Hazánkban a társadalmi alakulásokat,
az egész magyar társadalmi életet ugyan-
azon politikai gondolatnak kell áthatnia,
ugyanazon politikai iránynak kell ve-
zetnie. Ez a gondolat, ez az irány pe-
dig nem lehet más, mint az egységre
való törekvés.

Ezért hangoztatjuk mindenütt, min-

den alkalommal a társadalmi egységet.
Ezért sürgetünk szakadatlanul és támo-
gatunk lelkesen, erőnk teljes odaadásá-
val intézményeket, melyek ennek a tár-
sadalom-politikai törekvésnek állanak
szolgálatában; ennek haladási irányá-
ban végzik az ösvényt és bontogatják
a torlaszokat. — Ezért ragadtam meg a
„Világosság” című cikk-sorozatnak is
kiválóan ez a része az én lelkemet.

Sokáig, nagyon sokáig gondolkodtam
fölötte.

Milyen gyönyörű, lélekemelő gon-
dolat!

Társadalom, melynek minden rétege
békésen, szeretettel egygyé simul!

Társadalom, a melynek nincs sehol,
semmiféle címen fölhalmozódott torla-
za.

Társadalom, melyben a különböző
nemzetiségű, különböző vallású, külön-
böző születésű, különböző vagyonu egyé-
nek, — mint a jó Istennek egyenlő te-
remtményei, mint emberek, — testvéri
szeretettel, zavartalanul élnek egymás
mellett, egymáson segítve; az erősebbek
a gyöngébbeket támogatva.

Társadalom, mely a különböző va-
lása egyének templomain kívül is foly-
tatja, az élet munkatereire is kiviszi az
Istenhez emelő áhitatot, a szeretet-egye-
sítő érzelmet, s a testvériség üdvöztő

templomaivá varázsolja a városokat és
falvakat, a hegyeket és mezőket.

Társadalom, melyben a szeretet irá-
nyit mindent; bontja, rombolja a rosszat
és építi a jót; a melyben még a har-
g is a szeretet nemes eszközévé szelidül,
mert mindig csak jót akar; a melyben
minden indulatot az önzetlen nemes
szándék avat igazán emberivé, a töké-
lyesülés útján haladó emberiségnek len-
dületet adó érzelemmé.

Ilyen volna, ilyennek kellene lenni,
amire azt mondhatnók, hogy egységes
társadalom.

De — édes Istenem! — hát el le-
hetne-e érni ezt a színvonalat?!

Belenézek az előttem, a körülöttem
hullámozó társadalomba.

Látom a rettenetes ellentéteket —
Látom a tátongó űröket. A fölhalmozó-
dott érdek-torlaszokat. Hallom a gyűlö-
let suttogását. A gőg kicsinyítő, megvető
szavait. A lenézettek, meőlözötték, meg-
vetettek tompa morajlását. Az arany
kihívó, gunyos csöngését és a földhöz
tapadó szegénységnek sárban vergődését.

Itt is, ott is, mindenütt!

De sehol sem annyira talán, mint
éppen itt, a mi városunkban, Nagyka-
nizsán.

Itt igazán hideg borzongatja minden

TÁRCA.

Dalok.

I.

No-no vigyázz barna kis lány,
Utól ér a nemesz...
Szerethet még, szenvedhet még
Hideg, büszke szived is.

Hideg szívedben fészket verhet
A legforróbb szerelem...
Büszke szívedre sujt le sokszor
A legforróbb győtrelem.

II.

— Mi van veled?... Hagyd el lantom
Gyöngé lett a hangod;
A dalodra rózsám szíve
Nem ad már visszhangot.

„Mást” szeret már s hű lantodnak
Megrepedt a fűje...
— Repedj meg hát szíved te is,
Ne fájj úgy utánna!

Kecskeméti, október végén.

Almássy Endre.

Isten keze.

Irtó: Abrai Károly.

I.

A legdelibb két ifjú volt egész Bécsben s a
legképzettebb és legkitűnőbb katona az egész
császári hadseregben. Midőn együtt sétáltak az
utcán, nem egy nő sovár tekintete kísérte őket.

Mindkettő százados — kapitány volt. Midőn
valamely katonai ünnepélyre csapatjaik élén ki-
vonultak, mintha a mítosz alakjai, Hektor és
Achilles támadtak volna fel s állanak seregeik
élén. Fegyvereik és diszruháik, csillogtak, te-
kintetük villámokat látszottak szórni.

Egyik huszár volt, másik vértés. Egyik büszke
magyar, másik meg büszkebb germán faj. Egyik
hazáját és a szabadságot szerette forró lelke
egész hevével, másik a trónt és koronát nemze-
tének ősi dinasztikus ragaszkodásával.

Csaknem mindennap találkoztak. Mindkettő-
nek szíve a birodalmi főváros legszebb hölgyének
szerelemért lángolt.

S az imádtott hölgy mindkettőt egyenlően tűn-
tette ki talán egyenlően is szerette. Hízelgett
női hűségének, hogy a harcok két legszebb, leg-
dalásabb ifjat rózsaszínű csuival lekötve tarthatja.

Hanem azok a gyöngéd rózsaszínűek nem
sokára szétszakadtak. A feltámadott nagy vihar
szétlépte azokat.

Egy szent láz futott végig egész Európán,
egy szent tűz gyuladt föl az egész világon, miliónok
ajkáról hangzott a szabadság üdvözlőszava és
milliók zivében lángolt fel annak oltárúze.

És meghallotta ezt mindkét fiatal hős, egyik
lelkébe fogadta, másik, mint hitvány árucikket,
megvetette.

Mindkettő egy napon kérte meg szeretett höl-
gyének kezét és szívet és a szép hölgy egyiket
sem utasította vissza. Egyikhez szíve vonzotta,
másikhoz hűsége. Félévi határidőt tűzött ki, a
mikor annak fogja kezét szívével együtt nyuj-
tani, kit erre a viszonyok között legmértőbbnek
fog taranni.

És mindkettő igyekezett e drága kincsre má-
gát méltóvá tenni.

Egy fájdalom a jalkiállítás hangzott nemsokára
végig az egész magyar hazán, az elárult, a min-
denfelől megtámadott édes anyának, a „hazának”
esdő szözeget gyermekeihez, hogy ne hagyják őt
ellenségeitől meggyilkoltni, hogy oltalmazza őt,
ki jó, hű fia akar lenni.

II.

Egy napon aztán a vértés kapitány haragtól
villogó s diadalérettől ragyogó tiszta arccal lé-
pett szép hölgye elé azon meglepő újdonsággal,
hogy bjtársa, a huszárkapitány, a tegnapi esdő
éj homályát felhasználva: századával együtt meg-
szökött. Bizonyosan hazájába, Magyarországra

Legolcsóbb

bévasárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban,

legjobb minőségben, legmérsékeltébb árakon

Uj. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

idegizálmat, ha a gyűlölet suttogását hallom; pedig elzárkozom, menekülök előle, amikor és ahol csak lehet. Mégis minduntalan fülemből csapódik. A legvégő-bullának hozzák, viszik. Tele van már vele a fölöttünk, körülöttünk hullámozó levegő is.

Hol itt, hol ott jajdul föl egy egy nemesebben érző szív, aki esetleg a társadalmi martiriumot választotta az aza működési céllal, hogy a nkanizsai társadalmat egyesíteni fogja.

»Lehetetlen! Ennek a célnak keresztyülvitelén megtörik a legszentebb akarat is. Itt megkövezik a kísérletezőt!« Így jajdulnak föl azok a nemesebben érző szívek, akik nálunk társadalmi egység-ről álmodva, szép álmaikat a szeretet erejével próbálják megvalósítani.

Eppen azok hagyják el, azok nem támogatják őket, akiknek magasabb erkölcsi emelkedettségében bíztak. Nem csak elhagyják, hanem meg is hajigálják a guny, a rágalmak köveivel. Igazán krisztusi szívnek kell annak lenni, aki ezeket a köveket türelemmel fogadja és a társadalmi egység kenyerével, szerezettől, tudja viszonzni. A legtöbben reménytelenül visszavonulnak, csalódottan elzárkóznak. Így azután a társadalom marad továbbra is a maga elszomorító ziláltságában, karavogva iránytalanul és messze eltérve attól az uttól, mely a társadalmi egység kibontakozásához vezet.

Amde ha a nemesebben érző szívek, az emelkedett lelkek közül mégis akad olyan egyén, aki bazafias, szent, eszményi lelkesedésével nem riad vissza a martiriumtól sem; aki a társadalmi egység útjában fekvő torlaszokon át kész megjárni a magasabb cölökhöz, beválik biztos kalvariáját: az ilyen egyén, vagy egyéneket támogassák odaadással a társadalomnak azok az elemei, akikben erős meggyőződés érett, hogy nemzetünket megismerteni. Hazánkat megszilárdítani egyedül csak azzal a

társadalom-politikai törekvéssel lehet, mely haladási utvonala a nemzeti egység teljes kibontakozásához, diadalpontjához vezet.

Elismerem, hogy szívet, lelket mag próbáló kalváriajárás ez nemcsak azokra nézve, akik tiszteletre méltó erkölcsi bátorsággal, sok esetben: önfeláldozással járnak elül a lobogó a!.. hanem azokra nézve is, akik a ziszlótári támogatását vállalják földadatul; de hova jut végre társadalmunk a kiélekedett ellentétek, a gyűlölet pöffeszkedés, gőz és elkeseredés eme bántó, majdnem kétségbeejtő kavargásával, ha a jóirányú haladáshoz vezető szerepre hivatott, nem a lelkek szárnyazegyetlen elzárkózának, celláikba vonulnak; az őket megértők a támogatásra hivatottak pedig tömörülés helyett szintén félreállanak; mert érzékeny lelkek már előre fázik a várható guny, kicínylés gondolatától is.

Meg kell cölökedni ezt a kalváriajárást krisztusi türelemmel és szeretettel, az emelkedett lelkeknek azzal a tiszta idealizmussal, mely mindent elszenvet és mindent megbocsát; mert mindent megért, ami csak embertől ered.

Meg kell járni ezt a kalváriát nemes önzetlenséggel, az a! a gondolat, hogy minden lépésünkkel — itt is, másutt is, mindenütt, hol a társadalmi egység felé törekszünk, — a nemzeti megváltás útján haladunk.

Politikai szemle.

1903. november 11.

A b'keremények ismét alábbszálltak. Már-már kézzelfogható közelségbe jutottunk a kibontakozáshoz, még csak egy-egy elhatározó, bátor és hazafias lépés kellett, hogy felszabaduljon közéletünk a tíz hónapos lidérenyomás alól, hogy fellélegezzon az egész ország, a gazdasági válság nyomasztó súlyától megszabadulván. E pozitív, országmentő lépés helyett kaptunk a Kossuth Ferenc elnöklése alatt álló párttól egy határozatot, melynek bizony csak egy kis értéke van: az is negatív. S ha egyáltalán még nem mondunk le minden reményről,

hogy a jobb belátás és az ország siralmas állapotán való megkönnyülés mégis csak a béke felé tereli a mérvadó tényezőket, — hát euf' a negatív kis eredménytől várjuk azt. Ha a Kossuth-párt higgadtabb elemében mégis volt annyi erő és előrelátás, hogy újat állja az obstrukció proklamálásának, ha a rendkívüli küzdelem folytatását járhatóvá nem tette, legalább egy kis ajtócskát hagyott nyitva, a melyen át a remény sugara áttörhet és az okos, hazafias megfontolás világosságát áraszthatja szét.

Csekélyke kis remény, de mégis csak remény. S lehet, hogy a mily hirtelen borult be tegnap óta a politikai égbolt, épp oly gyorsan szétoszlatja ez a kis reménysugár a komor felhőket. Az ország nagyon, de nagyon óhajtja már, hogy a látóhatár végre tisztuljon.

A sorozás ideje.

Nyíri Sándor, az újonnan kinevezett honvédelmi miniszter november 5-én leíratot bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, amelyben kifejezést adott annak, hogy a politikai életben beállott változás remélhetővé teszi, hogy a sorozás november 23-án meg lesz kezdhető. A leírat szövege az alábbi:

Minthogy a politikai helyzetben beállott változás reményt nyújt arra, hogy az 1903. évre kiállítandó újoncok rövid idő alatt országgyűlésileg meg fognak ajánlatni, hivatali elődömnök a f. é. május 20-án 44.200. sz. a. kiadott körrendelete kapcsán felhívom a törvényhatóságokat, hogy az újoncokhoz utazási működési terveket az illetékes kiegészítési parancsnokságokkal egyetértőleg akként állapítsák meg, hogy az idei fősorozás a folyó évi november 23-tól december 23-ig terjedő idő alatt foganatosítható legyen.

Tekintettel arra, hogy a sorozási időszak a szokottnál jóval rövidebb időben állapított meg, éppen a sorozási időszak rövidsége miatt a kiegészítő parancsnokság egy és ugyanazon időben esetleg több sorozó-bizottságot lesznek kénytelenek kiküldeni, az újoncok utazási és működési tervek szerkesztésénél az e tekintetben felmerülhető fennakadások elkerülése végett, a kiegészítő parancsnokságok óhajai figyelembe veendőek.

A kiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg újonnan szerkesztendő tervek a szokásos módon kiállítva, hozzáam jóváhagyás végett minél előbb, de legkésőbb november 12-ig okvetlenül fölterjesztendőek.

Az újoncok tényleges végrehajtásáról a kiállítandó újoncoknak az országgyűlés által történt megajánlása után fogok intézkedni.

ment a lázadók táborába. Megszegte esküjét. Meggyalázta zászlóját.

A hölgy rózsás arca halotthalvány lett, míg szemében az ijedség és kétségbeesés lázúze gyuladt ki. Görcsösen ragadta meg a mellette levő karosszék támláját, hogy el ne essék.

Tehát ő nem bírta egészen szívét, volt akiért őt el tudta hagyni, akit jobban szeretett... Hazája!

— Tettének nincs mentsége, folytatta tovább a vértés kapitány, ahol e fogják, agyon fogják löni. A kapitány szék ily esetben nem ismer kegyelmet.

A hölgynek minden ize reszketett a láztól.

— Hivány szökevény lett — végezte a vértés százados szavait — ki nem érdemli meg, hogy róla többé emékezzünk Meghalt. — El van temetve örökre!

A kintzött hölgy, mint halálra sebzett áldozat, vonaglott, kezét összekulcsolva szorította homlokára. E pillanatban érezte, hogy az, ki őt el hagyta, a hitlen, volt az ő egyetlen szerelme, az ő egész világa. Elveszett menyorsága! Ajultan omlott a terem szönyegére.

III.

Elmult a kitűzőt felé. A hősnőknek most nem volt idejük szívügyekkel foglalkozni. Mindketten ott volt, hova őket a legzenetebb kötelességek szólították. — Egyik hazájátért, másik uralkodójáért ontotta véré.

Már több órája, hogy a leggyilkosabb csata folyik Isaszeg körül.

Bicske, Nagy Káta és Isaszeg dombhalmain küzdenek legelkeseredettebben Hősök-hősnők ellen. Gyávákat legyőzni nem dicősig.

Az erdők, e pagonyok füstölnek a lőpor tüzei, mértő d'ken át reng a föld az ágyuk dörögésétől, mintha kitörni készülő Vulkan reszketné meg azt. A puskaropogás és ágyudörgés körül ki-kihalatszik a rohamoszlopok „éjen a bazi” és „hurrah” rivalgása.

Ezernyi ozer derék vitéz harcol egymás ellen s vív élet-halál tust! Isten döntsön. Kinek van igaza.

Minden fa egy egy erősség, melyet mindenik fél védelmez és ostromol, elvesz és visszafoglal. Mindenütt dörögnek az ágyuk, ropognak az apró fegyverek, csatlagnak az összeütdődt puská-agyak és szuronyok — Mindenütt füst és láng, Isaszeg tüzeben áll. A közelében levő erdőnek is egy része meg yuladt az égő harasztól. Füst, tűz és vér és golyózápor között nyomulnak a hősök előre — Mikor a töltény elfogy a puskáagyat használják Nem harcolnak többé. Verekszenek.

Ma győzni kell.

Min tenik fél ezt mondja és mindenik fél be akarja szavát váltani. Mindenik az ország szíveért, a fővárosért küzd. — Egyik vissza akarja venni, másik meg akarja tartani.

Több mint egy fél napon áll folyik már a csata a legmakacsabb, a legvéresebb küzdelem. Egyik sem enged egy talpa!ttnyi tért is a másíknak.

Egy magyar dandár szuronysegezve rohan a Tápió hidját visszafoglalni, köztük a hősök hősei: a 3-ik és 9-ik piros sapkás zászlóalj.

A szabadságharc legvitézebbik vezére vezeti őket: Földváry Károly. Egy lovat kilönek a hős alól, vezetékre ül és nyaral előre a golyó és tűzjáporban. Másik csataméne is golyótól tártva dől ki előle. Ekkor kezébe ragadva a zászlót, gyalog rohan előre s egy óranegyed alatt a hid a mieink birtokában van. Helvenyt golyó találta a hős lovát, zászlóját és öltönyeit. — Ó maga sértetlen marad Mintha a m'itoszi ősrége láthatatlan keze varázspáizzsal fedezte volna.

IV.

Helyre kellett hozni e veszteséget. Vértések és bánhuszárok intéztek rohamot a magyar lovasság ellen.

Mint mozgó kőfal közeledett az ellenfél zárt tömegben, fegyelmezett hadi rendben. Néha egy-egy ágyugolyó kiütött közülük egyet kettőt, majd egy-egy jól irányzott kartács sepert utcát közöttük. Zirkóztak és robovga rohantak előre.

Szembem volt ve e a magyar lovasság, élén a „Császár huszárokkal” — Régi veterán katonák voltak ezek mindannyian, sokat ismertek egykori német bajtársaik közül. Most mindjárt azok is meg fogják őket ismerni. Ezeknek is rohamot tettek. A kardok villogtak, a menték röpödtek, a papírok tombolva vágattak előre!

Mindnyájuk közül kiemelkedett ifjú dalás vezérük; tüzes le ivér méné néhány öllel megelőzte a többi. A fiatal hős első akar az ellenféllel találkozni, álljon ki azok közül is a legbátrabb és legvitézebb. Aztán vivjon meg vele.

Es kiállott azok közül is egy magas főtiszt.

Dr. Wlassics Gyula,

m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter
1895-től 1903-ig.

Budapest, 1903. nov. hó.

Állami és társadalmi életünk minden terén nagy az elégedetlenség. Egy terhes nyomás súlya alatt látszik szenvedni minden, s a sok proféta és tanácsadó dacára, anyagi viszonyaink, gazdasági és ipari állapotaink napról-napra súlyosabbakká lesznek. E terhes nyomás okait ez alkalommal kutatni sem célunk, sem feladatunk, s a rossz után — hiszen a reményt sohasem szabad feladnunk, — bizonyára fog követekezni a jó is. De e szomorú viszonyok, e vigasztalan, sivár állapot mellett van egy, a mi bennünket csüggedni nem enged, a mi bátorságot önt lelkünkbe, a mi hazafias büszkeséggel tölti el bennünket, és ez — egy tekintet közoktatásügyünk jelen állapotára, kulturális intézményeink gyarapodására s az ezek következtében nemzeti irányban biztosított szellemi haladásra és fejlődésre.

Most, hogy a változott politikai viszonyok következtében Wlassics Gyula ott hagyta miniszteri székét, melyet 9 esztendőn keresztül dicsőséggel töltött be, talán illik egy kissé visszatekinteni működésére, habár általános vonásokban is; s ebből levonhatjuk azt a következtetést, vajjon megfelelt-e az ő működése azoknak a várakozásoknak, amelyekre kinevezése alkalmából, de különösen első programbeszéde után hozzá kötöttek.

Azt az irigység sem képes elvitatni tőle, hogy ő erőlesen és fáradhatatlan buzgalommal vezette tárcáját; hogy alatta közoktatásügyünk s ezzel első sorban a népoktatásügy alig sejtett virágzásnak indult, s hogy a nemzet igényeinek és valódi szükségleteinek teljes ismeretével ennek alapjait megszilárdította.

Senki sem vonhatja nála kétségbe a legösszintűbb buzgalmat és akaratot, a bölcs belátással párosult erélyt, mely — kulturpolitikájának fokról-fokra való biztos végrehajtása érdekében — rendeleteit, utasításait, intézkedéseit jellemzi.

Ami Wlassicsot különösen képessé tette erre, az az ő nagy tudományos és művészeti érzéke. Minden aktájá, melyet a közoktatás legkülönbözőbb ágainak egy-egy kérdése tekintetében kiadott, tudás, szellem és bölcs előrelátás tekintetében mindannyiszor bizonyosságot tett az ő kiválóságáról.

Széleskörű műveltsége képessé tette őt arra, hogy a hazai nevelés- és oktatásügy minden kérdésében a helyes utat megtalálja.

Ahol és amikor lehetett, kimutatta, hogy ő a tanítóknak valóban jóakaró barátja. Meggyőződve lévén arról, hogy egy jeles, jól képzett, feladat-ismerő s kötelességeit buzgón teljesítő,

Termetes, da' iás alak, a legjobb lovas és legkitűnőbb vívó az egész osztrák hadseregben. A két ifju vezér messziről felismerte egymást. Nem sokkal azelőtt egészen más páyadit versenyeztek: a birodalmi főváros legszebb hölgyének szerelméért. Most még ennél is rágább kincsért: hazájáért az egyik, császáráért a másik. Mindenk szentségnek tartja a magát.

A lovassági két rohamoszlop egy pillanatra megállott, Isten kezét vélte látni vezéreik párbajharcában.

Kétszer csaptak össze s a huszárfőtiszt már két sebből vérzett. Még egy harmadik villanása a kardoknak és a vértésfőtiszt halálra sebzetten omlott le lováról.

Ez volt Sebő magyar huszárezredes és gróf Riedesel vértésőrnagy párbaja az isaszegi csatában.

Másik pillanatban összekeveredett a lovassági két rohamoszlop. A kardok pengettek, a paripák tomboltak, a küzdők által felvert porfelleg mint egy aranykőbe burkolt a véres harci jelenet. Midőn a por felszállott, látni lehetett, amint az ellenséges lovasság szétveretve száguldott vissza.

Pár óra múlva az egész harcra vonatkozóan mienk volt a diadal, a győzelem.

Bizony Isten keze volt az, amely bennünket megsegített. — Aldassék érte szent neve mind örökön örökké!

jesítő, lelkes és hazafias gárda Magyarország kulturális fejlődésének nélkülözhetetlen tényezője, mindenképpen azon volt, hogy a tanítókat elégedettségbe tegye.

Kell, hogy a magyar néptanító lelkét mindig rezgésbe hozza az a szózat, a melylyel 1896-ban a »Néptanítók Lapja« új folyamát megkezdte. Szívet megkapó, lelket megörvendeztető melegség árad ki minden sorából.

»Szívem egész melegével üdvözlöm a honalapítást ezredik évfordulójának hajnalán Magyarországot érdemes néptanítói karát! Szeretnék minden egyes tanítóval kezét fogva, közvetlenül szólni arról a magasról, nemzetem sorsára döntő hivatásról, melyet nekik betölteniök kell. Szeretném velök egyenként átérteni és átérteni azokat az eszméket és eszményeket, melyek lelkeket hevítik s a melyeknek életet ők vannak hivatva adni.«

Igy kezdi szózatát Magyarország közoktatásügyi minisztere a néptanítókhöz és — dióhéjba szorítva, arany tanácsokat ad nekik, hogy magasról és fontos hivatásukat méltóan betölthessék. Velős rövidséggel mutat rá, hogy mire van szükség a magyar gyermekek nevelésénél.

Az az ut, melyen ő a népoktatásügyet, nevezetesen az állami népiskolai ügyet előbbre vezetni óhajtotta és előbbre is vezette, az egyedül célhoz vezető volt. Sokszor kijelentette, hogy ő nem híve a feltétlen államosításnak, hanem csak ott és akkor, ahol és amikor fontos állami és nemzeti érdekek követelik. És ezzel az iskolák államosításának egyedül helyes útját jelölte ki. — Akik azt hiszik, hogy ezen a téren mindent egyszerre lehet elérni, azok nagy csalódásban ringatják magukat; szellemi és erkölcsi magvaknak hosszú idő kell az érésre; az erőszakos fejlesztés csak a biztosság rovására történhetik.

Egész működésével megmutatta, hogy folyton a magyar kultúra emelésén fáradozik; egyetlen mozzanat sem került ki figyelmét még az adminisztráció terén sem, mert az erre vonatkozó rendeletek és utasítások is e cél szolgálatában állottak.

E lap keretében nem lehet e majdnem kilenc éves működés minden egyes fázisát feltüntetni; ez csak egy hosszabb tanügypolitikai tanulmány tárgya lehet, mely szerető gondnal állítja egybe azokat az egyes vonásokat, melyekkel e rendkívül buzgó, lelkiismeretes és hazafias működés képét meg lehet rajzolni, s bizonyára nem egy érdemes toll fog majdan találkozni, mely e mindenképpen érdekes feladattal foglalkozni fog. E »működés melegebből Zalamegyeire is jutott, mely büszkén vallhatja magáénak Wlassicsot, ki működésével fényt hozott szülő-megyéjére.

Felszólalásai a közoktatásügyi költségvetések tárgyalása alkalmából, az addiginál nagyobb mértékben keltették fel a közérdeklődést a tanügy iránt s mint a következmények mutatták, sok termékeny eszmét hoztak forgalomba, melyek csak javára váltak az oktatásügyi fejlődésének.

És ezekben a felszólalásokban mindannyiszor bebizonyította, hogy egyenlő gondal öleli fel a tanügy egész körét, egyenlő figyelemmel részesíti annak minden ágát s hogy nagyszabású tanügypolitikai akciója az egész közoktatásügynek nemzeti alapon való fejlesztését célozza. S ezek a felszólalások egyuttal azt is bizonyították, hogy közoktatásügyünknek az újabb alkotmányos korszakban történt fokozatos fejlődése minden fázisát de egyszerűsége, annak hiányait, fogyatkozásait, gyógyíratásra szoruló sebeit alaposan ismeri. S ez magyarázza meg egyuttal fáradozásainak tagadhatatlan sikereit.

Az 1901. évi költségvetés tárgyalása alkalmával, melyet szintén min. min. alkalmakkor is, a miniszter vezetett be, újra és újra számot ad az ő kulturpolitikája elvei és irányairól. Azt mondja itt többek között: »Előtem mindig ott van az az intelem, hogy ennek az országának kritikus ideje nem a nagy titáni erőfeszítések voltak, nem a tatárjárás, vagy a török pusztítás, hanem az igazi kritikus idő az, mikor számon kérjük ennek a nemzetnek kulturális értékét, amikor számon kérjük azt az összegyűjtött erőmennyiséget és erőminőségét,

amelyet be tudunk vetni a művelt világ versenymérlegébe.«

De Wlassics Gyula nemcsak szépen beszélt, hanem szépen tett is. — A közoktatásügyi hiányokat nem ötletszerűleg pótolta, hanem jól átgondolt kulturpolitikai tervének alapján. — A népoktatás ügyét egy nagy lépéssel előbbre vitte, általában pedig a felsőbb oktatás terén egész sora az üdvös intézkedéseknek fűződik nevéhez. Lényegesen javította a középiskolai oktatás ügyét, tantervek és utasítások nem kevéssé mozdították elő a középiskolai tanítás céljait. Csak futólag emlékeztetünk meg a művészeti érzéknek fejlesztése érdekében tett intézkedéseiről, arról a szeretetteljes gondoskodásról, mellyel a képzőművészeti és iparművészeti intézményeket fejlesztette, létesítette. Nem terjeszkedhetünk ki az ő minisztersége alatt és kezdeményezésére tudományos és művészeti célokra történt építkezésekre, melyek részint befejeztettek, részint biztosítva vannak, s melyek mindenkori dicsőségére válnak a miniszter nagyszabású akciójának s a nemzet áldozatkészségének.

Megindult a buzgó munka az egész soron, de lehetetlen meg nem emlékeznünk a népoktatás és oktatás célzó üdvös, messze kiható és eredményeiben ki sem számítható működéséről.

Tudta, hogy a népoktatás mégis csak alapja a nemzet biztos előrehaladásának, s azért a többiek mellett ez képezte különös gondoskodásának tárgyát. S ebből magyarázható ki a néptanítók iránt minden alkalommal kimutatott jóakarata. Számokkal is kilehet ugyan mutatni Wlassicsnak a közoktatásügy terén tett nagy fáradozásait, amennyiben 1903-ban már 42.084. 699 korona volt a közoktatásügyi költségvetés a 1895-iki 19.219.376 koronával szemben s az állami népiskola költségvetése is 1903-ban ötödföl milliő koronával több volt, mint 1895-ben; de éppoly fontosnak tartjuk a volt közoktatásügyi miniszter azon intézkedéseit, melyekkel a népoktatás és oktatás ügyét nemzeti és etikai szempontból igyekezett emelni. Ennek a célnak szolgálnak az elemi iskolai tanterv, a gazdasági ismételő iskolák, az ifjúsági egyesületek, amelyek igen bölcsen azt célozzák, hogy a fiatal ember ne akkor lépjen ki az iskola nevelő hatása alól, mikor arra neki a legnagyobb szüksége van, s mikor a legnagyobb kísértéseknek van alá vetve. Ezekből az ifjúsági egyletektől mind nemzeti, mind pedig erkölcsi szempontból igen sokat várunk.

Hogy mily nagy véleménye volt Wlassics miniszternek a magyar néptanítói karról, ezt legjobban mutatja az a cikk, melyet a Néptanítók Lapja 1898-iki ujévi számában a szocializmus ügyében hozzájuk intézett. Arany szavak, méltók a megszívlelésre. Felhívja a tanítók figyelmét a nép érzületére károsan ható társadalmi jelenségekre s így aposztrofálja a tanítókat: »Önök hatályos közreműködése nélkül azonban béna az állam karja és meddő a társadalom munkája.«

»Csak a jó, okos és a nemzet összes rétegeire kiterjedő népoktatás az orvosszerek orvosszere. — A vallás-erkölcsi alapon nyugvó hazafias irányú népoktatásnak kell a serdülő gyermeket megacéloznia a társadalmi rend erőszakos felbujtóinak csábításai ellen. Erőssé kell tenni szóban, jellemben, erényekben és mindenek fölött felebaráti szeretetben az ifjúságot, hogy az élet nehéz viszonyai között még a legnagyobb rázkodtatások és megpróbáltatások idején se feledkezze meg Istentől hazájáról és királyáról stb.«

Örömmel töltötte el minden hazafi keblét, midőn szárnyra kelt a hír, hogy a néptanítók nemes, hazafias gondolkodásán a külföldi igazgatók lelkiismeretlen kísérlete megtörtött...

...Nem tudták, hogy a magyar néptanítók szegénysége nemes, hazafias öntudatot, büszke, becsületes jellemet takar.

Igy gondolkodott Wlassics Gyula a hazai néptanítóiról, és gondoskodott is róluk.

Elmondhatjuk, hogy nagy munkát végzett, felülmuta a működéséhez kötött várakozást s a magyar kultúráért hevülő minden magyar ember, de különösen a magyar néptanítók szívében, el nem enyészó emléket állított magának.

Hoffmann Mór.

HIREK.

Varróleányok.

Közelgenek a felolvasások, zsurok, hangversenyek és bálók. A korcsolya-szezonról folyik már a beszélgetés. A déli és esti korzó megélénkül. — E dolgok egyben egyeznek hölgyeinknél: hogy mindegyikre ruhát varratnak. Ruhát varratnak, mert kell és ezzel le van tárgyalva. (Ezt a germanizmust hölgyeink használják.) A ruha elkészül. Szép, modern. Viseli a szép asszony itt is, ott is; diadalokat arat benne a korzón, hangversenyteremben, a bálón, a jégen; bámulják ruhájának szépségét s — a szezon után a ruha feledve. A ruhához nem fűződik semmi emlék... (Átkozott legyen, aki rosszat gondol!) Csak a szegény varróleányok szenvedése.

Varróleányok. Mondjuk tán: a divat rab-szolgái! Ki törődik velük. Nem vesszük észre őket.

Reggel úgy hat vagy hét óra tájban csapattokban látjuk őket sietni a varró-műhely felé. Vigan, csevegve, tán azért, hogy ne jusson eszükbe nyomorúságuk....

A műhely elnyeli a leányokat szemünk elől. Akkor kezdődik ott benn a munka. Tart délig. Délután egy órától hétig vagy nyolcig. Ha »pósta« munka van: a késő éjjeli órákig. — Tizen, huszan, sőt néhol még többen is ülnek egy alacsony kis szobában összehúszolva.

A kis szobában zörög, kattan a varrógép. Lázas kezek simítják a szegélyt, fáradt, sokszor vörösré sirt szemek merednek az öltésre s a sápadt arc mélyebben hajlik a munka fölé. Sok esetben a kerek, piros folt az arcon, a mellből kitörő görcsös köhögés jelzi a betegség rombolását, de a tü fut tovább s a bűzös lámpa gyér világánál tovább dolgozik a szegény varróleány....

Dolgozik, nyomorog — a kenyérért. Másra aligha telik.

A verítékekkel készített ruhát másnap a báltermekben bámulják. A divat rab-szolgáinak nincs ebből hasznuk, mert fizetésük nevésgesen kevés ezután is. Alig néhány korona egy hétre. Ha őrüsi, akkor sem több, mint tiztizenkét korona. Rendesen négy, öt vagy hat korona.

Hölgyeim, önök sokat fizetnek azért a szép kosztümért, de ebből a varróleánynak semmi haszna nincs. Az a rab-szolgatartók zsebébe vándorol.... A morzsája hull a varróleányok ölébe.

A varróleányok átlag azért meg vannak sorsukkal elégedve. Kevés a fizetés, de a mód urias. Ők »kisasszonyok«. A kispolgári osztály, a kézműves, kisiparos, gyári munkás, sőt már a nagyváros közelében levő falvak kizsázdái is arra törekednek, hogy leányaikból »kisasszonyt« csináljanak, tehát varrni taníttasszák. A kizsázdai arra nem gondol, hogy ezzel a nyomorúsággal szemben a háziszolgálatba álló polgárleány sora sokkal fényesebb, mert annak teljes eltávozásán kívül is majd annyi jövedelme van, mint a varróleányoknak. Ő szegényli, hogy cseléd s inkább vállalja a varróon sokkal terhebb, egészséget rontó és alig jövedelmező foglalkozását, mintsem a háziszolgálatot, amely általánosságban nem több, mint amennyit könnyű szerrel s megerőltetés nélkül elvégezhet.

Varróleány lesz. »Kisasszony«. Tánciskola lesz az istene. A bál termek karzatán bámulja a ruhákat, — melyeket ő készített, s a melyekhez annyi szenvedés fűzi.

Szabad, független akar lenni!... A kigyó hamar ott van e kívánság nyomában és — a varróleány tulajdonosa lesz egy kis kulcsnak, amely az »ő« szobáját nyitja.... Azután jön sok-sok lépcső.... Végül a minden szenvedést megváltó halál.... Ez már a kórházi kórágyon éri....

A varróleányok a nagyvárosi hőbort áldozatai. Kisasszonnyá akarnak lenni és — rab-szolgákká lesznek. A kenyérért küzdenek. — Ha becsülhetesnek marad (sokan vannak ilyenek is!) a kenyér száraz, ha nem, — akkor mennek le a lejtőre....

De ki is törődik nálunk a szegény varróleányokkal?...

— **Halálhírad.** — **Török Zsigmond**, herceg Ypsilanti örökösök nyugalmazott tisztartója, 1848—49-iki honvéd-főhadnagy, életének 74-ik évében folyó hó 6-án, hosszas szenvedés után elhunyt Nagygyárdon. — A megboldogult hűlt tetemei Nagygyárdon folyó hó 8-án délelőtt 10 órakor tartott ág. ev. gyászszertartás után f. hó 9-én délelőtt **Szegárdon**, a felső-városi köz-ségi új temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Katonai temetés.** Szép katonai pompával temették vasárnap **Goldschmidt Jakabot**, a cs. és kir. 48-ik gyalogezred nyugalmazott számvevő századosát. A temetés délután fél három órakor kezdődött, de már két órakor nagy tömegben lepte el a közönség a Király-utcai gyászház környékét. A temetésen megjelent az elhunyt ezrednek helyben állomásozó egész tisztikara, s a honvédség tisztikarából többen. Kivonult az ezred egy diszszázada **Marzso Tibor** cs. és kir. kamarás, százados, századparancsnok vezetése mellett és a temetésre meg-jött az ezred zenekar is. — **Kartschmaroff Leó** főkántor és az egyházi énekkar megható éneke után **Neumann Ede** dr. főrabbi mondott mélyen megindító, magyar gyászbeszédet az elhunytól. Három óra volt, mire a gyászmenet megindult. Elöl tisztelők mentek párban, azután jött az ezred fél diszszázada, majd az ezrekre menő közönség, nyomában az ezred katonazenekara. A gyászkocsi előtt haladtak a lel-készek. A négylovas gyászkocsi diszruhás rendőrök és katonaság vette körül. A koporsó mellett feküdt az elhunyt kardja és disz-sá-kója. A kocsi oldalán csüngő két elővirág-koszorú közül az egyiket az ezred tisztikara, másikat az elhunyt egyik bajtársa helyezte el. A gyászkocsi nyomában piros bársony pár-nán egy katona vitte az elhunyt érdemrend-jeleit. Ezután a gyászoló család ment, követve a megjelent tisztikartól. A gyászmenetet a fél diszszázad zárta be. A katonazenekar az egész uton gyászdalabokat játszott. Az egész utvonalt nagy néptömeg lepte el. A temetőben még egy kis rövid imát mondtak és azután lebo-csátották a koporsót a sirba. A sirba becsátást kürtös jelezte a künn álló diszszázadnak. A század sortűzet adott az elhunyt tiszteleére, a katonazenekar pedig rázendített a reglamás »*Gotterhalte*«-ra.... A megjelent közönség a szomorú emlékü dal ütemeit élénk »*abcug*« kiáltással és fűtytel üdvözölte, a mely csak akkor csillapult, amidőn a dal első ütemei után a zenekar elhagyta a játszást. A temetőben levők a tüntetésből mitsem hallottak s így semmi sem zavarta az elhunyt végtisztelejét.

— **Eljegyzés.** **Neu Miksa**, **Neu Albert** vá-rosi adóellenőr fia Nagykanizsán, eljegyezte **Balogh Berta** kisasszonyt Vasvárról.

— **Házasságok.** **Szommer Ede** Budapestről ma tartotta esküvőjét **Heisler Berta** kisasszony-nal Nagykanizsán.

Stern Sidney magánhivatalnok november hó 15-én tartja esküvőjét **Rusz Jolán** kisasszonnyal Budapesten.

— **Athelyezés.** A pécsi pósta- és távirtda igazgatóság **Sanics Sándor** csáktornyai posta-és távirtda tisztet és **Szabó György** zalaegerszegi postagyakornokot saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

— **Nyugdíjazások.** **Ferenczy József** csendőrszázados, a zalaegerszegi csendőrszírny para-ncsnokát a honvédelmi miniszter saját kérel-mére nyugdíjazta. — **Pochner Ferenc** adótár-nokot, a zalaegerszegi kir. állampénztár főnökét a pénzügyminiszter negyven évi szolgálat után nyugdíjazta. **Pochner Ferenc** helyébe, a hiva-tal ideiglenes vezetésére **Ötvös Emil** a nagy-kanizsai állampénztár pénztárosa rendeltetett ki.

— **Wlassics Gyula dr.** távozott a vallás-és közoktatásügyi miniszteri székből. A király a **Lipótrend** nagykeresztjével tüntette ki azokért a buzgalommal tett hű és kitartó szolgálatai-ért, amelyekkel **Wlassics dr.** e nagyfontosságú miniszteri széket betöltötte. — Működésének igaz méltatását lapunk más helyén adjuk. — E helyre az ő bucsusorait iktatjuk, amelyben **Wlassics** bucsuzik. »*szeretett munkatársaitól*«, a magyar tanár- és tanító világtól. Az isko-lák igazgatóihoz küldött sorok a következők:

Ó Cs. és Apost. Kir. Felsege, ez évi november hó 3-án kelt legfelsőbb elhatáro-zásával állásomról való lemondásomat leg-kegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

Midőn erről az Igazgatóság tudomás végett értesitem, megragadom az alkalmat, hogy szívem mélyéből mondjak hálás kö-szönetet azért az odaadó lelkes támogatásért, melyben engem mindenkor szíves volt támogatni.

E lelkes támogatásból merítettem erőt és kitartást a nemzeti művelődés érdekében kifejtett munkásságomban.

Ha 8 és háromnegyedévi közoktatási kormányzásomnak van olyan eredménye, a melyért küzdeni szép feladat volt; bucsu-zásom percében szíves örömet mégvallom, hogy mindezt elsősorban a magyar nemzet áldozatkészségének, de rögtön hozzá kell tennem: az igazgatóságnak és a vezetés alatt álló tudományos szellemű, a nemzet nemes eszményeivel összeforrasztani törekvő magyar kultur harcosok: a magyar tanár-illetve tanítói-világ becses támogatásának köszönhetem. Hozzájuk fordultam mindannyi-szor, valahányszor nagyfontosságú szerve-zeti kérdések megoldásán fáradoztam és ők szerető gondnal vettek részt mind az elő-készítés, mint pedig a végrehajtás nagy munkájában.

Magamnak elég jutalom az a tudat, hogy lelkeim egész melegségével és tehetségem egész erejével közremunkáltam a magyar kultúra elővitelén.

Szeretett munkatársaimat újból köszöntve arra kérem az igazgatóságot, tartson meg továbbra is szíves emlékezetében.

Bpest, 1903. évi november hó 3-án.

Wlassics

— **Jegyző-választás.** A halotti körjegyző-állásra **Kovács Béla** pacsai járási szolgabíró-ságnokot, a zalaszentiváni körjegyzői állásra pei dig **Lenk József** helyettes jegyzőt választot-ták meg.

— **Nagy művész-estély.** Legutóbbi számunk-ban megírtuk, hogy a nagykanizsai **Izr. jóté-kony Nőegylet** emberbaráti céljaira művész-estélyt rendez. Az estély napja most már egész bizonyosan meg van állapítva: november hó 22-ére. — A nőegylet a következő értesítést adta ki: »Az Izr. jótékony Nőegylet emberba-ráti céljaira 1903. november hó 22-én (vasárnap) **Brichné-Pyllemann Ágnes** asszony dalművésznő és dobrovnik **Halácsy Irma** k. a. hegedűmű-vésznő szíves közreműködésével, a Casino disz-termében művész-estélyt rendez. Belépő díjak: Ülőhely az I.—II. sorban 4 kor., a III.—IV. sorban 3 kor., a többi sorban 2 kor., karzati ülőhely 3 kor., földszinti állóhely 1 korona 20 fillér, diák-jegy 60 fillér. Jegyek előre váltha-tók Alt és Böhm urak üzletében és este a pénztárnál. Músor az estélyen lesz kiadva. A jóté-kony célú estélyt a n. é. közönség szíves párt-fogására ajánlja az **Izr. jótékony Nőegylet** vá-lasztmányja.«

— **Érdekes tudósítás hölgyek részére.** Ha selyemkeime, csipke, bársony és szalagokban bár-mely hölgynek szükséglet áll be, ne mulassa el előbb **Szénási. Hoffmann és Társa** cég, Budapest, IV. Bési utca 4. sz. különösen ez évre rendezett karácsonyi vásárt megkeresni. Egy m. keresés e.é. hogy e cég jogosult jó hírnevéről meggyő-ződünk, mivel ott az előkelő izést a kiválóan olcsó árral párosulva találjuk. Minden hölgy meggyőződik arról, hogy ott csakis elegáns és kiválóan jó áru található.

— **Kosárfonó tanfolyam.** A földművelésügyi miniszterium a *sümei* kosárfonó tanfolyam költségeire 400 koronát utalványozott ki a sümegvidéki gazdakörnek.

— **Gyógyszertárak adományozása.** Ez a jog tudvalevőleg a belügyminisztert illeti meg, a törvényhatóságoknak és községeknek csak mellékes beletelőlásuk van, ami régi se elem és sok panaszra adott már okot; mert rend-szerint nem adnak oda patikát, ahova kérnek, máskor meg oda is adnak, ahova nem kell; legtöbbször pedig nem annak adják, a kit a közönség kívánna. — Borsodmegye közönsége most feliratot intézett az országgyűléshez a gyógyszer-tárak körül érvényben levő rendszer-

nek megváltoztatása iránt s ezt a feliratot pártolási végett megküldötte az ország összes törvényhatóságának, sőt Nagykanizsának is. A törvényhatóságok kiván a felirat nagyobb befolyást a gyógyszerárak adományszózása körül.

Tejszövetkezetek alakulása. Lapunk múlt számában írtunk a zsidó és szántói tejszövetkezetek alakulásáról és máris újabb tejszövetkezeti mozgalmakról kapunk értesítést.

A Keszthelyvidéki Gazdakör titkára Sztankovics János gazdasági tanintézet tanár a múlt vasárnap Karmacsón és Sármelléken tartott a tejszövetkezetekről népszerű előadást. A szövetkezet mindkét helyen meg is alakult. Karmacsón eddig 178 üzletrészt jegyeztek, de a remélhető szám 250-re tehető. Az új tejszövetkezet elnöke Hortelendy József Bakonyi N. lettek, az igazgatóságban Jód Miklós plébános és Szadoczky Géza s több kispáza van. A felügyelő-bizottság elnöke Keszty Kálmán. A szövetkezet az üzemete hó végén kezd meg s nagyobb szabású, transmissziós felszerelést rendeltek meg 4500 K. értékben. — Sármelléken 90 üzletrészt jegyeztek az előadás napján. A szövetkezet elnöke Vida János plébános, igazgatósági elnök Major Vendel, felügyelő-bizottsági elnök Reischl Richárd. — Sztankovics János gazdaköri titkárt működésben Voigt Ede megyei gazd. egyleti titkár kísérte és támogatta.

Katalin-estély. Ez a neve annak a családias jellegű estélynek, melyet a nagykanizsai »Társaskör« rendez ehó folyamán. Midőn még azt jegyezzük meg, hogy a vigalomrendező-bizottság az est sikere érdekében már akcióba lépett, át adjuk a szót a hozzánk beküldött meghívónak, amely így hangzik: »Meghívó. A nagykanizsai »Társaskör« vigalomrendező-bizottsága november hó 21-én, szombaton, a könyvtáralap javára családias jellegű Katalin-estélyt rendez, stb. Belépti-díj 2 kor., család-jegy 5 kor. Kezdeté este 9 órakor. Tagok által hívott vendégek szívesen láttatnak.«

Tűzek. Tersztenyák Ferencmártonhalmi lakos földműves lakóháza eddig ismeretlen okból kigyulladt és leégett.

Orosztonyból írja levelezőnk: Vasárnap este hét óra felé tűz ütött ki Horváth Ferenc szerűskertjében. A gazda mintegy 120 kereszt szalmájára égett csak el, mert a tüzet hamar meg tudták gátolni tova terjedésében. A tulajdonosnak három évvel ezelőtt felgyújtották a házát s most élve a gyanuperrel, újból gyújtogatásra gondol. — A vizsgálat folyik.

Halálos szerencsétlenség. Levelezőnk írja: A múlt hét egyik napján Töröki Joachimmé nemesvitai menyecske a falu végén levő homokos gödörhöz ment, hogy önmét homokot vigyen háza. Alig tett néhány vágást a laza földbe, az leszakadt s a viruló asszonyt maga alá temette. A szerencsétlenséget az ott játszó gyermekek hírlí vítették a faluba, honnét sietve mentek ki megmentésére. De már későn volt, mert mire kiszabadították a föld alól, a lélek elköltözött belőle.

A szerető szülői. — Ifjú Molnár István sormási legény már rég óta szerette Jó Teréz újnepi eselédleányt. A viszony köztöttük egy időre megszakadt, mert a legény szülői nagyon elleneztek ezt. Minden szombat estején Nagykanizsán találkoztak a szerelmes pár, a honnan Molnár Sormásra hívta a leányt. A leány elment. A pártába szállt meg ott, hogy a legény szülői ne tudjanak ottlétéről. Azonban a legény szülői neszt vették a dolognak s míg a szerelmes legény a házon kívül dolga után nézett, addig ők vadállatiass kegyetlenséggel bántak el a pártában István gyerek kedvesével. Mint a reggeli újság írja, egy ollóval haját tövig levágták, az ollót arcába szúrták, vasgereblyét vágtak fogaival a leány hátába. Midőn már a leány vérben ázva, eszméletlenül feküdt a földön, a szerető vasvillával kezdte ütni. A leány a biztos haláltól csak a sikoltozásra oda-siető Molnár István, a szülők gyermeke, a leány szeretője segítségével menekült meg. A leányt a helybéli kórházban ápolják. A szeretőlegény szülői ellen megindították a törvényes eljárást.

Uzsorakamatok. Egy ép oly gazdag, mint fukar budapesti magázó nemrég megnyerte a 600 000 koronás nyereményt. Hogy barátai és

ismerősei te vehessék »barátságát« igénybe, el akarta a nagy eseményt titkolni, azonban saját-sága módon elárulta magát. Midőn ugyanis a hatalmas nyereményösszeget megkapta, elhatározta, hogy ezen alkalomból kifolyólag jótékony-ságot gyakorol és egy osztálysorsjegyet vásárol-ván, elküldte ezt a »ándékká egy vidéki árvaház-nak R. g. szokásához híven, nevét a sorsjegy hátára írta, bár ez alkalommal titokban akart jótékony-ságot gyakorolni. Mily ny volt a bosszu-sága az öreg zsugorinak, midőn néhány nap mu va az árvaház közszó- levelet megkapta és még i-kább bántotta, midőn nem sokára Török A. és Tsa bankháza. — Budapest, VI. Teréz-körút 46. sz. — értesítést vette, melyből örömmel tudat-jik hogy a sorsjegy 60 000 koronát nyert így történt meg e alkalommal, hogy az árvaháznak az »ándék-sorsjegyet« befektetett csekély öke n-sorakamatokat jövedelmezett, mely ellen a le-szorubb erkölcsbirónak sem lehet kifogása.

Névmagyarosítás. Kohn Adolf nagy-kanizsai lakos családi nevének »Erdélyi-re, kért átváltoztatását a belügyminiszter meg-engedte.

Megcsonkított Kossuth-szobor. A nagy-atádi Kossuth-szobrot két héttel ezelőtt lep-lezték le. Chernel Gyula, a kerület képviselője, a saját költségén állította föl a szobrot. A leleplezési ünnepélyen ott volt Kossuth Fe-renc is és számos függetlenségi képviselő. Azóta a község díszé és a nép gyakran elza-rándokol hozzá. Elképzelhető tehát az a meg-döbbenés amely az egész várost elfogta a mikor vasárnap reggel arra ébredtek, hogy a Kossuth-szobor megvan csonkítva. Az alá-való merényletet hajnali öt órakor követték el, még pedig akképpen, hogy a talapatot kénsavval leöntötték: A maró folyadék át is ette, a termékből készült talapatot, ugy, hogy a szobor most össze-vissza van lyu-kasztva. Mikor a hír köz tudomásává lett, nagy konsternáció támadt a városba. Százával gyülekezett a nép a szoborhoz és könnyezve nézték a pusztítást. A hatóságok menten meg-indították a vizsgálatot, hogy a vakmerő kitélét kikutassák. Eddig nem is sejtik: ki lehetett az illető. A nép körében igen nagy az elkeseredés.

Hullaszállítás. (Beküldetett.) Nov. 11-én délelőtt 10 és 11 óra között egy kis koporsó-ban valami gyermekhullát szállítottak ki a temetői halottas házba. A koporsót két 10—12 évesnek látszó (valószínűleg iskolás) fiu vitte. Két nő és a temetőr kísérték. A rom. kath. temetőben találkoztam a menettel. Megkérdeztem, hogy talán ragályos? hulla? Azt felelte az egyik nő, hogy igen. — Megbotránkoztam a szállításhoz ezen a furcsa módján, különösen pedig azon, hogy olyan fiúk vitték, akik a ra-gályt igen könnyen széthurocolhatják. Lehet, hogy ez a legolcsóbb hullaszállítási alkalmatossá-g. De hát ha olyan szegény valaki, hogy másként nem szállíthatja halottját: miért nem gondoskodik a hatóság az elszállításról? Vagy talán az illetékes hatóságnak nem is volt tudomása erről a hullaszállításról. — Igazán piripócsi állapot!

Babonás világ. Hiába hirdetjük uton-utfélen, hogy a felvilágosultság századát éljük, azért mindgyakrabban történnek oly esetek, a mely népünket nem tüneti fel valami felvilá-gosult színben. — Most érdekes eset jut tudomásunkra a somogy megyei Berzenze község-ből, ahonnan a következőket írják: Berzenze község és mesze környékének lakosságát érthető izgalomba hozta az a rémhírtő, a mit a lakosság szájról-szájra adott tovább. Egy 13 éves kis berzenzei leány előtt megje-lent a nemrég elhalt Csánk Ignác szelleme s az csodadolgokat reglét neki. Közben pedig kísértetek járnak láthatatlanul keresztül-kasul a szobán s titkos kezek mindenféle tárgyak-tal dobálóznak, anélkül, hogy annak eredete-ré láthatna jönni. — A babonát még csak megerősítette az a körülmény, hogy a káplán, a községi bíró s a csendőrség napokon át figyelte meg az eseményeket, de nyitni nem jöttek a találynak. Napokig tartott ez így s közben a leányt bevitték az ottani zárdába is, de ott sem tudtak világosságot hozni ez ügy-ben. A héten aztán Kacsokovics Lajos, a csurgói írás főszolgabírája hivatalosan kiment a hely

szűrére, hogy a vizsgálatot személyesen ve-zesse. Délután 3 óráig ott volt a szobában, ahova este 8 óra tájban még a Fe-letich grófi családból is lejötték a csuda híre-re. Hosszas megfigyelés után aztán rájött arra, hogy az egész csak mese és szemfényvesztés s az egész műveletet a család öt tagja csinálja végig. Mikor már a csalást leleplezte s ezt kézzel foghatólag bebizonyította, a családtagok maguk is bevallották, hogy a szellemjelensé-gt úgy szuggerálták a kis leánynak, a dobálózást pedig közösen csinálták. — Mentességükre azt hozták fel, hogy kenyérgyárosból ülték a já-tékot, amelynek — a XX-ik században — még mindig bámulatos sokan ültek fel.

Szerencsétlenség lovaglás közben. Csák-tornyáról írják: Szauer József csáktornyai uhilános százados tisztársaival Zalaújvár felé akart lovagolni, mely alkalomból az egyik altisztnek a lovát használta. A ló igen vad természetű volt. Ez alkalommal is mihelyest lovasa rá ült, megvadult s eszeveszt futás-nak indult. Szauer százados minden igyeke-zete kárba veszett a ló megfékezésére s a megvadult ló feltartóztatlanul vitte Zala-újvár felé. Zalaújváron a korcsma közelében azután a lovat oly szerencsétlenül dobta le a ló, hogy agyrázkódást szenvedett. — Most már tul van a nagyobb veszélyen.

Az adatok hatalma. Minden állításnál hatalmasabban bizonyítanak az adatok. Elnyom-ját a felkapott híreszteléseket és megerősítik azokat a meséket, melyek éppen csak azért tuntek fel olyanoknak, mert igaz voltak az adatok nem bizonyították. Mesének tartották sokan azt is, hogy az osztálysorsjáték hatszáz-ezer koronás nagy főnyereménye a nagykö-zönség közé jut — Talán már nem is voltak vérmes reménységűek, míg ellenben számosá-val vannak azok a pesszimisták, akik azt szok-talán mondani, hogy hatszázezer korona egyáltalán nincsen is a világban. — Hát ez lehet szomorú élc, hasonló ahhoz, mely szerint egy millió legalább is tízezer korona, de bizonyos, hogy az osztálysorsjáték nagy főnyereménye körül egész legendákör képződött. Most ezekbe a legendákba belevilágít néhány érdekes adat. Érdekesek főleg azért, mert a legutóbbi nagy főnyereményt, hogy úgy mondjuk, decentráli-zálta mutatják be. Még pedig a szélrózsa minden iránya felé. Azt hisszük, hogy az ol-vasó tudja hogy arról a hatszázezer koroná-ról van szó, a melyet az osztálysorsjátékban utolsó főnyereményül sorsolnak ki. Nem egy kézbe jutott ezen óriási főnyeremény, hanem több részre, nyolcad sorsjegyre osztott. Ezen szerencsés sorsjegyeket egyes részt innen is, onnan is, még a külföldről is prezentálták. — Egy és ugyanannak a sorsjegynek egy-egy nyolcada Nyírbátorra és — Délnémet-országba jutott el. Vajjon nem érdeklődnek e egymás iránt ezek a nyertesek? Hiszen ebben az érdeklődésben valamiféle pszichológiai mo-mentum volna. — Ha az egyik nyertes, egy szegény pincér, a ki hatvanezer koronának gazdája lett, kikutatta társait, az ő »jutalék-atyafiságát«, azt áthatta, hogy nem valami jómódu emberek.

Az egyik tisztántú ember, Endrédy József nyírvasvári körjegyző, a másik a Dunántul hivatalnokoskodik: Ferencz András, Német-Ujváron pénzügyőri fővigyázó. A körjegyző-nek százhuszezer korona jutott a nyeremény-ből, a pénzügyőrnek csak hatvanezer korona. És ugyanekkora vagyonra tett szert a maga nyolcadsorsjegyével Spitzer Samu raktárnok, a ki a Kőbányai-uton a salgó-tarjani szénrak-tárt kezeli, s a ki ezt a dolgot ezután sem akarja abbahagyni. Kőbánya lakója az ötödik nyertes is. Szvacsina Antal korcsmáros, a ki, a Maglódi-uton méri a főjait bort, s a kit a hatvanezer korona még annyira sem kábitotta el, hogy magát ezután ne korcsmárosnak, hanem vendéglősnékv hívassa. — Megmaradt egyszerű csaplárosnak, csak talána korcsmája cégerére kiratja, hogy bormérés a »Nyolcad sorsjegyhez«. Az öt magyarunk két külföldi társra van, egy-egy nyolcad sorsjegy révén. Jól tette a szerencse, hogy az magyar mellett csak két idegenhez köszöntött be nagy adománnyával. Tehát csak 120 ezer korona váu-dorolt külföldre, míg az óriási főnyeremény

nagyobb 360 ezer koronás része itthon maradt és hazánkban emelte az amugy is kevés jómódúak számát.

— **Erdekes lapunk mai számában közli** Hekscher Samuel hamisítványi bankizlet szerződésének hírdetése. — **Ezen bankház** — a nyeremények pontos és feltétlen nélküli kifizetése által oly jó hírnevre tett szert, hogy minden olvasónk figyelmét felhívjuk mai közlésére.

— **Ex-lexes dolmány.** Egyik zalaegerszegi lapírónk írja: A zalaegerszegi Simon Judás vásár egy érdekes epizódjáról hallottunk. Egy falusi ember bejött a vásárra, hogy téli gumyát vegyen magának, mert hát Simon Judás nem tűri a póre ruhás embert. Végig járta a ruhás sátrakat s addig-addig próbálgatta a meleg dolmányokat, míg csak egyet magán felejtett és fizetés nélkül haza ballagott. A szabó észre vette a dolgot, megtudta az atyafi nevét és lakhelyét s vásárról hazafelé utaztában betért hozzá, hogy fizesse meg a dolmány árát. Az ingyen vevő nem tagadta, hogy a ruhát elhozta, de a fizetést mereván megtagadta, mert hát ex-lexben senki sem tartozik fizetni. Meg is mutatta a szabónak a krajcáros újság felhívását, amelynek a címe: „Nem fizetünk.” A falu érdemes bírása, akit a szabó előhívott, lezámazta a politikus embert s kifizettette vele a kemény tíz koronát, amit a szabó követelt.

— **Ösztálysorsjegyek** — a 1. és 2. osztályú különösen figyelemre méltó a Nemzeti Pénzügyi Részv. y. r. s. a. g. mai hirdetésére.

1008 tk. 1903.

289—1

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önségélyző Szövetkezet végrehajtónak, Jankovics László és Baa Istók Kati férj. Dani Istvánné kiskanizsai lakos végrehajtást szenvedettek elleni 200 korona tőke és járuléka, úgy 12 kor. újabb árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. trvszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 1232. számú tjkvben + 6368. hrsz. alatt felvett rét (a Bük réten) 89 kor., — a nagykanizsai 1232. sz. tjkvből a 8356 sz. tjkve időközben Poszovecz József és neje Kis Juli tulajdonánál átjegyzett 6975. hrsz. szántó (a szokoldombi dűlőben) 184 kor. — a nagykanizsai 1904. sz. tjkvben + 5413. hrsz. bodonkúti rét 288 kor., — a 5521. hrsz. szántóföld (a Zsigárd-uti keleti dűlőben) 86 korona becsértékben.

1903. évi dec. hó 7. napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen eladni fog. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át

készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán, 1903. évi szeptember hó. 24. napján.

GÓZONY

kir. trvszéki bír.

Főnyeremény
esetleg
600,000 MárkaSzerencse
hirdetmény.A nyeremény kért
a. a. állam
kezeskedik.

Felhívás részvételre

a nyeremény részleteihez

melékért Hamburg állam kezeskedik a nagy pénz sorsjátékánál.

10 millió 856,562 német. bir. mér. a

biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előzős pénz sorsjátékánál a következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén 600,000 márka:

1 nyer. a 300,000 márka	1 nyer. a 40,000 márka
1 „ a 200,000 „	4 „ a 30,000 „
1 „ a 50,000 „	5 „ a 20,000 „
1 „ a 45,000 „	3 „ a 15,000 „
2 „ a 40,000 „	16 „ a 10,000 „
1 „ a 35,000 „	40 „ a 5,000 „
1 „ a 30,000 „	100 „ a 3,000 „
1 „ a 100,000 „	160 „ a 2,000 „
1 „ a 80,000 „	619 „ a 1,000 „
1 „ a 60,000 „	812 „ a 400 „
1 „ a 50,000 „	75 „ a 300 „

Az egész 7 osztályú sorsjáték 11,000 sorsjegyből áll 53,795 nyeremenyvel és 8 jutalommal úgy, hogy az összes sorsjegyek majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legserencsésebb esetben 50,000 márka, a II. osztályban 55,000 márkára, a III. osztályban 60,000 márkára, a IV. osztályban 70,000 márkára, az V. osztályban 75,000 márkára, a VI. osztályban 80,000 márkára, a VII. osztályban 600,000 márkára emelkedik.

Az első osztály húzó ára, melynek hozása lívniolosan meg van állapítva.

az egész eredeti sorsjegyek a. a. csak 7 — korona

a fél „ „ „ 350 „

a negyed „ „ „ 175 „

A betétek a következő osztályokra egy a pontos nyeremény jegyzék a létező állambélyegzővel ellátott sorsolási táblából látható, a sorsolást kívánatra előre ingyen és bérmentve küldik.

Minden résztvevő a sorsolás után tölem hivatalos sorsolási jegyzéssel minden felvilágosítás nélkül azonnal megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket 10 la táványon vagy utrávétellel kérem.

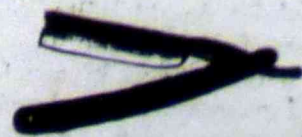
Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, sziveskedjen k rendeléseket bizalommal legközelebb.

f. évi november 21-ig

alatti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.

Bankgeschäft HAMBURG.

EMIL BANGERT

EGER, (No. 53.) CSEHORSZAG.

A Solingeni aczélárak gyári raktára és szétküldési helye.

Próbaképpen ajánljuk:

Ezüstaczel-horotva, elismert legjobb minőség, dolgozban — — — — — K. 260

Zsombok, 2 elsőrendű pengével és valódi szarvasszalvból — — — — — K. 220

Szétküldés utánréttel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Arjegysek (új kiadás) circa 1500 különféle árvezékről, mindenkinek ingyen és bérmentve küldeték.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kéjen csak
Selly & Kare-féle

FREDIN

Legjobb

TISZTITOSZER

minden cipőhöz

sárga és fekete színben.

Különösen boxcaff-
oscarla, chevreux- és
lakcipőhöz.

Bécs XII/1.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KASZTL TESTVÉREK

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1.

Ajánljuk a téli időnyre dúsan felszerelt raktárunkat

férfi-, női alsó ingek, kötött és bőr bélelt kesztyűk, női sálók (gyapot és zsanília).

T o v á b b á

férfi és női cipő raktár 5 kor. egész 12 kor.-ig nagy választékban.

Azonkívül férfi ingek, gallérok, kezeltők, nyakkendők, esőernyők nagy választékban.

Szolid árat, pontos és figyelmes kiszolgálás.

Nagy választék mindennemű kézimunkában.

SZÖLÖLUGAST

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homokarkajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem élik el eredni-nyit eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok báven ellátják hazánkat az egész szőlő rés dejen a legkiválóbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mind nőtt m. g. terem s nincsen oly ház, melynek a fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ez kivül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legreményesebb díszje, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalná az egyébre használható részekből. Ez a leghaladhatóbb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretéről vonatkozó, számos fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

87-12.

Czím:

Érmelléki első szőlőművelési Nagy-Kánya, u. p. Székelyhid

Egy cső-ke jó tea kedve d-e, mindenütt a világ
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és
ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomag-
okban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

HIRDETÉSEK

felvetetnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkereskedésében —

Nagykanizsán.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmúlhatlanul

kedves főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereményt
többet szívtunk nagyraecskült vevőinknek; csak a legutóbbi 3 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 „ főnyereményt a 74366. „ „

a 90.000 „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennélfogva, hogy a világ legégyedűbb osztálysorsjátékában vegyen
szét. — A most következő magy. kir. szab. dalmásztól 13. osztályosor játéka n. újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

új és össze- en egy hatalmas összegel,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à

80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,

1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,

8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az 1. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

eredeti sorsjegy lrt — 7² vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy lrt 1.50 vagy kor. 3.—

„ „ „ „ 6 — 1/4 „ „ „ 6 — „ 12.—

A sorsjegyeket után vétel, vagy az összegelőzetes beküldése ellenében küldjük
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendelésekkel eredeti sorsjegyekre kérünk.

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk b. küldeni.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. o-zi. m. kir. szab. osztálysor-játék eredet
sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az Összeget koroná összegben { utárvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (béljegyekben). } A nem tartozó társad.

Pontos cím:

80%-os Eczet-szesz
étel- és befőtt-eczet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24,
vagy 14 liter kúvizba öntünk 1 liter
80 százalékos eczetszeszt.

A befőtt-ecet előállításához előző-
leg felforralt és azután lehűtött kúviz
ajánlatos. Az eczetszeszt és az abból
készített eczet nem romlik: Eczet az
eczettel készített befőtt nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan elis-
merik kitűnő hasznát.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermarh.

Egy liter ára 2 korona

Postai szétbontás
1 literért kezdve.

Ungar Ign. és Fia, Kassa

Kassai
Magpergetője

ves: mindennemű

Tobozokat (Zapfen)

tölgymakkot, vadgesztenyét stb.

Elad

mindennemű magvakat,

tölgymakkot, vadgesztenyét stb.

Ungár Ign. és Fia

kassai magpergetője

KASSA.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homokarlajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megősi, termést nem hoz, ezért sokan nem étek el ered-
ményt eddig. Hol lugsnak alkalmas fajtát ültettek,
azok háven ellátják hazukat az egész szőlő rés dejen
a legkínzóbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mind nőtt m. g. terem s nincsen
oly ház, melynek a fala mellett a levesekölvebb gondozá-
sal felnevelhető nem volna, ez kívül más épületeknek,
kerteknek, kerítéseknek stb. a legreménybeli dísz, anél-
kül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyet-
használt részekből. Ez a legáltalánosabb gyümölcs,
mert minden évben terem.

A fajok ismeretével vonatkozó, szines fénynyomatu
katalogus bárkinek ingyen és bérmenten küldeték meg,
aki címét egy levelezőlapon tudatja.

87-12.

Czím:

Érmelléki első szőlőművelési Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid

Egy csésze jó tea kedvesebb, mindenütt a világ
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és
ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csoma-
gokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

HIRDETÉSEK

felvetetnek

Fischel Fülöp

könyv- és papírkereskedésén

Nagykanizsán.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmúlhatlanul

kedves főuradának a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereményt
többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 „ főnyereményt a 74366. „ „
a 90.000 „ „ a 109780. „ „

és ezen kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk eméltogva, hogy a világ legégyedülből osztálysorsjátékában vegyen
sát. — A most következő magy. kir. szab. dalmazott 13. osztály sorjatekból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

új és össze-en egy hatalmas összeg,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az 1. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

eredeti sorsjegy forint — 75 vagy kor. 150 1/4 eredeti sorsjegy forint 150 vagy kor. 300
" " " " " 6 " " " " " 6 " " " " 12

A sorsjegyeket utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk.

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk b. küldeni.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.
II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre l. o. zt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételhez kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (hátjegyekben). } A nem teljesítő törzsdíj.

Pénzes cím:

.....
.....
.....

80%-os Ecet-szesz
étel- és befőtt-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24,
vagy 14 liter kivízbe öntünk 1 liter
80 százalékos ecetszeszt.

A befőtt-ecet előállításához előző-
leg felforralt és azután lehűtött kivíz
ajánlatos. Az ecetszesz és az abból
készített ecet nem romlik. Ezzel az
ecettel készített befőtt nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan ellis-
mettek kitűnő házasít.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (nevez. Postgebäude), Steiermarh.

Egy liter ára 2 korona. Postai szétküldés
1 litertől kezdve.

Ungar Ign. és Fia, Kassa

Kassai
Magpergetője

ves: mindennemű

Tobozokat (Zapfen)

tölgymakkot, vadgesztenyét stb.

Elad

mindennemű magvakat

tölgymakkot, vadgesztenyét stb.

Ungar Ign. és Fia

kassai magpergetője

KASSA.

Zala
megyében
eddig
4 főnyereményt
és
15 más nagyobb
nyereményt
fizettünk ki.

Bizonyított tény, hogy a magyar királyi szab. osztály-sorsjáték utján igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztálysorsjegyek általános kedveltségnek örvendenek. — Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyereségi esélyeket oly nagy összegű nyereményekkel, mint a magyar osztálysorsjáték.

A következő osztálysorsjáték hat osztályában 110.000 sorsjegyhől 53.000 darabot, tehát a felet körülbelül

14½ millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: 600 000, 400 000, 200 000, 2 á 100 000, 90 000, 2 á 80 000, 70 000 stb. stb.

Első osztály-húzásai már folvó hó 19. és 20-án.

Az első osztály eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolcad 1 K. 50 f. Sorsjegyeket postautalvány-összegek ellenében vagy utánvéttel küldünk — Hivatalos nyereményjegyzékkel pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság

Budapest, Gizella-tr I. L. 2. Sürgöny cím: „Nemzeti Pénzváltó Budapest.”

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyereményt — még esedékség előtt is — a legszigorúbb titoktartás mellett, jutalékmentesen fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a legmesszebbmenő biztosságot nyújtja.

A legtöbb főnyereményt

nálunk

ásárolt sorsjegyeket nyerték.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az intézeti intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetnek ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

80—100

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

PEKAREK FÉLE
CHINA és CEYLON
TEA

felülmúlhatatlan jószág, táplálóképesség, zamat tekintetében.

Kísérlelje meg ezen bevált minőséget, első reggelikép.

— Csak eredeti csomagokban kapható: —

MEZEY PÁL

fűszerkereskedésében — Nagykanizsán.

Jó reggelt!!

ezzel kapcsolatban van a jó

REGGELI IS

s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy az egész napunk jól kezdődik. Ellenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál

fűszer, csemege, kávé, tea és rum-kereskedésében Nagykanizsán szereznek be a hozzávaló szükségest.

Evégből indítva érzem magam a mélyen tisztelt háziasszonyok becses figyelmét felhívni Deutsch Lajos úrtól átvett s általam teljesen újonnan átalakított s friss árukkal felszerelt fűszer- és csemege-üzletre, hol naponta friss pörkölt kávé a legnemesebb fajokkal vegyítve, továbbá valódi kínai tea közvetlen Kínából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likörök, sajtok, különféle halak és halnemezeket mindig friss minőségben bocsátom a m. t. vevő közönség részére igen mérsékelt áron.

Szükségesnek tartom megjegyezni, miszerint különös figyelmet fordítok a lehelimeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tiszta kezelésére, miért is a nem élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezeltek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállítanak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú cségeknel szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevő-közönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias üdvözléssel

MEZEY PÁL

fűszer- és csemege-kereskedő Erzsébet királyné-tér 1. sz. Nagykanizsán.

Nyitólétezés
Városház-épület, Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4—5 óra közt.

Idő intézkedő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiadóhivatali árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitólétezés 40 fillér

Kiadóhivatal, valamint a hirdetések: ra
vonatkozó Fischer Fülöp könyvkeres-
kedésében intézkedő.

Szerkesztési levelek csak ismert ká-
ból fogadhatók el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Feladás szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőfőnök: Hévíz Lajos.

Vasárnap, november 15.

A jótékonyosság oltárához!

Küszöbön van a tél.

A vagyonos ember és általában min-
denki, akinek módjában van azt mon-
dani, hogy rendben van a szénája: a
nyugodtan tekint a tél elől, s talán még
jóleső érzéssel gondol is azokra a szép
téli napokra, mikor majd sűrűn hulla-
nak a hópelyhek a keménynyé fagyott
göröngvökre, a szél súvöltve vagdo-
sa a havat a jégvirágos ablakokhoz; ami-
kor olyan édesen, boldogan lehet mele-
gedni, merengeni a zivatar dala mellett
„a barátságos, meleg szobában”.

Akinek tele van az éléskamrája, meg
a faháza, sőt még az erszénye is: az
könnyű szívvel várja a telet; az a tél-
nek is csak a vidám költészetét ismeri
és látja már előre. A havazást, a vihar
táncát, a repülő szánokat, a korec-
olyást, a kandallóban vígan pattogó tüzet.

Hála Istennek: még elég ilyen boldog
embertestvérünk van a magyar hazában.
sőt Nagykanizsán is.

Azért mondjuk, hogy: „hála Isten-
nek”, — mert ha minderült olyan aggo-
dalmassan, olyan szorongással várnák a
telet, mint a szegénység, a szűkölködés,
a nélkülözés vagy nyomor tanyáin; ha
minderült üresek volnának az éléskama-

rák, a faházak, meg az erszények: akkor
egyformán kétségbeesítő reménytelenség-
gel kellene várni a telet mindenkinek.
Igy azonban a szegénységben, nyomor-
ban színlódóknak lelkében is megcsil-
lan a remény sugara, hogy nokik is jut
majd életmentő kenyér, megfagyástól
védő melegség onnan, ahol aggodás
nélkül, jóleső érzéssel néznek a tél elé.

Jut bizony, jutnia kell bizonyosan!

A mi társadalmunk angyalai, a nők
éppen úgy megőrzik a tél közeledését,
mint a főkék a tavaszt.

A jótékonyosság oltárát, melyet nyáron
átmintha lepel alatt tartanak, ilyenkor
rendezgetik, készítetik az áldozatok
fogadásához. Lelkesedésük, buzgal-
muk tiszta tűzével megvilágítják, hogy meg-
lássa mindenki a szeretetnek mindene-
ket egyesítő legszentebb oltárát: hogy
akinek szívében csak egyetlen szikra
ég ennek az oltárnak tiszta tűzéből és
csak egyetlen fillérnyi fölöslege van: el
ne kerülje azt, hanem járuljon hozzá a
jó Isten nevében és tegye le reá a töle
telő áldozatot.

Megkezdették égi munkájukat a mi
jóságos földi angyalaink, akiknek min-
den mozdulatuk, amit a jótékonyosság
közös szent oltára körül tesznek a leg-
szentebb ima, a legtisztább áhitat, mely

a szeretet ragyogó mennyei világába
emeli őket, hogy lehozzák onnan ember-
testvéreik számára a minden földi ér-
dektől megtisztult szív jótékonyágában
a földi üdvösségnek egy egy fényes
sugarát.

A „Keresztény Jót. Nőegylet” az
Izr. jót. Nőegylet, a „Szegények Tá-
pintézete” már főgyújtották a jótékony-
ság oltártűzeit, hogy szegényeiknek lel-
kéről legalább némileg levegyék a tél
gondjának súlyos terhét. Angyalok áll-
ják körül az oltárt, hogy átvegyék és
továbbadják az áldozatokat.

Mig mi, férfiak, izzó aggyal állunk
a szocialis aránytalanságok nagy prob-
lemái előtt és vergődve keressük az
egyensúlyozás, a kiegyenlítés módjait,
minden lépten-nyomon beleütközve a
fennálló, a szentesített világrend hatal-
mas falaiiba, vagy bátoritanul tapogatva
a beláthatatlan fejlemények rejtélyes
sötétségében, a bizonytalanságban, hogy
javítani akarván, nem váltunk-e ki
munkánkkal még rosszabb alakulásokat:
addig a társadalom angyalai, a nők, a
jótékonyosság oltárán kigyújtják a szívek
világító tűjét, a szeretetet; azt a kö-
zös üdvösségre világító, meleg fényt,
mely nélkül mi, szocialis problémát
bontogató férfiak is eredményte enél

TÁRCA.

Őszutó.

Havazásra készül
Fent a boros-égen;
Merre szemünk ellát,
Oly szomorú minden.

Elnémult a pásztor
Méla furulyája;
Csendes a természet,
Álmos köd ül rája.

Elvéte ha szállong
Egy-egy kis madárka;
Az is olyan néma, —
Az is olyan árva.

Nincsen meleg fészke,
Othona szegénynek....
Sz. meimből mintha
Könyök serkednének....

Holló-sereg károg,
Temetésre készen;
Hirdetik is szerte
Harangszó helyében.

Temetés! — akárcsak
Koldust temetnének:
Nem kíséri pompa,
Sem virág, sem ének.

Zugó szelek árja
Lesz a kesergője,
Ha ráborul immár
Fehér szemfedője.

Hurag fűdi addig
Oldalát a hegynek:
Lombok koszorúi
Hullanak, pörögnek.

Elnézem ilyenkor
Hosszan a bús fákat:
Igy tarol le mindent
Az enyészett, bánat.

Elborul a lelkem,
Fájó érzeményem:
Sohaj után sóhaj, —
Mégis egyre nézem.

Az a hulló levél
Ha érezni tudna,
Vajjon mit érezne, —
Ugyan mit gondolna?

Hajgató Sándor.

Ősz van.

Irta: Fülöp Zsigmond.

Ann az utcán, szorosan simulva egymáshoz,
siettek az emberek, ki-ki a maga párjával. Az
akácokról peregetve hullott a sok sárga levél. Kőd
usztá el a tájat s fehér fátyolával lassan bevont
mindent.

Ősz van... haldoklás van....

— Újon ide mellém az ablakhoz, — szólt
vendégéhez a leány. — Ugy. És aztán hallgasson
türellemmel, amint én is meghallgattam az imént.
Történetet mondok el én is, egy régi szép mesét,
a mely mint az történni szokott: egy legényről,
meg egy leányról szól.

Nevezhetjük a legényt králynak, a leányt
meg tündérléánynak. — úgy mint a mesében. Ha
aztán valami kellemetlen hang is vegyül beszé-
dembe, megengedem, hogy szépen kitekintsen az
ablakon s végigpillantsaon egy percre azon a zsongó
sokaságon, melynek tömegében százan meg százan
gondtalan szívvél szövik az ilyen fakó történetet,
a milyen az enyém....

Volt egyszer egy tündérléány. Nem szükséges
azt hiszem, hogy szépségéről szólnak. A tündér-
leányok mind szépségesek, mint a hajnali csillag.
Már a szívökről nem lehet egyformán beszélni.
Némelyik jó, másik meg gonosz.

A mi tündérléányunk szépséges is volt és jó-
ságos is. Csak az volt a baj, hogy lenn járván a

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és or-
vosoktól mint hathatós szer:

nál ugy mint idült bronchitis, számarhurut
influenza után

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajai-
és különösen lábbadozóknál

ajánlatik. — Emeli az étvágyat, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az
éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. * A gyógyszer-
árakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cédzettel legyen ellátva:

Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

vergődők csak mindörökké a közgazdasági, az egyéni és vagyoni jog szabályozási módjainak észvesztő tömkelegében; amely nélkül a leghatalmasabb emberi agygyal kifundált reformok egy má' után balomra dőlnek; amely nélkül nincs, nem lehet világ-megváltás; mert isten nélkül való minden gondolat, minden munka, amit nem a szeretet szentel meg. Az aránytalanságokban, ellentétekben vonagló, küzködő emberiséget a földi boldogság számára csak a szeretet, egyedül csak az általános emberszeretet válthatja meg.

Jöjjetek hát, szociális problémáktól izzó agyu, komoly férfiak, és figyeljétek meg: mi történik az emberszeretnek mindenekelőtt egyesítő szent oltára körül. — Tekintsetek be a Szegények Tápintezetéb, [a Népkehelybe] ahol a nkanizsai, különböző tanintézetekből négyszáz szegény növendék kap ingyen-ebédet. Figyeljétek meg, hogy a jótékony nőegyletek anyagai milyen odaadásal, az emberszeretnek milyen tiszta önzetlenségével, semmi elismerést nem váró fáradhatatlansággal keresik föl a szegénység, a nyomor tanyáit, hogy enyhítsék, simogassák aldott kezikkel a sors bűnő aránytalanságait. Jöjjetek és ismerjétek meg, hogy ők találták meg a ti agyatokban hanytorgó szociális problémák megoldásához a megváltás utvonalát.

Járuljatok ti is, járuljon mindenki áldozat tételével ahhoz a tiszta, szent oltárhoz, melyen a mindenkire kiterjedő emberszeretet i-teni lángja lobog.

Angyalok szítják ezt az i-teni tüzet, hogy járuljon hozzá minden szerető, érző ember-szív; hogy fölmelegedjen sok mellette mindenki, aki a szeretet meleg ségért so' árog.

A jótékony-ság szent oltártüzének lobogását látva és érezve, ne is kutasátok tehát, hogy ki az oltár; kik szítják lángjai; mit és hogyan imádkoznak. Ezen az oltáron az isteni szeretet lángja ég; ez a láng pedig nem

válogat az emberekben, egyformán melegít, boldogít mindenkit. Ezzel az oltárnál egyformán imádkozik mindenki: a mohamedán, a keresztény, a zsidó, még a pogány is. Ennél az oltárnál az ima, az áhitat: a jótét, az áldozók részéről; és a hála, amit az áldozatban részesülők éreznek. — A legszentebb ima, a legtisztább áhitat ez: a minden népeknek közös oltaránál a minden népeknek közös nyelven.

Járuljatok ehhez az oltárhoz áldozattal, illéreteikkel mindnyájan, akik gondtalanul várjátok a telet, hogy legalább némileg könnyít-e a lelki terheiken azoknak, akik szakadatlanul várják, éheznek és szomjúhozzák az igazságot.

Politikai szemle.

November 14.

A függetlenségi Kossuth-párt ismeretes gyűlésén az obstrukció folytatását parthatározattá nem tette. — A nemzet higgadt gondolkodású eleme nagy vívmánynak vette azt, hogy legalább maradt egy kis ajtócska nyitva, amelyen a remény sugara áttörhet és az okos, hazafias megfontolt világosságot árasztthatja szét. Nem ez történt. Lengyel Zoltán és társai a megfontolt helyett a nemzet gyönyörű gót palotájában egy kis erőmutatványt rögtönöztek. — Az erőmutatvány keresztül vitelére éppen kapóra jött az ujoncjavaslatnak napirendre tűzése. A „nemzeti ügy” érdekében még Gabányi is felvált, aki tudvalevőleg mindenhez inkább hozzá tud szólni csak a tárgyhöz nem. Szóval folyvást az obstrukció. Obstrukciót a szélső baloldali Apponyi programjára. Obstrukciót a szabadelvű párt ellen, melynek Apponyi is tagja. A függetlenségi párt nem érte el célját. Az ujoncjavaslat napirenden van. Ellenben csoportosították a fellépéssel a kormánypárt amaz elemeit, akik eddig távolról szemlélték Tisza akcióját. — Igazán nagyon sajnós, hogy a függetlenségi párt elhatározta, hogy a Nyíri Sándor honvédelmi miniszter által, hazafias beszéd kíséretében benyújtott ujoncjavaslatot megobstruálja. A nemzet nagy tömege akárhogy is hivatkozik reá a függetlenségi párt, most már unja a „nemzeti ügy érdekében” játszott, komédiába csapongó „küzdelmet”. Tiszta alkotmányos levegőre vágyik, ha kell még új választás árán is, ami ugylát-szik elkerülhetetlen lesz.

Az ex-lex következményei. A képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén Lukács László pénzügyminiszter így nyilatkozott a törvényen kívüli állapothatásáról: „Köszöntöm, hogy a közgazdasági és pénzügyi körök megvannak. Az előbbieket a vállalkozó kedv csökkenésében nyilvánulnak ezen a kormány segíteni nem bír. Az egyenes adóknál és illetékeknél nagy hátralekó vannak, mert folyton azt hallván, hogy a törvény nem léteiben nem kell adót fizetni, nemcsak a rossz fizetőkben, de a jobb fizetőkben is megfog a kötelességérzet. Egy része az adóknak be fog folyni, de egy része kétségtelenül el fog veszni s ezt az államháztartás meg fogja érezni, annál is inkább, mert ha vissza is áll a törvényes állapot, végrehajtásnál az adókat kimélni lesz kénytelen. Esetleg jelentékeny adóleírásokat is kell tennie. De szerencsére az államháztartásunk úgy van berendezve, hogy egyéb állami bevételek befolyván, eddig az állam hitelére ez az állapot befolyással nem bír, de kétségtelen, hogy ha ez még soká tart akkor bekövetkezik az is, hogy az állam hitele érintve lesz.

Tiszviselők fizetésrendszere. Az új miniszterelnök sürgősen lát hozzá a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat átdolgozásához, melyet programbeszédében bejelentett. A belügyminiszter első kormányzati tennője egyikének tekintette, hogy beszerezze az adatokat, melyek a vármegyei tiszviselők, kezelő és szolgaszemélyzet érdekének az új fizetésrendezési törvényjavaslatba való bevonásához szükségesek. Zalavármegye alispánja minap kapta meg erre vonatkozólag a belügyminiszter körrendeletét, mely így szól:

Körrendelet valamennyi alispánnak.

A vármegyei közigazgatási tiszviselők, segéd-, kezelő és szolgaszemélyzet fizetés fel-emelésének kérdését, az állami tiszviselők fizetés fel-emeléséről szóló törvényjavaslattal kapcsolatosan szándékozáva rendezni, felhívom a Cimet, hogy tekintettel az e részbeni munkálatoknak a vármegyei tiszviselők érdekében is kívánatos sürgős kivételére, hozzám 8 nap a következő kimutatásokat multhatatlanul terjessze fel:

1. a vármegyei tiszviselő, kezelő és szolgaszemélyzetnek állás és egyéni kimutatását annak feltűtetésével, hogy a vármegye szolgálatában és jelenlegi állásukban mely idő óta vannak alkalmazva?
2. annak hiteles kimutatását, hogy az 1902-iki költségvetési évben a vármegye közönsége a vármegyei pótdoból, vagy más

földön, többet hitt a gonoszoknak mint szabad lett volna s hogy a lelkeben egy egész világ boldogságát vélte szépen kirajzolva, szívárvány-színrel kihímezve.

Egyedül járt a világban, nem volt senkije, a ki megértette volna s nem volt senkije, a kihez szólatott volna azon a nyelven, mely a szívet szólaltatja meg.

Pedig ah, a szíve telis tele volt minden széppel, minden nemes-sel, csak kellett volna valami titkos erő, mely megértette volna s mely hangra csal a volna!

Olyan volt az a szív, mint valami remek művi hárfá, melynek hurjait senki még nem érintette s a melyen a legédesebb dalok keltek szárnyra csengő-bongó nyelven.

Csak művész kellett hozzá, hogy ihletett lelkével megérintve a hurokat, szálljon a dal szerte bűvös-bájós édes hangokon.

Ah de nem volt!
(Talán unatkozik, hogy oly türelmetlenül tekintet jobbra balra? No, ne legyen olyan ideges!)

Ragyogó tavasszal, májusi virágnyalákor, midőn szerelemmel volt telve az illatos levegő, a tündérléány dobogó szívének minden vágyódásával szívtá magába az orgona illatát, hogy mámorosnak, szépnak és boldognak hazudja saját maga előtt az életet.

Künn sétált a zajongó sokaságban, — árván, egyedül.

Melletle kacagó, vig párok suhantak el. sze relmes asszonyok tarka tömege ábrándos leányok szentimentális arccal, hetyke legények fölényes tekintettel, mindenfelé a boldogságnak ünnepe volt

Csak az árva tündérléányt nem vették észre. — Azaz, hazudták, ha az állítanám. — Többen megpróbálták közelébe jutni, de ő egy tekintetével elrebbentette őket magától.

Hanem egyszer aztán, a zajgó sokaságban úgy vette észre, hogy két szép szelid szem (istenem!) mennyi hazugság van az életben! tapad arcára forró tekintettel. Az arca pirba borul, a szíve megremeg, s mintha valami édes zsongás bizsogtatná meg egész testét.

Minék nyujtsam a mesét! A mi tündérléányunknak is megtalálhattott az ő királyfia. Szép volt az is jónak mutatta magát és szerelmesnek.

S mikor megszólalt a hangja olyan volt, mint valami dalos madáré, zengő és behízelgő.

— Imádlak! — sugta a leány fülebe számlánszor s átkarolta két kezével. — A szívem minden csepp vére a tied, lelkem minden gondolata csak téged keres, nincs földi hatalom, mely kettészakítsa azt a láncot, melyet erős szellem-kezek forrasztottak össze, hogy szent kapocs-sal kösse össze szívünket.

A tündérléány behunyta szemét és úgy szívtá lelkébe a zengő szavakat. Az ő ajkáról csak a egy szó röp-pent el:

— Szeretlek!

Ah, de az az egyetlen szó rezgésbe hozta szívét, s a maga boldogságának tudatában igaz is volt.

A tündérléány szeretett Hangra, édes szerel-mes hangra kelt szívében az a sok szép, az a sok nemes, az a sok boldog érzelem és a legszebb dalok szálltak ki a bűvös hangszerből. Boldog volt nagyon!

... Egyszer aztán úgy találta, hogy a királyfiu elkezdte — csalni!

(Most szépen kitekinthet a sokaságra).

Igen, a királyfiu, a poeikus meséknek minden szégyenére, — nem volt már az, a ki azelőtt. Többször e maradt a megígért találkáról, figyel-meten volt, sőt egy ízben a tündérléány szemeláttára megcsókolt egy közönséges aszirent.

A legközelebbi alkalomkor kérdőre vonta érte.

Egyenesen és nyíltan kérdezte tőle:

— Miért csalsz meg?

— Esküszöm, hogy...

— Ne, ne esküdjél! Csak az amitők esküsznek.

— Szeretem, édes, szeretem!

— Ah, ne mondja ki még egyszer, — sikon-gott a tündérléány fájdalmasan, — a szívemet vérzi minden szava.

— Lásd, én mégis gyanusít, — felelt reá a királyfiu. — Pedig magának fáj az legjobban.

Kip rultan sutlogta a tündérléány:

— Igen, mert én a lelkemet áldoztam fel érte, a szívem odaáncoltam hozzád, hogy örök szerelemmel szeresselek s hogy te is úgy szeress. És most mégis...

Es akkor a királyfiu, mint az történni szokott, mosolyogva megfogta a leány kezét, a karját, oda vonta keblére s forró ölelés között hazudta újból az ismert szót:

— Imádlak!

S a szegény tündérléány rabja lett megint, odaborult rája és a szíve fájdalmas dobogása közben susogta:

— Ah, ha megtudnád csalni! Beleha nek!... Beleha nek!...

valamely vármegyei alaptól mily összegekkel járult a törvényhatósági tisztviselők, kezelő és szolgaszemélyzet fizetéséhez és lakbéréhez?

Budapest 1903. nov. 9.

Tisza s. k.

Keszthelyi levél.

Keszthely, nov. 12-én.

Keszthely városa. — Csai táj a Balaton partján. — A park labirintusa. — Világosság: Keszthelynek!

A költői Balaton partján fekvő csinos városról írok: Keszthelyről. — Végig a nagy tó mentén alig van város, melynek oly szerencsés földrajzi helyzete lenne, mint e gyönyörű kis Keszthelynek. Mennyi élet, mily nagy forgalom van itt nyáron a Balaton partján! A környéken fekvő Gyenes, Diás, Vonyarc hegyei csak úgy visszhangzanak ekkor a Keszthelyre töndülő fürdőközönség vidám hangjától. Szép része volt e város fellendítésének elősegítésében a *balatonszentgyörgyi—keszthelyi helyiértékű* vasútnak, de nagy jövőt jósolhatunk a most nemrég épült *tapoleai* vonalnak is. Ezek mindmegannyi kutforrása Keszthely fejlődésének.

Általában nagy az igyekezet, hogy a várost kedvelté tegyék az idegék előtt, — de csak nyáron. Ennek elmúltával agónia áll be, mint magában a Természetben, a mely most pihen, hogy azután teljes erővel működje.

Estefelé jár az idő. Itt állok a Balaton partján. Szemlélem a természetet.

A gyönyörű szép park fái lehullatták lombjukát, a sárguló levelek, az avar, egész a Balaton partig beborítja az utat; ahol megállva, hiába szemlélnék a két hónap előtti csodás panorámát, — ködbe borult az egész táj, csak a tulsó parton csillámlik fel némelykor a korcsmából kisugárzó lámpa fénye.

Pusztaság minden a „Balaton szálloda” előtt is. A terraszon megszűnt a vig zaj, a cigányzene, mely annyi közönséget vonzott oda. — Nyugosznak a szandolink is s a Balaton tompa morajjal hőmpolygati tova habjait. A láthatáron megjelenik néha a füstölő gőzhajó, melynek süvítő jelzésére már nem siet a kiváncsiak tömege.

De ha az élénkség megszűnt is a Balaton parton, ha el is halt a halászbárka lakóinak méla dala, megbámulhatjuk azért néha a Ter-

meszt fenséges játékát. A sápadt hold ezüst fénye sikklik végig a tó csendes vizén s fel-fel hangzik néha apasztor bus tilinkója s a haza — terelt nyájak egyhangú kolompja. S amint a közelgő felhők lassankint eltakarják az égboltozatot, az ég moraja s a Balaton dübörgése egybe folynak s ha cikázó villám hástítja át az eget, akkor csodálhatjuk a regényes tó működését — s elfelejtjük, hogy ősz van, hogy Keszthely környéke agóniában van.

Ilyen az élet most a keszthelyi Balatonrészen, s minthogy most már este van, menjünk vissza a városba. A *parkon* keresztül menni nem valami kellemes ilyenkor. Mert jótékony világosság csak akkor ölik szemünkbe, ha már kiértünk abból. Az állomásra érkeznek pedig a parkon keresztül van legközelebbi útja a városba s ha csak az égi világosság nem segít neki, egy kis ideig keresheti ugyan Ariadne fonálát, míg az utak labirintusából kitalál.

Befelé már könnyebb. Ott a régi Kanizsa képét látjuk. Fátömbök tetején pislog a petroleum lámpa s biztatja az utast az előrehaladásra, s aki *Franz* villanylámpáit keresné itt, nagyon megalatkozna. A fontáin is csak ókori világítás van s aki sétálni akarna, az a vacsora utáni időre nem halaszthatja el ezen élvezetet, mert akkorra már az üzletek is lezártnak, ahonnan eddig egy kis kiözlő világosság segítette a közönséget a lábtapások és személyösszeütközések elkerülésében. — A városatyák gondoskodnak különben arról, hogy világosságot adjanak a népnek, — már régóta tárgyálnak a villamvilágítás felől. Tanácsos is volna, hogy a város külső képe némileg összhangzásba jutna belső képével.

Keszthelyi krónikás.

HIREK.

— **Gyászhir.** Egy nemes munkálkodásban eltöltött életet szakított ketté a rideg halál. *Márkus Sándor*, a zala-molnári áll. el. iskola igazgatója 52 éves korában elhunyt Varasd-Toplicán. Az elhunyt különösen a magyarosítás terén fejtett ki buzgó munkásságot. Temetése folyó hó 11-én volt Varasd-Toplicán. Halálát édes anyja, neje, gyermekei és nagyszámú rokonság gyászolja. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 13-án volt a nagykanizsai

— Hiszek

A férfi egyet gondolt s aztán folytatta:

— De lehet, hogy a mesének nincs még vége. A királyfi megbánta minden bűnét s bár évek múltak, az igaz szere em hangja csendül meg szívének mélyén és egy napon felkeresi az elhagyott tündér eányt. Térdén könyörögve szól hozzá: Boocsásd meg vétkeimet! A lelkem megtisztult a bűntől s a szívem a salaktól, im térdén könyörögöm szerelmedet! — Vajjon mit szólna a tündér eány?

A leány nyugodt, komoly hangon felelte:

— Egy évt reménye foszlott szét akkor, midőn szivem virágai a porba hulltak. El van temetve mélyen minden emlék mely hozzád fűződött a seb is begyógyult, mely akkor esett rajta, mikor te megcsaltál. A ki igazán szeret, az csak egyszer szeret, a megholt szívet semmi könyörgeggel sem támaszthatod fel!...

A szavak elhangzottak. A férfi hallgatott s kibámult az ablakon a járó-kelőkre.

Odakünn szorosan összesimulva siettek az emberek, ki-ki a maga párját. — Az akácokról peregetve hullott a sok sárga levél. Kőd uszta el a tájat s a fehér fátölával lassan bevont mindent.

A férfi csendesen mondta maga elé:

— Ősz van... haldoklás van...

szentferencrendiek templomában. — Eetében sokat fáradott; pihenjen békében!

— **Esküvő.** Bárcaiz *Bárczy* Béla cs. és kir. kamarás, m. kir. honvéduzsár-százados e héten tartotta esküvőjét *Deák* Emmával, Deák Mihály leányával Zalaegerszegen.

— **Halálozás.** A zalaegerszegi izr. hitközségnek mély gyászja van. *Jámbor* Sámuel, a hitközségnek 33 éven keresztül ritka és példás ügybuzgósággal működő titkára, f. évi nov. hó 8-án hossz. szenvedés után jobblétre szenderült. Kedden temették nagy részvétellel. A gyászházban az alsó-lendvai rabbi, a megboldogult veje, mondott megható bucsuzatót; a a temetőben pedig a zalaegerszegi főrabbi bucsuzott el megható, szívhez szóló beszéd kíséretében az elköltözöttől. A gyászszertartás alatt *Weisz* Jenő zalaegerszegi főkantór csengő hangon, szívre ható melódiával énekelte a szokásos egyházi dalokat. — A halálozásról a hitközség a következő gyászjelentést bocsátotta ki: A zalaegerszegi izr. hitközség, valamint a Chevre-Kadisa és Maszkil-Eldol-egylet mély fájdalommal tudatják *Jámbor* Samuelnek 33 év óta lelkiismeretesen működött titkárának, folyó évi nov. hó 8-án este fél 9 órakor, élete 66-ik évében, hossz. szenvedés után történt gyász. elhunytát. — A boldogult földi maradványai f. hó 10-én délután fél 3 órakor fognak a zalaegerszegi izr. sarkertben örök nyugalomra tétetni. Zalaegerszeg, 1903. nov. hó 9-én. Béke hamvaira!

— **Házasság.** *Frank* Jenő, a Kardos és társa cég utazója, november hó 29-én tartja esküvőjét *Weisz* Margit kisasszonnyal Nagykanizsán.

— **Új ügyvédi iroda.** — *Dr. Etlényi* Géza ügyvéd Nagykanizsán, a Nagykanizsai Takarékpénztár épületében ügyvédi irodát nyitott. *Dr. Etlényi* Géza a nagykanizsai kir. törvényszéknél volt joggyakorlaton. Ügyvédi vizsgáját a budapesti ügyvéd-vizsgáló-bizottság előtt sikerrel tette le.

— **Jegyző-választás.** *Szondy* Bélát, aki iskoláit a nagykanizsai állami polgári iskolában végezte, *Gelsen* segéd körjegyzővé választották.

— **Gyász-ünnepély.** A nagykanizsai *Izr. Jótékony Nőegylet* elhunyt alapító tagjai emlékeztetére ma vasárnap d. e. 11 órakor az izr. templomban tartja gyász-ünnepélyét.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Zala-vármegye közigazgatási bizottsága *dr. Jankovich* László gróf főispán elnökelete alatt f. hó 10-én tartotta havi rendes ülését. — Az alispáni jelentés szerint a közegészségi á. t. elég kedvező. — Az állategészségügy azo. an kedvezőnek nem mondható, mert a ragadós száj-és körömfájás, sertésvész, sertésorvác, és egyéb állati betegség még mindig nem szűnt meg. — A személy és vagyonbiztonság rendben van. — Az előfordult tüzesetek közül ez edig bejelentett 13, melyeknél az összes kár a beérkezett jelentések szerint 17094 koronát tett ki, ebből biztosítással megtérült 8768 kor. így a biztosítatlanul maradt kár 8326 koronára rug. — Az őszi vetés legnagyobb részben befejeztetett, jelenleg a tavaszra alá való szántás van folyamatban. A kukorica, burgonya és répa neműek betakarítottak és általában jó termést adtak. — A hasznos háziállatok forgalmi értéke magas, a mi kárpótlást nyújt részben a gazdáknak, a silány gabona-termés és alacsony gabona árakból előállott csekélyebb gazdasági bevétel fokozására. — A pénzügyi adminisztrációt illetőleg a törvényen kívüli állapot nagyon észrevehető, a mennyiben a vármegyének vannak olyan községei is, melyek a múlt év hason időszakában kincstártartozásukat majdeem teljesen befizették, jelenleg pedig tetemes hátralékban vannak.

De a királyfiut már elragadta a szeszélyes útja: hűtlen lett megcsalta a tündérleányt.

A tündérleány azonban várta, egyre várta kedvesét S mikor már nem jött, vérző szívével maga indult el keresni. — Sápadt arcát beesett szemeit nem szőgyelte, nehéz lépésekkel indult neki az utnak. Arra, a merre találkozott legelőször a királyfiuval.

Szomorú ősz volt. Sárga falevelet seprő össze a zugó szél, bugó orgona-hangon zengett a fák között. Egypár elkésett őszi rózsza még virított ugyan, de a pusztulás már megkezdte munkáját.

Az emberek fáva huzódtak össze és sietve suhantak tova.

Es a nagy néptömegben megpillantotta a királyfiut. Kacagva bókolt valami idegen tündérnek, kit karján vezetett.

A tündérleány megállt. Csak bámult s egyszerre mintha elvesztette volna lába alatt a földet, — végig esett a száraz avarban.

A leány elhallgatott. Valami csöndes borulat szállt lelkére s ez a borulat kiült fehér arcára is. Aztán halkán mondta utána:

— Régi mese, fakó mese az egész; baj, hogy sokaknak mégis hinni kell benne!

A férfi csendesen kérdezte:

— Es ön hisz benne?

A leány meggyőződéssel mondta:

A karácsonyi alkalmi vásár
leszállított árak mellett

Szénásy, Hoffmann és T^{sa}
selyemáruházban

Budapest, IV., Böcsai-utca 4.

novemb. 9-től december végéig tart, mely alkalommal

a következő áruk adának el feltűnő olcsó árak mellett:

Mintázott pongis és liberty	... mtrje 65 krtól kezdve
Sima liberty	... " 75 " "
Szines csikos selyem	... " 85 " "
Sima és schottisch lousine	... " 1.15-161 " "
Mintázott chiné és lousine	... " 1.20-161 " "
Mosóbárony minden szinben	... " 50 krtól " "

stb. stb.

Minták kívánságra bármennyire küldetnek.

— **Jótekonysági művész-estély.** Lassankint közelebb jön a Tél apó. Fia, a ködös November már urálja a természetet. A fákról lepergő sárga falevelekkel táncot lejt a metsző őszi szél és reggelre a köd ölelő karjai hálózák körül a lombtalan faágokat. — A szegény tanyákba már már bekopogtat a félelmetes nagy ur, — a Nyomor, hogy kinpadra hurcolja a tanya lakóit. A jószívek az idén sem maradnak tétlenül. Egyvert, erőt gyűjtenek a rettenetes nagy ur ellen. A társadalom nemesítésére támaszkodva indítják mozgalmukat: a jótekonyság nevében. Ilyen jótekonysági mozgalomnak nevezhető az *Izr. jót. Nőegylet* az a dicséretes tette, amely szerint, mint már ez ismeretes, november hó 22-én művész-estélyt rendez, a Casino disztermében. — A nőegylet válaszmánya még alig hogy közzétette, hogy a »jegyek előre válthatók *Alt és Bohm* cég üzletében», máris nagy érdeklődés támadt az estély iránt a társadalom nagy rétegében. E nagy érdeklődés magyarázatát lelő ama két művész nevében, akiket a rendezőségnek sikerült megnyerni a közreműködésre. — Az egyik *Brichtné — Pyllemann* Agnes asszony dalművész, aki nek művészetéről előkelő fővárosi lapok az elismerésnek legmegleőbb hangján emlékeznek meg, a másik művész *dobrovnikai Halácsy* Irma k. a. hegedűművész, aki majd remek hegedűjátékával működik közre a jótekonyság oltárán. A hegedűművész partnere, ki őt zongorán fogja kísérni, *Blumenschein* Vilmosné urnó lesz, kinek művészi játéka és zenei képessége nem ismeretlen közönségünk előtt, hisz helyi zene-kapacitásaink közt *Blumenschein* Vilmosné urnó az első helyet foglalja el. Hogy ő a zongorakíséretre vállalkozott, legjobban bizonyít a vendégművész kiválósága mellett. Érdeklődés várja a nagyközönség az *Izr. jótékony Nőegylet művész-estélyét*, amely, amellet, hogy az idei szezon művészi eseménye lesz, szép célt szolgál: a jótekonyságot.

— **Löschner udv. tanácsos,** a Mattoni-féle Giesshüblt különösen ajánlja: ideges egyéneknek, gyermekeknek, lábbadozóknak, terhes nőknek mint oly szert, mely a hányást csillapítja és egyúttal az utóbbiaknál az alhasi szervek működését elősegíti. Ajánlja továbbá egyáltalában mindazon betegségekben, melyek lényege túlságos savképződésen alapul és kiemeli, hogy éveken keresztül folytatott kísérletek alapján megállapítottnak tekinti; miszerint az említett vizsgálatok közt nincs jelesebb gyógyszerköz, mint a Mattoni-féle Giesshübl.

— **Erzsébet-gyászünnepek.** A helybeli felső kereskedelmi iskola ifjúsága Erzsébet királyné emlékére 1903. november 19-én délelőtt 11 órakor, az intézet nagytermében gyászünnepek rendez a következő műsorral: 1. *Hymnus.* Énekli az énekkar: 2. *Megnyitó beszéd.* Tartja: Dr. *Villányi* Henrik tanár. 3. *Erzsébet.* Itta: Várady Antal. Szavalja: *Kaufmann* Jenő, köz. o. t. 4. *Gyászdal.* Énekli az ifjúság énekkara. 5. *Ünnepi beszéd.* Mondja: *Krausz* Ödön felső oszt. tan. *Gyászinduló.* Játsszák zongorán: *Benkő* Oszkár és *Strém* Károly, hegedűn: *Filipich* Kornél, *Morgenstern* D. és *Hrabovszky* Ede. Az ifjúság ez alkalomra külön meghívókat nem bocsátott ki. — Vendégeket szívesen látnak.

— **Az Irod. és Műv. Kör felolvasása.** Ma, vasárnap délután fél 4 órakor lesz a nkanizsai Irodalmi és Művészeti Kör első felolvasó délutánja. A felolvasás színhelye a városház diszterme. A felolvasó délutánok már szép népszerűséget szereztek maguknak a múlt években és így hihető, hogy az idei felolvasó ciklusnak is meg lesz a sikere. Műsor a következő: 1. Társadalmunk. Irta és felolvassa: Csóti Márk, az irodalmi szakosztály elnöke. 2. a) *Polonaise és Ballade.* Vieuxtemps; b) A

fouóban. Hubay Jenőtől. Előadja hegedűn: *Hofrichter* Emma kisasszony, zongorán kíséri: *Blumenschein* Vilmosné urnó. 3. a) *Részletek* »A bál« című versciklusból; b) »A létező templom. (Költemények.) Irta és felolvassa: dr. Révay (Ullrich) József főgymnasiunintanár. 4. Viharban. Férfi kar. Előadja a kör dalárdája.

— **A Kereskedő Ifjak Egyesülete köréből.** A nagykanizsai *Kereskedő Ifjak önképző Egyesülete* november 12-én tartott ülésében *Heltai* József alelnök előterjesztette az általa kidolgozott tervezetet a létesítendő kereskedelmi szaktanfolyam tárgyában. A tervezet szerint az egyesület szaktanfolyamán szaktanferfiak által rendszeresen előadottnak mindazon tárgyak, amelyek tudása a modern kereskedőnél nemcsak kívánatos, hanem feltétlenül szükséges is. A szaktanfolyam hallgatói annak befejeztével bizonyítványt kapnak. A tanfolyam létesítése a tagok részvételétől függ, mely remélhetőleg nem fog hiányozni, hisz a tanfolyam az ifjúság jövőjére is kihatással bír. — Ez ügyben az egyesület tagjait a jövő hét első napjaiban közös értekezletre hívják egybe. Ezen értekezletől függ a tanfolyam sorsa. Ha közérdeklődéssel fogadják a tervet, úgy az mihamarább testet fog ölteni. — Az egyesület f. é. november hó 23-án, hétfőn este tartja tisztújító, évi rendes közgyűlést.

— **Főgymnasiumunk és az Orczy-ház.** Az élet megrázóbb eseményei mindig gondolkodásra készítik a nagyközönséget. — Az eseményt szemlélve, saját helyzetüket bírálják és az eseményből sietnek tanulságot vonni saját helyzetük javítására. Például a héten történt *Orczy-ház* bedőlése alkalmából, valamelyik gyermekéért aggódó apa a következő sorokat küldötte be szerkesztőségünknek: »Nagykanizsán bizonyára sokan olvasták a fővárosi régi *Orczy-ház* bedőlését. Az öregség nyomta az épület vállát, s miután egyideig csak falai repedeztek, egy szép napon bedől, rémületbe ejtve a fővárost, hogy az öreg ház emberéletet kívánt áldozatul. Amint a fővárosi lapokat olvastam, eszembe jutott főgymnasiumunk régi épülete, hulló tégláival és mennyezetével, korhadt gerendáival és öregek, össze esni akaró külsejével. Vajon nem áll-e közel az *Orczy-ház* sorsához? Vajon nem-e tölti be egy napon Nagykanizsát az a rémképzés: bedől a főgymnasium épülete, maga alá temetve néhány száz diákot. Ne higgye a tek. Szerkesztőség, hogy mi szülők, akiknek sokszor egyetlen gyermekük jár ez iskola falai közé, már nyugodtak vagyunk, ha tudjuk, hogy az új épület tervpályázata eldőlt. Ez még nem elég a lelki üdvösségre. Hanem siessünk a pályázat keresztülvitelével, igyekezzünk, hogy a főgymnasium iskola termei mielőbb más, biztosabb helyre téessenek át, mert félek, hogy ez iskola falai is bedőlnek. S ki vonható majd akkor ezért felelősségre? Ki lesz az, a ki pótolja a sok szülőt gyermeke elvesztéséért? — Lehet, hogy e kép csak egy aggódó apa félelemtől rajzolt agyréme, de tán mégis helyén való lenne, ha egy bizottságot küldenénk ki sürgősen ez ügyben, a mely alapos jelentést tenne, hogy vajon nem kell-e tartanunk nagyobb szerencsétlenségtől. A helyi sajtó bizonyára készséggel enged tért a megnyugtató kommunikációknak. Sok szülő aggódva várja a hatósági intézkedést. A »Zala« tek. Szerkesztőségének esorok közzétételéért köszönetet mondva, maradok kiváló tisztelettel, Nagykanizsa, 1903. november 13. Több szülő nevében H. L. c.

— **Török A. és Társa Budapest.** Ha körültekintünk a különböző felárúsítók között, önkénytelenül a Török-cég tűnik fel előttünk. Nemcsak azért, mert hazánkban a legnagyobb osztálysorjáték-üzlet birtokosa, hanem azért is, mert cég vevői kiváló szerencsével játszanak. Allításunk megerősítéséül csak a legutóbbi

hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemcsak a 600.000 koronás legnagyobb nyereményt, hanem a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás nyereményt és még nagyon sok nyereményt nyertek a cégüél. Számtalan halálratot kap e cég szerencsés vevőitől. Ama határtalan bizalom, melyet e céggel szemben a vevők tanúsítanak, a legszélesebb körökben mindinkább nagybodlik, mert a nagyközönség ismeri e cég szerencsésjét, korrekt üzletelveit, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységet. Ennél fogva Török A. és Társa bankházát, Budapest, Teréz-kört 46. b. (fiókok: Váci-kört 4. Muzeum-kört 11., Erzsébet-kört 54.) bárkinek is méltán ajánlhatjuk. A tervezet szerint az I. osztály húzása már a legközelebbi csütörtökön, és pénteken, november 19. és 20-án lesz. Az eredeti sorsjegyek árai: egy egész 12.—, egy fél 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolcad 1.50 kor. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Tsa bankházához Budapest, mely céget bárkinek ajánlhatjuk.

— **Kosárfonó tanfolyam Keszthelyen.** Ma nyílik meg Keszthelyen a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület által rendezett kosárfonó szaktanfolyam. A tanfolyam esténként délután négy órától este kilenc óráig tart, melyre felvesznek 12. évet betöltött fiukat és felnőtteket is. A tanfolyamon a háziipari kosárfonást tanulják. A szükséges vesszőt a tanulóhoz ingyen kapják a növendékek, s az általuk csinált tárgyakból a tanfolyam befejeztével kiállításra rendeznek, mely után mindenki a saját munkáját, néhány mintagyűjtemény kivételével tulajdonába kapja.

— **Rákóczi-ünnepély.** A nagykanizsai római kat. főgymnasium tanári kara és ifjúsága f. hó 21-én, szombaton d. u. 4 órakor, a Polgári Egyet nagytermében, II. Rákóczi Ferenc emlékeztetere kegyetes ünnepélyt rendez. Műsor a következő: 1. Rákóczi-nyitány. Kéler Bélától. Előadja a főgymnasiumi zenekar. 2. Rákóczi kesergője. Káldy Gyulától. Előadja a főgym. vegyeskar. 3. Rákóczi Ferenc emlékezete. Irta és előadja *Blau* Arthur VIII. o. t. 4. Czuczor riadója. Zenéjét szerző Rudassy László. Előadja a férfiak. 5. Rákóczi üzenete. Rákóczi Victoról. Előadja *Kasska* József VIII. o. t. 6. Kuruc dalok. Cimbalmon előadja *Szuvermann* Mihály VII. o. t. 7. Csinom Palkó. Káldy Gyulától. Előadja a főgym. vegyeskar. 8. Rákóczi viszáter. Óda. Irta Illyés Bálint. Előadja *Cigány* Ignác VIII. o. t. 9. Rákóczi-induló. Szentgály Gyulától. Előadja a főgym. ének és zenekara. Belépő-díjak: ülőhely 1 kor., állóhely 50 fill. A tiszta jövedelmet egy, a főgymnasiumi gyakor. ó-iskolában létesítendő Rákóczi alapítványra fordítják; éppen ezért a legcsekélyebb felülfizetést is a leghálásabb szívvel fogadják. Az ünnepélyre külön meghívót nem bocsátottak ki.

— **Könyöradamány-gyűjtés.** A bucsuszent-lászlói izr. hitközségnek a belügyminiszter megengedte, hogy az imaház építési költségeinek beszerzése céljából az ország területén három hónapon át, azonban csakis saját hitsorsosaik között, a gyűjtőkönnyvel könyöradamányokat gyűjthessen.

— **Tüz. Meggyes** János bánokszentgyörgyi lakos újborsfai hegyen levő pincéje kigyulladt és a padlásou levő takarmánnyal együtt 400 korona értékben leégett.

— **Erdekes** lapunk mai számában közölt Hekcher Samuel bányai banküzlet szerencsés birtokmánya. — Ezen bankház — a nyeremények pontos és feltűnő nélküli kifizetése által oly jó hírnevre tett szert, hogy minden olvasónk figyelmét felhívjuk mai közlésére.

— **Ösztályi sorsjegyek** iránt érdeklődőket különösen figyelmeztetjük a Nemzeti Penzaváltó-Részvény-társaság mai hirdetésére.

Legolcsóbb
bévasárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban,
legjobb minőségben, legmérsékeltebb áron
II. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán
Erzsébet királyné-tér 1. szám.

— **Csalás hamisított postautalványokkal.** Utóbbi időben — több városban előfordult, hogy egy uriasan öltözött 30 év körüli barnaszőke bajszú, barna lodenruhátú és kalapú egyén az esti órákban hamisított postautalványokkal csalástaként követelt el, hogy bevásárlásokat eszközöltsen ezeket az utalványokkal fizette, a még fölöttébb pedig kifizettette magának készpénzben. A kereskedőket az az ámitotta, hogy a postahivatal zárva van, neki meg az éjjeli vonattal el kell utaznia. — Felhívjuk a közönség figyelmét a fentlalt ezen módjára, hogy károsodástól megóvassék.

— **Sebes hajtás.** A nagykanizsai lapoknak ma holnap már külön rovatot kell nyitni, melyben a sebes hajtás áldozatairól számolnak be. Alább is közlünk egy ily kis mindennapi esetet, amely ugyan nagyobb bajjal ezuttal nem járt, de igen is alkalmas arra, hogy a főkapitányságot felkérjük, hogy utasítsa teljes szigorral a rendőrközegeket az utca-forduló sebes hajtás meggátolására. Szíveskedjék újból nyomtatékosan kötelességévé tenni a rendőrközegeknek, hogy a sebesen hajtókat, akár történnik baj, akár nem, jelentsék fel, mert hisz a közönség testi épsége mégis csak megkívánja, hogy az utcafordulóknál ne vágassanak eszeveszettül a kocsisok. Az eset, melynek alkalmából mindezt szükség volt felemlíteni, a következő: *Godina* Kati kiskanizsai földműves neje a minap keresztül mentve a kocsiúton, a Kazinczy és a Zrinyi-utcai fordulónál egy arra sebesen hajtó kocsi elgázolta. A lovak és a kocsi keresztül mentek rajta, de a külső súlyos természetű sérüléseken kívül más baja szerencséjére nem történt. — Életveszély nem forog fen.

— **A csintalanság áldozata.** — A fiatalos csintalanságnak szomorú kimenetelű esetéről értesít bennünket zalaegerszegi levelezőnk: *Vajda István és Kéner Gyula* egyik zalaegerszegi hentes üzletében inaskodtak. A minap, egyik délutánon a gazda távollétében a két inas kötekedni kezdett egymással, a minak szomorú vége lett. *Vajda István* ugyanis *Kéner Gyula* felé rugott, de oly szerencsétlenül, hogy ez utóbbinak kezében levő kés beleszaladt *Vajda István* lábszárába. A vér láttára mindketten futni kezdtek. *Vajda István*, a sebesült, azonban a sok vérvesztés következtében a tett színhelyétől nem messze összesett. Az összecsdülött sokaság a sebesültet dr. Halász Vilmos lakására vitte, a hol orvosi gyógykezelés alá vétetett, majd pedig lakására szállították. — A sebesült sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **„Mercur” váltóüzleti részvénytársaság** (Budapest, V., Fürdő-utca 3.) Mint el is ismülünk, a jó hírnevű intézet vidéki takarékpénztári és bank, valamint egyéb tőzsdén nem jegyzett részvényeknek adásvételét, nemkülönben az ily értékre való előlegnyújtást üzletkörébe felvette és ezen új üzletágat széles alapon, különös gondallal szándékozik művelni. Ezen értékek forgalma tudvalevőleg eddig csak nehezen és igen nagy áldozatok árán volt lehetséges, a bankszerű kezelés, a kínálat, kereslet központosítása által a „Mercur” váltóüzlet rég érzett fontos gazdasági szükségletnek felel meg. Vidéki pénzügyeink száma ezen felül van, névleges tőkéjük körülbelül 100 millió. A részvények árfolyamértéke pedig közel 300 millió. Az utolsó évek átlagos jövedelmezősége majdnem 17 %, volt, kétséget nem szenved, hogy a részvények nagy része jó jövedelmezőségi és fejlődésképes befektetést képez. Ha sikerül a „Mercur” váltóüzletnek a papírok számára újabb érdekltséget teremteni, ez takarékpénztári ügyünk lényegesen elő fogja mozdítani.

— **Munkásvédelem.** A kereskedelemügyi miniszter a vármegye közönségéhez rendeletet bocsátott ki, mely rendeletben a munkaadók betegsegélyző-járulék fizető kötelezettségeinek megállapítási módját szabályozza. A törvény idevágó rendelkezéseinek egyöntetű alkalmazását célozta a rendelet kiadásával a miniszter, mert az iparhatóságok eddigelé a tekintetben eltérő gyakorlatot folytattak. A rendelet körülírja, hogy az 1891. évi XIV. t.cikk megállapítván a munkásoknak betegség esetére való kötelező biztosítást, a munkások

bejelentését és az utánuk esedékes járulékok befizetését ugyanezen törvény 22. §-a a munkaadók köteletségévé tette. Ha a munkaadó a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el, amelyért büntendő s ezen felül a be nem jelentett alkalmazott után esedékes járulékok is sajátjából tartozik befizetni az illetékes betegsegélyző pénztárba. A törvény 76. §-a kimondja, hogy azok a vitás kérdések, melyek a betegsegélyző pénztár és a munkadók között, az utóbbi terhelő befizetési kötelezettség iránt keletkeznek, az iparhatóság által az ipartörvény 176. §-a értelmében döntetnek el, az iparhatóság határozata ellen felebbezésnek nincs helye, a meg nem elégedő fél azonban igényeit a törvény rendes útján érvényesítheti. A törvény ez alkalmazásánál merültek fel az iparhatóságok között nézeteltérések s ez indította a minisztert arra, hogy kimondja, miszerint azok a vitás kérdések, melyek a munkaadót a betegsegélyző törvény 26. §-a alapján terhelő fizetési kötelezettség iránt keletkeznek, ezután a betegsegélyző törvény 76., illetve az ipartörvény 176. §-a szerinti eljárás után bírálандók el s így a kihágási ítéletekben sem a fizetési kötelezettség, sem a fizetendő járulékok összege nem állapítható meg. Az alkalmazott be nem jelentése miatt való fizetési kötelezettség azonban csak az esetben terheli a munkaadót, ha alkalmazottja tényleg biztosításra kötelezett volt; az ezen alapuló járulékfizetési kötelezettség a munkaadóval szemben mindaddig nem érvényesíthető, míg a megindított kihágási eljárás jogerős ítélettel be nem fejeztetett. Ha a iparhatóságnak a kihágási cselekmény fölött hozott ítélete marasztaló, ebből a fizetési kötelezettség már önként következik. Ezért a járulékokat a betegsegélyző pénztár közigazgatási végrehajtási uton minden további eljárás nélkül követelheti.

— **Örvendtes családi eseményt keresnek.** Bár komoly belügyminiszteri rendeletben alapul a győri közkórházban tartott bába-tanfolyam vezetőjének minap kibocsátott körlevele, mégis sokan mosolyognak a körlevél tartalmán. Intézték pedig a körlevelet: az összes vármegyei és városi nénikékhez, kik oly jelentékeny tényezők hazánk népesedési mozgalmában. A körlevél ígérete szerint négy-négy korona jutalom vár ugy ama tudós nénire, mint ama családanyára, aki hajlandó a bába-tanfolyam helyiségében s a növendékek nagyobb okulására közreműködni, illetve beleegyezni, hogy az örvendtes családi esemény a kórház falai között következzen be. — A körlevél különben a belügyminiszternek ilyen célú körrendeletén alapszik s a bábanövendékek nagyobb kiképezését célozza.

— **A horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Capscis com.) igazán nepszerű házi szerre ut, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-né a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást dezték elő, sőt járványkórna, minő a kolera és hanyóhas-típus az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig igen hasznosnak bizonyultak. Ezen kiűnő háziszorjót erőteljemenyvel használtatott az influenza ellen is cs 80 l., 1 k. 40 l. és 2 k. árban a leg- több gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony” ved-jegyre figyelni kell.

— **Nők a vásáron.** Keszthelyről írja levelezőnk: Veszedelemes némbereket csipett el a keszthelyi csendőrség a csütörtökön tartott országos vásár alkalmával. Vagy 12 hahóti és vidéki asszonyt fogtak el, akik a vásárban a legkülönbözőbb tárgyakat lopkodtak össze. A vizsgálatot megindították.

— **Petrólium-kartell.** A nagyközönséget kellemetlenül és károsan érinti a legújabb kartell, melyet a petrólium finomító gyárak most kötöttek és ezáltal a cukorárak leszállításának hátrányos hatását hátrányosan ellensúlyozzák valamennyi háztartásban. A november elsején létrejött kartell első intézkedése az volt, hogy a petrólium árát tizenegy koronával felemelték, de az áremelkedés folyta-

tását is kilátásba helyezték. Ez intézkedés nagy csapást jelent különösen a szegényebb néposztályra, amely éppen a drágább téli időszakban kénytelen világító szerét erágásban fizetni. Kereskedőink tehetetlenül és tanács-talanul állanak e hatalmas trösztel szemben, amelynek célja a fogyasztó közönség kizbe-lése a kereskedők felhasználásával, akik e miatt egyéb áruik forgalmában szenvednek hátrányt.

— **Az általános vízvezeték munkálatai.** A létesítendő vízvezeték megépítésének efectuálására szolgáló munkákat a polgármester folyamatba tette. Az előmunkálat és vízjogi engedélyk az alispántól megkértek. Az orsz. vízrajzi osztály által készített részlettervek sokszorosítás alatt vannak, hogy a mint az orsz. vízépítési igazgatóság által készített árlejtési, illetve pályázati hirdetmény szövegeleírkezik — ami már közeljövőben várható, — az árlejtés még ez évben kiirható, és lefolytatható legyen. — Mindezek a dolgok Kaposvárott történtek a múlt héten.

— **VASUTI HIREK. Előmunkálati engedélyk.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter legutóbb Hajós Minály ügyvéd alsó-lendvai lakosnak a dunántúli helyi érdekű vasutak Alsó-Lendvai állomásától Letenyé, Becsehely Török Kanizsa irányában. a cs. és kir. szab. déli vaspálya Nagy-Kanizsa állomásáig, valamint folytatólág Somogy-Szent-Miklós, Sürd és Zákány irányában a m. kir. államvasutak Gyékényes állomásáig vezetendő gőzmegvonny helyi érdekű vasutvonallra az előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **A kaposvár-bacsi vasut érdekeltsege** mozgalmat indított, hogy e rég vajdó vasut mielőbb kiépíttessék. A műszaki munkálatok már jó ideje készen vannak, sőt a hozzájárulási összegek tetemes része is jegyeztetett ugy, hogy a finanszírozási kérdés megoldása után semmi akadály a sincsen az építés végrehajtásának. Kir szerint a munkálatokat a jövő évben megkezdhetik.

Szerkesztői üzenet.

— **F. B. Budapest.** A költeményeket, amik itt voltak, közzöltük. A kéziratok között egyet sem találunk. A novellát várjuk, s óhaja szerint: rögtön leadjuk. Egyebekben: hivatkozva b. levelének záró soraira, forrón óhajtuk, hogy mielőbb üdvözölhessük.

— **Zalaegerszegi tudósító.** A küldött tudósításért köszönet. Kopogtasson be többször is.

— **F. V. Keszthely.** Hisszük, hogy a Keszthelyi krónikás sokat regél arról a szép balatoni városról. Történik sok érdekes dolog, figyelemre méltó mozgalom, a melynek megörökítése — a „krónikás” feladata.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1903. nov. 14.

A készáru üzletben gyenge vételkedv mellett változatlan árakat fizettek.

Mai áraink:

77 buza	7.50/60	uj tengeri 5.90
70 rozs	6.15/25	fehér bab 8.50
bab	5.50/55	tarka 7.
tökmag	9.25	lenmag 5.80

50 kgt. kanizsai paritással.

— **A gazdasági tudósítók a hazai iparról.** A földművelésügyi miniszter gazdasági tudósító legutóbbi kongresszusokon azt az esismerésre méltó hazafias határozatot hozták, hogy az O. M. G. E. ipari és kereskedelmi osztályának főfeladatának szolgálataik oly célból, hogy a gazdasági közönséget a versenyképes hazai iparcikkek fogyasztói sorába toborozzák. Annak a nagy munkának a kialakításához, hogy magunkat a külföldtől függőenélküli és iparilag is erős és gazdag állammá fejlesszük, a gazdasági közönség iparpártolása a legelső feladat, mert behozatalunk legteljesebb része éppen ama

— **Jótekonysági művész-estély.** Lassankint közelebb jön a Tél apó. Fia, a ködös November már urálja a természetet. A fákról lepergő sárga falevelekkel táncot lejt a metsző őszi szél és reggelre a köd öleli karjai hálózatkörül a lombtalan faágokat. — A szegény tanyákba már-már bekopogtat a félelmetes nagy ur, — a Nyomor, hogy kintpadra hurcolja atanyá lakóit. A jószívek az idén sem maradtak tétlenül. Egyvert, erőt gyűjtenek a rettenetes nagy ur ellen. A társadalom neimesztésére támaszkodva indítják mozgalmukat: a jótekonyság nevében. Ilyen jótekonysági mozgalomnak nevezhető az *Izr. jót, Nőgyelet* az a dícséretes tette, amely szerint, mint már ez ismeretes, november hó 22-én *művész-estélyt* rendez, a *Casino* dísztermében. — A nőgyelet választmánya még alig hogy közétette, hogy a „jegyek” előre válthatók *Alt és Böhm* cég üzletében, máris nagy érdeklődés támadt az estély iránt a társadalom nagy rétegében. E nagy érdeklődés magyarázatát leli ama két művész nevében, akiket a rendezőségnek sikerült megnyerni a közreműködésre. — Az egyik *Brichné* — *Pyllemann* Agnes asszony dalművésznő, akiknek művészetéről először fővárosi lapok az elismerésnek legmelegebb hangján emlékeznek meg, a másik művész *dobrovnik Halácsy Irma* k. a. hegedűművésznő, aki majd remek hegedűjátékával működik közre a jótekonyság oltárán. A hegedűművész partnere, ki őt zongorán-fogja kísélni, *Blumenschein* Vilmosné urnó lesz, kinek művészi játéka és zenei képessége nem ismeretlen közönségünk előtt, hisz helyi zene-kapacitásaink közt *Blumenschein* Vilmosné urnó az első helyet foglalja el. Hogy ő a zongorakíséretre vállalkozott, legjobban bizonyít a vendégművész kiválósága mellett. Érdekel várja a nagyközönség az *Izr. jótekonysági művész-estélyt*, amely, amellet, hogy az idei szezon művészi eseménye lesz, szép célt szolgál: a jótekonyságot.

— **Löschner udv. tanácsos.** a Mattoni-féle Giesshüblt különösen ajánlja: ideges égyének-nél, gyermekeknél, lábbadozóknál, terhes nőknél mint oly szert, mely a hányást csillapítja és egyuttal az utóbbiaknál az alhasi szervek működését elősegíti. Ajánlja továbbá egyáltalában mindazon betegségekben, melyek lényege tulságos savképződésen alapul és kiemel, hogy éveken keresztül folytatott kísérletek alapján megálatítottnak tekinti: miszerint az említett viszonyok közt nincs jelesebb gyógyszerköz, mint a Mattoni-féle Giesshübl.

— **Erzsébet-gyászünnepe.** A helybeli felső kereskedelmi iskola ifjúsága Erzsébet királyné emlékére 1903. november 19-én délelőtt 11 órakor, az intézet nagytermében gyászünnepet rendez a következő műsorral: 1. *Hymnus.* Énekli az énekkar: 2. *Megnyitó beszéd.* Tartja: Dr. *Villányi* Henrik tanár. 3. „*Erzsébet.*” Irta: Várady Antal. Szavalja: *Kaufmann* Jenő, köz. o. t. 4. *Gyászdal.* Énekli az ifjúság ének-kara. 5. *Ünnepi beszéd.* Mondja: *Krausz* Ödön felső oszt. tan. *Gyászinduló.* Játsszák zongorán: *Benkő* Oszkár és *Strém* Károly, hegedűn: *Filipich* Kornél, *Morgenstern* D. és *Hrabovszky* Ede. Az ifjúság ez alkalomra külön meghívókat nem bocsátott ki. — Vendégeket szívesen látnak.

— **Az Irod. és Műv. Kör felolvasása.** Ma, vasárnap délután fél 4 órakor lesz a nkanizsai Irodalmi és Művészeti Kör első felolvasó délutánja. A felolvasás színhelye a városház díszterme. A felolvasás délutánok már szép népszerűséget szereztek maguknak a múlt években és így hihető, hogy az idei felolvasó ciklusnak is meg lesz a sikere. Műsor a következő: 1. Társadalmi. Irta és felolvassa: *Csöti* Márk, az irodalmi szakosztály elnöke. 2. a) *Polonaise* és *Ballade. Vieuxtemps*; b) A

fonóban. Hubay Jenőtől. Előadja hegedűn: *Hofrichter* Emma kisasszony, zongorán kíséri: *Blumenschein* Vilmosné urnó. 3. a) *Részletek* „A bál” című verseiklubból; b) *A leégett templom.* (Költemények.) Irta és felolvassa: dr. *Révay* (Ulrich) József főgymnasiun-tanár. 4. Viharban. Férfi kar. Előadja a kör dalárdája.

— **A Kereskedő ifjak Egyesülete köréből.** A nagykanizsai *Kereskedő ifjak önképző Egyesülete* november 12-én tartott ülésében *Heltai* József alelnök előterjesztette az általa kidolgozott tervezetet a létesítendő kereskedelmi szaktanfolyam tárgyában. A tervezet szerint az egyesület szaktanfolyamán szaktanferfiak által rendszeresen előadtnak mindazon tárgyak, a melyek tudása, a modern kereskedőnél nemcsak kívánatos, hanem feltétlenül szükséges is. A szaktanfolyam hallgatói annak befejeztével bizonyítványt kapnak. A tanfolyam létesítése a tagok részvételétől függ, mely remélhetőleg nem fog hiányozni, hisz a tanfolyam az ifjúság jövőjére is kihatással bír. — Ez ügyben az egyesület tagjait a jövő hét első napjaiban közös értekezletre hívják egybe. Ezen értekezletől függ a tanfolyam sorsa. Ha közérdeklődéssel fogadják a tervet, úgy az mihamarább testet fog ölteni. — Az egyesület f. é. november hó 23-án, hétfőn este tartja tisztújító, évi rendes közgyűlését.

— **Főgymnasiumunk és az Orczy-ház.** Az élet megrázóbb eseményei mindig gondolkodásra késztetik a nagyközönséget. — Az eseményt szemlélve, saját helyzetüket bírálják és az eseményből sietnek tanulságot vonni saját helyzetük javítására. Például a héten történt *Orczy-ház* bedőlése alkalmából, valamelyik gyermekéért aggódó apa a következő sorokat küldötte beszerkesztőségünknek: „Nagykanizsán bizonyára sokan olvasták a fővárosi régi *Orczy-ház* bedőlését. Az öregség nyomta az épület vállát, s miután egyideig csak falai repedeztek, egy szép napon bedől, rémületbe ejtve a fővárost, hogy az öreg ház emberéletet kívánt áldoztat. Amint a fővárosi lapokat olvastattam, eszembe jutott főgymnasiumunk régi épülete, hulló tégláival és mennyezetével, korhadt gerendáival és örege, össze esni akaró külsejével. Vajon nem áll-e közel az *Orczy-ház* sorsához? Vajon nem-e tölti be egy napon Nagykanizsát az a rémkiáltás: bedől a főgymnasium épülete, maga alá temetve néhány száz diákot. Ne higgye a tek. Szerkesztőség, hogy mi szülő, akiknek sokszor egyetlen gyermekük jár ez iskola falai közé, már nyugodtak vagyunk, ha tudjuk, hogy az új épület tervpályázata eldőlt. Ez még nem elég a lelki üdvösségre. Hanem siessünk a pályázat keresztülvitelével, igyekezzünk, hogy a főgymnasium iskola termei mielőbb más, biztosabb helyre tessenek átt, mert félt, hogy ez iskola falai is bedőlnek. S ki vonható majd akkor ezért felelősségre? Ki lesz az, a ki pótolja a sok szülő gyermekét elvesztéséért? — Lehet, hogy e kép csak egy aggódó apa félelemtől rajzolt agyréme, de tán mégis helyén való lenne, ha egy bizottságot küldenénk ki sürgősen ez ügyben, a mely alapos jelentést tenne, hogy vajon nem kell-e tartanunk nagyobb szerencsétlenségtől. A helyi sajtó bizonyára készséggel enged tért a megnyugtató kommunikációknak. Sok szülő aggódva várja a hatósági intézkedést. A „Zala” tek. Szerkesztőségének esorok közzétételéért köszönetet mondva, maradok kiváló tisztelettel, Nagykanizsa, 1903. november 13. *Több szülő nevében H. L.* s

— **Török A. és Társa Budapesten.** Ha körületekintünk a különböző főelárusítók között, önkénytelenül a Török-cégünk fel előtűnik. Nemcsak azért, mert hazánkban a legnagyobb osztályosjáték-üzlet birtokosa, hanem azért is, mert cég vevői kiváló szerencsével játszanak. Allitásunk megerősítéséül csak a legutóbbi

hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemcsak a 600.000 koronás legnagyobb nyereményt, hanem a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás nyereményt és még nagyon sok nyereményt nyertek e cégnél. Számítalan hálaíratot kap e cég szerencsés vevőitől. Ama határtalan bizalom, melyet e céggel szemben a vevők tanusítanak, a legszűkebb körökben mindinkább nagyobbodik, mert a nagyközönség ismeri e cég szerencsésjét, korrekt üzletelvit, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységet. Ennél fogva Török A. és Társa bankházát, Budapest, Terezház-körút 46. b. (fiókok: Váci-körút 4. Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.) bárkinek is méltán ajánlhatjuk. A tervezet szerint az I. osztály húzása már a legközelebbi csütörtökön, és pénteken, november 19. és 20-án lesz. Az eredeti sorsjegyek árai: egy egész 12.—, egy fél 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolcad 1.50 kor. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társ bankházához Budapest, mely céget bárkinek ajánlhatjuk.

— **Kosárfonó tanfolyam Keszthelyen.** Ma nyílik meg Keszthelyen a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület által rendezett kosárfonó szaktanfolyam. A tanfolyam esténként délután négy órától este kilenc óráig tart, melyre felvesznek 12. évet betöltött fiukat és felnőtteket is. A tanfolyamon a háziipari kosárfonást tanulják. A szükséges vesszőt a tanulás-hoz ingyen kapják a növendékek, szálaluk csinált tárgyakból a tanfolyam befejeztével kiállítását rendeznek, mely után mindenki a saját munkáját, néhány mintagyűjtemény-kivételével tulajdonába kapja.

— **Rákóczi-ünnepély.** A nagykanizsai róm. kath. főgymnasium tanári kara és ifjúsága f. hó 21-én, szombaton d. u. 4 órakor, a Polgári Egyet nagytermében, II. Rákóczi Ferenc emlékézetére kegyeletes ünnepélyt rendez. Műsor a következő: 1. Rákóczi-nyitány. Kéler Bélától. Előadja a főgymnasiumi zenekar. 2. Rákóczi kesergője. Káldy Gyulától. Előadja a főgym. vegyeskar. 3. Rákóczi Ferenc emlékezete. Irta és előadja *Blau* Arthur VIII. o. t. 4. Czuczor riadója. Zenéjét szerző Rudassy László. Előadja a férfikar. 5. Rákóczi üzenete. Rákosi Victor-tól. Előadja *Kaffka* József VIII. o. t. 6. Kuruc dalok. Cimbalmon előadja *Szauermann* Mihály VII. o. t. 7. Csinnom Palkó. Káldy Gyulától. Előadja a főgym. vegyeskar. 8. Rákóczi viszázatér. Óda. Irta Illyés Bálint. Előadja *Cigány* Ignác VIII. o. t. 9. Rákóczi-induló. Szentgály Gyulától. Előadja a főgym. ének és zenekara. Belépő-díjak: ülőhely 1 kor., állóhely 50 fill. A tiszta jövedelmet egy, a főgymnasiumi gyakoró-iskolában létesítendő Rákóczi alapítványra fordítják; éppen ezért a legcsekélyebb felülfizetést is a leghálásabb szívvel fogadják. Az ünnepélyre külön meghívót nem bocsátottak ki.

— **Könyöradomány-gyűjtés.** A bucsuszent-lászlói izr. hitközségnek a belügyminiszter megengedte, hogy az imaház építési költségeinek beszerzése céljából az ország területén három hónapon át, azonban csakis saját hitsorsosaik között, a gyűjtőkönnyvel könyöradományokat gyűjthessen.

— **Tüz. Magygyes** János bányaközséggyógyi lakos újborsai hegyen levő pincéjét kigyuladt és a padlásou levő takarmánnyal együtt 400 korona értékben leégett.

— **Erdekes** lapunk mai számában közölt *Hekcher* Samuel bankügyi banküzlet szerencse-játék-érménye. — *Ezsa* bankház — a nyeremények pinto- és felütné nélküli kizetése által oly jó hírnevre tett szert, hogy minden olvasónk figyelmét felhívjuk mai közlésére.

— **Össztársorsjegyek** iránt érdeklődőket különösen figyelmeztetjük a Nemzeti Penz-váltó-Részvétel-részeség mai hirdetésére.

Legolcsóbb
bévasárlási forrás!

Férli- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban,
legjobb minőségben, legmérsékeltebb áron
III. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán
Erzsébet királyné-tér 1. szám.

Csalás hamisított postautalványokkal. Utóbbi időben — több városban előfordult, hogy egy uriasan öltözött 30 év körüli barnás-szöke bajhszu, barna lodenruházatu és kalapu egyen az esti órákban hamisított postautalványokkal csalásakként követett el, hogy bevásárlásokat eszközölt és ezeket az utalványokkal fizette, a még fölös részt pedig kifizettette magának készpénzben. A kereskedőket az az ámitotta, hogy a postahivatal zárva van, neki meg az éjjeli vonattal el kell utaznia. — Felhívjuk a közönség figyelmét a fentlalt ezen módjára, hogy károsodástól megóvassék.

Sebes hajtás. A nagykanizsai lapoknak maholnap már külön rovatot kell nyitni, melyben a sebes hajtás áldozatairól számolnak be. Alább is közreadunk egy ily kis mindennapi esetet, amely ugyan nagyobb bajjal ezuttal nem járt, de igen is alkalmas arra, hogy a főkapitányságot felkérjük, hogy utasítsa teljes szigorral a rendőrközegeket az utca-forduló sebes hajtás meggátolására. Sziveskedjék újból nyomatékosan kötelességévé tenni a rendőrközegeknek, hogy a sebesen hajtókat, akár történik baj, akár nem, jelentsék fel, mert hisz a közönség testi épsége mégis csak megkívánja, hogy az utcafordulóknál ne vágatssanak észvesztetűl a kocsisok. Az eset, melynek alkalmából mindezt szükség volt felemlíteni, a következő: *Godina Kati* kiskánizsai földműves neje a minap keresztül menve a kocsiuton, a Kazinczy és a Zrinyi-utcai fordulónál egy arra sebesen hajtó kocsit elgázolta. A lovak és a kocsit keresztül mentek rajta, de a külső súlyos természetű sérüléseken kívül más baja szerencsére nem történt. — Életveszély nem forog fen.

A csintalanság áldozata. — A fiatalos csintalanságnak szomorú kimenetelű esetéről esztét bennünket zalaegerszegi leveleznök: *Vajda István és Kónér Gyula* egyik zalaegerszegi hentes üzletében inaskodtak. A minap, egyik délutánon a gazda távollétében a két inas kötekdéni kezdett egymással, a minék szomorú vége lett. *Vajda István* ugyanis *Kónér Gyula* felé rugott, de oly szerencsétlenül, hogy ez utóbbinak kezében levő kés beleszaladt *Vajda István* lábszárába. A vér láttára mindketten futni kezdtek. *Vajda István*, a sebesült, azonban a sok vérvesztés következtében a tett színhelyétől nem messze összeszett. Az összesült sokaaság a sebesültet dr. Halász Vilmos lakására vitte, a hol orvosi gyógykezelés alá vétetett, majd pedig lakására szállították. — A sebesült sérülése súlyos de nem életveszélyes.

„Mercur” váltóüzleti részvénytársaság (Budapest, V., Fűrdő-utca 3.) Mint észlünk, e jó hírnevű intézet vidéki takarékpénztári és bank, valamint egyéb tőzsdén nem jegyzett részvényeknek adásvételét, nemkülönbön az ily értékekre való előlegnyújtást üzletkörébe felvette és ezen új üzletágat széles alapon, különös gondnal szándékozik művelni. Ezen értekek forma tudvalevőleg eddig csak nehezen és igen nagy áldozatok árán volt lehetséges, a bankszerű kezelés, a kínálat, kereslet központosítása által a „Mercur” váltóüzlet rég érzett fontos gazdasági szükségletnek felel meg. Vidéki pénzügyeink száma ezren felül van, névleges tőkéjük körülbelül 100 millió. A részvények árfolyamátéke pedig közel 300 millió. Az utolsó évek átlagos jövedelmezősege majdnem 17 %, volt, kétséget nem szenved, hogy e részvények nagy része jó jövedelmezőségű és fejlődésképes befektetést képez. Ha sikerül a „Mercur” váltóüzletnek e papírok számára újabb érdekeltséget teremteni, ez takarékpénztári ügyünk lényegesen elő fogja mozdítani.

Munkásvédelem. A kereskedelemügyi miniszter a vármegye közönségéhez rendeletet bocsátott ki, mely rendeletben a munkaadók betegsegélyző-járulék fizető kötelezettségeinek megállapítási módját szabályozza. A törvény idevágó rendelkezéseinek egyöntetű alkalmazását célozta e rendelet kiadásával a miniszter, mert az iparhatóságok eddigleg e tekintetben eltérő gyakorlatot folytattak. A rendelet körülírja, hogy az 1897. évi XIV. t. cikk megállapítván a munkásoknak betegség esetére való kötelező biztosítás, a munkások

bejelentését és az utánuk esedékes járulékok befizetését ugyanezen törvény 22. §-a a munkaadók köteletségévé tette. Ha a munkaadó a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el, amelyért büntetendő s ezen felül a be nem jelentett alkalmazott után esedékes járulékok is sajátjából tartozik befizetni az illetékes betegsegélyző pénztárba. A törvény 76. §-a kimondja, hogy azok a vitás kérdések, melyek a betegsegélyző pénztár és a munkadók között, az utóbbit terhelő befizetési kötelezettség iránt keletkeznek, az iparhatóság által az ipartörvény 176. §-a értelmében döntetnek el, az iparhatóság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, a meg nem elégedő fél azonban igényeit a törvény rendes útján érvényesítheti. A törvény ez alkalmazásánál merültek fel az iparhatóságok között nézeteltérések s ez indította a minisztert arra, hogy kimondja, miszerint azok a vitás kérdések, melyek a munkaadót a betegsegélyző törvény 26. §-a alapján terhelő fizetési kötelezettség iránt keletkeznek, ezután a betegsegélyző törvény 76., illetve az ipartörvény 176. §-a szerinti eljárás után bírálандók el s így a kihágási ítéletekben sem a fizetési kötelezettség, sem a fizetendő járulékok összege nem állapítható meg. Az alkalmazott be nem jelentése miatt való fizetési kötelezettség azonban csak az esetben terheli a munkaadót, ha alkalmazottja tényleg biztosításra kötelezett volt; az ezen alapuló járulékfizetési kötelezettség a munkaadóval szemben mindaddig nem érvényesíthető, míg a megindított kihágási eljárás jogerős ítélettel be nem fejeztett. Ha a iparhatóságnak a kihágási cselekmény fölött hozott ítélete marasztaló, ebből a fizetési kötelezettség már önként következik. Ezért a járulékokat a betegsegélyző pénztár közigazgatási végrehajtási uton minden további eljárás nélkül követelheti.

Örvendetes családi eseményt keresnek. Bár komoly belügyminiszteri rendeleten alapul a győri kórházban tartott bába-tanfolyam vezetőjének minap kibocsátott körlevele, mégis sokan mosolyognak a körlevél tartalmán. Intézték pedig a körlevelet: az összes vármegyei és városi nénikékhez, kik oly jelentékeny tényezők hazánk népesedési mozgalmában. A körlevél ígérete szerint négy-négy korona jutalom vár egy ama tudós nénire, mint ama családanyára, aki hajlandó a bába-tanfolyam helyiségében s a növendékek nagyobb okulására közreműködni, illetve beleegyezni, hogy az örvendetes családi esemény a kórház falai között következzen be. — A körlevél különben a belügyminiszternek ilyen célú körrendeletén alapszik s a bábanövendékek nagyobb kiképezését célozza.

A horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capici com.) igaz népszerű házi szerre, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátájás, csipőfájás, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-né a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást dezték elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hanyóhas-folyas az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig igen hasznosnak bizonyultak. Ezen kiűnő háziszser jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is s 80 l., 1 k. 40 t. és 2 k. árban a leg- több gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony” ved- legre figyelni kell.

Nők a vásáron. Keszthelyről írja leveleznök: Veszedelmes némbereket csipett el a keszthelyi csendőrség a csüörtőkön tartott országos vásár alkalmával. Vagy 12 hahóti és vidéki asszonyt fogtak el, akik a vásárban a legkülönbözőbb tárgyakat lopkodtak össze. A vizsgálatot megindították.

Petrőleum-kartell. A nagyközönséget kellemetlenül és károsan érinti a legújabb kartell, melyet a petrőleum finomító gyárosok most kötöttek és ezáltal a cukorárak leszállításának hátrányos hatását hátrányosan ellensúlyozzák valamennyi háztartásban. A november elsején létrejött kartell első intézkedése az volt, hogy a petrőleum árát tizenegy koronával felemelték, de az áremelkedés folyta-

tását is kilátásba helyezték. Ez intézkedés nagy csapást jelent különösen a szegényebb néposztálvra, amely éppen a drágább téli időszakban kénytelen világító szerét erágásban fizetni. Kereskedőink tehetetlenül és tanács-talanul állanak e hatalmas trösztel szemben, amelynek célja a fogyasztó közönség kizsebelése a kereskedők felhasználásával, akik e miatt egyéb árúik forgalmában szenvednek hátrányt.

Az általános vízvezeték munkálatai. A létesítendő vízvezeték megépítésének efectuálására szolgáló munkálatokat a polgármester folyamatba tette. Az előmunkálat és vizjogi engedélyek az alispántól megkérlettek. Az orsz. vizrajzi osztály által készített részlettervek sokszorosítás alatt vannak, hogy a mint az orsz. vízépítési igazgatóság által készített árlejtési, illetve pályázati hirdetmény szövegeleérkezik — mi már a közeljövőben várható, — az árlejtés még ez évben kiírható, és lefolytatható legyen. — Mindezek a dolgok Kaposvárról történtek a múlt héten.

VASUTI HIREK. Előmunkálati engedélyek. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter legutóbb Hajós Minály ügyvéd alsó-lendvai lakosnak a dunántúli helyi érdekű vasutak Alsó-Lendvai állomásától Letenyé, Becsehely Török Kanizsa irányában, a cs. és kir. szab. déli vaspálya Nagy-Kanizsa állomásáig, valamint folytatólag Somogy-Szent-Miklós, Sürd és Zákány irányában a m. kir. államvasutak Gyékényes állomásáig vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonala az előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította. — A kaposvár-barcsi vasut érdekeltsége mozgalmat indított, hogy e rég vajdó vasut mielőbb kiépíttessék. A műszaki munkálatok már jó ideje készen vannak, sőt a hozzájárulási összegek tetemes része is jegyeztetett úgy, hogy a finanszírozási kérdés megoldása után semmi akadályja sincsen az építés végrehajtásának. Akár szerint a munkálatokat a jövő évben megkezdhetik.

Szerkesztői üzenet.

F. B. Budapest. A költeményeket, amik itt voltak, közzöltük. A kéziratok között egyet sem találunk. A novellát várjuk, s óhaja szerint: rögtön leadjuk. Egyebekben: hivatkozva b. levelének záró soraira, forró óhajtuk, hogy mielőbb üdvözölhessük.

Zalaegerszegi tudósító. A küldött tudósításért köszönet. Kopogtasson be többször is.

F. V. Keszthely. Hisszük, hogy a Keszthelyi krónikás sokat regél arról a szép balatoni városról. Történi sok érdekes dolog, figyelemre méltó mozgalom, a melynek megörökítése — a „krónikás” feladata.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1903. nov. 14.

A készáru üzletben gyenge vételkedv mellett változatlan árakat fizettek.

Mai árak:

77 buza	7.50/60	uj tengeri 5.90
70 rozs	6.15/25	fehér bab 8.50
bab	5.50/55	tarka 7.
tökmag	9.25	lenmag 5.80

50 kgt. kanizsai paritással.

A gazdasági tudósítók a hazai iparért. A földmívelésügyi miniszter gazdasági tudósítói legutóbbi kongresszusukon azt az e ismerésre méltó hazafias határozatot hozták, hogy az O. M. G. E. ipari és kereskedelmi osztályának főjájánálk szolgálataik: oly célból, hogy a gazdaságosság-t a versenyképes hazai iparcikké fogyasztói sorába toborozzák. Annak a nagy munkának a kialakításához, hogy magunkat a külföldtől függőjenünk és iparilag is erős és gazdag állammá fejlesszünk, a gazdaságosság iparpártolása a legelső feladat, mert behozatalunk legteljesebb része éppen ama

cikkben van, a melyek a gazdák szükségletét teszik. A gazdasági tudósítók az ipar és kereskedelem érdekeinek szolgálatába állva, a két közgazdasági ászat minél tökéletesebb harmóniáját a maguk erejével előidézni óhajtják. Az iparpártolás eszmájének a gazdaságosságra való bevitelére pedig a gazdasági tudósítók másfél ezer tagot számláló testületénél hivatottabbat kívánni sem lehet és az iparpártolásnak helyes mederbe való terelésére az első sikeres lépést éppen ebben a mozgalomban látjuk. Az O. M. C. E. a rapokban fogja a földművelésügyi minisztérium révén a gazdasági tudósítók ak szétküldeni azokat a pontokat, melyek alapján a hazai iparcikk terjesztésére, földmérésére és megkedveltetésére egyrészt, a külföldi iparcikk kihozatalára másrészt, körlevelebe fölvev. A körlevél az ipari földmérésre alkalmas növények, mint például a kender és len fokozottabb termelésére is felhívja a gazdasági tudósítók figyelmét, a minthogy a textilipar meghonosodásának egyik legfontosabb feltétele a növénytermelésében rejlik. — E növénytermelésének fontosságára a Zala egyik közelmúlt száma is remlutott. Hisszük hogy a felhívás a növénytermelésének felkarolására nem lesz elcsúszott szó a pusztában. Egy a Zalamegye területén létesítendő lentlepeknek a jövőben szép láthatára van, amelynek nyomában nagy gazdasági fellendülés járna.

Irodalom.

— Vezérkönyv az általános műveltség terjesztésére. Mindenki iparkodik azon, hogy magának minél kedvezőbb állást szerezze a jövőben. Manapság azonban minden állás bizonyos kvalifikációhoz van kötve. Azoknak, akik bármely okból nem rendelkeznek kellő minősítéssel, dacára annak, hogy élettapasztalatuk, szorgalmuk, szakképzettségük és intelligenciájuk miatt megérdemelnék, hogy biztos és állandó hivatali nyerhessenek, segítséghez nyújt a kvalifikáció elnyerésére a Gilányi Vaszkó-féle éppen most megjelent Vezérkönyv az általános műveltség terjesztésére. A minősítés a megszerzése részint anyagi hiány, részint helyhez kötöttség miatt nehézségekbe ütközik. Iskolát látogatni pedig nem áll módjában mindenkinek. Megbecsülhetetlen tehát a Vezérkönyv, mely magában foglalja mindazon tantárgyakat, melyek a polgári iskolák négy osztályának vizsgájánál megkívánhatók. Könnyen érthető, világos, népszerű modorban van megírva, úgy, hogy erre támaszkodva bárki minden más könyv nélkül egyedül, önmaga képes arra, hogy rövid idő alatt a polgári iskola négy osztályából sikeresen tegyen vizsgát. E könyvet minden intelligens, falusi iskolát végzett egyén eredményesen használhatja. Az egyes tárgyak tanulását is útmutatást ad. A Gilányi Vaszkó-féle vezérkönyv ára a négyes iskolai könyvek árának körülből negyedrésze: 8 korona. Éven hasznos kézikönyvet különösen figyelembe ajánljuk a pénzügyőröknek, postai alkalmazottak, közigazgatási és bírósági díjnokoknak, a csendőrségi és katonai aliszteknek, adóhivatali alkalmazottaknak s mindazoknak, kik helyzettől függetlenül javítani és jövőjüket biztosítani akarják. A könyvet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) és. és kir. udv. könyvkereskedés adta ki. Megrendelhető a „Zala” kiadóhivatala Fischel Fülöp könyvkereskedése után.

— Széll Kálmán, mint író. „A könyv” címen érdekes és változatos tartalmú új lap jelent meg, a mely az irodalom eseményeiről, különösen pedig a magyar könyvpiacnak nagyobb elterjedésre számított jelentékenyebb újdonságairól kívánja az olvasót tájékoztatni. A lap első számában olvassuk a következő hírt:

„A miniszterelnök nem sokára új alakban szándékozik mutatkozni Magyarországon. Volt már pénzügyminiszter — belügyminiszter és miniszterelnök; ismerjük mint államférfit, mint pártvezért, mint szónokot. — most megfogják ismerni, mint író. A miniszterelnök olyasmire vállalkozott, mit egyetlen elődje sem kísértett meg soha: politikai koszorúhoz az életrajzíró és essayista babérját fűzi. Megírja Deák Ferenc életrajzát a Magyar Remekírók nagy nemzeti vállalat számára. Deák életének megírására senki se hivatottabb vála, a ki Deák politikájának követője ma is, pártjának oszlopa volt, keresztelvényének lényé, a kinél Deák utolsó éveit is

töltötte. Érdeklődéssel, kíváncsisággal nézünk ez életre, az életre, mely bizonyára diszere fog válni a Magyar Remekírók-nak és a Magyar politikai irodalomnak.”

„A könyv” című lapot mindenki ingyen megkapja Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Nyílttér.

MERCUR váltóüzleti részvénytársaság

BUDAPEST, V, Fürdő-utca 3. sz.

vess és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat

és azokra, valamint minden egyéb

értékpapír és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdéügyekben szakértő felvilágosítással ingyen szolgál.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.

A m. kir. szab. osztályosor játék felárúsitóhelye.

Sorsjegyek csekély havi részletti utalásra, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legolcsóbb díjszabás kívánatra bérbeveve.

Rövid levélvezet: MERCUR, Budapest, FÜRDŐ-UTCA

Részvénytőke korona 1,000,000.

A legjobb és legérzségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, ocs-
makkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegylőket ad: a

MATTONI-FEL
GISSHÜBLER
Ingatlan-ügynök
SÁVANY-KUT
Itja a szomjat, a hűlt és felfrítt egyaránt. A legolcsó-
sabb a nyári hőszégek ellen.

Hirdetések:

300-1903. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közli, hogy a letenyei kir. járásbíró-
ságnak 3903. évi V. 172/1 számú végzése foly-
tán Dr. Rothschild Jakab nagykanizsai lakos
ügyvéd által képviselt Weiser J. C. nagyka-
nizsai bej. cég felperes részére Tamás Adám
letenyei lakos alperes ellen 1700 kor. követel-
lés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végre-
hajtás folytán alperestől lefoglalt és 1105 kor.
becsült ingóságokra a letenyei kir. járásbíró-
ság 1903. V. 172/2. számú végzésével az árve-
rés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy fe-
lülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyi-
ben azok törvényes zálogjogot nyertek volna,

azok részére is elrendeltetik. Mely árverésnek
Letenyén alperes lakásán leendő határidőül

1903. évi november hó 27-ik napján délelőtt
10 órája

kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt tehe-
nek, kocsik, szekerek, ekék, taligák, cséplő
mozdony, cséplőgép, hordók, decimal mérle-
gek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek
készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsá-
ron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követel-
lését megelőző kielégítéshez jogot tartanak,
hogy amennyiben részükre a foglalás koráb-
ban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási
jegyzőkönyvből ki nem tűnik, előbbbségi be-
jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt
kiküldöttéül írásban vagy pedig szóval beje-
lenten el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek
a bíróság tábláján történt kifüggesztését kö-
vető naptól számítottatik.

Kelt Letenye 1903. nov. hó 12-én.

SCHMIDT JÁNOS
kir. bírósági végrehajtó.

1779/903 végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közli,
hogy a nagykanizsai kir. járásbíró-
ságnak 1902. évi V. 328/1. számú végzése követke-
zőben, dr. Schwarz Adolf nagykanizsai ügyvéd
által képviselt, Orosz József és Szenté István
orosztónyi lakosok javára, Böröndi Amandus
és Böröndy József kilimáni lakosok ellen 420
kor. s jár. erejéig 1902. évi március hó 28-án
foganatosított kielégítési végrehajtás után
lefoglalt és 3300 kor-ra becsült 1 szekér, 2
öl vágottfa, 1 gőzmozdony cséplőgéppel,
szobabutorok és 1 vetőgépből álló ingóságok
nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járás-
bíró-
ság 1902. évi V. 328/5 számú végzése foly-
tán 420 kor. tökekövetelés, ennek 1902. évi
január hó 23. napjától járó 6% kamatai, 1/3%
váltó díj és eddig összesen 104 kor 35 f-ben, bírósá-
g már megállapított költségek erejéig Kili-
mánban a helyszínen leendő eszközölésére

1903. évi nov. 19. napjának d. e. 9. órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dékkozók oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.c. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett,
a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-
nak adni.

Kelt Nagykanizsán, 1903. évi nov. 3-án

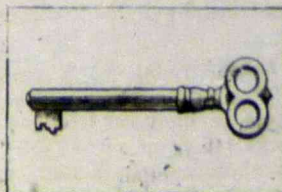
MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bírósági vajtó.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulos”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható.

Üzlet átvétel.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a

WEISZ ÉS SCHMIDT

cég fűszer-, festék-, gyarmatárú és csemegékereskedését átvettük és azt

GRÜNBAUM és BECK

törv. bej. cég alatt fogjuk tovább folytatni.

Üzletünk teljesen újonnan van felszerelve és *állandóan nagy raktárt tartunk*

fűszer-, festék-, gyarmatárúkból valamint bel- és külföldi csemegékből.

Midőn a n. érdemű közönséget pontos és megbízható kiszolgálás és legjutányosabb árakról biztositjuk, ajánljuk üzletünket pártfogó figyelmibe.

Kiváló tisztelettel

GRÜNBAUM és BECK

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 4. Főpostával szemben.

4068. — 1903.

293 - 1

Hirdetmény.

Csáktornya nagyközség *helypénzszedési jogának* írásbeli zárt ajánlat útján 3 évre leendő bérbeadására

folyó év nov. hó 28. napján d. e. 10 órájára

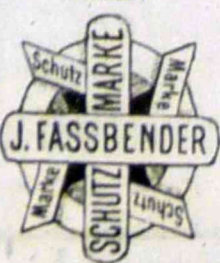
Csáktornya község-háza tanács-termébe ezennel kitűztetik.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a község-házán betekinthesők.

Csáktornyan, 1903. november hó 10-én

Az előjáróság.

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében.

Gyomorbetegeknek,

kik meghűlés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehéz emésztés, talhíd, vagy más eledel, vagy szabálytalan életmód által **gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorgüresben, gyomor-fájdalmakban, nehéz emésztésben, vagy nyálkásodásban** szenvednek, azoknak alábbi kitűnő házszer ajánlatik, melynek gyógyhatása má reg kiprobáltatott.

Ezen emésztési és vértisztító szer

a Hubert Ullrich-féle növénybor

Ezen növény-bor kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti és feleleveníti az emberi gyomorszerkezetet, anélkül, hogy gyomor-hajót szor volna. Ezen növény-bor eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egész-éges vérképzésre.

Ezen növény-bor idejkorán történő használatnál már a gyomorbajokról csirájában elfojtja. Nem szabad tehát késlekedni és minden más erős, mőt a az egészre ártalmas szerktől ezen növény-bor használatát előnyben akéreszesíteni. Minden tünetnek mint *főfájás, felbőgös, gyomorgégés, fel-fuadás, rosszullét, melyek chronicus gyomorbajoknak a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.*

Székrekedések és ennek következményei, mint

szorulás, kolikafájdalmak, szíverés, dilatationság, májértorlódás, ezen növény-bor által gyorsan és enyhén szüntetnek meg. Ez a növény-bor megszüntet minden emésztetlenséget, a gyomor zerveinek felrészülést nyújt és könnyű székbeállítás folytán minden alkalmatlan anyagot gyomor és belektől eltávolít.

Halvány, aszott kinézés, vértány, elerőtlenedés legtöbb esetben a rossz emésztés, hiányos vérképzés és májbetegségek következményei. Teljes életgyátalanság, ideges kimerültség és kedélytelenség, úgy főfájás mint *alvás nélküliség* hányli az embert. A növény-bor az elgyengült életerőnek frisséget ad. A növény-bor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést, erősíti az anyagválozást, javítja a vérképződést, megnyugtítja a felizgatott ideg-eket és a betegnek új erőt és új életet szerez. Számos elismerő és köszönő iratok tanúsítják mindazt.

A növény-bor üvegenként 3 koroná és 4 koronáért kapható a Nagykanizsai, Ujvári, Kis-Komáromi, Csákyai, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berzenczei, Góai, Lőgrádi, Alsó-Domborai, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtarni, Szelnicei, Alsó-Lendvai, Pákai, Baksai, Novai, Baki, Pölöskei, Pécsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kaposvári, Taranyi, Virjeli, St.-Georgeni, Kalliovaai, Novigrádi, Kapronczai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi, úgy az ország minden nagyobb gyógyszer-tárában.

A nagykanizsai gyógyszer-tárak három és több üveg növény-ború eredeti áron berontva széditának osztrák-magyar monarchia bármely vidékére.

Utánzásoktól óvakodni kell és kizárólag

HUBERT ULLRICH féle **növény-bor**

kérendő.

136

Lampionok,

Léggömbök, kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellétkaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Jó reggelt!!

ezzel kapcsolatban van a jó

REGGELI IS

s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy az egész napunk jól kezdődik. Ellenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál

fűszer, csemege, kávé, tea és rum-kereskedésében Nagykanizsán szerezzük be a hozzávaló szükségset.

Evégből indítatva érzem magam a mélyen tisztelt láziaszonyok becses figyelmét felhívni Deutsch Lajos úrtól átvett s általam teljesen újonnan átalakított s friss árukkal felszerelt fűszer- és csemege-üzletre, hol naponta friss pörkölt kávé a legnemesebb fajokkal vegyítve, továbbá valódi kínai teák közvetlen Kinából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likőrök, sajtok, különféle halak és halnemeleket mindig friss minőségben bocsátom a mi t. vevő közönség részére igen mérsékelt árakon.

Szükségesnek tartom megjegyezni miszerint különös figyelmet fordítok a lelkiismeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tisztá kezelésére, miért is a nem élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezeltetnek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállítatnak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú czégeknel szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevő-közönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias üdvözléssel

MEZEY PÁL

fűszer- és csemege-kereskedő Erzsébet királyné-út 1. sz. Nagykanizsán.

Ezen cognacnak minden verője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alul nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89—100

Ajánlati hirdetés.

Alulírott ezennel közlésem, hogy vagyonbukott Blumenschein Simon, zala szt.-balázsi kereskedő csődtömegéhez tartozó, a csődleltárban 2—307 tételszám alatt felvett fűszer, rőfös, vas-, fa és egyéb árukból álló egész áru ár, a hozzá tartozó bolti felszerelésekkel együtt, melyeknek becsértéke 5803 kor. 90 fill., ajánlati úton eladatnak.

Az írásbeli zárt ajánlatok 580 kor. 39 fill. bántpénz letétele mellett legkésőbbben

1903. nov. hó 25. d. e. 12 óráig

Dr. Rothschild Samu, csődválasztmányi elnök, nkanizsai ügyvéd urná nyújtandók be.

Az ajánlati feltételek és a csődleltár Dr. Rothschild Samu ügyvéd urnál az árutár pedig alulírott közbenjöttével Zala Szt. Balázson a helyszínen megtekinthetők.

Kelt Nagykanizsán, 1903. november 10.

Dr. Rosenberg Mór,
ügyvéd tömeg gondnok

Zala megyében

eddig

4 főnyereményt

és

15 más nagyobb nyereményt

szereztek ki.

Bebizonyított tény, hogy a magyar királyi szab. osztály-sorsjáték ujan igen sokan jutottak jolethez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztály-sorsjegyek általános kedvelésnek örvendenek. Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyereséi esélyeket oly nagy összegű nyereményekkel, mint a magyar osztály-sorsjáték.

A következő osztály-sorsjáték hat osztályában 110.000 sorsjegyből 35.000 darabot, tehát a felét körülbelül

14 $\frac{1}{2}$ millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: 600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 2 á 80.000, 70.000 stb. stb.

Első osztály huzásai már folyó hó 19. és 20-án.

Az első osztályu eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolcadik 1 K. 50 f. Sorsjegyeket postautalvány-összegek ellenében vagy mánnéttel küldünk. — Hivatalos nyereményjegyzékkel pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság

Budapest, Gizella-tr 1. L. 2. Sárogyi csaj: „Nemzeti Pénzváltó Budapest.”

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyeresémet — még esedékeség előtt is — a legszigorubb titokzárás mellett, jutalmamentesen tiszt ki és ügyfeleinek minden irányban a legmasszabb-mennő biztosságot nyújtja.

A legtöbb főnyereményt

szerezte ki

árvorolt sorsjegyeken nyerték.

Egy csésze jó tea kedve öle, mindenütt a világ
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kér. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és
ceyloni teából. Valódi csak az eredeti csomag-
okban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

HIRDETÉSEK

felvetetnek

Fischelfülöp

— könyv- és papírkereskedésben —

Nagykanizsán.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmúlhatlanul

kedves főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereményét
többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a **100 000** „ főnyereményt a 74366. „ „

a **90 000** „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legelőnyösebb osztálysorsjátékában vegyen
szí. — A most következő magy. kir. szab. dalmozott 13. osztálysor-játékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

új és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

eredeti sorsjegy lrt — 7 — vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy lrt 1.50 vagy kor. 3.—

„ „ „ „ 6 — 1/4 „ „ „ 6 — „ 12.—

A sorsjegyeket után vétel, vagy az összeg előzetes befizetése ellenében küldjük
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk.

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték üzlete:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet körút 54/a.

Rendeléstől levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysor-játék eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget koron. a összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bármelyekben). A nem felvett társad.

Posta díj

80%-os Eczet-szesz
étel- és belső-eczet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 36,
vagy 14 liter kutyvízbe öntünk 1 liter
80 százalékos eczetszeszt.

A befőtti ecet előállításához előző-
leg forralt és azután lehűtött kutyvíz
ajánlatos. Az eczetszesz és az abból
készített eczet nem romlik. Ezzel az
eczettel készített belső nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan el-
menték kiipó hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO hereszkő
Pellau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postai szétküldés 1 litértől kezdve.

Szerencse hirdemény.

Felhívás részvételre
a nyeremény tételekhez

melyekért Hamburg állam kezekedik a nagy pénz
sorsjátékát.

10 millió 856,562 ném. bir. márka
biztosan nyerhető.

A főnyereményt ezen előző pénz sorsjátéktól a
következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén
600.000 márka.

1 nyer. a 200.000 márka	1 nyer. a 40.000 márka
1 „ a 200.000 „	4 „ a 30.000 „
1 „ a 50.000 „	5 „ a 20.000 „
1 „ a 45.000 „	3 „ a 15.000 „
2 „ a 40.000 „	16 „ a 10.000 „
1 „ a 35.000 „	40 „ a 5.000 „
1 „ a 30.000 „	100 „ a 3.000 „
1 „ a 100.000 „	160 „ a 2.000 „
1 „ a 80.000 „	619 „ a 1.000 „
1 „ a 60.000 „	812 „ a 400 „
1 „ a 50.000 „	75 „ a 300 „

Az egész 7 osztályból álló sorsjáték 111.000 sor-
snyból áll 53 795 nyeremenyvel és 8 jutalommal egy,
hogy az összes sorsjegyek majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legze-
rencsesebb esetben 50.000 márka, a II. osztályban
55.000 márkára, a III. osztályban 60.000 márkára, a
IV. osztályban 70.000 márkára, az V. osztályban 75.000
márkára, a VI. osztályban 80.000 márkára, a VII. o-
stályban 800.000 márkára emelkedik.

Az első osztály húsdíra, melynek húsa hivatalosan
meg van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy a. a csak 7.— korona
a fél „ „ „ 3.50 „
a negyed „ „ „ 1.75 „

A botétek a következő osztályokra egy a pontos ye-
rendényjegydek a hivatalos állambélyegzővel ellátott sor-
soslal törvből látható, a melyet kívánatra előre ingyen
és bérmentre küldök.

Minden résztvevő a kisorsolás után tölem hivatalo
sorsolási jegyeket minden felzárkítás nélkül azonnla
megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás
mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postautalvánnyal vagy utánvétellel
kérem.

Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, szíves-
kedjünk rendeléseket bizalommal legkésőbb

f. évi november 21-ig
alatti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.
Bankgeschäfft HAMBURG.

EMIL BANGERT
EGER, (No. 53.) CSEHORSZAG.

A Solingeni acélárak gyári raktára és
szétküldési helye.

Próbaképpen ajánlok:

Extraktív-horvát, elismert legjobb
minőség, dobozban — — — — — K. 2.60

Zachken, 2 elsőrendű pengével és valódi
szarvaszarcból — — — — — K. 2.30

Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes befizetése
mellett. — Árjegyzék (új kiadás) circa 1500
különböző druckokból, mindenekinek ingyen és bér-
mentre küldök.

A
XIII-ik magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték
nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj., 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyemények kszpénzben fizetettnek kl.	1	jutalom	Korona.
	1	nyer. á	600000
	1	"	400000
	1	"	200000
	2	"	100000
	1	"	90000
	2	"	80000
	1	"	70000
	2	"	60000
	1	"	50000
	1	"	40000
	5	"	30000
	3	"	25000
	8	"	20000
	8	"	15000
	36	"	10000
	67	"	5000
	3	"	3000
	437	"	2000
	803	"	1000
	1528	"	500
	140	"	300
	34450	"	200
	4850	"	170
	4850	"	130
	100	"	100
	4350	"	80
	3350	"	48
55000		nyer. és jut. összesen	14,459.000

Felhívás

a XIII-ik

m. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi november hó 19. és 20-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára :

egy egész	egy fel	egy negyed	egy nyolczad
12 korona	6 korona	3 korona	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétválása utánvél, vagy az összes előzetes megfizetés utánvélén történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez osztalom a hivatali játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szet. Befizetési lapokat a pénzüszregek díjmentes átutalhatósága czéljából ingyen besorátok ügyfelimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését szíveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

Gaedicke A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődjé

BUDAPEST,

IV. ker. Kossuth Lajos-útoa 11. sz.

Gaedicke szerencséseje

ORIÁSI!

A következő főnyereményeket szívetem ki eddigelé b. ügyfelimnek :

600000	korona	62551	sz.
400000	"	33464	"
400000	"	11119	"
400000	"	28916	"
100000	"	42758	"
100000	"	49878	"
100000	"	87991	"
70000	"	60912	"
60000	"	17357	"
60000	"	78863	"
60000	"	82528	"
60000	"	97263	"
30000	"	6920	"
30000	"	38191	"
30000	"	90664	"
25000	"	23481	"
25000	"	30049	"
25000	"	52235	"
20000	"	14674	"
20000	"	28950	"
20000	"	33402	"
20000	"	35862	"
20000	"	44410	"
20000	"	60781	"
20000	"	78848	"
20000	"	88974	"

Gaedicke szerencséseje

utolérhetetlen, mert egy gyűjtődjé sem mutathat fel ilyen óriási sikereket.

PURGO

A leggyorsabb kitűnő juttatás
még csodamegkötés is adható.
25 ezüstkártya ára 1 korona.

PURGO

A. K. K. szabványos és védjegyzett

Órák, ékszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott árakon
SERÉNYI
Órák és ékszerekkel
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főiskola: II. Fő-tér 2. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Készvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
— 1 üveg 2 korona. —
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályvezetőkkel főfelügyelő helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzetekenyseg! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használd a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárkeres, 6 sz. és kir.
fessége Jászai fű. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asztma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavarás stb.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. I. EM.

Hirdetéseket, reklámokat szakasz-
rúten, pontosan és legolcsóbban közölhet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztályán,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN
KÉRJEN PROSPEKTUS! A
YOST IRÓGÉP
Budapest, NEW-ROAD

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festékesztési műtermékben
BUDAPESTEN, VII. KER., KERESZTES-UT 30. SZÁM.
!!! Négy kis kép után is sikerült nagytűköt !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és söröző-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbetegségek ellen csodálatos a
• **RADITZ-féle**
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Pótlás a legbármennyire.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóvá.)
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolott, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
bővebbek higiénikusan a legkétségtelesebben vannak beren-
dezve. Kitűnő állatás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Fátyandvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

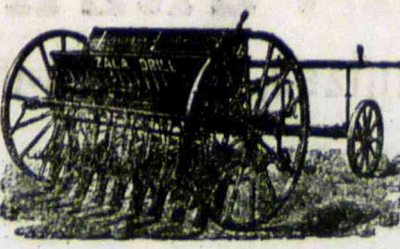
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** [] aczélgerendélylyel,
első minőségű tömör aczé-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikaphatóság kapu-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva

„Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgépetest-külön 6 kor.
„Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukorica morz olóit,
szecská- és repavágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczéliből, tel-
jesen felszerelve, tartalékvalással
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormányon, a nádor.
kívül még aczéltalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvalással 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzeltető
legkétségtelenebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuak, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

UJI 3 UJI

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlőszájtok
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomó szabályozással.
Szőlőszúzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashé-
gerekkel, szúkerékekkel vagy anélkül.

Nyomatott Fischel Fülöp könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischer Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra között.

Idő intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp könyvkereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiállítások árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitólátás 40 fillér

Kiállítások, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe intéseendő.

Bármentetlen levelek csak ismételt közlés fogadtatnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, november 19.

A magyar türelmesség.

Igen sokszor bangoztattuk már, hogy a magyar fajnak mindig kiváló jellemvonása volt a türelmesség. — Ennek a kiváló, nemes tulajdonságának köszönhetette, hogy Európa népei, nemzetei között teljes mértékben is államalkotó nemzetek számíthatottak.

Ez a türelmesség kísérte a mi fajnkat már honfoglaló útjában is. A meghódított néptörzseknek erkölcsi szabadságát annyira tiszteletben tartotta, hogy a hódító és a meghódított között való viszony nemcsak hogy ellenséges nem mérgesedett, hanem valóságos testvéries kötelékké szelidült.

Hadurnak nemzete — melyet csak a kereszténység akkori látókörében még elfogultán gondolkozó és ítélő idegen írók keresztelhetek el pogánynak, éppenséggel nem volt pogány sem értesében, sem gondolkozásában. Hisz hitt a láthatatlan egy Istenben, akit Hadurnak nevezett. Hogy aztán ennek a láthatatlan egy Istennek akaratát, szellemvilágát a maga erkölcsi világának megnyilatkozásai szerint formálta meg; hogy a maga lelki világának szükségéhez képest Hadur akaratával szentesítette szokásait, hajlamait, általában

életmódja minden mozzanatát: ezzel még nem lett pogány. Sőt azzal, hogy a maga erkölcsi világának jellemvonásai szerint elképzelt, láthatatlan Istenlényt életnek minden mozzanatával tisztelni, imádni, annak akaratát érvényesíteni ügykezett, — még ellenségeiben is tiszteletet ébresztett maga iránt; még ellenségeit is meghódította erkölcsi világának nemesebb jellemvonásaival.

Hadur akaratát volt, hogy a legyőzött ellenséggel nemesen, emberségesen, testvériesen bánjon; hogy azt le ne igazsahanem, úgy anyagi, mint erkölcsi javainak épségben hagyásával, tiszteletben tartásával ügykezzék annak helyzetét enyhíteni; hogy a legyőzöttek rablanc helyett baráti kezét és szabadságot nyújtson. Hadurnak a magyar nép jellemében gyökerező akaratát biztosította ilyként az aránylag csekély vérontással lefolyt honfoglalásnak dicőseges befejezését. — Hadurnak akaratát tehát nem volt pogány isten-akarat; mert már benn volt az a szép jellemvonás mely végig kísérte a magyar nemzetet ezeréves történetének nagy átalakításokat hozott egész hullámvászá. Benne volt a türelmesség.

Vannak ugyan mozzanatok a magyar nemzet múltjában, melyek türelmetlen-

ségről tanuskodnak, de azokban nem Hadur akaratát, nem a magyarok Istenének akaratát fejeződött ki soha, hanem a magyar nemzet egy részének akaratát ármányosan befolyásoló idegenek rosszlelkűsége.

A testvér-háború — fájdalom! — a keresztény hittérítés nyomán szentségtelenítette meg először vérell a magyar földet. A keresztényi szeretet és türelmesség jelszeveival hódítani, téríteni jövők nyomában emelt először testvérgyilkos fegyvert magyar a magyar ellen. Az volt a legelső fegyver-emelés türelmetlenségből; s azzal is mingyárt magát pusztította. — A térítés pedig bizonyára erőszak és vérontás nélkül is megtörténhetett volna.

De a türelmetlenség ama szomorú vérontása nem a nemzet, nem is a térítésre vállalkozott király akaratát, legkevésbé pedig a láthatatlan jóságos Istené; hanem azoké a fanatikus idegen hittérítőké, akik a királyt is, meg a nemzetet is befolyásolták; akik az Isten akaratához mindig hűségesen alkalmazkodó, türelmes magyar nemzet keresztény hitre tért részének lelkébe szuggerálták, hogy csak megfélemlítéssel lehet hatni az őshithez ragaszkodókra; hogy a meghódított haza

TÁRCA.

A leégett templom.)

Írta: Dr. Révay (Ullrich) József.

Herosztrateszként csóvával kezében,
Felgyújtottál egy szentelt templomot,
Melynél Isten se lakott soha szebben
S a melyben szent, nagy szerelem lakott.
S égett a szentély, égig nőtt a lángja,
Oltani senki, senkisem kívánja:
S a templom egy rom, — pusztá omladék,
Hej, pedig egykor ott király valék!

Azért gyújtottad fel, hogy megalázzál,
Mert úgy imádtam felszentelt lakom;
Ézt mondtad: ilyen rozszant ócska háznál
En fényesebben, büszkébben lakom.
Hiába mondtam: benne áll a képed,
Azt mondtad: nincs ott s ha ott van, letéped;
És nem jöttél be, bárhogy hittalak
S ma már a templom pusztá rom, salak.

Pedig oly szép volt... Láttad volna egyszer,
Csak egyszer láttad volna belsejét,
Visszakívántad volna százezerszer;
Hogy még csak egyszer nézhess benne szét.

Középen pompás, fényes, drága oltár,
A melynek szentje, istene te voltál,
Körötte csupa illat, csupa fény,
Sugárözön az ablak boltívén.

Aranyszelence rejté itt a földet,
A porszemet, mely lépted élvezte:
Angyalok gyűjték, bejárva a földet
S én úgy helyeztem kincseim közé.
Emitt az álmok, ábrándok, szerelmek,
Mik egykor téged istenként öveztek, —
Minden csak rólad szól, sutog, beszél:
Virág, szalag, szírom, hervadt levél...

Kristálytartókban állnak itt a könyvek,
Miket titokban érteid sirtam el;
S a szenvedések, a mik úgy gyötörnek,
Itt vannak mind, a múlt emlékével.
Most mind csak álom, képzelet csodája,
Borongva, busan gondolok reája:
Ah, mind csak álom, eltűnt, elrepült, —
Elhamvadt, pusztá rom lett, összedült...

S hogy mind elégett, — busan sirni kezdte,
De késő volt már, minden odalett.
Térdreborultál a kihűlt üszögnél
S busan zokogtál a romok felett...
Az én szívem volt a kicsinyke templom,
Melynek kiégett romján összeomlom,
S még mind a ketten busan könyezünk,
Órók búcsút int egymásnak kezünk...

Keresek valakit.

Zene szól. A párok tova lejtnek.
Édes-busan sir a hegedű.
Óröm honol ma minden szívben itt,
Minden arcon boldogság, derű.

Fényes teremben, tündéri fényben
Előttem a táncolók sora.
A leány a boldog ifjú karján
Bájos tündérként lebben tova.

Boldogság sugárzik minden arcról,
Mindenki örül, mulat, nevet;
Egyedül csak én busulok itten,
És keresem régi kedvemet.

Csak én járok szomorun magamban,
A zene csak engem nem vidít.
Ugy fáj a szívem, úgy sir a lelkem.
Keresek..... keresek..... valakit.....

Kardos Jenő.

* A szerzőnek a nkanizsai „Irodalmi és Művészeti Kör” felolvasó délutánján előadott költeménye.

Legolcsóbb
bévasárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban,
legjobb minőségben, legmérsékeltebb árakon

III. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán
Erzsébet királyné-tér 1. szám.

földjén csak testvéri vérben lehet meggyökeresztetni a szeretet és türelmesség hitvallását.

E fölött az első vérontás fölött azután volt oka sirni a szeretet és türelmesség Istenének; de annál inkább örülni tett a türelmetlenség ördöge, mely akkor hazánkban is honfoglalást ünnepelt.

Azóta hol itt, hol ott kísértgetett édes hazánkban ez a nemzetpusztító ördög. Megjelent különböző álarcban. — Volt is kisebb-nagyobb diadal-ünnep. De az egész nemzetet — hah! legyen a láthatatlan egy Istennek! — nem bírta meghódítani soha.

Láthatatlan egy Istenéhez, aki Ázsiából idévezette őseinket ebbe a sivarokontalanságba, — hű maradt a magyar nemzet. Kitérülhetetlen jellemvonásul megőrizte híven lelkében a láthatatlan egy Isten akaratát: a türelmességet.

Azóta pedig ugyancsak erősen vegyült a vére; különböző idegen befolyások, áldatlan áramlatok kitérülhették volna a nemzet lelkéből ezt a nemes jellemvonást. A türelmességet próbára tevő körülmények idők múltán szinte halomba torlódtak. A különböző faj, nemzetiségű elemekből alakult magyar nemzet testvállásra nézve is több felekezetre szakadozott. A nemzetiségi jogvita zaját a felekezeti törekvések morajlása kíséri. Igaz, hogy sem a nemzetiségi jogvita zaját, sem a felekezeti törekvések morajlását nem a magyar nemzetintonálja; hanem intonálják azok a lelketlen izgatók, akik — miként mindig — a türelmetlenség üszkével akarják fölggyújtani az egész hazát, hogy elhamvasszák a nemzetet; akik azt hiszik, hogy a testvéri vérontásra vér-lázító történeti mozzanatokban kitanított nemzet minlig vakon ragadja kézbe a türelmetlenség fegyverét.

Ámde a magyar faj az erős vérvegyülés, a különböző áldatlan áramlatok hatása közben is megőrizte a hon-

alapításkor tanusított példás türelmességet, melylyel a vele egy nemzettestbe olvadó nemzetiségek jogait, szabadságát tiszteletben tartja és a különböző vallás-felekezetek oltárainak érintetlenségét biztosítja.

A magyar nemzet egyetemesből sohasem alakult ki a multban sem olyan törekvés, olyan mozgalom, mely a faji, nyelvi, nemzetiségi, vallási különbözőség kérdését bolygatta vagy élére állította volna. Ha felszínre vetődött, ha megindult ilyenféle mozgalom, azt mindig valamely idegen érdek befolyása verte föl.

Igy van ez most is!

A magyar nemzet most sem keres soha nemzetiségi, vallási ellentéteket. A magyar nemzet most sem firtatja, hogy a politikai nemzettestnek ez vagy ama rész melyen nyelven beszél és dicseri a jó Istent vagy melyik és minő oltárnál gyülekeznek a nemzettestnek más-más szárai, cseréi vagy milliói között állhatat. — Beszéljen mindenki a megtanult anyanyelvén és menjen imádkozni abba a templomba, ahhoz az oltárhoz ahova vallási buzgalma vezeti! Szeresse mindenki a maga anyanyelvét és ragaszkodjék hitéhez, vallásához, mely boldogítja! Csak szeresse a közös hazát! Csak legyen hűséges tagja a politikai nemzettestnek!

A türelmességnek ezen az eszményi színvonalán állottak már a mi honfoglaló és honalapító őseink. Csak is így érthető meg, hogy a mi maragnyi, rokontalan — nemzetünk beékelődhetett szigetként Európa többi hatalmas s egymással rokon-népeinek oceanjába. — Csak is így érthető meg, hogy fennmaradt a nagy néphulláms és harci viharok közepette ez az éven át önálló, politikai nemzetül, elismert állami egységgel.

Ős inknek ehhez a nemzetszilárdító, igazi állami egységet biztosító eszményi türelmességéhez ragaszkodnunk kell

nekünk is. Be kell látnunk, hogy az igazi nemzeti, állami egységet nem erőszakosan egy nyelvűvé, vagy esetleg még egy vallásúvá is tett. De széthúzó néprégekkel lehet megalkotni és megszilárdítani; hanem csak olyanokkal, akik jóak, szabadságot érintetlenségét tudva, tántoríthatatlan hűséggel ragaszkodnak az őt magába fogadó nemzettesthez s a nekik békés, szabadtűzhelyet biztosító hazához.

Őseink türelmességgel hódították és alapították meg a hazát. — Az őket követő nemzedékek ezzel tartották fenn egész mai napig. Nekünk is ezzel kell megszilárdítani az új idők nagy alakulásainak lehetőségére.

Nagy hangon, egyes nemzetrétegek-nél népszerűséget keresve, lehet ugyan más igéket hirdetni; e-cteg talán nagy hatással bele lehet fújni a türelmetlenség harsonáiba is; de lehetetlen, hogy a magyar faj zömének lelkében ez igék fogékony talajt leljenek, s a türelmetlenség harsona hangjai visszhangot keltsenek.

A magyar faj beolvastó képessége abban volt mindig, hogy az idelepedett népelemekkel megtudta szeretetni a hazát és nemzetet, meri megosztotta velök jogait és trelmes volt nyelvökkel, szokásaikkal, erőcseikkel, vallásukkal szemben. — Idők múltán ez a haza- és nemzetszeretet önként, erőszak nélkül teljesen magyarrá formálta őt nyelvileg is.

Ez az, hogy érzésben legyen igaz, hű hazafi a nemzettest minden tagja. Ezt pedig csak a hagyományos magyar türelmességgel lehet elérni.

Aki másként gondolkodik és más-ként cselekszik, az nem ismeri vagy helytelenül iteli meg a multat, s nem látja a küszöbre lépett fejleményeket.

Politikai szemle.

Nagykanizsa, nov. 18.

Érthetően, hogy az ellenzék egy bizonyos része még mindig nem akarja belátni, hogy az

A halál torkában.

— Új rajz.

Irtá: Linden Vince.

I.

San-Franciscoban szálltam az Etrex nevű angol teherhajó fedélzetére, mint hajómérnök. A hajó Sidneybe indult tejes rakományal és utba ejtette a Fidji- és a Samoa-szigeteket. Ezekben a szigetcsoporthozban tudvaleg még igen sok ismeretlen szigetcseke van, mert az arra járó hajóskapitányok nem igen szeretik a szigeteket veszedelmes emberevő lakosságuk miatt, megközelíteni. Az Etrexnek vagy két hétig kitűnő útja volt; egy éjszakán azonban erős vihar támadt, amely hajnalra még erősebb lett. Két napig tartott a rettenetes idő, s a második napon dé felé, a villám belesújtott a hajó derekába és olyan rést vágott rajta, hogy azonnal súlydmi kezdett.

Egy pillanat alatt elfogtam a helyzetet és láttam, hogy a hajó elveszett. Nem tanakodtam tehát sokat, hanem gondokozás nélkül a tengerbe vetettem magam. A hajó egypár pillanat alatt elsüllyedt.

Körülbelül egy óráig úszhattam arrafelé, a honnan a sűrű ködön és a záporként hulló eső vízszálatán keresztül valami lapos körvonaak derengtek felém. Egyszerre aztán földet ért a lábam, de a parttól lehettem még vagy két mérföldnyire. A vihar közben elfáradt; a hullámvérés is megszűnt; mintha a tenger csak éppen az Etrexet kívánta volna áldozatul, hogy haragja elcsendesüljön.

Nagy fáradtsággal és küzdelemmel haladtam előre a vízben, amíg végre teljesen kimerülve, szinte megmeredve kímáshattam a partra, ahol a hajónak négy emberét és Barker kapitányt találtam meg ugyanolyan állapotban, mint amilyenben én voltam. A többiek mind a tengerbe veszttek.

II.

Valamennyien úgy ki voltunk merülve, hogy nem volt jártányi erőnk sem meg nem is igen tudtuk, hogy hol vagyunk, hát nem sokat tanakodtunk, hanem ott ahol voltunk, végigdőlünk a földön és csakhamar ájulásszerű mély álomba estünk. Hogy meddig aludhattunk, azt nem tudom, mikor azonban valami nagy rángatásra és kiáltásra magunkhoz térünk, fényes nappal volt.

Megriadva dörzsöltük szemünket, mert egypár pillanatig egyikünk sem tudta tájékozni magát, hogy mi történt vele. Végre nagynehezen magunkhoz térünk és megértettük a helyzetet. Körülöttünk egy nagy csomó feketébőrű ember és asszony állott hangos kiáltással. Az emberek teljesen ruhátlanok voltak, tehát az első pillanatra megállapíthattuk, hogy benszült vadak s a műveltségnek legalsóbb fokán állhattak. Ettől a fe tévéstől azonban volt okunk megijedni, mert akkor csak egy emberevő törzsszel lehet dolganunk. Mután azonban a feketék nem mutattak ellenséges szándékot, lassankint megnyugodtunk és jelfeszédbe keveredtünk velük. Mindenekelőtt értésükre adtuk, hogy éhesek vagyunk. Ahogy ezt megértették, egypár asszony azonnal elszaladt és gyümölcsöt, sült húst, meg vizet hoztak számunkra. Jóízűen hozzáálltunk a falatozáshoz,

és egészen megnyugodtunk benne, hogy a Samoa-szigetek valamelyik jóindulatu bennszüött törzsének emberei közé jutottunk.

Örömről azo ban csak másnap reggelig tartott, csak akkor ismerkedhettünk meg tulajdonképeni vendéglátó gazdáinkkal. Mi ugyanis csak a törzs asszonyaival és a védelmünkre hagyott idősebb férfakkal érintkeztünk az első napban. Fel is tűnt nekünk mindjárt, hogy a férfiak között csak csupa öreg embert láttunk, de nem sokat magyaráztunk a dolog, hanem úgy vetők, ahogyan van.

III.

Másnap aztán megjöttek a törzs igazi férfiai, a harcosok. Lehetek vagy kétezren. Faderékba vájt kanoéokban érkeztek nagy diadalmi ordítással s egypár száz megköltözött foglyot hajottak maguk előtt. Bizonyosan rabókalandon voltak valamelyik szomszédos törzsénél, ahonnan szárazságra hurcolták el a férfiakat hadifoglyokul.

A foglyokat kihurotlák egy tisztásra, az orrukat egy vasfából készült hegyes szerszámmal megfúrták, a lyukba valami növényi rostból készült hurszerű kötelet húztak és úgy kötözték oda őket a közeli fák törzséhez. Mikor a hadifoglyokkal elkészültek, ránk került a sor, mert ahogy a harcosok megérkeztek, velünk sem bántak többé úgy, mint vendégekkel, hanem mint foglyokkal. Mindenekelőtt megköltözték kezünket, lábunkat, aztán keresztfúrták a mi orrukat is és egy ót át mély verembe dobtak.

Ennivalót azonban eleget, sőt bőségesen eleget kaptunk. Az ételt mindig egy asszony hozta számunkra, akinek arcáról láttuk, hogy nem

országgyűlés nem meddő szavításra, hanem komoly munkásságra van hivatva. Ország-világ hirdeti, hogy a hadügyi téren oly vívmányokat sikerült elérnünk, a melyeket ezelőtt félévvel maga a függetlenségi párt sem mert remélni s tudjuk mindnyájan, hogy elérkeztünk ahhoz a határhoz, amelynél most minden hazafinak meg kell állania, ha csak nem akarja a nemzetet a koronával szembe állítani. S mégis mi történik? A képviselőházi ellenzéknek egy kis töredéke harci riadót fúj, holott mindenki a csend és béke után sóvárog. A harmadéves katonák alig várják elbocsátásukat, s mégis, a nagymezeti vívmányoknak, a létszámfelemelés visszavonásának ellenére is, azok az urak nem engedik, hogy az ujoncozási törvényjavaslat letárgyalassék. — Az ujoncozási törvényt a képviselők már annyira megvitatták, hogy akár szó nélkül lehetne elintézni. A kormány e kérdésben a legnagyobb jóakaratot s előzékenységet tanúsította, de mindez nem használt semmit. Pedig most már igazán kíváncsi, hogy vége legyen ez áldatlan állapotnak.

A képviselőház asztalán az ország létérdekét illető javaslatok fekszenek. Pénzügyi, gazdasági életünk pang. Tekintélyünk megrendült. Hitelképességünkbe vetett bizalma a külföldnek, oszladozik. Mindenki megszinyli ez áldatlan állapotot: a földmives, kisiparos, nagyparas, gyáros, kereskedő, hivatalnok egyaránt. De leginkább a munkásosztály. Egy félhivatalos jelentés szerint kitünt, hogy a beruházási javaslatok főösszege érintetlen maradt, csak az egyes tételre nézve történik némi változás. Tessék tehát arra törekedni, hogy ez a törvényjavaslat minél előbb sorra kerülhessen, hogy a munkásosztály kenyérhez jusshasson.

Legyen vége már a meddőségeknek. Elég a szó, jöjjön a tett!

A háziipar.

A nép téli munkája.

Befejeződött már az őszi munka. Közel a tél. Az eke és a többi földművelő eszköz a pátába kerül dolog hiányában. Ilyentájt mindig aktuális egy kissé gondolkodni, hogy hol is találjon télen működési teret a földművelő dolgozó keze, minő foglalkozás legyen az, a mi a munka-szeretetet télen is fenntartja a népben és egyúttal hoz valamit a ládafiába. E foglalkozási ág a nálunk már több helyen jól bevált téli háziipar.

Nálunk mindent kétkedve fogadnak. Alig-hogy a téli háziipari tanfolyamok fellendültek és a nép ezt elsajátítva, szép keresetforráshoz jutott, már akadtak oly könyvmolyok, a kik felütve a tételes nemzetgazdaságtan illető passzusát, hangosan kürtölték, hogy ime, ott áll, hogy a háziipar veszedelmes dolog, amely sok esetben válságot hozhat, amennyiben ha a háziipari készítményeket kisorsítják a fogyasztó piacról, tömegnyomorba vezethet.

Csak hogy e tétel nálunk speciáliter nem állhat fenn. Tömegnyomorba a háziipar csak ott vezethet, ahol mint önálló ipar üzetik. — Magyarországon ily hely kevés van. De még ha önállóan is üzik a háziipart, tömegnyomorba csak akkor vezethet ez, ha oly téren folyik a háziipar szervezése, ahol élnék a gépipar versenyével kell megküzdenie.

Nálunk Zalamegyében a kisgazda udvarában csak téli foglalkozás ez. Igaz, hogy éppen a mi vármegyénk az, ahol a háziipar nem virágzik valami nagyon, de remélhető, hogy a nép vezetőinek: a papságnak, tanítóknak és jegyzőknek alkalmuk lesz a népet meggyőzni a téli háziipari foglalkozás hasznosságáról.

Hasznos a téli háziipari foglalkozás, mert kiüzi a falusi gazda hajlékából a régi hagyományos téletlenséget. A háziipari dolgok készítése belevonja a ház apraja-nagyját. Nem kell hozzá műhely, vagy költséges szerszám, csak a mindennapi közönséges háztartási eszközök.

A mezőgazdasági háziipar sok oly dolgot produkál, mely eddig behozatal tárgya volt. Így például mondják, hogy az egyszerű szőlőszállítási kosarakból eddig tízezrekre menő összegű megrendeléseket tettünk Csehországból. Most ez szép lassan majd megszűnik és a nép maga állítja elő a szükséges dolgokat.

Ipari versenytől nem kell félni e téren. Az a kosárkötő, szalmafonó és más ily iparágat űző földműves nem találkozik a gépek legjobb versenyével. A nép téli foglalkozása, a mezőgazdasági háziipar más térre nyulik, mint a katalok gépek. Gazdasági osztályok összeütközése nem jár nyomában, de igenis előízi, hogy a verőfényes tavasz nem talál egy mindenét fölémészített családot, melynek terhes szerződéseket, nyári munkájára támaszkodni kell vennie, a mi pedig még a jobb eset, mert rendszeren uzsora-adósságba gőnyed, a melyből súlyos gondok között jó ha kievickél.

Ezért tehát csak örömmel vehetünk róla

tudomást, hogy az ideai háziipari tanfolyamokra is mindenféle tömegesen jelentkeznek.

Kétségen kívül eljön az az idő, mikor e téren is tulprodukciónak lesz, midőn gondolkodnunk kell az értékesítés módjain, de egyelőre ez a kérdés még nem kísérti az illetékes köröket.

A téli háziipar szép fellendülése csak örömmel töltheti el a nép minden igaz barátját, mert ez az ut a jólét útja, ez az ut a magyar felvilágosultságnak hajnala. Ez élénken bizonyítja, hogy a magyar ember is kezdi belátni, hogy nem az egyedüli bevételi forrás a bor és a buza, hanem hogy a munkás kéz még talál sok oly dolgot, amelyekből hasznót lehet meríteni.

Szóval: e téren is kezdünk gondolkodni és haladni.

HIREK.

— **Főigazgatói látogatások.** Spitzkö Lajos, a székesfehérvári tankerület főigazgatója, mult pénteken és szombaton Sümegen tartózkodott és megvizsgálta az ottani állami reáliskola ügyeit. — Vasárnap este 7 órakor Spitzkö Lajos főigazgató Keszthelyre utazott, a keszthelyi főgymnasium látogatására.

— **Arany-mise.** Ritka, áhitatos kis ünnep volt mult héten a sümegi szentferencrendiek templomában. Fehér Márton atya, a sümegi székháznak 46 év óta Hídján (Tolnamegye) uradalmi lelkészként működő kültagja tartotta a szerzetben ötven év előtt tett fogadalmának évforduló napját. Elsőben a háláadó szent mise áldozatát mutatta be a Mindenhatóknak a 71 éves életkora dacára is teljes lelki és testi üdőségnek örvendő jubilans; ezt követte az 50 év előtt tett fogadalomnak, — az összes rendtagok és szépszámu ájtatos hívő közönség jelenlétében, — a jubiláns által való megújítása. Majd ugyancsak az összes jelenvoltakra adott áldása zárta be a valóban szép ünnepet. — Délben diszebed volt a szerzetnél.

— **Kinevezés.** — Az igazságügyminiszter Gschöb József nagykanizsai kir. fogházormestert a nagyikiindai kir. fogházhoz fogházfelügyelővé nevezte ki.

— **Uj állampolgár.** — A belügyminiszter Kriesch József sümegi déli gyümölcs. házalót a magyar állam kötelekébe fölvetette. — Az uj magyar polgár Zalaegerszegen tette le a honpolgári esküt Csértán Károly alispán kezébe.

— **Az Irod. és Műv. Kör felolvasása.** A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör felolvasó-ciklusának első délutánja vasárnap délután folyt le a városház dísztermében. A felolvasó délután a siker jelében állott. Az előkelő és szépszámu közönség, — akik közt különösen a hölgyek voltak imponánsan képviselve, — zsufoltság megtöltötte a felolvasási termet. Örömmel szemlélte, hogy a kör felolvasása, mely szépen elismította — ha csak egy rövid órára is — a társadalmi válaszfalakat. Rang és vallás különbség nélkül sietett városunk társadalmi meghallgatni az élvezetes felolvasó délutánt, amelyen megjelent Vészei Zsigmond városunk polgármestere is. — Délután négy óra volt már, midőn a díszterem fényűző csillárai felgyultak és kezdetét vette a felolvasás. Csóti Márk, az irodalmi szakosztály elnöke ült a felolvasó asztalhoz, hogy feltárja a Társadalmunk állapotát. Ridegen, de mégis élvezetesen mutatott reá a társadalom fekélyeire, a társadalomban dúló egyenlenségre, amelynek elsimításáért oly sokat küzd a helyi sajtó. Felolvasása első felében boncolgatta társadalmunk gyöngéit, (mint a felolvasó megjegyezte: számolva azzal, hogy a legközelebbi Zsuron ezért alaposan megszapuljak) és a befejező részben sikerült szavakban mutatott reá a beteg társadalom gyógyírjára: az emberszeretetre. A sok helyesléssel felbeszákított felolvasást mindvégig nagy figyelemmel hallgatták és befejeztével dug tapssal jutalmazták a felolvasót. — Polonaise és Ballade. Viensztemp: Afonóban, Hubay Jenőtől zene-szám következett. Hofrichter Emma kisasszony játszotta hegedűt. A kisasszonyról eddig is tudtuk, hogy első helyen áll városunk hegedűsei között, de ezuttal mégis meglepett bennünket remek játékával. Az ő játékaugjai-

bennszüött. Ambár az ő bőre is nagyon sötétre volt a nap hevétől perzse ödre, de arcának szabályos vonásai s világos haja kétségtelenné tették, hogy európai. Bizonyára évekkal ezelőtt kerülhetett a vadak közé, akik nem bántották és lassankint megszokta életmódjukat.

A vadak ott toboroztak annak a veremnek a közelében, melyekben mink sanylódunk és oda hallatszott hozzánk vad orgiájuk zaja. Nem tudhatunk, hogy mi történt a fejünk felett, de a hozzánk hatoló ordítás és tombolás olyan rémületet keltő volt, hogy megboradtunk tőle. A félelem is győzt. A keresztlőről orrunk is borzalmasan fájt. Végre tehát részántuk magunkat, hogy kérdést intézünk sorsunk iránt az eleséget hozó és európainak vélt asszonyhoz. Sokáig haboztunk vele, mert féltünk, de végre is részántuk magunkat. A sivar bí onyosság is jobb volt mint az a győtrő bizonytalanság, amelyben eddig voltunk. Csak hogy számításainkat a gazda nélkül csináltuk. Kérdezni megkérdeztük ugyan az asszonyt, de feleletet nem kaptunk. Két napon keresztül, valahányszor éltelt hozott számunkra, mindig könnyűörgünk neki. Esdeklítettük kértük, de nem felelt. Csak a tekintetében volt valami nagy szomorúság, ami azt mondta, hogy megértett bennünket és sajnál szomorú sorsunkét.

IV.

Kétségbeesésünkben már-már vakmerő és kivihetetlen menekülési tervekre kezdtünk gondolni, mikor bizonyta an helyzetünkben sorsunk rettenetes bizonyosságra vált. Negyednap reggelén felvontak bennünket vermünkéből és kivittek a tisztásra. A térség közepén hatalmas tűz égett, amey felélt nyársra húzott emberi tetemek sülték. A tűzet éke enél ordító vadak ülték körül, akik mohón estek neki egy-egy félig megpörköltödött hullának és állati falánksággal tépték szét, hogy egypár pillanat alatt felfalják.

A rémület zibbadtsága fogta el szívünket a borzalmas látványra, de nem maradt időnk a szemlélődésre, mert Barker kapitány kivételével megragadtak bennünket hóhéraink és odakötözték egy egy fatörzshöz, Barker kapitányt pedig kivonszolták a tér közepére a máglyához és egy szempillantás alatt elevenen nyársra huzták a szerer eseten embert, akinek rémületes jajgatása megfagyasztotta ereinkben a vért. A még mindig vonagló testet egyszerűen a tűz fölét tették sülni. A borzalom után az undor, az utálat fogott el bennünket ennyi baromi undokság láttára és rosszul lettünk. Hogy ezután mi történt, nem tudom, mert ájultan fektüdtem le a fa tövébe s csak akkor tértem újra magamhoz, mikor négy tarsammat egyült visszavetettek a verembe. Tehát egyelőre csak kapitányunkat áldozták fel; nekünk ugy látszik, meghosszabbították kinyajunkat.

Szomoruan beszélgetünk s az álom kerülte szemünket, mikor az éjszaka lessált. Amint így virrasztogtatva ültünk, egyszerre gyöngye nesz hallatszott a fejünk felett. Feltekintünk. Egy hágcsón az az európainak vélt asszony ereszkedett le hozzánk, aki étünkrol gondoskodott. Egy kés volt a kezében, amelyvel egy pillanat alatt elvágta békóinkat és újját ajkára téve, intett, hogy nesztelenül kövessük. Szó nélkül engedelmeskedtünk. Az asszony nagy vigyázattal, kerülő utakon kivezetett a tengerpartra, ahol egy rejtett öbölben egy friss víz el, élelemmel jól megrakott kánoé várt reánk. Az evezők is benne voltak, Hirtelen beleültünk a csónakba és intetünk az asszonynak, hogy kövessen. Ő azonban szomoruan rázta a fejét, kezével rámutatott a csónakra, hogy nincs több hely, aztán megasztította a kánoét és eltűnt a szemeknk elől a sűrűségben.

Három napig bo'yongtunk a nyílt tengeren, végre egy teherhajóval találkoztunk, amely Honoluluba ment; a kapitány megállította hajóját és felszedett bennünket.

nak gyönyörű tisztasága, a játszi könnyedség, amelyvel a legnehezebb feladatokat megoldja, az a gyorsaság, amelyvel a legnehezebb fogásokat legyőzi, — oly tulajdonok, amelyekkel csak művészek rendelkeznek; bár ezzel még nem tettünk említést arról sem, hogy játéka uem nélkülözi az érzelmek kifejezését. Gyönyörűséggel hallgattuk kettős fogásainak megfélemlítő tisztaságát is. Ha mindezek után nem is említeném a játék nyomában felhangzó frenetikus tapsot, már akkor is magától érthető volna. A kisasszonyt zongorán *Blumenschein* Vilmosné urnó kísérte kitűnően. Ezuttal az odaadó, nagyon pontos összjáték, párosulva kitűnő zenei tudással, jellemzők játékát. — E szám után felhangzott éljénzés csilapultával dr. Révay (Ulrich) József főgymn. tanár olvasott fel részleteket saját szerzésű versköltéséből, »A bál« című ciklusból és »A leégett templom« című versét. Verseit az érdekes közvetlenség jellemzi. A felolvasó ügyesen elsimitotta a szépen csengő rímeket és ezáltal úgy tűntek fel előttünk vers-részletei, mintha lágyan folyó próza lettek volna. Révay József megérdemelt tapsbőrösösül (A szerzőnek »A leégett templom« című meghatóan kedves versét lapunk tárcarovatában hozzuk.) »A viharban« férfikarra alkalmazott műdal volt a felolvasó délután zárószáma, melyet a kör dalárdája énekelt Böhm Emil karnagy ügyes vezetésével.

— **Jegyző-választás Keszthelyen.** Keszthelyről írják: Keszthely város képviselőtestülete szombaton Takács Imre főszolgabíró elnöklésével jegyzőválasztó gyűlést tartott. A közigazgatási jegyzői állásra hét pályázó közül egyhangulán *Szekeres Ödönt*, eddigi adóügyi jegyzőt választották meg. Az így megüresedett adóügyi jegyzői állásra szótöbbséggel *Bognár Imrét* választották. A megválasztottak azonnal letették a hivatalos esküt.

— **Főúri vadászatok.** Keszthelyi tudósítónk jelenti, hogy gróf *Festetics Tasziló* keszthelyi és berencei vadászterületén az idei szarvasrigyetés folyamán összesen 37 darab aggancsos került terítékre. Ebből gr. *Festetics Tasziló* elejtett: két 18-ast, két 16-ost, egy 14-est, három 12-est, s tíz 10-est. *Fürstenberg Károly* herceg két 14-est, egy 12-est, egy 10-est, egy 8-ast. Gróf *Czermin Jenő* négy 12-est, egy 8-ast. Gróf *Festetics Vimos* két 14-est, egy 10-est. Gróf *Festetics György* két 12-est, két 10-est, két 8-ast.

— **A Népkönyha megnyitása.** A *Szegények Társaság* (népkönyhát) ma csütörtökön nyitják meg immár tizenhatodszor. A tanítványok igazgatói mintegy 300 tanulóat ajánlottak a népkönyhába való felvételre. Ha — mint szívesen hisszük, — a nagyközönség pártfogása nem fog hiányozni, a népkönyha emberbaráti feladatát úgy mint a multban, a jövőben is teljesíteni képes lesz. — A népkönyha céljait már eddig is többrendbeli természetbeni és képzőművészeti tárgyak érkeztek be, melyeket legközelebbi számunkban fogunk kimutatni.

— **Tanítóköri gyűlés.** A *Sámedgyi* róm. kath. tanítókör november hó 21-én, szombaton közgyűlést tart. Tárgy: »Gyakorlati tanítás a fonomimikai rendszer alapján.« Tartja *Pap József* kántortanító tanítványával, az I. leányosztályban. 2. Elnöki megnyitás, új tagok bemutatása és jegyző választás. 3. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. Jelentés a megvizsgált számadásról. 5. »Mi a teendője a tanítóknak hazug gyermekekkel szemben?« felolvasása. *Szarka Etelke* deáki tanítónő. 6. Jövő gyűlés tárgyának megállapítása. 7. Esetleges indítványok.

— **Közelgő művész-est.** Közel vagyunk már az *Izr. Jótékony Nőegylet* november hó 22-én, vasárnap rendezendő művész estélyéhez. Nem tudjuk, hogy az emberbaráti érzés, vagy az est szereplőinek művészi hírneve okozza-e, hogy a jegyek elővételben már szépen fogytak. *Alt és Böhm* cég üzletében; de bármelyike az említetteknek is legyen oka a »nagy érdek-lődésnek, annyi tény, hogy ez est áldozat lesz a művészet és a jótékony oltárán. A művészeti áldozatot *Brichtné-Pyllemann Ágnes* asszony dalművésznő és dobroyinai *Halacsy Irma* k. a. hegedűművésznő mutatják be előrelátólag díszes közönség előtt. A jótékony-

ság oltárán az áldozat-bemutató folyik szakadatlanul, mindig, — ahol erre a nemes tettere szükség van. A vasárnapi művész-estély tehát három célt szolgál. Műveltet a halgatóság-nak, áldozat-bemutatót a művészet Istenének és a karmadik célt — a jótékonyt. Ez a hármas cél pedig csekély anyagiakkal megtehető, amennyiben a műsor a következő:

- I. a) Bruch: »Adagio« D-moll hegedűhangversenyből Halacsy Irma k. a.
- b) Bach »Air« Halacsy Irma k. a.
- II. a) Pergolesi: »Siciliana«
- b) Paganini: Hegedűhangverseny D-durban Halacsy Irma k. a.
- III. a) Dnpler: »En szegény leányka« románc »Ilka« operából
- b) Magyar népdal
- c) Schumann: »Waldesgespräch«
- d) Brahms: »Ständchen« Brichtné-Pyllemann Ágnes asszony.
- V. a) Chopin-Wilhelmy: »Nocturne«
- b) Sarasate: Spanyol-tánc Halacsy Irma k. a.
- VI. a) Massenet: »Ouvre les yeux bleus«
- b) Rückert: »Das Stillelchein«
- c) Loewe: »Die Mutter an der Wiege« Brichtné-Pyllemann Ágnes asszony.

A művésznőket *Blumenschein Vilmosné* urnó és *Bischitzky Miksa* ur kísérik zongorán. A hangverseny kezdete pontban esti 8 $\frac{1}{2}$ órákor, mikor is a terem ajtai lezártnak. Helyárak: Ülőhely az első sorban 5 kor., a második sorban 4 kor., a harmadik és negyedik sorban 3 kor., a többi sorban 2 korona. Karzati ülőhely 3 kor. — Belépő-díj 1 kor. 20 fill. — Diák-jegy 60 fillér. — Jegyek előre válthatók *Alt és Böhm* urak üzletében és este a pénztárnál.

— **Rákóczi-ünnep.** A mint már mult számunkban jeleztük, a nagykanizsai róm. kath. főgymnasium tanári kara és ifjúsága szombaton délután 4 órákor kegyeletos ünnepet rendez II. Rákóczi Ferenc emlékeztetére. Az ünnepség színhelye a Polgári Egyet nagyterme lesz. A hazafias ünnepségen belépő-díjjal lehet résztvenni, a melynek tiszta jövedelme méltó célt szolgál: Egy a főgymnasium gyakorló iskolájában létesítendő »Rákóczi-alapítvány« alapját. Az ünnepségre külön meghívott nem boosadtottak ki. Az igazgatóság a »Zala« hasábjain is meghívja Nagykanizsa város hazafias közönségét.

— **Közygylés.** A nagykanizsai Kereskedő Ifjak Ölképző Egyesülete november hó 23-án, esti fél 9 órákor tartja XXXII-ik évi rendes közgyűlést. — Tárgysorozat: 1. Titkári évi jelentés. 2. Az évi számolás előterjesztésére a számvizsgáló bizottság jelentése kapcsán. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. A tisztviselők és választmány megválasztása. 5. Netáni indítványok, melyek azonban legalább három nappal a közgyűlés előtt a titkárnál írásban bejelentendők.

— **Ipari és gazdasági kiállítás?** — *Mig Nagykanizsán* iparosaink körében csend van és kevés szó esik a nagykanizsai iparkiállításról, — sokkal kevesebb, mint az a kiállítást elhatározó értekezlet-tek hangulatából remélhető volt, — addig más városban már szépen készülnek a nagyon fontos jelentőségű kiállítások rendezésére. Hirt adtunk már Pécs iparosainak mozgalmaról s most a soproni iparosokról adhatunk hírt. A soproniakat nem riasztja el, hogy ez évben Szombathelyen rendeztek teljes sikerrel kiállítást és mindent elkövetnek, hogy a jövő évben Sopronban rendezzenek közel 80.000 kor.költséggel kiállítást. A mult héten Töpler Kálmán dr. polgármester elnöklésével az előkészítő bizottság nagyon látogatott ülést tartott, melyen hosszabb vita után határozatba ment, hogy az iparkiállítás 1904. évi szeptember 3-ától 25-éig fogják megtartani. A részvételre felhívják a moson-, győr-, vas-, sopron- és zalamegyei gazdasági és iparos egyesületeket, valamint több más soproni testületet. A kiállításra való jelentkezéseket ez év december 31-ig fogadják el. A részvételre való felhívást a napokban fogják kibocsátani. — Biztosan jelenthetjük, bár ez nincs benne a tudósításban, hogy a soproni iparosok belátva az ügy fontosságát, szép számmal jelentkeznek. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy meddig és mire várnak a nagykanizsai iparosok? Az iparkiállítás kitűnő, alkalmas eszköz volna iparosaink anyagi helyzetének közvetve történő javítására, — amelynek elérése most immár iparosainktól függ!

— **A Vöröskereszt-Egyesület** tapolcai fiókjának választmánya, mint nekünk jelenték, *Ley*

József plébános elnöklésével gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy november hó 25-én tombolával egybekötött Katalin-estélyt rendeznek a Trattner-szálló összes termeiben.

— **Hadkötelesek jelentkezőse.** A városi tanács a mult héten a következő hirdetményt bocsátotta ki: »Nagykanizsa város területén tartózkodó és a legközelebbi (?) újonccsallításra megjelenni tartozó hadköteleseket felhívja a városi tanács, miszerint f. é. november havában összeírás végett a városi tanács katonai ügyosztályában munkakönyvvvel, igazolvánnyal vagy illetőségi bizonyítvánnyal jelentkezzenek. A jelentkezési kötelezettségnek, valamint a védtörvényből eredő kötelezettségeknek elmulasztása ezen felhívásnak vagy a védtörvényben megszabott kötelezettségeknek nem tudása által ki nem menthető és a védtörvény 35. szakasza értelmében 10 koronától 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.« — Ezzel kapcsolatban egyik olvasónk a következő sorokat küldötte be hozzánk: »Az érdemes városi tanácsnak a szokásos szövegű hirdetménye nem teljes szövegű amennyiben az érdekeltek nem tudhatják egész biztosan, hogy a hadkötelesek alatt az 1882. évben születetteket, vagy az 1883. évi korabelieket értik-e? A legközelebbi újonccsallításra megjelenni tartozó hadkötelesek az 1882. évi korabeliek. Igen ám, csak hogy ezek már 1902-ben voltak sorshuzáson. Így nagyon valószínű, hogy a tanács az 1883. évben születetteket hívja fel a felhívásban jelentkezésre, akik azonban nem nevezhetők »legközelebbi« újonccsallításra kötelezetteknek.« — Helyet adtunk olvasónk e sorainak, de egyuttal jelenthetjük, hogy a felszólítás az 1903. évben születetteknek szól.

— **Szaktanfolyam.** A nagykanizsai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete kedden este népes értekezletet tartott a kereskedelmi szaktanfolyam létesítése ügyében. — Mint előadó *Heltai József* egyk. elnök szerepelt, ki tüzetesen ismertette a tanfolyam szervezetét és célszerűségét. *Révay Lajos* titkár buzdító szavai után az értekezleten jelenlevők majd mindegyike a tanfolyam létesítése mellett nyilatkozott meg és így kilátás van arra, hogy a tanfolyam december elsejével már életbe is fog lépni.

— **Uj gyár Keszthelyen.** Levelezőnk írja nekünk: Az állam által subventionált Regensperger-féle kétfestő-gyár már megkezdte üzemét. Az új gyár a munkaidőt a nagykanizsai guny jelző szerint — tutulással — jelzi, a mi a keszthelyiek előtt szokatlan és sok örömteljes mosolyra ad okot. Annyi tény, hogy a »tutuló« kürtök a városok gazdasági haladását jelzik. Így tehát van okuk örülni a keszthelyieknek.

— **Kanyaró-járvány.** Nemesbük községben, mint levelezőnk írja, kanyaró-járvány ütött ki. A hatóság intézkedéseket megtették. — A iskolák zárva vannak.

— **Változás a megyei árvászeknél.** Végess János megyei árvászeki jegyzőt, Tolnavármegyében első jegyzővé választották meg szombaton megvált vármegyénknel viselt állásától. — Dr. *Jankovich László* gróf főispán Végess János helyére *Fangler Béla* ideiglenes jegyzőt, ennek helyére pedig dr. *Skubits Gábor* közjegyző-jelöltet helyettesítette.

— **Ekes jelentés.** Megyénk egyik városkájának a rendőre a minap következő jelentést tette a főszolgabírói hivatalhoz: »Tekintetes Főszolgabíró Ur! Tisztelettel jelentem, hogy az alább megnevezettek szept. 16-án éjféltől 11 órákor fölülről lefelé végig a városba zajongtak, Schlesinger pék előtt meg állítottak, akkor meg alulról fölfelé daloltak. (Következőnek a nevek.) S. J. községi rendőr. Hja, nem csodálható ez a kis jelentés. A községi rendőrökben hiányzik a fővárosi rendőrök tulajdona: »A m. kir. ész és a tapintat«. Enélkül »rendőr« nem boldogul.

— **Vásár.** A tapolcai Miklós-napi vásárt Miklós-napot megelőző hétfőn, azaz november 30-án tartják meg. Hasított körmű állatokat nem szabad fölhaltani.

— **Levél Amerikából.** A »Csurgó és Vidéke« egyik számában egy »Antalics Gábor« nevű földművesnek Amerikából hazairt levelét hozza. A levélben leírja saját sorsát, azután

reá tér a kivándorlás okára és ennek orvos-lására. Az egyszerű paraszt észszei írott levél-ből adjuk az alábbi részt, eredeti helyesírással (?): „Oda haza jácák a színházot a képviselő házban és találgotják hogy, hogy kellene meg akadályozni a kivándorlást az pedig nem találgotni való hisz mindenki tudhatná agyák meg a népnek a bánás modot és épicsenek gyárokat és agyanak a népnek kenyeret hogy kereshessen legalább 3 napit bért az nagyon szükséges leg aláb is, meg akkorsem élhet ugy mind itt két tallér 50 centből mert itt 8 cent 1 funt hus de ha csak anyit kapna is én biztosítom aszt, hogy egy munkás sem hagyná el aszt a szép hazát akit egy sem hagy el anélkül hogy könyei ne hulnának hisz nincs a világon haza szeretőb mind a magyar de nincs a világon érzékenyeb a bánás modra sem mind a magyar eszt pedig oda haza nem akarják tudni hanem akinek pár száz ezer forintja van az már egy munkásol szoba sem ál itt pedig egy elnök aki ötvenkét álomnak a kormányzoja kezét szorít bármely munkásol amit velem is meg tet szegény meg-boldogult Michindlei ezelőt 3 éve yohstovon városába jöt a hir déli órából hogy Michindlei az álompon lesz a gyárbul szaladtunk piszkos ruhábo és akikhez csak hozzánk Fért mindel kezét szorított tehát eszt csak azért írom hogy ily tiszteletben részesül egy munkás itt Oda haza pedig beszélnek a képviselő urak a nyomorul a bánás modrul a kivándorlás okait találgtatják és mikor haza érnek az ország házból saját lakásukra akkor már el felejteté rá ordit az inasáro vad álot modra egyér vagy másér ha nincs mijér akkor semmíer csak hogy mutassa hogy ómár N. g. ur és aszt hiszi hogy annak a szegény inasnak nincs anynyi esze hogy magábo aszt mondja ordics számár ordics ha szépen nemtudod megmondani lyen dólgot. — Hát hiszen igaz ami igaz, hogy nálunk nincs ilyen erős demokrácia, de ez bizony még nem ok arra, hogy itthagyjuk az Árpád ősapánk szerelte hazát. Amerikában sem gyöngy az élet. Ott is csak küzdelmes kitaró munkával lehet csak boldogulni. Munkaszerető ember pedig boldogul még, hála az égnek, Magyarországon.

— **Kivándorlás Zalamegyéből.** — Zalavár-megye legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén Koller István bizottsági tag jelentette, hogy Alsórajkról hadkötelesek vándorolnak ki Amerikába, minden uttvelél nélkül. A kivándorlást ügynök eszközli, aki a beküldött pénz ellenében megküldi a vasuti- és hajó-jegyet. A bizottság megbizta Csértán Károly alispánt, hogy hatóságilag nyomoztassa ki, hogy minő okmányokkal történik a kivándorlás, s hogy szerzendő tapasztalatairól, a baj gyökeres orvos-lása érdekében, a belügyminiszteriumhoz tüzetes jelentést küldjön. A bizottság tagjai közt erős a gyanu, hogy helyi kivándorlási ügynökök működnek Alsórajkon.

— **Öngyilkos katonák hullái.** A belügyminiszter a minap körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, a melyben azt írja, hogy a honvédelmi miniszternek hozzá intézett átirata szerint előfordult, hogy öngyilkos honvédek hullái megvizsgálásánál a közigazgatási hatóságok a közreműködést megtagadták. — Ebből kifolyólag felhívta a törvényhatóságok figyelmét az 1875. évi e tárgyú belügyminiszteri rendeletben foglaltakra és meghagyta, hogy a városok és megyék e rendelet utasításainak eleget tegyenek. Az idézett rendelet ugyanis előírja, hogy a közigazgatási hatóságok közegei szükség esetén miképen járuljanak hozzá az öngyilkos katonák tetemének megvizsgálásához.

— **A köztisztviselők orvosi megvizsgálása.** Széll Ignác, volt államtitkár bucsu-körrendeletében a köztörvényhatósági tisztviselők tekintélyének és önértetének emelésére ki-mondta, hogy ha a tisztviselő megbetegszik, a legszigorubb orvosi vizsgálat alá veendő. Ha valaki a közszolgálatra alkalmatlannak érzi magát s nyugdíjaztatását kéri, a tisztviselő orvos szigorú vizsgálat alá veszi s tartozik megállapítani, hogy az illető csakugyan halálos beteg-e s végképen nyugdíjazandó, vagy csak ideiglenesen s vajjon könnyebb szolátra nem volna-e alkalmazható az illető,

például a főszolgabíró ülnöknek, az ülnök levéltárnoknak, a levéltárnok várnagynak, a várnagy vár-örnek? Ha valaki betegség czimén hosszabb szabadságra akar menni, megint a tiszt főorvos vizsgálja meg s tartozik megállapítani, hogy mennyi idő engedélyezhető a szabadságolándónak s azonnal megkezdheti szabadságot, vagy ráér az illető két év múlva is szabadságra menni? A rendelet intenciója az, hogy a tisztviselők könnyen ne melessenek se szabadságra, se nyugdíjba. Sajnos, hogy a kaszárnya-rend a köztörvényhatósági hivatalokba is bevonul s az uri tekintély, önérték és lelkiismeret »semmi«; nincs bizalom, nincs erkölcsi hitet. Szigorú fegyelem, ellenőrzés, rendszabály nyújt garanciát. Bizony-bizony ez most már nem közszolgálat, hanem szolgasság. De hát a kenyér, a kenyér! Sok az eszkinő, kevés a fóka. Aki »ur« nem lehet, beáll szolgának. Az a szerencse, hogy sehol se eszik olyan forrón a levest, a mint föltalálják.

— **Öngyilkosság.** Tapolcáról írják: Sándi József fuvaros keresetét elköltve tért haza a kocsmából. Felesége szemrehányást tett neki, amin annyira megharagudott, hogy feleségét meg akarta verni. Ez segítségért futott s mire mások kíséretében hazatért, férjét felakasztva találta.

— **Halálos szerencsétlenség.** Lőrinczy Pál, valamikor jómódú iparos, legutóbb a városi szegényház (?) lakója, hétfőn a Budapest felé vezető vasuti töltésen sétálgatott. Az uton szivbaj érte, elszédült és a mélységbe zuhant. Súlyos sérülésével a városi kózkórházba szállították, ahol még aznap éjjel meghalt. Szor-dán délután temették. Temetésére kivonult a »vendéglősek, kávéosok, mészárosok és pincérek szakegylete«, melynek az elhunyt tagja volt.

— **Leesett a magasból.** Láng Lajos kőműves inas, mint tudósítónk írja, az újonnan épülő zalaegerszegi izraelita templomnál egyik magas állványon dolgozott. Munka közben Láng lába alól a padló kiesezett, s a szerencsétlen inas a magasból a földre zuhant. Súlyos sérülést szenvedett. — A vizsgálatot megindították, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Erdekes** lapunk mai számában közölt Hekcher Samuel hamisítási bankküzlet szerencse hírdeménye. — Ezen bankház — a nyerevények pinto- és fetűne- nélküli kizetése alul oly jó hírnevre tett szert, hogy minden olvasónk figyelmét felhívjuk mai közlésére.

— **Zalaegerszegi csendélet.** Levelezzünk írja: Puer István bentes-legény vasárnap délután alaposan felütött a garatra, egyik zalaegerszegi kocsmában. Midőn már belefáradt a boros kancsókat tartalmának ürítgetésébe, átment a kocsmával szemben levő pálinkásboltba pálinkaivás végett. A boltos látván Puer részeg voltát, nem akart neki pálinkát adni. Erre az egyébként csendes viselkedésű Puer valósággal dühös lett s betörte a boltos ablakait. Innen a kocsmára felé tartott újból. A kocsmára tulajdonosa nesztét vévén Puer garázdálkodásainak, becsukta nevezett előtt a kocsmára ajtaját. Erre a felbőszült ember beverte a kocsmára összes ablakait is. A kitört ablak elmetsette Puer jobb kezén az összes ujjakat. Csak négy markos rendőrnök sikerült a dühöngő embert megfékezni; feltették egy kocsi s ugy szállították be a rendőrségre, a hol orvosi gyógykezelés alá vétetett. A büntető eljárást ellene folyamatba tették.

NEVELŐNŐNEK egy III. éves képezdésznő ajánlkozik elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2—3 órát saját tanulmányának szentelhet Czim: Steiner Berta Körmend.

A „Balaton írásban és képen“ 136 illusztrációval megjelent és tűzvé 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Nyilttér.

Minden rendű és rangu

tiszteletes, szorgalmas ember szakismeret nélkül

állandó vagy mellékfoglalkozásképen

több száz korona

kényelmes havi jövedelemre

tehet szert.

Szíves ajánlatok foglalkozás és viszonyok meg-jelölésével

a „MERCUR“ vállalatú rászólytársasághoz

Budapest V., Fürdő-utca 3.

Részvénytőke 1.000.000 korona.

HIRDETÉSEK.

1883/903 végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a nagykanizsai kfr. járásbírósnak 1902. évi Sp. III. 548/3. számú végzése következtében Rapoch Gyula nagykanizsai ügyvéd által képviselt nkanizsai segélyegylet javára Tiszai Ferenc, Faics Kati, Steszlin Kis István és Faics György ellen 200 kor. s jár. erejéig 1903. évi május hó 6-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 610 kor.-ra becsült Steszlin Kis Istvánnál: 2 csira ökor, Faics Györgynél: szobabutorok, Tiszai Ferenc és Faics Katinál: 1 sertésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nkanizsai kir. bíróság 1903. évi V. 473/4 számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés ennek 1902. évi április hó 7. napjától jászó 7 1/2 %, kamatai, 1/3 % váltó díj és eddig összesen 69 korona 10 fill. érben bíróság már megállapított költségek erejéig a netán fizetett összeg levonásával Kiskani zsán a helyszínen leendő eszközzésére

1903 évi nov. 26. napjának d. e. 11. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1903. évi nov. 11-én

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bírósági vjható.

80%-os Eczel-szesz

étel- és befőlt-eczei készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 24, vagy 14 liter kútvízbe öntünk 1 liter 80 százalékos eczetszeszt.

A befőlt-ecet előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kútvíz ajánlatos. Az eczetszesz és az abból készített eczet nem romlik. Eczel az eczettel készített befőlt nem penészesedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő czimen:

R. WRATSCHKO kereskedő

Pettau (neues Postgebäude), Steiermarh.

Egy liter ára 2 korona. Postai szétküldés 1 litértől kezdve.

Képraktár

Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok aquarellek, aczél- és rézmetszetek, színnyomatu képek keretekben részletfizetésre is árfelemlés nélkül a rendes bolti áron.

Bárhon megjelenő művészi képreprodukciókat is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy külföldi cégeknél beszerezni a képeket, mert ugyanoly áron és feltételek mellett szállítom és sem ládát, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernebb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós kereteket és a műszerető közönség a legszebb és legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámáztathatja általam.

Fischel Fülöp

műkereskedése Nagykanizsán.

Főnyeremény
esetleg
600.000 Márka

**Szerencse
hirdetmény.**

A nyeremény-kért
az állam
közvetkedik.

Felhívás részvételre
a nyeremény tételekhez.

melyekért Hamburg államban kezkesedik a nagy pénz sorsjátékánál.

10 millió 856,562 ném. bir. márka
biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénzsorsjátékánál a következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén **600.000** márka.

1 nyer. á 300.000 márka	1 nyer. á 40.000 márka
1 " á 200.000 "	4 " á 30.000 "
1 " á 50.000 "	5 " á 20.000 "
1 " á 45.000 "	3 " á 15.000 "
2 " á 40.000 "	16 " á 10.000 "
1 " á 35.000 "	40 " á 5.000 "
1 " á 30.000 "	100 " á 3.000 "
1 " á 100.000 "	160 " á 2.000 "
1 " á 80.000 "	619 " á 1.000 "
1 " á 60.000 "	812 " á 400 "
1 " á 50.000 "	75 " á 300 "

Az egész 7 osztályból álló sor-játék 111.000 sorsjegyből áll 53.795 nyereménygel és 8 jutalommal úgy, hogy az összes sorsjegyet majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legszerencsésebb esetben 50.000 márka, a II. osztályban 55.000 márkára, a III. osztályban 60.000 márkára, a IV. osztályban 70.000 márkára, az V. osztályban 75.000 márkára, a VI. osztályban 80.000 márkára, a VII. osztályban 600.000 márkára emelkedik.

Az első osztály húzódára, melynek húzása hivatalosan meg van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy ára csak 7.— korona
a fél " " " 3.50 "
a negyed " " " 1.75 "

A betétek a következő osztályokra úgy a pontos nyeremény-jegyzék a hivatalos állambélyegzővel ellátott sorsolási tervből látható, a melyet kívánatra előre ingyen és bérmentve küldök.

Minden résztvevő a kisorsolás után tölem hivatalos sorsolási jegyzéket minden felszólítás nélkül azonnal megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postáltalványon vagy utnávétellel kérem.

Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, szíveskedjenek rendelésüket bizalommal legkésőbb

f. évi november 21-ig

alanti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.

Bankgeschäft HAMBURG.

Beniczkyne Bajza Lenke

kedveltje az egész magyar olvasóközönségnek. — Regényeinek tárgya megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyne Bajza Lenke

.... REGÉNYEI ..

Mártha. Regény 2 kötetben. Ára füzve 4 kor., kötve 5 60

Helytartóné. Regény 1 kötetben. Füzve 2 80 k. kötve 4 40

Előítélet és felvilágosultság.

Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14 80

Fekete könyv. Ahol a cipő szorít

2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. diszköt 4 60

A magyar szépirodalmat kedvelő t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalom egyik elsőrangú nagyjának, Beniczkyne Bajza Lenke fölsorolt regényeit, melyek alulról könyvtárakozásnál a általa minden könyvtárakozásban beszerezhetők.

FISCHEL FÜLÖP

könyvtárakozás és könyvtárakozóhivatala
NAGY-KANIZSÁN.

HIRDETÉSEK

felvetetnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkerekesedésén —

Nagykanizsán.

**Unghváry
László**

(Czegledi) 300 holdas bor-
termő szőlőtelepének továbbá
gyümölcs- és szőlőiskolájának
árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczár-
tól felfelé árték csemeték, a locattól
felfelé sima és gyökerező szőlővesszők,
továbbá — 10 — 18 forinttól felfelé saját
termésű rendkívül finom újborkok kap-
hatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa,
vadonca, akác- és gleditschia-csemeték.
Tessék árjegyzéket (borról is)
kérni.

Hitelt nyújtok

1—3 évre (kamattal nélkül) 1 városok, közsé-
gek, megyék, vízzabályozó társulatok, mérnöki hivatalok,
szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes
— testületeknek, —

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra
nem vonatkozik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jó reggelt!!

ezzel kapcsolatban van a jó

REGGELI IS

s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy az egész napunk jól kezdődik. Ellenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál

fűszer, csemege, kávé, tea és rum-kereshedésében Nagykanizsán szerezzük be a hozzávaló szükségessé.

Évekből indítva érzem magam a mélyen tisztelt lázi-szönyök becses figyelmét felhívni Deutsch Lajos urtól átvett s általam teljesen újonnan átalakított a friss árukkal felszerelt fűszer- és csemege-üzletre, hol naponta friss pörkölt kávé a legnemesebb fajokkal vegyítve, továbbá valódi kínai teák közvetlen Kinából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likőrök, sajtok, különféle halak és halneműeket mindig friss minőségben bocsájtom a m. t. vevő közönség részére igen mérsékelt árakon.

Szükségessé tartom megjegyezni, miszerint különös figyelmet fordítok a lelkiismeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tiszta kezelésére, miért is a nem élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezeltetnek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállítatnak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú czégeknél szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevőközönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias üdvözléssel

MEZEY PÁL

fűszer- és csemege-kereshedő Erzsébet királyné-tér 1. sz. Nagykanizsán.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

VEDJEGY.

Jurisics Miklós felszabadít a török járom alól és Jurisics Péter, gyógyszerész Pakráczon megszabadított a betegségtől kitűnően ható szerrel által.

A **Jurisics-féle PAKRÁCSI CSEPP** oly csodálatos hatású, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle PAKRÁCSI CSEPP** oly előnnyel bír, hogy MINDEN BAJ ELLEN használható és mindig csodaszű hatással van. A **Jurisics-féle PAKRÁCSI CSEPP** legelőször gyógyítja a gyomorhajt és székrekedést, gyomorgörcsöt, rendellenes székürülést, éregtelenít, arany-eres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorfájást, felbűfőzést, sárgaságot, székűlést és mindenfajta gyomorkatarást, de a legfőbb és legalkalmasabb alkalmazatik köhögés és nevezetesen daganatok, égési sebek, szaggatás és közhiedelmek bántalmaknál, mert a hol semmiféle szer nem használható, ott a **Jurisics-féle PAKRÁCSI CSEPP** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott.

Ezt számtalan kálmánfiatkozattal mind a országából bizonyítja

A **Jurisics-féle Pakrácsi cseppek** megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől Pakráczon 422. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5. — 24 üveg kor. 8.60 36 üveg kor. 12.40 48 üveg kor. 16. —

Minden 12 üveg után egy üveg Pakrácsi cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokhajt, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyitálás, influenza és hurut ellen felülmúlhatatlan szer

a **Jurisics-féle Szlavóniai növénynedv.**

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.40, 6 üveg kor. 8.20

Hidegtelelés és láz ellen kitűnő szer a „Febri Fugo”, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7. —, 6 üveg kor. 10. —

Szlovéniai növénynedvből és „Febri Fugo”-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakrácsi cseppek ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Király-utca 12

Vidmar és Péter magyarázza a Pakrácsi cseppek csodaszorúhatását.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homokarlajon

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megőrzi, termést nem hoz, ezért sokan nem élik el eredményt eddig. Höl lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják hazánkat az egész szőlő-rés dejen a legkiválóbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mind nőtt m. g. lerem s ninesen oly ház, melynek a fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ez kivül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legreményesebb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghatékonyabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretéről: vonatkozó, szines fenynyomatu katalogus bármikébe ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

287-12.

C z i m:

Érmelléki első szőlőültetvénytelep: Nagy-Kágya; u. p. Székelyhid

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KASZTL TESTVÉREK

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1.

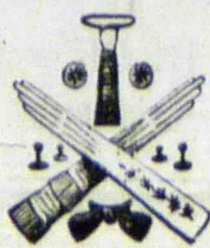
Ajánljuk a téli idényre dúsán felszerelt raktárunkat férfi-, női alsó ingek, kötött és bőr bélelt kesztyűk, női sálók (gyapot és zsanilla).

T o v á b b á

férfi és női czipő raktár 5 kor. egész 12 kor.-ig nagy választékban.

Azonkívül férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, esőernyők nagy választékban.

Szolid árak, pontos és figyelmes kiszolgálás.

Nagy választék mindennemű kézimunkában.

PEKAREK ^{FÉLE} CHINA és CEYLON TEA

felülmúlhatatlan jószág. táplálóképesség, zamat tekintetében.
Kisérlelje meg ezen bevált minőséget, erősegi gelikép
— Csak eredeti csomagokban kapható: —

MEZEY PAL

fűszerkereskedésében — Nagykanizsán.

Kérjen csak
Sally & Kare-féle

FREDIN

Legjobb
TISZTÍTOSZER

minden színpőhöz
sárga és fekete színben.

Különösen boxcaif,
oscarin, chevreaux- és
lakezipőhöz.

Bécs XII/1.

Egy csésze jó tea kedve'dje, mindenütt a világ-
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és
ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csoma-
gokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

EMIL BANGERT

EGER, (No. 53.) CSEHORSZAG.

A Solingeni aczellárak gyári raktára és
szétküldési helye.

Probaképpen ajánlok:

Ezüstszél-borotva, elismert legjobb
minőség, dobozban — — — — K. 2 60

Zseshés, 2 elsőrendű pengével és valódi
szarvaszárvból — — — — K. 2 20

Szétküldés utánvéttel, vagy az összeg előzetes bekü-
ldése mellett. — Árjegyzék (új kiadás) circa 1500
különböző drucekkről, mindenkinek ingyen és bér-
mentve küldetik.

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

Üzlet átvétel.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a

WEISZ és SCHMIDT

cég fűszer-, festék-, gyarmatárú és csemegekereskedését átvettük és azt

GRÜNBAUM és BECK

törv. bej. cég alatt fogjuk tovább folytatni.

Üzletünk teljesen ujonnan van felszerelve és állandóan nagy raktárt tartunk

fűszer-, festék-, gyarmatárúkból valamint bel- és külföldi csemegekből.

Midőn a n. érdemű közönséget pontos és megbízható kiszolgálás és legjutányosabb árakról
biztosítjuk, ajánljuk üzletünket pártfogó figyelmébe.

Kiváló tisztelettel

GRÜNBAUM és BECK

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 4. Főpostával szemben

Városi könyvtár, Fischer Filipp könyvtárakadásában.

A munkásságát értékelni lehet naponta d. u. 4-6 óra közt.

Időközben a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városi könyvtár, Fischer Filipp könyvtárakadásában.

Helyközi telefon 203. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiadóhivatali árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitólár postaköltsége 40 fillér

Kiadóhivatalok, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischer Filipp könyvtárakadásában.

Bérmegtelen levelek csak ismert kassza-ból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőháza: Névezet Lajos.

Vasárnap, november 22.

A közéleti kritikusok.

Kürrhatatlan gárda, amely soha nem hal ki, de meg sem adja magát.

Mindenütt ott vannak és mindenhez értenek. Itélnék elevenek és holtak fölött. A hangverő nyeken, működő előadásokon agyonütik az élő szereplőket; a temetéseken föltámasztják a halottak multját, hogy unalmas ne legyen az ut a gyászhoz a temetőig. Mert nekik bírálóik, itélniök kell szakadatlanul. Ez az elemök. Maguk sem tehetnek róla.

Szad n nem repülhet ki egyetlen szó vagy gondolat, hogy nyomban koncul ne ejtsék. — Nem éhségből, hanem mert lelki kényszerük, hogy mindig rágódjanak valamin. Valóságos egér-fátum. Az egér sem éhségből rág lyukat a csizmán, hanem hogy meg ne jöjjenek a szemfogai.

Hát azután kell-e haragudni ezekre a minden koncot megragadó, rágsáló kritikusokra?

Nem!

Ugy véljük, hogy ezek sohasem akarnak rosszat cselekedni. Ami rossz eredtőlük, arról maguk sem tehetnek.

Meg lehet, meg kell nekik bocsítani mindent, még azt is, hogy ha nem tudnak helyesen írni, mert náluk a rossz

ortografiát legalább nem kíséri rossz szándék.

Mondanak jót is, rosszat is, helyeset is, helytelenet is, amint egér-fátumuk megkiváuja, hogy szelidebben vagy gorombábban rágsáljanak a koncon. A társadalom ártatlan örlőinek vagy rágsálóinak osztályába tartoznak. Nem kell, nem szabad őket nagyon komolyan venni.

Ugyan kinek jutna eszébe az ártatlan egerekre gyújtani a házat, mivel lyukat rágtak a kabátján?

Éppen ilyen ház-elhervasztás, ház rombolás volna, ha sorban földöntögetnök, pusztulni hagynók a társadalmi alkotásokat, mivel ott bemu atott szellemi termékünket, képességünket, szereplésünket kissé megrágsálják a társadalom ártatlan [mert nem rosszszándéka] örlői, a kritikusok.

Mert méltóztassanak elbinni, hogy ezek a kritikusok, akik a szellemi termékeket, pusztán csak a szerepléseket bírálgtják, nem rosszak, nem veszedelmesek. Minket, egyéniségünket, jellemünket sohasem bántják. Igazán csak a csizmánkon vagy a kabátunkon rágnak lyukat. — Még bosszankodni sem érdemes fölötté. — Talán ha komolyan meggondoljuk, magunk is azt mondjuk,

hogy az a csizma vagy kabát, amivel éppen a közönség elé léptünk, nem is volt való másra, mint hogy megöröljék az egerek.

Hanem hát az a baj, hogy a kritikusok: az összesége nem csupán eséle ártatlan társadalmi rágsálókból rekrutálódik. — Van egy fajok, amely már nem ilyen ártatlan. Amely már nem kedvtelésből, szórakozásból harap és rág; nem is azért, hogy a tépő fogai vássanak; hanem mert éhes vagy vészomjas; mert hus és vér kell neki. A szived, a veséd: a becsületed, a jószándékod, a jellemed.

Ez a faj már veszedelmes. Ez már les a martalékra. Ha megragadja, nem rágsál, hanem tép, marcangol.

Nem azt lesi: mit vittél, mit hoztál, mit tettél ki szellemi világodból a nyilvánosság elé közprédál, hogy rágódhassék rajta, akinek szánalmas sorsa, hogy okvetlenül rágódnia kell. Ennek a fajnak nem a csizmad, meg a kabátod kell, hanem magad.

Arról, amit esetleg a nyilvánosság elé, a közönség elé hoztál, legtöbb esetben elismerőleg, talán éppen magasztalólag is szól. A konc, amit megragad és megtép, magad vagy.

Ha lelkesülten beszélsz, hogy szinte

TÁRCA.

Őszi rózsák.

I.

A fűradt nap bágyadt sugára
Még végig rezg a tájékon,
De töle fázva rezzen össze,
Virág s levél az ágakon.

Bús sóhajtás rezdül nyomában
A szellő lenge szárnyain, —
S szívünk merengve száll a multba
Szétfoszlat, régi álmain.

Levél lehull, virág elhervad —
Mint hogy ha arra intne tán:
Az álom mind, mind szétfoszlik,
S mi volt, bús emlék lesz csupán.

II.

Dalos madár messze szállott
Messze vitte rég a dalt,
És a csendes haldoklásban,
Fájó, gyászos hervadásban
Fehér rózsá... őszi rózsá...
Rakja már a ravatalt.

Szemfedőnek hordja össze

A szél a sok levelet, —

S az elmúlás fájó percén,

Veszteségünk izzó könnyén

A szívünkre sűrű fátyolt

Von a bús emlékezet.

III.

...Tavaszi volt. Tarka rózsasátor
Borította az almáfut.
Az ágon fecsképár csicsereggett
Egy édes-bús melódiát.

A bűvös május esti csendjén
Lágy szellő szállt a lombon át,
S arcomba szórta mámorítón
A rózsák édes illatát.

Elhervadt a virág s a fűkről
Lehullanak a levelek, —
Bús akkordja, egy régi dálnak
A lelkem húrján átrezeg.

A fecske régen messze szállott
S bús szellő csap a kerten át, —
De én még most is, most is érzem
A rózsák édes illatát!

Fülöp Zsigmond.

Kölcsönös bizalom.

Elbeszélés.

Írta: Francois Coppée.

I.

Kedves barátom!

Leveledet tegnap kaptam kézbe, mert néhány napig vidéken tartózkodtam.

Természetesen ez mit sem változtat azon, hogy kérésedet a legnagyobb készséggel ne teljesítek.

Unokaöcsédet, Mathieu Legard urat nincs szerencsém ismerhetni, de magától értetődik, hogy a te leveled vétele után feltétlenül meg vagyok győződve kiváló egyéni tulajdonságairól.

Ami azt a fogalmazói állást illeti, hát még holnap feltétlenül és minden körülmények közt beszélek a miniszterrel és azt hiszem, egy pillanásig sem kételkedel abban, hogy minden lehető elkövetek a sikerre. Nekem is volt ugyan egy pártfogoltam, valami Léon Baté, de világos, hogy ez most már elesik.

Ne tartsd izlés-elenségné, csak egyszerűen a véletlennek tudd be, ha viszont arra kérlek, hogy a bankodban fogadd jóindulattal Louis Zana urat, egy fiatal rokonomat. — A napokban tesztiszeletét nálad. Rendkívül szerény, szorgalmas,

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál
ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál
influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az
éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszer-
árakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg átlátszó legyen elátva.

Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

megrázza, s aztán elernye zti minden idegszaladatot: pózolsz; affektálsz az érzést; a szíved azért hideg.

Ha szabadelvű eszméket hirdetsz: vizet prédikálsz és magad bort iszol.

Ha munka-erődet, nemes ambíciódat valamely köz-intézmény társadalmi alkotás föllendítésére szenteled; fáradsz, verejtékezel önzetlenül: bizonyosan valami önző céllebeg előtted, amit ezen az úton akarsz elérni; hajhászod a népszerűséget.

Ha tiszta, szent elvek érvényesítésére folteszed minden erődet, életedet: multadban kell lenni valaminek, amit expialni akarsz.

A ragadozó kritikusok ilyen véleménykarmokkal markolnak a szívedbe, a vesédbe, a becsületedbe, a jellemedbe. Nyomában járnak a legtisztább, legönzetlenebb, legszentebb törekvéseknek, hogy meggyanúsítsák a legbecsületesebb, a legkitartóbb küzdőket; hogy a legtisztelietreméltóbb intenciókról lecsapkodják a himpot, és belevonsozják azokat a közéleti kapaszkodiság pocsótájába. Bekalandozzák remesak a társadalmi, hanem a politikai közélet tereit is, hogy minden nemes szándékot megépő kritikájukkal megmérgezzék egész közéletünket, a sápadt gyanu, a bizalmatlanság magvát bontva szét. — Nem bisznek sem a társadalmi, sem a politikai téren működők és vezetők tiszta önzetlen szándékában. A legtisztább, leg-szentebb törekvések mögött is mindig csak az önzés vigyorgó, koncoló ördögét látják.

Hát bizony ezek a kritikusok már nagyvonalú veszedelmesek.

De ne higgye senki, hogy ezek csak úgy maguktól termettek. A csalódások termelték és szaporították meg gárdájukat olyan nagy mértékben, hogy ma már talán számosabban vannak, mint az egész természetű kritikusok. A kapaszkodiság nyomán járó csalódások joguk van, hogy azt arra, hogy most már a

legbecsületesebb szándékban se higgyjenek; hogy a közéleti szereplőkben szinte kivétel nélkül önző szándéku, nagyravágyó kapaszkodókat lássanak.

Kétségtelen, hogy nagy baj ez; mert bizonyos, hogy igen sok, a társadalmi és közélet terén vezető vagy működési szerepre hivatott egyének, akiknek lelke minden önző gondolatától tiszta; szárnyat szegi a kételkedő vagy meggyanúsító kritika. Visszavonulásra, teljes elzárkózásra kényszeríti éppen az egyéni tisztaságuk érintetlenségét legtöbbször őríző férfiakat; megtépi, elernyeszti, megbomlasztja a közélet szervezetének idegszalait; elszomorító pangást, élettenséget eredményez. — Csak hogy ennek megállapítása sem rikkítja meg a ragadozó természetű kritikusok sorait.

Annak kell előbb kipusztulni közéletünkben, ami ezeket termelte és meg szaporította; ki kell pusztulnia a kapaszkodiságnak (a stréberségnek.) Ha ez kipusztul, akkor a kritikusok gárdájából is eltűnnek a ragadozók, és csupán csak az ártatlan s éppenséggel nem veszedelmes egerek maradnak meg.

Politikai szemle.

Nagykanizsa, nov. 21.

Az obstrukció széles mértékben folyik még, de a józan megfontolás már kezd erőt venni a lelkeken. — A függetlenségi párt békés elemei nem gondolkodással belátja, hogy a nemzeti vívmányokért küzdött harc most már az ország anyagi érdekét veszélyezteti, belátja, hogy egy időre — míg a nemzet az elért vívmányok útján izmosodik — le kell mondania a további harcról, s ezért már kezébe vette a béke fehérlőfogóját. S jól van ez így. — Korábban egy hónappal ezelőtt a „Zala” szerény vezető hátsábján egy higgadt gondolkodású szemlélő találat a következő sorok láttak napvilágot: — „Mindenki belátja, hogy a magyar közjónak nemzeti szellembevaló átgyúrása szükséges feltétele nemzeti életünk fejlődésének, de a fejlődést „mindent, vagy semmit” fele politikával elérni veszélyes, tüzzel való játék. Sokkal jobb tehát az eddig elért vívmányokkal megelégedni — azokkal a vívmányokkal, amely jó utat lesz a nemzeti szellembe való haladásra — mintha

a függetlenségi párt bizonytalan jövő felé vezető a nemzet tömegét.” — A nemzeti érzéstől áthatott parlamenti ellenzéknek higgadtabb elemei jelenlegi magatartásával igazolja e sorok igazságát és belátja, hogy jobb megelégedni az elért vívmányokkal, mint a rombadőlt gazdasági existenciáikat nemzeti zászlóval, magyar vezénnyel szíval tenni a ravatalra. — Hogy a magyar politikai helyzetnek így jobbrafordulását rossz szemmel nézi Körber dr. ur s fáj látnia, hogy a magyar parlament előbb nyeri vissza egésztségét, mint a reixrát ne csodáljuk tőle. — Az egész nemzet tapsa kísérti Tisza István gróf miniszterelnök szavát, amidőn egyenes és őszinte szavakban válaszolt Körber dr. ur szavaira, amelyeket „egy előkelő idegennek dilettáns nyilatkozatának” minősített, amelyeknek „valami különösebb súlyt tulajdonítani hiba volna”. — Mert ha Ausztriában az uralkodói jogokat abszolút jogoknak tartják, mert az osztrák törvény 5. §-ának „kizárólag” szavát félremagyarázzák, azt elvi és nem csak tényleges argumentumnak veszik, úgy ez reánk nézve meglehetősen közönyös. Ausztriában ugyanis még nem lehetett teljesen kiirtani az abszolútizmust: odaát még vannak a dinasztia ellenőzhetetlen családi jogai, melyek reánk nézve csak annyiban bírnak érvénnyel, a mennyiben alkotmányunkban nem utóznak, odaát van alkotmány és mégis epednek azért, hogy az uralkodó jogai a hadsereg vonatkozásig folyton mint vele született uralkodói jogok bírjanak érvénnyel; nálunk a mi alkotmányunkban nem létezik az a legkisebb zug sem, hol a „caesar legibus absolutus” elhelyezhető lenne. Az előkelő dilettáns s nyilatkozatával nem érte el célját. Ellenben Tisza István gróf miniszterelnöknek ez ügyben tett nyilatkozata az összes pártoknál nagy megelégedést keltett és remélhető, hogy ez incidens elintézése után felvirrad politikai helyzetünkben a béke hajnala.

A népkönyháról.

Elő a szeretet filéreivel! — Gyöngyöző pezsgő. — Korgó gyomrok.

Nagykanizsa, nov. 21.

Künn az utcákon ködös, lucskos, hűvös idő járja. Az öreg Nap mosolya gyenge, bágyadt. Előkerül lassankint a téli köpeny s az utcákon jól öltözött emberek kipirult arccal sietnek tova, a járó-kelők mellett.

A társadalmi élet is fellendül. A bálí, hangversenytermek megnyílnak és kezdődik a vacsoraos mulatozása cigány-nóta-szóval, gyöngyöző pezsgővel.... E körökben így, másoknál másképpen....

Türelmő és megbízható fiatal ember, — ajánld őt a vezérigazgatónak!

Engedd meg, kedves barátom, hogy hadámról biztosítsalak.

Kész híved: Menoué.

II.

Nagyon tisztelt barátom!

Becsés értesítésedre azonnal válaszolok. Jöndulatod megkap, megtisztelt és megnyugtalt.

Teljes bizalommal vagyok most már Mathieu öcsém sorsa iránt, hiszen oly kiváló egyetiség vette kezébe az ügyet, mint te vagy. Értésítettem őt is, hadd legyen a derék, mindig buzgó, korrekt fiatal embernek egy jó napja már előre is. Ki fogja érdemelni a jöndulatodat Pártfogoltodnak, Louis Zana urnak a kinevezését befejezett ténynek vehet-d.

Bármikor jön fel hozzám, szívesen látom és azonnal bevezetem őt a vezérigazgatóhoz, a ki az ajánlásomra természetesen egy pillanatig sem fog késni Zana ur kinevezésével.

Biza maddal megtisztelsz és én a legnagyobb örömmel válok el a felelősséget pártfogoltodtól.

Ismétlően arra kérek, tedd meg a jóakaró lépést Mathieu öcsém érdekében a miniszternél.

Vagyok mindig kész és tisztelő barátod:

Rout.

III.

Menoué ur a miniszternél van.

— Miniszter ur, ha megengedi, egy pillanatot elrabolnék az idejéből...

— Parancsol...

— Erről a fogalmazói állásról van szó.

— Ah igen.

— Van talán a miniszter urnak' már jelöltje?

— Nincs.

— Nos, bátorodom ajánlani a sógorom unokaöccsét, kiváló tudású fiatal ember. Mindig a legnemesebb a bűnök vezette őt.

— Majd meglátjuk.

— Rout bankdirektor a nyakamra küldött valami nyegle ficsurt, de hát miképpen vállaltam el a felelősséget egy idegen ember felől. Ez lelkiismeret dolga.

— Természetesen! Lelekiismeret dolga!

IV.

Rout a vezérigazgatónál van:

— Bocsánat, kedves vezérigazgatóm, ha zavarom.

— Ó, tessék.

— Csekélység az egész.

— Es pedig?

— Az új könyvelői állásról van szó.

— Es?

— Talán már jelölt...

— Nincs, de pályázom van.

— Bátorokodtam a figyelmét felhívni vezérigazgató ur ak egy elsőrangú, kitűnő készségű fiatal emberre.

— Ki az?

— Egy földim, némileg rokonom is, aki valóban disze volna a banknak.

— Majd meglátjuk.

— Még valami mondani valóm van. Menoué képviselő a nyakamra küldte valami emberét — Louis Zana a neve.

— Es?

— Es? Es? — miképp vál aljam el a felelősséget egy idegen ember felől. Ez lelkiismeret dolga!

— Ugy van! Ez a lelkiismeret dolga. Furesa ember is az a Menoué képviselő.

V.

Nagyon tisztelt barátom!

Rendkívül rosszul esik, hogy kellemetlen hírt kell írnom.

Tegnap beszéltem a nagybújével, a miniszterrel. Teljes egy óra hosszat tartott a ponnapé. Mondhatom, pohasem hittem volna, hogy ennyire ékesszóló is tudok lenni, ha kell.

Minden beszéd képességemet elővettem a jelöltöd érdekében. Beszéltem szépen. Beszéltem higgadtan. Beszéltem szenvedélyesen. Mind hiába!

Az első pillanatban álltam, hogy minden törekvésem hiábavaló lesz, mert az öregnek úgy látszik meg volt a maga jelöltje.

Nem is akarom hangsúlyozni hogy úgy hiszem ez a balsiker a mi régi és kipróbált barátságunkon semmit sem fog változtatni.

Nagyon leköteleznél, ha azonnal értesítenél, mi az eredmény Louis Zana ur ügyében.

Régi jó barátod: Menoué.

VI.

Tisztelt barátom!

Mind a kőten szerencsétlen kére dolgoztunk. Tegnap, amint csak ember képes rá, úgy igyekeztem megpuhítani jelöltöd érdekében ezt a kellemetlen vezérigazgatót.

A szegény néposztálynál az idő kegyetlen-ségét nem fitymálják emiatt. — Az utcákon sápadt, sárgás arcú alakok ödöngönek. A hideg szobából kiönlöttek a még hidegebb utcára, — várni a száraz kenyeret. És a rettenetes kenyér nem jön... A kis diák is ott hagyja a haragszóra az iskolá falait. Gyomra korgása is delet jelez. Háza mennie, ha volna — miért. Hideg, fűtetlen otthon a szoba, ahelynek kaim-rójából kifogyott az utolsó morzsa is. Nincs hova mennie. Az erős, ítéltségre kárhozott napszámos, az anya kis gyermekével, a sok diák mind-mind várja a déli eledelt. Az nem jön — és megindul a szomorú vándorlás a népkonyha kapui felé. Ott szerető szívek fogadják az érkezőt. Ott van kenyér; a szegé-
rveknek valóságos fedelmi lakomája ez. Kéj-
ül ki ez arcokra az ebéd alatti. És ebéd után az előbb kiéhezett alakok megelégedetten, tele gyomorral távoznak.

Megnyílt a népkonyha

Áldásos intézménye. Megnyílt a héten csü-törtökön, Erzsébet-napján. Ami jószágos király-nunk, névünnpén, a kinek immár dicsőült alakja egy fogalom a szeretettel. — És ezen a szép napon nyíltak meg az áldásos kapuk. Jó-szívű, nemes érzésű emberek jóvoltából. Most már kielégítést nyer az a zugoldó gyomor, a melynek tulajdonosa csak néhány garassal rendelkezik. Ez épp úgy jóllakik ott, mint az, a kinek egy fillér sincs a zsebében. Megindult tehát a vándorlás a szeretet konyhájához...

Mult és jelen.

Nagyon természetes, hogy a szeretet kony-háján sincs boszorkányos tűzhely. — Ott is akkor föl ebéd, ha van eledel, amit feltesznek a tüzes tűz helyre, különben hamar bezárulná-nak az áldásos kapuk. De erre — hála azok-nak, akik ezt teszik, — nincs szükség. A jó szívek még éreznek. De mintha a rideg rea-lizmus már a szíveket is kezdené uralni... Vizsgáljuk a működést.

Az áldásos intézmény. 1888. évi december hó 18. napján nyílt meg először. Nyitva volt a konyha 1889. április 14-éig.

A népkonyha tavaly (1902-ben) november 19-én nyílt meg és nyitva volt 1903. márc. 21-ig. Hogy az első és utolsó évi működés között mily nagy a különbség, mutatja Révész Lajosnak, az egyesület titkárnak rendelkezéseire bocsátott adata: Tagok száma: 1888-ban 470 személy, 1902-ben 258 személy. Be-folyt tagsági díjakból: 1888-ban 993 korona, 1902-ben 528 korona. Ezzel szemben rohamo-san emelkedett a kiszolgáltott ebéd adagok száma: 1888—89-ben 4.072 ebéd adag, 1902—903-ban 32.559 ebéd adag. — Tehát a díjak csök-kenése ellenében csaknem megtízszereződött az étkezők száma.

A mult évben iskolás gyermeknek díjtala-

A kellemetlensége egy csöppet sem csökkent — azt mondhatom.

Teljes két óra hosszat tartott a pourparlé. Minden beszélőképeségemet elővettem a párt-fogoltat érdekében. Beszéltem szépen. Beszéltem higgadtan. Beszéltem szenvedélyesen. Mind hiába!

Sajnos, arról kelet mindjárt meggyőződnöm, hogy hasztalan minden fáradságom: megvolt a vezérigazgatónak a maga jelöltje.

Egy szóval sem írok a felől, hogy ez által az eredménytelenség által nem szenved csorbát a mi régi jó barátságunk.

Engedd meg, hogy arra kérjelek, hogy érte-síts, mikép végződött az unokaöcsémnek, Mathieu Legardnak az ügye.

Mindig szolgálatodra áll régi és igaz barátod:

Rout.

nul (e fenti anyagmennyiségből) 27.814 adagot kaptak. Az iskolás gyermekek ily nagy mérvű segélyezését még a Gyermekbarát-társaság honosította meg. E társaság 1890—91. évben 12.093 gyermek-ebédet flizett a népkonyhá-nak 1209 kor. 30 fillérrel. Az egyesület néhány évi működés után feloszlott és azóta ez a ki-adás a népkonyha pénztárát terheli.

Az iskolás gyermekek az idei szezonban, vagyis 1903—904. évben is szépen részesülnek a jótéteményben. — A jelentkezők száma, az egyes intézetek szerint eddig a következő: A főgymnasiumból 18, az állami polgári iskolából 22, az izr. elemi iskolából 36, az állami elemi iskolából 239 tanuló. Összesen 315 tanuló.

E számok beszélnek, Hangosan kürtölik a jószívű embereknek, hogy ne feledkezzenek meg a pártolásra nagyon érdemes intézmény-ről. Keressék fel a népkonyhát, ha csekély ado-mánynyal is, hogy teljesíthesse nemes mun-káját. Elő tehát a szeretet filléreivel! Könyörög érte a nyomor, parancsolja az emberies érzés, a nemeslelkűség.

Az első ebéd.

Az első ebéd mindig fordulópont az egyet történetében. Jelenti egy újabb nemes küzdelem korát, mely tart a hosszú télen át, a rügy-fakasztó tavaszig. Az első ebédet az inspekción dr. Neumann Edéné és Blau Margit teljesítették nemes odaadással, fáradságot nem ismerve. Az első ebéd keretében kell megemlékeznünk a fáradhatatlan Klein Illésnéről, az élelmezési gondnokról, aki annak a sok ebédnek élmei anyagáról gondoskodik; Stern Sándornéről, a ki a gyermekek ebédellátása körül fejt ki nagy buzgalmat, a kicsinyek nagy öröme és végül utoljára emlékezzünk az elsőről, a népkonyha érdeműs elnöknőjéről: Vidor Samuéről, aki mindenütt legelő küzd a nemes ügy szolgál-tában, lelkesítve, buzdítva ott, a hol csüg-gedést talált, a kinek buzdító szavai nyomán mindig elismultak az anyagi gondok, melyek veszélyeztették volna a sikeres működést.

Üdvözljük a nemes egyesület minden tag-ját és halálját tolmácsoljuk annak a sok em-bernek, akik a déli haragszóra megindulnak a népkonyha kapui felé...

November.

Keszthelyi levél.

Hangok az éjszakában — A közbiztonság. — Refor-mok. — Keszthelyi gyöngye. — Hévíz mint világfürdő. A keszthelyi gróf. — Művészpártolás? — Társas-élet.

Keszthely, nov. 21.

A különben csendességhez szokott város főutcáján a közelmúlt egyik éjjelen olyan látás-futás hallatszott, mintha gyakorlatra készülő huszárok vágattak volna ide-oda. — Közben revolverdörrenés, óriási lármák hangoztak el, a mely egy kisebbserü éji csata képét nyuj-totta. Az éjjeli harc csirája a Brunner-féle éj-jeli kávéházból indult ki, folytatódott az utcán, befejezést nyert szombaton a főszőlőgábori hí-vatalban. — Az ügyben eléggé demokratikus szereplők voltak megidézve: huszonöt gazdász, tíz kereskedősegéd és négy mézárós-legény. Nagyon természetes, hogy e társasággal szem-ben gyöngének bizonyultak a rendnek szun-dikáló órei.

A közbiztonság különben e kis forgalmu városban több ujitani valót kíván. — Egy-egy nagyobb vásár, különösen országos vásár al-kalmával, úgy kell vigyázni menés közben, mint a fővárosban. A keskeny járda szélét a vásárosok occupálják s a járókelő kénytelen az út közepére menekülni, de óvatosan ügyelni, hogy a robogó kocsik alá ne kerüljön. A mult hét csütörtökén volt itt az országos vásár, a

mely azonban eltérőleg az eddigi népes, for-galmas vásároktól, ezuttal lanyha volt, mert a marhavész folytán marhavásár nem tartatott s így a vidék polgármépei sem jöttek be oly sűrűn. — De a tolvajok azért derekasan mű-ködtek.

Szó volt egy időben a telefonhálózat eszmé-jéről is, melyet azonban élszerűtlennek tartva, elejtettek azon oknál fogva, mint a villanyvi-lágítás eszméjét, t. i.: nem fizetné ki magát.

A járdák kiépítésével már haladunk. A mel-lékutca járdái azonban valóban kérdőjelle ala-kitják az idegent. — Nemsokára ez a baj is orvosolva lesz (?)

Keszthelyi gyöngye, Hévíz, megmarad a régi stádiumban. Nyári idényben messze megyék-ből százával tódultak át Keszthelyen keresztül az enyhülést keresők. Magát a jótékony für-dőt elhalmozták ugyan elismeréssel, de a kényelemmel nem voltak megelégedve. Fürdés után jól esnék a pihenés, de azt Hévízen nem lelték meg. Amint a fürdést elvégezték, hama-rosan Keszthelyre hajtott a vendég, hogy itt kipihenje magát, mely fáradságos is, meg költ-séges is. Helyszínen azonban nem igen kapott lakást, mert kevés volt a korcsmaszoba.

Gyakori beszéd tárgya volt e kies fürdő-helynek világfürdővé való alakítása azáltal, hogy a bérll minden kényelemmel rendelkező szállodát építsen ott s a fürdőhelyiségeket a nagyobb mértékű fürdőhelyhez hasonlóan re-konstruálja, mely tömegesen vonzaná oda az ország legtovábbi részéről is a vendégeket s ebből magának a városnak is óriási haszna lenne.

Most legújabbban egy gyáros vette bérbe Hévíz-fürdőt, jóval magasabb összegért, mint elődje. A szerződés szerint, állítólag kötelezve van, hogy a fürdőt tíz éven belül modern szín-vonalra helyezze. Így tán majd fejlődik Hévíz. Keszthelyen különben általában az a hír van elterjedve, hogy Hévíznek világfürdővé való fejlesztését a keszthelyi gróf ellenzi nagyon, minthogy ez esetben nyugalma megzavartat-nék, a gyakori vendégtalálások folytán. — (Bécsben nem nyugtalanítja ez? — Szedő.)

A közönség szellemi szórakoztatására egy idő óta semmi nem tűnik fel a láthatáron. Egy-más után jött színészet, cirkusz, orfeum, hegedű-művész, bűvész, akik több-kevesebb sikerrel működtek. A keszthelyiek minden mást pártol-nak, csak a színészetet nem. — Nyáron volt ugyan itt egy meglehetősen ügyes szervezettű színtársulat, de kezdve az Ember tragediájá-nak előadásától Tollagi vendégszerepléséig s kivéve egy-két újabb darab előadását, kongott a nyári színpad az ürességtől. Nincs tehát arra kilátás, hogy bár csak egy kis időre is letelepedjék itt télen színtársulat. Jó multkorában felolvasást tartott az »Uránia« magyar tudománys színház. De a szíveket ez sem tudta felmelegíteni. Sokkal szívesebben látogatták az ugyanazon időpontban itt működő »Bioskope«-ot.

A tél közeledtével a bálrendezésekre is szervezkednek. Lázás sietség nem tapasztalható ugyan, de titokban tanácskoznak felől, hogy annál nagyobb legyen a meglepetés. (Levelem zártakor arról értesülök, hogy a gazdászok ren-deznek vívó-estélylyel egybekötött táncestélyt. Hogy a hölgyek is résztvesznek-e a vívásban, arról nem szól a krónika.) Így tehát a társas-élet lassankint kifejlődik, az egyletek pedig sűrűbben láthatják tagjaikat. A »Kath. Legény-egylet« táncoskorucskát rendez, a »Kereskedő és Iparos Ifjak Önképző Egylete« pedig a heti felolvasásokat vette tervbe. Szóval, a társas-élet télen Keszthelyen sem unalmas.

Keszthelyi Krónika.

Legolcsóbb

bévasárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban,

legjobb minőségben, legmérsékeltébb áron

II. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

HIREK.

— **Házasság.** Szedlmayer Évike k. a. és kiskéri Vörös Gusztáv, m. kir. igazságügyi-ministeri számtiszt, f. é. november hó 23-án tartják egybekelésüket Nagykanizsán.

— **Haláloszás.** Munkácsy Jánosné sz. Rácsky Paula életének 42-ik évében elhunyt Nagykanizsán. — Temetése ma vasárnap délután 4 órakor lesz a Szemere-utcai 19. sz. gyászházból.

— **Anyakönyvezetői kinevezés.** Kovács Béla körjegyzőt a hahóti és. Vegele Józsefet orosztony-baksaházai anyakönyvezetőké a belügyminiszter kinevezte.

— **Erzsébet-napja.** — Majdnem az összes helybeli iskolákban kegyeletes emlékünnepet rendeztek boldogult Erzsébet- királynénk emlékeztérére. Az iskolai épületeken lobogó lengése jelezte a kegyeletes napot.

A felső kereskedelmi iskola ifjusága emlékünnepe a következő számok voltak: 1. Himnusz. Énekelte az ifjuság énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Mondta: dr. Villányi Henrik tanár. 3. »Erzsébet«. Irt: Várady Antal. Szavalta Kaufmann Jenő k. o. t. 4. Gyászdal. Énekelte az énekkar. 5. Ünnepi beszéd. Mondta: Krausz Ödön f. o. t. 6. Gyászinduló. Előadták hegedűn: Filipich Kornél f. o. t., Morgenstern D. a. o. t., Hrabovszky Ede k. o. t., zongorán: Strém Dezső k. o. t. és Benkő Oszkár f. o. t.

Az izr. elemi iskola egyes osztályaiban a tanítók tartottak emlékbeszédet.

Az állami polgári fiú- és leányiskola szintén ünnepelt a következő műsorral: 1. »Hullasatok könnyet«. Énekelte a fiú- és leányiskolai növendékek énekkara. 2. Ünnepi alkalmi beszéd. Felolvasta Szakonyiné Kintner Róza polgári leányiskolai tanítónő. 3. »Erzsébet királyné emléke«. Kertész Józseftől. Szavalta Farkas Erzsé IV. oszt. tan. 4. »Erzsébet királyné, Minke Bélától. Szavalta Krausz Árpád III. oszt. tan. 5. Borcsa Lucretiából. Zongorán 6 kézzel előadták: Krausz Gizella IV., Kondor Boriska IV. és Rosenberg Margit II. oszt. tanulók. 6. »Ki volt nagyobb«. Szavalta Bognár Margit III. oszt. tan. 7. »Erzsébet napján«. Szavalta Schwarcz Jenő III. oszt. tan. 8. »Meggidcsült nagy királyné«. Saueremann M. tanár vezetésével énekelte afiúiskolai növendékek énekkara.

A keszthelyi főgymnasium ifjusága is rendezett gyász-ünnepet Erzsébet királyasszony névnapján. Az ünnepség műsora, mint levelezőnk írja, a következő volt: Erzsébet-ének. Előadta: az ifjusági-ének- és zenekar. Erzsébet. Sajó Sándortól. Szavalta: Balogh István VII. o. t. Az ünnepi beszédet Peer Leó tanár mondta. Király-himnusz zárta be a kegyeletes ünnepet.

— **Jóteknycélu művész-estély.** A hangverseny és bali szezon első fecskéje ma vasárnap este röppen ki a Casino diszterméből, ahol a nkanizsai Izr. Jóteknycélu Nőegylet rendezi nagysikerűnek ígérkező művész-estélyét. Feleslegesen tartjuk, azok után a fővárosi sikeres szereplések után, előre dicsérni az est szereplőinek művészetét. Brichtné Pyllemann Agnes asszony dalművésznő és bobrovnikai Halácsy Irma k. a. hegedűművésznő neve összeforrott már a sikerjelével. A szezonnak méltó fecskéje lesz tehát a mai est jóteknycélu hangversenye. A művésznők, Brichtné-Pyllemann Agnes asszony dalművésznő és bobrovnikai Halácsy Irma k. a. hegedűművésznő már körünkbe érkeztek. Brichtné asszony Vidor Samuné urnő, a nőegylet elnökének, Halácsy k. a. pedig Blumenschein Vilmosné urnő, választmányi tagnak vendége. A hangverseny pontban fél 9 órakor kezdődik. — A rendezőség kéri a közönséget, hogy pontosan megjelenni szíveskedjék, mert a hangverseny kezdetével az ajtók lezártnak.

— **A népkönyha jótévedő.** A népkönyha emberbaráti céljaira a következő adományok folytak be: készpénzben: dr. Stern Károly (Budapest) alapítási összegül 100 korona, dr. Stern Károlyné szül. gelsei Gutmann Anny 50 kor., Plachte Sándorné (Varasd) 10 kor., Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár 20 kor., népkönyhai perselyből 20 kor. 40 fill., dr. Diek József 10 kor.; — természetbeni adományok: Löwenfeld Joachim (Sánc) 5 zsák burgonya, özv. Somogyi Gyuláné (Palin) 2 zsák burgonya, 80 klg. bab, Blumenschein Vilmosné 2 zsák burgonya, Löwy Adolfné 1 zs. burgonya, Elek Lipót 10 zsák burgonya, özv. Blau Károlyné 10 klg. liszt, Strem Vilmosné 1 zs. liszt, Blau Pálné 4 zsák burgonya, Gyermekek barátja 50 klg. rizs, 24 üveg paradicsom, özv. Pollák Arminné vöröshagyma, zeller, özv. Szegő Gyuláné 5 köteg tüzelő-anyag (100 kg.), ilercfalvi Linzer Béla 10 zs. burgonya, Fischer Ignácné 45 kg. bab, 2 zs. burgonya, Tóth Györgyné 22 fej káposzta, 1 véka zöldség. — A szíves adakozóknak hálás köszönetet nyilvánítja a népkönyha elnöksége.

— **Gazdaszok mulatsága.** A keszthelyi gazdasági tanintézet kebelében fennálló Atletikai Klub december hó 5-én vívó-estélyivel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez, az »Amazon« szálloda nagytérében. Az estély szép sikerének mutatkozik. Közel 100 tagu rendező-bizottság alakult, amely buzgó munkodik az est sikerében. A tisztikar így alakult: diszelnök: Sztankovics János, elnök: Gulner Elemér, alelnök: ifjú Miltényi I. László, pénztáros: Kolosvári Sándor, ellenőrök: Madarász István és Faragó István, jegyző: Illés Lajos, háznagy: Müller Károly, cigányvajda: Büchlauer Lajos.

— **A szegényügy.** Mondhatnók: a legszegényebb ügy, mert a közügyek közt a legmosztóhábbannak bannak vele. A városi szegényügyi bizottság két év előtti javaslata hivatalos titok maradt. — Az ennek helyébe készített tanácsi javaslatot szintén mélységes titok fed. Egyedül a nyílt üzlettel bíró kereskedők nem titkolóznak, hanem mint már régebben is tették, most újból leghatározottabban kijelentik, hogy amennyiben a szegényügy, illetve ennek legbotrányosabb része, a csütörtöki koldulás 1904. január 1-én rendezve nem lesz, ők minden egyes koldust könyörtelenül elutasítanak, mert a zaklatást és háborgatást, a csütörtöki invazió által; továbbra nem tűrik. Ha tehát a városi tanács elejét kívánja venni annak, hogy a városi (?) szegények heti keresményük egy jelentékeny részétől el ne essenek, álljon elő idejekorán javaslatával.

— **Műkiállítás Székesfehérváron.** Székesfehérvárol írják lapunknak: Luek Lajos ismert fővárosi festő és illusztrátor, aki már sok vidéki városban rendezett műkiállítást fényes eredménnyel, a tél folyamán városunkban is tervez ilyen tárlatot. Hazai elsőrendű festők s szobrászok műveit akarja kiállítani úgy hogy a közönségnek igazi műélvezetet nyújtson. A kiállítás lesz egy külön osztály karácsonyi vásárra, ahol jónévű festők vázlatai s kisebb képei olcsóbb áron fognak eladatni. A székesfehérváriak közt nagy az öröm, hogy ismét alkalmuk lesz egy kiállításban gyönyörködni.

— **Éljenek a templomban.** A nagykanizsai izr. templomban minden szombaton az izraelita vallásu tanulói ifjuság részére istentiszteleteket tartanak. A legutóbbi szombaton dr. Neumann Ede főrabbi szonoklatot tartott, melyben hazafias lelkesedéssel emlékezett meg II. Rákóczi Ferencz történelmi nagyságáról. A magas szárnyalásu szonoklat annyira magával ragadta az ifjuságot, hogy annak egyik passzusánál viharos éljenzésbe tört ki. — A hatás illeten való megnyilvánulása láthatólag meglepte a szonokot.

— **A nagykanizsai kereskedelmi iskola ügye.** A kereskedelmi iskolák reviziója alkalmából Kárpáti Manó, győri felső kereskedelmi iskolai tanár tanulmányt irt, amelyben kiterjeszkedik a felekezeti iskolák kérdésére is. Soraiban érinti a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola ügyét, amelyről így ír: »A nagy-

kanizsai izr. hitközség 50 év óta tart fenn kereskedelmi iskolát. Es tagadhatatlan, hogy a »nikor Magyarországon alig volt 5 kereskedelmi iskola, akkor ez is (t. i. a nagykanizsai) mi-siót teljesített. Ma azonban már a nkanizsai felsőkereskedelmi iskolának mint felekezeti iskolának létalapja nincs. Ha Nagykanizsa kereskedelmi jelentőséggel bír, (S ki meri ezt tagadni? Szerk.) akkor az állam áthelyezheti iskoláját Zalaegerszegről Nagykanizsára, vagy pedig vegye át az iskolát a kereskedelmi testület és a város, de a felekezet hatáskörébe nem tartozhatik egy felső kereskedelmi iskola fentartása. Jól mondja Kárpáti Manó soraiban, hogy a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolának, mint felekezeti iskolának nincs létalapja. Ez pedig amaz egyszerű okból nem, mert az izr. hitközségnek ez iskola nehéz teher a vállán, amelynek megfelelni már-már alig tud. — A magas kormány figyelmét már volt alkalma felhívni az izr. hitközségnek a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola ügyére. A kérésnek edvező elintézése — késik, de el nem maradhat. — Ez iskola már szép érdemeket szerzett a kereskedelem terén, ez iskolának már több tanulója vált dicséretére az intézetfentartóknak, az intézet tanári karának, szóval érdemeket szerzett arra, hogy az ő iskola-fentartói jogai igénye méltánylást találjon. Reméljük hogy a kormány — ez áldatlan politikai viszonyok jobbrfordítával — nem teledkezik meg a nkanizsai felső kereskedelmi iskoláról, amely már rég megérett az államosításra, vagy legalább az állami támogatásra!

— **Szabad Lyceum.** Csurgóról írják: A »Csurgói Szabad Lyceum Egyesület« megalakult. Az egyesület célja, hogy a közönség körében a tudományok, művészetek és egyéb közhasznu ismeretek iránt való érdeklődést ápolja s ez által az ismeretterjesztést előmozditsa. E célt az egyesület őszi és téli hónapokban körülbelül háromhetente tartandó tudományos felolvasások és szabad előadások útján törekszik elérni.

— **Templom-építés.** A zalaezerségi zsidó templomépítés a befejezéshez közeledik. A tavaszra valószínűleg már csak a belső munka marad s biztosra vehető, hogy a husvétünnep előtt már átadhatják rendeltetésének a minden ízében modern épületet. — A hitközség 7.200 K-ért orgonát is rendelt Angster József pécsi orgonaépítőnél. Ugy hírlik azonban, hogy többen — vallásos meggyőződésből — ellenzik annak felállítását.

— **A hadkötelesek házassága** ügyében a belügyminiszter e héten körrendeletet adott ki a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg s ebben kijelenti, hogy az 1880. évi születésű hadkötelesek, kik állítási kötelezettségüknek a III. sorozó-bizottság előtt e eget nem tehetek, tekintet nélkül arra, hogy a hatóságnál besoroztatásuk végett esetleg jelentkeztek, mindaddig, míg a harmadik korosztályból ki nem léptek, vagyis december 31-éig kivételes nősülési engedély nélkül házasságot nem köthetnek.

— **Rákóczi-ünnep.** November hó 28-án a kis Alsólendva városa is megünnepli a rodostói százműzött, a nemzeti szabadságharc mithoszi vezérének, II. Rákóczi Ferecnak emlékét. Az ünnepségre már készülődik Alsólendva hazafias közönsége.

— **Megemmitett képes levelező-lapok.** Nem egy ember van, aki minősíthetetlen csunya tréfát üz képes levelező-lapokkal. A legelőkelőbb családokhoz küldözgetnek anizsokat, amelyeken mindenféle izetlen durvaság olvasható. Noha csak önmagát fecskendezi be sárral az, aki ilyen alacsony módhoz

fordul trétt üzésére, mégis tekintettel arra, hogy gyöngédlelkű ufhölgyeket sem kímélnek meg sok faragatlan durvaságtól, a postaigazgatóság most üdvös módhoz folyamodott ez anizkszok lehetetlenné tételére. A postaigazgatóság egy miniszteri rendelettel fogva ezeket az anizkszokat egyszerűen nem kézbesíti, hanem összegyűjtve megsemmisíti.

— **Független Debrecei Ujság.** E címmel december hóban politikai napilap jelenik meg Debrecenben. A szerkesztőség pártoktól és személyektől teljesen független napilapnak vallja a lap irányát. Szerkesztője ifjabb *Móricz Pál*, kiadója Hoffmann és Kronovitz cég.

— **Vadászati jog ellenőrzése.** A pénzügyminiszter olyan rendeletet adott ki a minap, amely szerint az állami csendőrség, pénzügyőrség, továbbá a közigazgatás rendőri közegeit arra utasították, hogy a szemmel láthatólag vadászatra menő, vagy vadászatról érkezőktől a vadászati jegy felmutatását követve, teljék és a város belterületére behozott vadak után a fogyasztási adóbárcákat csak azok részére állítsák ki, akik a vad jogos eljuttatását igazolják. Azoktól a vadászoktól, akik vadászati jegyet nem váltottak, nemcsak az elejtett vadat kobozzák el, hanem ellenük jövedéki kihágás címén a hivatalos eljárást is megindítják.

— **Harcszerű céllövészet.** A helyben állomásozó m. kir. 20. honvédelmi gyalogezred leánysege folyó évi november hó 28-án reggeli 7 órától kezdve Kiskánizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Princzipális kanális-áttal határolt lőtéren harcszerű céllövészetet tart. A rendőrfőkapitány felhívja a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körületben ezen napon annál inkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

— **Országos vásárok.** Csáktornán az 1904-évi országos vásárok a következő napokon fognak tartatni: 1. Balásznapi vásár szerdán február 3-án. 2. Péter és Pálnapi vásár hétfőn márcz. 28-án. 3. Péter és Pálnapi vásár csütörtökön június 30-án. 4. Porciunkulánapi vásár szerdán auguszt. 3-án. 5. Teréznapin vásár csütörtökön október 13-án. 6. Katalinnapi vásár pénteken november 25-én.

— **Szerencsétlenség.** Holecz Istvánné esztergnyei lakos a falu határánál levő földhányáshoz ment ki egy melence sároznivaló földért. De alig tett egy-két kapavágást, amidőn a földhányás megcsuszott, reáesett, és eltörte Holecz Istvánné mindkét lábát, sőt agyarázkodást is szenvedett. Beszállították a nagykanizsai városi kórházba.

— **Intés a kivándorlóknak.** Csütörtöki számunkban már írtunk a vármegyékben elharapódzó kivándorlásról. Most félhivatalosan a következőket jelentik: *Empresa de colonias sacae Brazileira* névű vállalat magyar gyarmatosokat szándékozik Braziliába telepíteni. Ova írtunk mindenkit, hogy e vállalat ügynökei csábos ígéreteinek hitelt ne adjanak, mert Braziliában az éghajlati, egészségi és kereseti viszonyok kedvezőtlenek és sok panasz me-

rült föl, hogy a munkásokkal rosszul bánnak. Nagy kárunkra van az is, hogy az ottani nyelvet nem ismerik és így kivándorlásukkal a legnagyobb nyomorba jutnak.

— **A kör- és községi jegyzők fizetése.** Tisza István gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter az összes vármegyei alispánokhoz a községi- és köljegyzők javadalmazására vonatkozó *adatok beküldésére* tárgyában rendeletet adott ki. Amak előrebocsátásával, hogy a fizetésrendezési kérdés megoldásánál mindekelőt tisztában kell lenni az egész vonalra terjedő fizetésrendezés pénzügyi következményeivel, tehát sürgős szükség van a községi- és köljegyzők mai tényleges javadalmazásának hű és pontos ismeretére, részletesen előírja a miniszteri rendeletet az adatgyűjtés módját, az összes községi jegyzők számára szétküldött kimutatási ívek pontos kitöltésére, ezeknek a főszolgabírák és a pénzügyigazgatósági számvevőségek részéről leendő felülvizsgálására vonatkozó részletes rendelkezéseket. A vármegyénként összeesített kimutatásokat az évi december 16-áig kell a belügyminiszteriumba felküldeni.

— **Bánffy Dezső báró könyve.** A Légrady Testvérek kiadásában Budapesten most jelennek meg Bánffy Dezső báró fejtegetései a magyar nemzeti és politikáról, amelyek a politikai és társadalmi életnek majdnem minden terére kiterjedve, általános érdeklődést keltettek, a midőn részletlenül a Magyar Közélet félhavi füzeteiben megjelentek. A könyv címe: *Magyar nemzeti és politikai.* Ara jelentékeny terjedelméhez képest olcsón, 1 koronában van megszabva. Kapható minden könyvkereskedésben.

A „Balaton írásban és képen” 136 illusztrációval megjelent és tűzve 5 kor., kötve 6 koronaért kapható Fischel-Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Nyilttér.

MERCUR váltóüzleti részvénytársaság
BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. sz.

vezés és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat és azokra, valamint minden egyéb értékpapírt és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdégyekben (szakszerű felvilágosítással) ingyen szolgál.
BANKÖSZTÁLY. SORSJEGYÖSZTÁLY. VÁLTOUZLET
A m. kir. szab. osztályosor Játék Törlésűstőhelye.
Sorsjegyek csak a havi kiadású sorsjegyek, minden sorsjegytársaságok.
Sorsjegybiztosítás: legelőnyösebb díjazású kívánatra bementve.
Rovid levelezim: **MERCUR, Budapest, FÜRDŐ-UTCA**
Részvénytőke korona 1,000,000.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon barátainknak s ismerőseinknek, kik felejtethetetlen férjem elhunyt alkalmával részvétőkkel némileg enyhíteni igyekeztek mérhetlen fájdalomunkat, ez uton mondok hálás köszönetet.

Özv. **Márkus Sándorné**

A legjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognacokkal vagy nővényai szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyületek ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
legfinálabb égettyes
SÁVANYU-KUT
ittja a szomjat, e hőst és felfrissít egyaránt. A legjobb kor a nyári hőség tikasztó hatása ellen.

Hirdetések:

Tanulás nélkül azonnal 800 zenedarab fújható!

„Säkingeni trombitás”

Hontidal, Hymnusz, Ilka, Krampusz-csárdás, Radecky induló, Ich weiss ein Herz, Das ist das süsse Mädel, Hunyady László, Légy dicshíve te esendes éj és még körülbelül 800 más különféle válogatott zenedarabot fujha azonnal mindenki minden előtanulmány- és hangjegysmeret nélkül, ami új találmányu, 18 hangu elegáns kivitelű

TROMBINO

trombitánkon, az illető hangjegy-szállag egyszerű beillesztésével. — A mindenütt szenzációt keltő „Trombino” ára; a hozzávaló utasítással és daljegyzékkel I. minőség finoman nékelve 9 hanggal frt 3 50 II. 18 6.50

Hangjegyszallag az I-höz 20 krajczár.
II-höz 40

Egyedül szétkuldes utánvétellel

Kertész Heinrich, Bécs
I. Fleischmarkt 19 — 939.

Fernolendt

cipőfénymaz a legjobb máz a világon; — e fényerem világos cipőket tükrőfényvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt, foltos szmú fűbbel sárga vagy barna bőrből Lyosin tükrőfénymaz által által egészen ujja lesz. Mindenütt kapható. — Alapittatott 1880-ban. Gyári raktár: **Bécs, I., Schulerstr. 12.**

Hirdetések felvételnek
FISCHEL FULOP
könyvkereskedésében

Lampionok, **Léggömbök, kerti-diszítések,**
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin
legolcsóbb árak mellett kaphatók:
FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

VÉDJEGY
FASSBENDER-FÉLE
FÜGEKÁVÉ
A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.
Kapható:
MARTON és HUBER uraknál
Nagykanizsán.

Neve cognacnak minden védője fel van jogaoltva arra, hogy az
eredeti csomagolásban az ams. nevezett intézetben díjmentesen
felvizsgáltasson.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — 161 üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89—100

3498

k. ig. 1903.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg város tanácsa közhirrre teszi, hogy
a város erdejében vágás alá kerülő műszaki fák

f. évi december 2. napjának d. e. 10 óráig

beadandó zárt írásbeli ajánlat és ugyanazon nap
d. e. 10 órakor a helyszínen megejtendő nyilvános
árverés útján a legtöbbet ígérőnek, azonnali fizetés
mellett eladatnak.

A feltételek a II aljegyző hivatalos helyiségé-
ben, a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Zalaegerszegen, Zalaegerszeg város
tanácsának 1903. november 14-én tartott tanács-
üléséből.

VÁRHIDY LAJOS
polgármester.

Hirdetések felvételnek **FISCHER PÖLÖP**
könyvkereskedésben Nagy-Kanizsán.

sütésre és főzésre cukorral
készen keverve és morzsolva.

Az ételek izletes fűszere.
Azonnal olvad, finomabb,
kiadósabb s kényelmesebb
mint a vanília; egy csoma-
gocská — pótol körülbelül
2 rud vaniliát — 24 fillér.

Ujdonság!
IBOLYA-GYÖNGYÖK.

Uj, izletes ételek készítésé-
hez, természetű ibolya-
lallal. Egy csomag 50 fl.

„ibolya-konyha” szakácskönyv ingyen.

Kapható: Márton és Huber, Rosenfeld Adolf
fiat. a Neu és Klein cégeknek Nagy-Kanizsán.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulos”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a „legolcsóbb” szappan.
Mindenütt kapható.

Üzlet átvétel.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a

WEISZ és SCHMIDT

cég fűszer-, festék-, gyarmatárú és esemegelereskedését átvettük és azt

GRÜNBAUM és BECK

törv. bej. cég alatt fogjuk tovább folytatni.

Üzletünk teljesen újonnan van felszerelve és állandóan nagy raktárt tartunk

fűszer-, festék-, gyarmatárúkból valamint bel- és külföldi csomagokból.

Midőn a n. érdemű közönséget pontos és megbízható kiszolgálás és legjutányosabb árakról
biztosítjuk, ajánljuk üzletünket pártfogó figyelmébe.

Kiváló tisztelettel

GRÜNBAUM és BECK

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 4. Főpostával szemben

Legkedveltebb, legkötelesebb
arctisztító és szépítő szerek

AKACIA

KRIEGER-féle

-CRÈME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

Főraktár:
KORONA-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN TÉR.
Törekvés: a legújabb

ELSŐ MAGYAR
• Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat

Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 forintért 100 000
kifizet. kisebb g. g. pénzben.

Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kivánságra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előragu kőes hővizű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kú- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánságra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szülészester,

udvari szállító

Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szülészester az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI

HALHÓLYAG

tucatszja 5, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100.

Reif J.

specialista, Bécs,

Brandstätte 3.

Arztgegend

Ingén

BUTOR.

Órálási választék

náló-, ebédlő-, szalon- és
uri-szoba-butorokban.

Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL

butoriparosoknál

BUDAPEST.

IV. Kecksmeti-utca 6. sz. I.

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Mátyás-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

SANTALEGGER

Fiatl embereknek orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.

NADOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

OSAN

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az

Felülmúlja az eddig ismert összes fogszerszereket.

OSAN-szájvíz-essencia 1/2 kr., OSAN-fogpor 1/4 kr.

Czorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb

ROZSATEJ adópisz-szer

1/2 kr. 1/4 kr. 1/2 kr. 1/4 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 1/2 és 3/4 kr.

a legjobb és legkedveltebb

Tanningene hajfestő-szer, szőke, barna és fekete. Ár 1/2 kr.

Prospektus ingyen és bérmentve küld:

Czorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Külföldi London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.

Raktáron gyógyszárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER

TANINTEZET

Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPÍTOTT 1853.

Nyitvaos polgári iskola 10-14 éves

fiak részére. — Felsőbb kereskedelmi

iskola 14-18 éves ifjak részére. —

Nemzeti internátus bentlakó növendékek

részére. Bizonyítványai államnéven

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

szolgálnak. — Nővelő tevékenységére jog

MEGHÍVÓ.

A Nagykanizsai Malátagyár és Serfőződe Részvénytársaság

1. cz részvényesei ezennel tisztelettel meghívtnak

az 1903. évi december hó 12-én délelőtt 11 órakor

Nagykanizsán, a Kereskedelmi és Iparbank helyiségeiben tartandó

XI. évi rendes közgyűlésre.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem hovaforrása, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Hivatalos közlőny kijelölése.
4. Az alapszabályok 20. §-a értelmében kilépett Bogenrieder József, Rapoch Gyula, Rothschild Samu és Stern Sándor igazgatósági tagok helyett három évre újabbak megválasztása, vagy ezek újbóli megválasztása.
5. Öt felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt, a nagykanizsai Kereskedelmi és Iparbank pénztáránál tértvény ellenében letenni, hol a felügyelő bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései, nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

NAGYKANIZSA, 1903. évi november hó 17-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Órák, ékszerek RÉSZLETFIZETÉSRE SERÉNYI
is, olcsó szabott áron
Órák és ékszerek
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
Fókusz: II. Fő utca 21. sz.
Képes árjegyzék
ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
REPARATOR
A KRIEGER-féle
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályosrészletét főállású helyre
BUDAPEST, Andrassy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzetekesség! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella“.
vize, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 6 cs. és kir.
Ismerte József főh. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asztma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, azérhűtés, elmozdítás ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
„YOST” IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fenykepek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festészeti műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERESZET-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagytájak !!!

**Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
rten, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
viamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ**
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

PLATSCHKE VILMOS
elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbajok ellen csodáshatású a
**RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.**
Ára 1 korona. Pótlán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségeket hygienikusan a legelőkeltebbekben vannak beren-
dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál.
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** [] aczélgerendélylyel, első minőségű tönör aczél kormányokkal. **Kétvasu aczélekeit.** Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL
sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab-
kikapcsolható kap-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva

„Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor.; töltőgetőtest külön 6 kor.
„Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukorica morz olóit,
szecska- és repavágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélből, tel-
jesen felszerelve, tartalékvassal
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormánynyal, a nádor
kívül még aczéltalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvassal 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzelhető
legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Uj! Uj!

Mabilé rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomó szabályozással.
Szőlőzúzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, sulykerékkel vagy anélkül.

Nagy meglepetés!

Ex életben nem lesz többé ily alkalom!

500 drb 1 frt 95 kr.

Egy remekül aranyozott praxis-óra, pontos járá-u 3 évi jótállással és lánccsal, 1 divatos selyem uri nyakkendő, 3 drb finom zsebkendő, egy gyönyörű férfi gyűrű utánzótt drágakövel, egy szép bőrtárcsa, egy szép zsebtű, 1 pár kiegészítő, 3 mellgomb 3%, double arany szabad. lakat, 1 kitűző nikel tentatort, szép képes album tartalmazza a világ 36 legszebb képét, 1 elegáns párisi női-brosche (ujdon-ság) 1 pár smilli brilliáns fülbevaló, nagyon tévesztő, 5 tréfas tárgy, nagyok és kicsinyek mulattatására, 20 fontos levelezési tárgy és ezenkívül még 400 drb különféle tárgy, — ami a házában nélkülözhetlen. — Mind együttesen, az órával — mely egymaga is többet ér **1 frt 95 kr.** Szétküldés utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett a

„Wiener Central-Versandhaus“
P. LUST, KRAKAU 39. sz. által.

80%-os Ecet-szesz

étel- és befőtt-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 24, vagy 14 liter kutvizbe öntünk 1 liter 80 százalékos ecetszeszt.
A befőtt-ecet előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kutviz ajánlatos. Az ecetszesz és az abból készített ecet nem romlik. Ecet az ecetből készített befőtt nem penésze-dik, nem savanyodik. Számosan elis-merték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona.

Postal szétküldés
1 litertől kezdve.

6560 tk. 1903.

305-1

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság köz-hirrre teszi, hogy Franz Lajos és fiai bej. nkaniz-sai cég végrehajthatónak, — Milhofer Jakabné szül. Reiter Rozálai bácskereszturi lakos végrehajthatást szenvedett elleni 386 kor. 57 fil. tőke, ennek 1903. évi március hó 18. napjától járó 5% kamatai, 33. kor. per, 20 kor. végrehajtás kérelmi, 23 kor. árverés kérelmi s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tszék területé-hez tartozó s a nagykanizsai 423. tjkvben tb. + 177 hrsz. ház, udvar és kert 3676 kor. becsértékben

1903. évi nov. hó 27. napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi. hatóságnál Dr. Rothschild Samu felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjötté-vel megtartandó nyilvános árverésen elad-atni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán, 1903. évi szeptember hó 7. napján.

GÓZONY

kir. trvszéki bíró.

Egy igen jó forgalmu

mészárszék

a legújabb törvények előírása szerint teljesen új berendezéssel és jég-veremmel együtt 1904. évi február hó 1-ére **kiadó.** Bővebbet **Rosen-berg Bernát**, Nagykanizsán. — Eötvös-ter 29. szám alatt. 304-2

A Richter-féle
Liniment. Caps. comm.
Rongy-Pain-Expeller.
egy igen kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta meg-bizható előírással alkalmazatik készrevaló, csúszó és meghúzóval.
Intés. Silányabb utazások miatt bevisírlaskor óvatossá leg-nyunk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „hergany” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el — 80 f., 1 l., 40 f., 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest.

Richter F. Ad. és társa.
CHINA, 10. kir. udvari orvostudós.
Rudolstadt.

KLYTHIA a bőr ápolására**az arczbőr szépítésére és finomítására PUDER**

Legelegánsabb, toilette bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben Ellimerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB FAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette-arzappan és illatszergyára

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszert-, drogu-kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknel.

1 doboz ára 2 kor. 40 fill

Főnyeremény
esetleg
600.000 Márka

**Szerencse
hirdetmény.**

A nyereményekért
az állam
kezeskedik.

Felhívás részvételre
a nyeremény tételekhez
melyekért Hamburg állam kezeskedik a nagy pénz
sorsjátékánál.

10 millió 856,562 ném. bir. márka
biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénzsorsjátékánál a
következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén
600.000 márka.

1 nyer. á 300.000 márka	1 nyer. á 40.000 márka
1 „ á 200.000 „	4 „ á 30.000 „
1 „ á 50.000 „	5 „ á 20.000 „
1 „ á 45.000 „	3 „ á 15.000 „
2 „ á 40.000 „	16 „ á 10.000 „
1 „ á 35.000 „	40 „ á 5.000 „
1 „ á 30.000 „	100 „ á 3.000 „
1 „ á 100.000 „	160 „ á 2.000 „
1 „ á 80.000 „	619 „ á 1.000 „
1 „ á 60.000 „	812 „ á 400 „
1 „ á 50.000 „	75 „ á 300 „

Az egész 7 osztályból álló sorsjáték 111.000 sors-jegyből áll 53.795 nyereménygel és 8 jutalommal úgy, hogy az összes sorsjegyet majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legsze-rensébe esetben 50.000 márka, a II. osztályban 55.000 márkára, a III. osztályban 60.000 márkára, a IV. osztályban 70.000 márkára, az V. osztályban 75.000 márkára, a VI. osztályban 80.000 márkára, a VII. osztályban 600.000 márkára emelkedik.

Az első osztály húzára, melynek húzása hivatalosan meg van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy ára csak 7.— korona

a fél „ „ „ 3.50 „

a negyed „ „ „ 1.75 „

A betétek a következő osztályokra egy a pontos nye-remény-jegyzék a hivatalos állambélyegzővel ellátott sor-solási tervből látható, a melyet kívánatra előre ingyen és bérmentve küldök.

Minden résztvevő a kisorsolás után tölem hivatalo sorsolási jegyzéket minden felszólítás nélkül azonnla megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postaltalványon vagy utánvéttel kérem.

Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, szives-kezdjenek rendelésüket bizalommal legkésőbb

1. évi december 17-ig

elanti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.

Bankgeschäft HAMBURG.

22237/1903.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa közhirrre teszi, hogy a v tulajdonát képező erdő és fáslegelő területeken a szálfá eladások a következő napokon tartatnak meg, és pedig:

Nov. 24-én:	az Alsó erdőn 1-20 f. sz. alatt 25 db. szárazfa	200 K.	— f. becsért
és ugyanott	1-10 „ „ „ 48 „ nyárfa	122 „	— „ „
Nov. 26-án:	a Felső erdőn 1-39 „ „ „ 64 „ szárazfa	336 „	40 „ „
Nov. 28-án:	a Felső nyiresen 1-25 „ „ „ 44 „ „	92 „	— „ „
a szepetneki ut mellett	1-17 „ „ „ 30 „ nyárfa	82 „	— „ „
Decz. 3-án:	Alsó nyiresen 1-48 „ „ „ 178 „ szárazfa	255 „	40 „ „
Decz. 5-én:	Alsó nyiresen 1-62 „ „ „ 210 „ „	228 „	40 „ „
Decz. 10-én:	Felső erdő tásl. 1-167 „ „ „ 324 „ szálfá	1914 „	40 „ „
Decz. 12-én:	A ső erdőn 1-98 „ „ „ 174 „ „	1760 „	— „ „
Decz. 15-én:	Alsó erdőn Budin 1-28 „ „ „ 89 „ „	432 „	— „ „
Decz. 17-én:	Felső nyires fásl. 1-110 „ „ „ 248 „ „	540 „	— „ „
Decz. 19-én:	Alsó nyires fásleg. 1-61 „ „ „ 388 „ „	447 „	20 „ „
Decz. 22-én:	Alsó nyires erdőt. 1-384 „ „ „ 3390 „ „	3893 „	60 „ „

Az eladások mindenkor a helyszínén d. e. 9 órakor kezdődnek, az eladás árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett történik s a megvett fákat a vevők legkésőbb 1904. márvz. 1-ig elhordatni kötelesek.

Nagykanizsán, 1903. november 17-én.

A városi tanács.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Pál könyv-
kereskedésében.
A szerkesztővel értekezni lehet az-
onként d. n. 4-6 óra közt.
Ide intézendő a lap szemléli részére
vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület; Fischel Pál könyv-
kereskedése.
Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak
Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Nyilatkozó pettóra 40 fillér
Előfizetők, valamint a hirdetőkre
vonatkozóan Fischel Pál könyvkeres-
kedésébe intézendő.
Bérmunkások levelek csak ismert kesz-
ből fogadtatnak el.
Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Révész Lajos.

Csütörtök, november 26.

Az „Országos Irodalmi Szövetség” érdekében.

Felhívás!

Minden nemzetnek legdrágább kincse a nyelve.

Nyelvünkben van az élet.

Mentül magasabb műveltséget ér el az anyanyelvünk, annál bizonyosabb az, hogy élünk, hogy nemzetet és hazát alkotunk.

A sudaras fának nem kell bizonyítani, hogy él: lombja, virága, gyümölcse bizonyít mellett.

Ilyen lombbal koronázott fa a magyar nemzet közművelődése: virága a költészet, művészet, gyümölcse a lélek-tápláló tudomány, mely helyesen élni és gyarapodni tanít.

Amde ez élőfának, mely egy egész hazát betakar, nemcsak a magasba kell felnőni lombos sudarával, de gyökereivel is szét kell terjedni az éltetadó földben, az egész hazában.

E tápláló gyökerek még sok rétegebe nemzetünknek nem terjedtek el. Egész néposztályok előtt ismeretlen a magyar irodalom, a mely osztályok pedig a magyar nemzet zömét, tömegét képezik.

Más nemzetek, nemcsak a nálunknál előhaladottabbak is táplálják lelküket

hazai irodalmuk termékeivel. Pedig a mi népünk is szereti, sőt mivel a költészetet. Tanu erre a népdalok és népregek magától termő virága.

A vágy, a hajlandóság megvan a magyar népben az olvasásra, de az még eddig csak a ponyvairodalom termékeiben talált kielégítést.

E hiány kitöltésére vállalkozott irodalmi szövetségünk, melyhez eddigelé csatlakozott huszonnyolc hazai irodalmi társaság s közreműködését felajánlotta a legtöbb tehetséges írója a nemzetnek.

Célunk az, hogy a költészet és hasznos tudás népszerű, érthető módon vezessék be a magyar nép nagy tömegébe. Hogy otthonra találjanak írónk művei a földmives szalmafüldes tanyájában, a kézműves műhelyében, a gyár-munkás gyűléjében, a pásztornép karámjában, a halász kunyhójában, a bányász aknájában, a hajós szarnyékában, a vadász pihenőjében és a fonókában, úgy mint az uri lakokban.

De különös feladatunknak tekintjük azon magyar hazánkfiak között terjesztetni a magyar irodalom termékeit, kik a végvidékeken, a nemzetiségek által lakott területeken, elszigetelve tartják fenn hazaszeretben gyökerező nemzeti lelkületüket.

Tervünk: jó munkákat adni a nép és miveltebb közönség kezébe és olcsón, hogy a lelke művelődésére fordított filléreket senki se tekintse anyagi áldozatnak és tömeges hozzájárulást fogja biztosítani a vállalat sikerültét.

Felhívásunk szól a magyar nemzet-hez: mindazokhoz, akiknek a magyar nyelv drága kincs. — Kiáltó szó ez a pusztában, de ezt a pusztát magyar nép lakja, mely szavunkat meg fogja érteni s nem hagyja biztató visszhang nélkül.

Dr. JÓKAI MÓR.

Alapító tag lehet az, aki legalább 200 koronát belizet a szövetség céljaira. Rendes tagok: irodalmi és közművelődési egyletek évi 40 kor.; irodalommal hivatásosan foglalkozó magánosok évi 6 korona tagsági díj mellett. — Pártól tag lehet bárki, ha az évi négy korona tagsági díj befizetésére kötelezi magát.

A tagok illetékl díjtalanul kapják meg a szövetség kiadványait és pedig évenként 5-6 kötet, 6-7 ives, elsőrangú magyar, író tollából származó művet. Az első sorozat első kötete: Jókai Mórnak, a szövetség számára most készülő Bona című történelmi regénye lesz. — A többi műre nézve Endrődy Sándor, Ambrus Zoltán, báró Dóczy Lajos, Rákosi Viktor, Gárdonyi Géza és még számos kiváló írók ajánlotta fel közreműködését a szövetségnek.

A jelentkezések Szundy Károly szövetségi titkárhoz (Budapest, Luther-utca 1/A. földszint 1.) küldendők a pénzküldemények pedig Földes Imre szöv. pénztárnokhoz (Leszámitoló és Pénzváltóbank Budapest, Dorottya-utca 6. szám) intézendők.

TÁRCA.

A bűnözés világa.

Irta: Csizmadia Alajos,

a társadalmi, politikai és jogi tudományok doktora.

Ez lesz a czime egy 40-42 ivre terjedő munkának, a melyet rendkívül érdekes tartalmán kívül még érdekessé tesz az a körülmény is, hogy szerzője Pécs-egyházmegyei áldozópap.

A mű megrendelésére vonatkozó felhívást lapunk e számának „Irodalom” című rovatában közöljük. Ott közöljük a könyv egyes fejezeteinek címét is, hogy annak tartalmáról némi tájékozást nyújtsunk.

E helyen pedig a szerző szíveségéből egy kis részletet közlünk mutatón a körülmény rendkívül érdekes tartalmából.

Az u. n. fixa ideákat és a küszöb alóli tendenciák érvényesülését nem tagadjuk, ámbár nem ismerjük el, hogy a cselekmény értékességét és beszámíthatóságát minden esetben kizárnák, sőt némely esetben nem deliberált cselekményt éppen az a körülmény teszi értékessé, hogy a korábban fixált elvek és elhatározások virtuális befolyása alatt ki-

termelve, indirect akart és tudatos cselekménynek minősíthetjük, tehát az egyén számlájára írhatjuk. Sőt véleményünk szerint az ember kiválóságát részben annak köszöni, hogy egyes ideákat megfoghat, s azokért, esetleg mint legtávolabbi és legmagasabb célokért állandóan küzdhet, amíg ideák azután még akkor is érvényesülhetnek, ha különben a tudatban fel nem merülhettek is. Így magyarázhatjuk meg azt is, hogy a karakter még a nem tudatos cselekvésben is visszatükröződhetik. — Amit tehát felpanaszolni, mint nemünk gyarlóságát, pathologikus jellegű veszélyes tulajdonságát, ugyanazt mint minden jelesség forrását, az emberi természet kiváltságát, dicsekedve emlegethetjük.

Ha igaz az, hogy a szellemi aequilibrium megbomlása minden körülmények között pathologikus jellegű, akkor minden kiválóságot betegesnek minősíthetünk. Méltán kárhoztatja tehát dr. Koch azokat, a kik a feltűnő jeles adományok birtokosát — eo ipso — testileg egészségeseknek mondják. A kiválóság már magában véve bizonyos disharmoniát rejtget, amelyet néha a történelem is jelez, mások pedig a mindennapi tapasztalás elég fájdalommas bizonyít. — Mindezekre tekintettel az egyén beteges ingerlékenységét, tulérkékenységét sem róhatjuk fel, amely pedig oly sokszor bűnözésre ragadja a terhelteket.

Mindenesetre sajtóságos, hogy a legkiválóbbak közt alig akadunk normális egyénekre, ellenben nagyon is gyakran észlelhetjük, hogy az emberi nagyság pathologikus jellegű kiváltságokra támaszkodik: virtus in infirmitate. Ezért látjuk, hogy az erkölcsvilág kitűnősségei a rendestől eltérő életmódot folytatnak, s ha a természet nem gondoskodott róluk, vagy a körülmények normálisan alakultak körülöttük, szándékosan felidéz az abnormális pozíciót, amely minden nagyság bölcsője. Midőn az emberiség ezt felismerte, akkor találta ki a mortificatiót. Mit mondjunk? Talán a nagyság ormaina törő embernek is, mint gyöngy-kagylónak az igaz gyöngyöt, beteges, mondjuk: szenvedésekkel telített medicumban kell kitermelnie azokat a hatalmas kvalitásokat, a melyekre aztán az emberiség évezredekken keresztül dicsekedve hivatkozik. Ha ez csakugyan úgy van, s ha nemcsak a keresztényi, hanem mindenféle nagyságnak szüksége van arra az abnormális medicumra, mely a fájdalommal purifikálja és fölemeli az embert, akkor az emberiség nem tudja mit csinál, mikor a fájdalomtól és a szenvedésektől minden áron szabadulni akar, s egy szebb jövőről álmadozik, midőn a betegség és a bajok fölött győzedelmeskedve, tán még a halált is számúzza, paradicsommá varázsolhatja a földet. Minden jel oda mutat, hogy a pathológiára szükségünk

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban, legjobb minőségben, legmérsékeltébb árakon

III. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

Legolcsóbb
bevásárlási forrás!

Politikai szemle.

— November 25.

Az obstrukció még folyik. — Ez a helyzet képe. De a jelek szerint: már haldoklik. Kosuth és a függetlenségi párt többi józanul ítélő eleme már rég belátták, hogy az obstrukció folytatása most sok kárt okoz. E véleményét tette magáévá Zichy János gróf, a néppárt elnöke is, amide pártjához intézett lemondást bejelentő levelében nyíltan kifejezi, hogy az obstrukciót helyteleníti és elítéli s miután abban a párt egyes tagjai részt vesznek, az elnökségről lemond. — A politikai életnek vasárnap óta más érdekessége is van. Az „új párt“ zászlóbontása. Bánffy Dezső báró, volt miniszterelnök az „új párt“ vezére. A zászlónak egyik főjelszava: az egységes magyar nemzeti állam megteremtése. Az új pártnak jelszava — a jelek szerint — tetszéssel találkozott Kolozsvár városában és így az új választásnál már bizonyára helyt kár az „új párt.“ Egyébként programjával majda találkozunk. — A helyzet különben minden oldalán rendkívül éles s így nem messze állunk — a döntő csatától, de a legfőbb ideje is, hogy kormány és többség érvényesítse jogát s olyan ellenzékkel szemben, mely józan okokat nem ismer, félreteressen minden kíméletet, melyet a házszabályok nem biztosítanak neki.

— Beszámoló. Hertelendy Ferenc, a tapolczi választókerület országgyűlési képviselője folyó hó 21-én mondotta el Tapolcán beszámolóját, nagy közönség előtt. A képviselő Glazer városbíró üdvözölte és a hallgatóság a beszámolót nagy tetszéssel fogadta. Hertelendy vasárnap Balafon Füreden mondott beszámolót.

A közöny.

Az igaz, hogy az emberek nagy részét teljesen igénybe veszik a magánügyek, a megnehezedett életviszonyokkal erősen fokozódó létfenntartási küzdelem; de azért jeleznek a kétségtelenül meg súlyosodott magán-körülmények épen-séggel nem igazolják, nem mentik a közügyekkel szemben mutatkozó közönyt különösen azoknál, akik a közügy kiterén való munkára önként vállalkoztak.

Nagykanizsa város közügyeit a képviselőtestület intézi Ennek szervezetében a legelőkelőbb működést az egyes bizottságoknak kell kifejtetniök. Ha a

bizottságok lanyhán vagy egyáltalán nem működnek, a városi tanács nem hozhat kellőleg előkészített ügyeket a képviselőtestület plénuma elé; kinosan döcögve működik a városi közigazgatás egész szervezete.

Nagykanizsa város képviselőtestületének néhány bizottsága elég buzgalommal dolgozik; de vannak egyes bizottságok, amelyek nagyon lanyhán vagy egyáltalán nem dolgoznak. — És pedig azért, mert a bizottsági tagok egy része szinte érthetetlen egykedvűséggel, közönyvel viseltetik önként vállalt kötelessége iránt. Ezt az egykedvűséget, ezt a munka-hátráltató közönyt legtöbbször magán-dolgaikban való nagy elfoglaltságukkal iparkodnak menteni. Ez azonban nem elég az üdvösségre. Ha egy bizottságban tízenkét tag van és abból afele magán-ügyek miatt elmarad, három: az még elfogadható; de mikor az összehívott bizottsági ülésre elmegy négy, nyolc pedig elmarad: ez már olyan mértékű közöny, amelynek bénító hatása van a közügyek menetére.

Konkrét esetre hivatkozhatunk.

A városi tanács a képviselőtestület megbízása alapján szabályrendelet-tervezetet dolgozott ki a szegény-ügy rendezésére vonatkozólag. Ennek az ügynek a rendezése már évek óta vajdik. A városi tanács tehát a megkészült tervezetet sietett kézbesíteni a szegény-ügyi bizottság elnökének véleményes javaslat tételt végett. A bizottsági elnök szintén sietett egybe hívni a bizottságot a tervezet megtárgyalására. A meghívókra külön figyelmeztetésül azt is ráíratta, hogy a meghívott bizottsági tag *okvetlenül szíveskedjék megjelenni.* Ennek annyi fogamatja lett, hogy tízenkét bizottsági tagból megjelent négy, nyolc pedig elmaradt. Így azután az elnök — a tárgy fontosságára való tekintettel — az ülést kénytelen volt elhalasztani. Ilyként azután a szegény-ügy rendezése is, amely pedig már ugyancsak hosszú

időn át képezi tengeri kigyóját a városi képviselőtestületnek, megint valószínűleg hosszú időre kitolódik; mert ki tudja hogy az ujabban összehívandó bizottságiülésre megjelenők száma nem apad-e le kétfőre.

Ennek a buzás-halasztásnak majd a szegény, koldusok íhatják meg a keserű levét, mert úgy halljuk, hogy a házaló koldulás kellemetlenségeivel torkig jönlakott üzlettulajdonosok sztrajkolással akarják kényszeríteni városi adminisztrációnkat a szegény ügy gyors rendezésére olyképpen, hogy december 1-től vagy 1904. jan. 1-től kezdve (határozottan nem tudjuk) be fogják szüntetni az alamizsna-osztogatást.

Nem akarjuk ugyan binni, hogy az üzlettulajdonosok szíve elég érzékenyen, rideg legyen ennek az (állítólag) közös megállapodásnak végrehajtására; mert ha töltethetnők, hogy csakugyan végrehajtják, akkor mi kérnők ötlet nyomult koldusaink érdekében az ellenkezőre: de mindenesetre jellemző dolognak tartjuk, hogy a házaló koldulással rendkívül zaklatott és zavart üzlettulajdonosaink már il en ezköze is kénytelenek gondolni a legerősebb türelmet is próbára tevő halogatással szemben.

Ugy ennek mint minden egyéb, kisebb vagy nagyobb mértékben bosszantó halogatásnak, egyes ügyek kátyuba rekedésének ok-forrása a közöny, mely azért is veszedelmes, mert igen gyorsan epidemikus jellegű válik. A ragályozás nagyon gyorsan terjed. Eppen-séggel nem lehet csodálkozni, ha egyszer csak a képviselőtestületből atcsap a városi adminisztráció fizetett közegéire is.

Mozgóképek.

— Báli és hangversenyi tudósítás. —

Katalin-estély a „Társaskör“-ben. — Az „Izr. Jótékony Nőegylet“ hangversenye.

Nagykanizsa, első báli hét.

E héttel már elkezdődött a bálók és hangversenyek felvonulása. A két beköszöntő a siker

van. Az embernek nem lehet ideálja az, hogy a szenvedésektől szabaduljon, hanem arra kell törekednie, hogy azokat okosan felhasználja, keresztjeit értelmesen hordozza. Milyen az a normális ember? Alig hiszem, hogy e tekintetben meg tudnánk egyezni. — Ahányan vagyunk, annyiféle mértékkel mérünk. Bizonyos azonban, hogy ahol a causa normális, ott az eredmény is csak normális lehet; a mi pedig a közepesen túl van, ott kezdődik az a világ, amelyre azt mondjuk, hogy abnormalis. Hajlandók volnánk azt mondani, hogy a civilizáció maga is a pathologia járuléka.

Az aequilibrium hiánya a disharmonia kitermeli a végleteket, s ha az abnormalitásnak megvan a maga fényes oldala, sötét feléről se feledkezzünk meg. Am a kitűnő adományok birtokosától megkívánjuk, hogy kiváltságait velünk megossza, s hozzánk, közönséges halandókhöz leereszkedjék. A negatív nagyságokat ellenben magunkhoz főlemelni vonakodunk, követ dobunk rájuk s kitagadjuk őket. A korlátozott ember így értelmezi az egyenlőséget.

Az abnormalitás világának sokat köszönhetünk s az ítélkező embernek sohasem volna szabad erről megfeledkezni. Az abnormalitás és a pathologia közt causalis kölcsönviszonyok forognak fenn. Néha az abnormalis élet termi ki a pathologikus viszonyokat, máskor a pathologikus viszonyok szülik az abnormalis életet.

A mi kiváló, a mi értékes, az nem normális viszonyok közt születik. Az asszony is abnormalis, midőn életet ad, s a modern fiziologia

ugyanezen törvényt a magasabb értelmiség világára is kiterjeszti.

Amit zseninek (genie) neveznek, az is az abnormalis funkció képességét jelenti, melynek pathologikus jellegét, — fiziologiai szempontból véve a dolgot, — ma már senkisé megadja. A zsenialitás a cortex bizonyos vidékének túlerzékenysége, a mely azon területek táplálása folytán keletkezik. A táplálkozás végtelenen egyoldalú munka eredménye. (Igy olvassuk pl. Meyerbeer-ről, hogy naponta 16 órán át zongorázott, míg zseniális zeneszerzővé vált.) Természetes, hogy a cortex egyoldalú kifejlődése az agyműködési tehsúlyát, illetőleg más részeknek a fejlődésben való hátramaradását idézi elő. — Nem kell mondanunk, hogy a zseniális egyének legközelebb vannak a bűnözéshez. Az előre bocsátottak alapján ez a tétel bebizonyítottnak tekinthető.

A zsenialitás jellem-betűje: a cortex túlerzékenysége, magasabb fokozatokban az elmebetegség szimptomáit tünteti fel, különösen azokat, amelyek az epilepsia képletének felelnek meg. Morselli ezért nevezi az embert per excellentiam animál epilepticum-nak. Ugyanezért a zseniális alakokat gyakran látjuk megbolyodni, paralízisben, különösen epilepsziás rohamokban szenvedni, amely körülmény némely pszicho-fiziológust arra vezetett, hogy a zsenialitást az epilepszia különös alakjának minősítsék. Mások ismét a mély gondolkodással szokásos szórakozottságot, teljes elmerülést epileptikus jelenségnek mondják.

Az epileptikusok némelyikénél a jellegzetes görcsszerű rohamokat hatalmas pszichikai izgalmak helyettesítik. A pszichikai forradalmak a költői ihletésnek, a művészi inspirációnak, a teremtettség idejét jelzik, máskor felette erős kitöréseknek szülik okai, a melyekre az u. n. nagy emberek különösen hajlamosak, pld. a hadvezérek közül Caesar, Napoleon; az uralkodók közül V. Károly, Nagy Péter, Hunyadi Mátyás; a költők közül Petrarca stb. El kell fogadnunk, hogy az értelem s általában a pszichikai tehetségek állandó aequilibriumáról csak ott lehet szó, ahol a nagy szenvedélyek ismeretlenek, amelyek nélkül pedig nincs nagyság, csak középszerűség. — A teremtettség erőben már Plató a delirium egy nemét látja. A delphii jósnó deliriumszerű állapotban adja jóslatait. A nagy zeneköltő, Mozart, álomszerű állapotban teremt.

Az a kétanekdota Archimedesről (heureka, enoli turbare circulos meos), valami önkívületlen állapotról tanuskodik. Költők, művészek maguk is tanuságot tesznek arról a deliriumszerű állapotról, a melyben műveik megszülemenek és akárhányszor látjuk, hogy a zseniális egyének elmegyógyintézetben végzik pályafutásukat. Elég legyen Lenau-ra, hazánk fiára, Döbling tragikumára; és Munkácsy szomorú végétére hivatkoznom.

Nemcsak a költőt, az államférfit és a művészt fenyegeti ily sötét végzettség, hanem a nagy tudósok (pl. Semmelweis), jeles bölcsészek (Kant, Nietzsche) ugyanily szomorú sorsra jutottak és az emberiség színe-java,

gyében zajlott le. Természetesen ez állítás nem az egyének érzésére van alapítva, mert hisz a báli sikerek egyéni érzésnek megfelelően egészen mást jelentenek. Hanem jelenti inkább azt a kedélyes hangulatot, amely a két estélyt átszötte, mely estélyek, mint a bir szellő susogja, a pénztáraknak is jövedelmeztek. Kora volna még most a megfigyelésekről beszámolni. (Báli tudósítónk ezt a jogot későbbre tartják fenn.) A tudósítók és az újságírók harcra készen várják a báli referádákat, amelynek sikere a báli rendezőségé. Szóljon a zene, lejtessen a párok és jöjjenek a báli referádák...

A „Társaskör” Katalin-estélye a ködös november 21-én folyt le a Kör helyiségében. A Kör estélye kitűnően sikerült. Jellemzője a kedély, gyöngyöző jövedv. amely élenken töltötte be a levegőt. A családi-asztályon oly számban jelentek meg, hogy a Kör helyisége kicsinynek bizonyult. A táncosnők szívét jó eső melegség járta át. Mert sok volt a táncos. Pihenésről szó sem lehetett. A rendezőség kotillion rendezését is felvette a táncrendbe, amely alatt oly jó hangulat volt, hogy még a Kör tánctermének falaira festett anyagok is mosolyogni akartak a jövedv láttára. Mi sem természetesebb, minthogy a nagy társaság csak a reggeli világosság derengésekor távozott. A kedves és sikerült estélyen jelölt hölgyek névsora a következő: *Leányok*: Boda Margit (Fehérmegye), Dezsőffy Miklós (Véső), Krippel Paul, Nagy Mariska, Nyuly Mariska, Ruzs Margit (Barurár), Skublics Lincsi és Fanni (Szt. Mihály), Stirling Marianne, Török Ferike, Weiss Evelin. — *Asszonyok*: Boda Józsefné (Fehérmegye), Krippel Józsefné, Mariszó Tiborné, Nagy Valérné, dr. Pihál Victorine, Porzeizinsky Vilmosné, Schmidt Frigyesné, Stirling Sándorné, dr. Szekeres Józsefné, dr. Tubóy Gyula, Török Ambrusné, Véber Károlyné, Vécsey Zsigmondné, Viosz Ferencné, Weiss Józsefné.

A nagykanizsai Izraelita jótékony Nőegylet művész-estélye vasárnap este zajlott le a siker fényes jegyében. Nagykanizsa város társadalmának zenei része majdnem teljes számmal volt ott képviselve, akik jóleső érzéssel élvezték a művésznők előadását.

A kijelölt időben kezdődött az estély. A közönség ekkor már zsúfolásig megtöltötte a Casino ötszáz fős dísztermét. A hölgyek és férfiak estélyi ruhájára változatos szép képet nyújtott, a melynek pompáját növelte a sok katonai-uniformis.

Bovrovnoki Halácsy Irma művésznő hegedűjátéka vezette be a műsört, a melyet felváltva töltött be Brichné-Pyllemann Agnes asszony dalművésznővel. A szünni nem akaró tape, a mely

mindkét művésznő előadása után támadt, arra mutatott, hogy a jelenlevők megértették az előadók művészetét.

Halácsy Irma k. a. hangverseny-számai a következők voltak: Bruch Miksa: „Adagio,” D-moll hangversenyéből; Bach: „Air”; Paganini: „Carmen fantáziája”; Chopin-Wi holmi: „Nocturne” és végül: Sarasate Spanyol-tánc. — Halácsy Irma művésznő e számaival frenetikus tapsot aratott, amelyre valóban érdemes volt. A kisasszony technikája kitűnő művészi tehetségre vall. De kizárólag még sem a remek technikai előadás az, amelylyel ő sikereit aratta, hanem az érzések mélysége és a lefogás pompás volta az, a mely bámulatba ejtette a hallgatót. Halácsy vonója alól jöttek könnyedséggel jöttek a legremekbbr üveg-hangok és káprázatos produkciók, a mely után — és ez művészi tulajdonság — a kimerültségnek legkisebb nyoma nélkül távozott pódiumáról a művésznő. Pompás csokort kapott.

Pergolesi: „Siciliana”; Grieg: „Sojvejs tang”; Schubert: „Wohin?”; Doppler: „En s. egyén leányka” (Román „Ilka” operából); Brahms: „Ständchen”; Massenet: „Quvre tes yenx biens”; Rückauf: „Das Stelldichein”; Leone: „Die Mutter an der Wiege” című énekszámok művészi megoldást nyertek Brichné-Pyllemann Agnes asszonytól. A dalművésznő elismert kapacitás a hangverseny-énekesnők között. Brichné asszony küönösen a klasszikai dolgokat interpretálta megkapóan. Hangejének tömörsége, drámaisága különösen az alsóbb regiszterekben megkapó. de ezüstseiségű az a magasabb hang-körökben is. Éneklése könnyű és természetes, művészi, drámai, de sok ágyssággal kapcsolatban. Fejhangja valóban remek hatású: tiszta és tiszta. — Sikere óriási volt, mely arra bírta, hogy Mozart egy költői részletben bővelkedő dalát műsoron kívül előadja. Virágokká halmazták el a dalművésznőt is. — Meg kell emlíkeznünk Blumenschein Vilmosné asszonyról és ennek fivére: Kohn Alfréd urról is, akik valóban művésziessen látták el a művésznőket zongorakísérettel.

A hangverseny után a társaság fehér asztalhoz ült. Vacsora után a cigányzene is előkerült, melynek hangjainál fiatalabb gárda táncra perdült, ami még fokozta a szép est kellemességeit.

HIREK.

— **Halálozás.** Löszly Ignác nyugalmazott m. kir. posta altiszt, november hó 24-én életének 85. évében, végelgyengülés következtében elhunyt Nagykanizsán.

— **Áthelyezés.** Vay Károly grófot, a Keszthelyen állomásozó huszárezred tisztjét, fegyverszakértőt minőségben Pécsre helyezték át.

— **A balatonfüredi Erzsébet-szeretotház új igazgatója.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Molnár Antal volt szeretetházi tanítót a balatonfüredi Erzsébet-szeretotház igazgatójává nevezte ki.

— **Nőegyleti zsúr.** — November hó 29-én, vasárnap a nagykanizsai Izr. jótékony Nőegylet megkezdte az annyira kedvelt zsúrait, melyek kéthetenként a Casino dísztermében lesznek megtartva.

— **Alispán-választási mozgalom Somogyvármegyében.** Kaposvárról írják: Maar Gyula alispán elhalálozásával megüresedett alispáni szék betöltése élenk mozgalom indított elő Somogyvármegyében. Eddig két jelölt neve köré csoportosultnak a törvényhatósági bizottsági tagok. Gabsovich Károly vármegyei főjegyző és Sárközy Béla központi fősolgabíró a komoly jelöltek. A Kaposváron lakó törvényhatósági bizottsági tagok szombat este tartották alispánjelölt értekezletüket, hol az összegyűlt választók egyhangulag Gabsovich Károly vármegyei főjegyzőt jelölték az alispáni állásra. Sárközy Bélát, pártja e hó 28-án tartandó értekezleten fogja alispáni jelöltnek felléptetni.

— **Alsólendva ünnepe.** Már jeleztük, hogy Alsólendva közönsége Rákóczi-ünnepre készül. Az ünnepség, mint értesülünk, november hó 29-én, vasárnap délután 4 órakor lesz a következő műsossal: 1. Hymnus. Énekl. az alsólendvai állami polg. fiúiskola ifjusága. 2. Elnöki megnyitó. Tartja: K. Hajós Mihály, a Polgári Olvasó-Egyet elnöke. 3. Kuruc-nóták és magyar népdalok. Zongora-kísérettel énekl. Hutás Józsefné. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Tüskés Dezső. 5. Tárogató hangok. Melodráma zongorakísérettel. Előadja: Nábráczky Béla. 6. Kuruc-nóták és magyar népdalok. Cimbalmon előadja: Iványi Rózi. 7. Rákóczi, költemény. Irta és felolvassa: Eörsi Gyula. 8. Zongorajáték. Játssza: Deme Gyula. 9. Kuruc-nóták. Énekl. a polg. iskola ifjusága. 10. Kuruc-nóták. Előadja az alsólendvai zenekar Wortmann S. vezetésével. 11. Szózat.

— **Városi közgyűlés.** Nagykanizsa rendezett tanácsú város 1903. évi nov. hó 25-én, a városház nagytermében délután 3 órától kezdődőleg közgyűlést tartott. A szétküldött tárgysorozat a következő volt: 1. Küldöttségi jelentés az 1904. évre érvényes legtöbb adót fizető városi képviselők névjegyzéke kiigazítása tárgyában. 2. Az 1904. évre elkészített városi költségvetési tervezet előterjesztése. 3. A városi közkórház 1902. évi zárószámadás bemutatása. 4. A városi házipénztár

ha nem is jut paralizisbe vagy más végletes állapotba, az a bizonyos excentrikusság, mely gyakran fatumszerű az illetőre, lépten-nyomon érezteti velünk, hogy nem normális emberrel van dolgunk (Petőfi). A zsenialitásnak, az elmebetegségnek, illetőleg a perverzitásnak más közös érintkezési pontjai is vannak. Találkozunk (a társadalom bűnbakjai) Caesarral a nemi élet aberrációiban (emlékezzünk a győztes katonák gunydalára: „qui subegit Caesarem”), Tiberiussal a kegyetlenkedésben; sőt bizonyos testi abnormitásokat is, a melyekre a régiek óvintései „Cavete a signatis” vonatkoztak, épügy feltalálunk a zsenialis egyéneknek, mint Lombroso degenerált alakjainál. Megtaláljuk a koponya aránytalan fejlődését, szokatlan nagyságát, majd feltűnő kicsinyiséget; feltaláljuk az atavisztikus terheltség egyik jelét, a balkezűséget (Michel Angelo), stb. Az önzés, a korai érettség, az eredetiség és más egyéb belső és külső bélégek épügy otthonosak a kriminalitásnál, mint a zsenialitásnál; az excentricitás, az ingerlékenység, a hirtelen harag, üldözési mánia, babona, sterilitás stb., egyik úgy mint a másik elemet, feltűnő nagy percentben és közösen jellemző tulajdonságok.

Mindezen szomorú körülmények felismerése és megállapítása mégis az emberiség helyesebb megítélésére vezetnek. A zsenialitás révén sok jótéteményt vettünk. Ha elfogadjuk a jót, vegyük el a rosszat is; ugyanazon kéz, a nagy természet nyújtja mindkettőt, az emberi természet különlegességeiben. Fogadjuk el az embert úgy amint van, jó és rossz tulajdon-

ságaival egyetemben, ha egyébként nem, hát önérdékünkben, mert mi magunk is hibáinkkal együtt kerülünk forgalomba, s nincs ember, akivel az állandó érintkezés több-kevesebb türelmi feladványt ne takargatna. — Ami az egyszer áll, ugyanazt kell mondanunk az emberiségre is, s valamit a delectat, dacára annak, hogy két ellentétes sarka van, még sem veszti el becsét, így az emberiség ellentétes végletességeivel is becsülésre és szeretetre méltó. Valjank meg, hogy a végletek megközelítik egymást. A rablóvezérből, a nyughatatlan vérű kalandorból rettenthetetlen és kitűnő katona lehet, s a nagy szenvedélyek hasznos területeken bőven kárpótolnak bennünket azon károktól és veszélyektől, amelyekkel a bűnözésben fenyegetnek és sújtanak. A középszerűség csak középszerűt termel. A higgadt, a normális ember a csatahevében számít és fut, ellenben akit a csatazaj, a vér látása mámoros állapotba sodort, saját és idegen fájdalmak iránti érzéketlenségében mindenről elfeledkezve rohan előre, s vagy elesik, vagy érdemjel díszíti mellét. — Annak pedig, hogy a nagy szenvedélyek mely vidékre terelődnek, vajjon áldást vagy átkot hoznak-e az emberiségre, egyedüli magyarázatát igen sokszor a külső körülményekben kell keresnünk. A forró földön emberének a természet pazar kézzel szórja kincseit, áldásait, ám a termékenység végleteivel együtt kinálja a fenyegető veszedelmet (számom, orkán, vadállatok stb.), így az az exotikus világ, mely a korszakokat tehermentő zsenit létrehozta, kitermeli az emberi-

ségnek azt a részét is, a melynél az embert, remek kiváltságaival együtt, csak úgy felfalta az állat, mint Farao kövér teheneit, az undok sovány teheneit.

Azokat a bestiákat értem, akiknek emberi volta mellett a struktúrán kívül semmi egyéb nem tanuszkodik, akiket ép ezért méltán nevezhetünk állat-embereknek, vagy inkább anthropoform-állatoknak.

Elmondhatjuk, hogy a zsenialitás összes kiváltságai egyensúlyában megzavart agyműködésen, pathologikus alapokon nyugsznak, s hogy az u. n. zseni-ken a pszichopathikus szimptomákat mindig feltalálhatjuk. — Ezért voltak jók a kolostor vasrácsai, mert ezekre van szükség az emberben lakó bestiának, főképp akkor, ha a zsenialitás kiváltságaival fegyverkeznek. Akik a kolostorok ellen dühöngtek, azt hajtogatták, hogy azok a társadalom héreinek gyűlékezete voltak, pedig ha figyelembe vesszük, hogy a kolostorok az egész középkor bohém-világának asylumai voltak, hogy a társadalomra nézve legveszélyesebb negatív erőket, a vallásosság szent láncával itt kötötték le, elmondhatjuk, hogy a legnagyobb munkát a kolostorok végezték, midőn mint a társadalom villámhárítói paralizálták az emberi természetben fellépő veszélyes erőket, midőn megtanították az egyént az önfékezés mesterségére, s a hatalmas szenvedélyeket nemesebb vidékekre terelték, vagy legalább is lenyűgözték. Meggyőződésem az, hogy az emberiségnek egyrésze hivatását teljesen betöltötte, ha örökléses terheltségénél fogva

fél éves megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv beterjesztése. 5. Az Eisinger-féle ház Knauz Boldizsárné-féle telek és Hauser János-féle szántóföld és rét megvétele érdemes tanácsi javaslat. 6. A köz dűltutak megállapítása tárgyában tanácsi javaslat. 7. Tanácsi javaslat a községi közutak felügyeletével megbízandó előjárásági tagok megnevezése tárgyában. 8. Hutyka Károly községőrhídi állatorvos állásáról való lemondásának bejelentése és a betöltés iránti tanácsi javaslat. — A közgyűlés lefolyásáról vasárnapi számunkban referálunk.

— **Jótéttemény.** A »Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság« 140 koronát küldött át annak idején dr. Bentzik Ferenc állami iskolai gondnoksági elnöknek szegény tanulóknak fölruházására. A gondnokság ezt az összeget takarékpénztárilag kezelte, a teljes időjárás beálltával pedig megbízta Venczel Rezső igazgatót, mint gondnoksági gondnokot, hogy igazgatótársával egyetértéssel járjon el az adomány összegnek a jelzett célra való felhasználásában. Ez meg is történt. — A Nagykanizsai Részvénytársaság jótétteményében 45 szegény tanuló részesült, akik mindnyájan lábbelit kaptak ajándékkul.

— **A Kereskedő Ifjak önképző Egyesülete** november hó 23-án ilencfalvi Linzer Béla elnök elnöklése alatt a tagok élénk részvétele mellett tartotta meg 32. évi rendes közgyűlését. — Linzer Béla elnöki megnyitójában megemlékezett azon körülményről is, mely lehetetlenné teszi neki, hogy az elnöki tisztet továbbra is megtartsa, mely kijelentését a közgyűlés osztatlan sajnálattal vette tudomásul. — Révész Lajos titkár jelentéssel szolgált a lefolyt egyleti év főbb mozzanatairól. A lendületesen megírt jelentést megjelenezték és tudomásul vették. — Tudomásul vették az 1903. évi zárszámadásokat és a számvizsgáló bizottság erre vonatkozó jelentését, melynek alapján a választmányoknak és pénztárosnak a felmentvényt megadták. — Megállapították a jövő évi költségvetést, mely szerint az egyesületnek szükséglete 1700 korona lesz, mely az egyesület bevételeivel teljes fedezetet nyer. A választási aktust megelőzőleg Weisz Bódog házagny indítványára a közgyűlés köszönetet mondott Révész Lajos titkárnak ezen minő-

ségben kifejtett kiváló tevékenységéért, sajnálattal konstatálván, hogy a kijelölt értekezleten a leghatározottabban kijelentette, hogy sokoldalú elfoglaltsága miatt a titkári tisztséget többé el nem fogadhatja. Harmadik tag irásbeli indítványára, melyet Heltai József alelnök szépe beszéd kíséretében terjesztett elő, a közgyűlés nagy és szívélyes ovációk közepette ilencfalvi Linzer Béla lelépő elnököt — hervadtanul érdemei elismerésül — egyhangulag az egyesület tiszteletbeli elnökének választotta. — Az új tisztikart és választmányt a következőképp választották meg: elnök: Heltai József, alelnök: Schwarz Otto, igazgató: Strom Otto, házagny: Weisz Bódog, titkár: László Vilmos, pénztáros: Pollák Ernő ügyész; dr. Rosenberg Mór, könyvtárnok: Frank Manó. A választmány tagjai: Linzer Béla (tb. elnök), Hirschler Ödön, Révész Lajos, Elek Ernő, Balázs Ede, Rosenberg Alfréd, Kertész Jenő, Hoffmann Bernát, Pongó Mihály, Morgenstern Gyula, Stern József, Frank Lajos, Tietze Jenő, Scheiber Miksa, Fehér Rezső, Karschner Mór. Miután Heltai József elnök megköszönte a közgyűlés kitüntető bizalmát, a közgyűlés véget ért.

— **Keszthelyi gazdaszok a szegedi Kossuth-szobornál.** Az a kínos korszak-ügy, amely a szegedi Kossuth-szobornál történt, tudvalevőleg arra birta az országot sok városának ifjuságát, hogy a szobor ellen elkövetett merénnyel szemben, a szoborhoz való zarandoklásal fejezze ki hazafiai érzését. A keszthelyi gazdasági tanintézet ifjusága, felbuzdulva az országos példákön, szintén mozgalmat indított a szobor megkoszorúzása ügyében és az ifjuság küldötsége Tóth Gyula vezetésével pénteken éjjel indult el Szegedre, hogy elhelyezze ott a kegyelet korszorját. A szoborra vasárnap helyezték el a hatalmas s gyönyörű báborkoszort, melynek nemzeti színű szalagján a felírás van: »Magyar, küzdj és bízza bízzál! — A keszthelyi gazdaszok a haza atyjának.«

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Weisz Oszkár szombat helyi mérnöknek a keszthelyi-balatonszentgyörgyi h. é. vasut Keszthely állomásától kiinduló Hévíz fürdőig vezetendő keskenyvágányu, esetleg szabványos nyomtávu (?) gőzmozdonyu vagy villamos vasutara, valamint az ezen vonalról a keszthelyi Andrásy-téren kizárólag a Balaton partjái vezetendő ló- vagy villamos-vasutvonlra meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét további egy év tartamára meghosszabbította.

— **Jegyzői közgyűlés.** Az alsórendvái járási jegyzői-egylet folyó hó 28-án Alsórendvái közgyűlést tart. — A tárgysorozat főbb pontjai: 1. Elnöki jelentés. 2. Mult évi számadás előterjesztése. 3. A tagdíj hátralékok iránti intézkedés. 4. Az 1904. évi költségterv előterjesztése. 5. Az alapszabályok módosítása. 6. Az Erzsébet-árvaház (jegyzői árvaház) alap gyarapítása céljából az »Erzsébet jegyzők segítő egyesületébe« tagul belépés.

— **A magyar munkanyelv.** Régi dolog, hogy iparosaink munka közben sok német eredetű kifejezést használnak, bár miudegyikre van jó magyar szavunk. Lepten-nyomon felhangzik a *sraubni*, a *klopfolás*, a *furnier*, a *ballérozás* és sok más egyéb műkifejezés, aminek genezisével ugyan aligha van tisztában a segéd, de erősen használja, mesterétől úgy tanulta. Az állami ipariskolák már hosszabb idő óta küzdenek e németes szellem ellen, de mivel a magyar iparosok nem az állami ipariskolákból kerülnek ki, hanem autodidakták, nem mutathattak föl jelentős eredményt. — Ezen az állapotön segítenek most a budapesti asztalossegédek, a kik egyesületükben kimonodották, hogy munkaközben csakis magyar szakkifejezéseket használnak ezentul és különös gondot fordítanak arra, hogy az inasok ezentul idegen kifejezéseket soha se halljanak s így el se sajátíthassanak ilyeneket. A német szakkifejezéseket pótló magyar szavak jegyzékét az egyes műhelyekben kifüggesztik s a határozat pontos megtartásának ellenőrzésére a mestereket kéri föl. Követésre méltó példa!

— **Sajtópör újság ellen.** Keszthely város képviselőtestülete szombaton rendkívüli közgyűlést tartott, mert az ottani *Balatonvidék* című lap azt állította, hogy a város által kezelt Fejér György féle alapból közel kélszáz ezer korona hiányzik s azért az előjáráságot is gyanúsította. A hírt a fővárosi lapok is átvették. A közgyűlés rágalomnak nyilvánította a közölt dologokat, s a Balatonvidéktől megvonja a szubvenciót. Az ügyre jövő számunkban visszatérünk.

— **Kisdedőv-ögyülés.** A csáktornyai »Kisdedőv Egyesület« Alsóegyházi Alajos elnökletével tartotta az idei közgyűlését. Brauner Lajos, az egyesület titkárja, állásáról betegsége miatt lemondott, az egyesület neki jegyzőkönyvi köszönetet fejezte ki s helyébe Bencsik Richárdot választotta meg titkárnak. Az 1903-04-ik tanévre szóló költségvetést Polyák Mátyás pénztáros terjesztette elő. — Az előrelátható hiány fedezésé végett az egyesület 600 kor. államségélyért folyamodik.

— **Hadkötelesek jelentkezése.** A »Zala« nov. 19-iki számában megemlítettük, hogy Nkanizsa város tanácsa főlhívást bocsátott ki, melyben a legközelebbi ujoncállásra megjelenni tartozó és a város területén tartózkodó hadköteleseket főlhívja, hogy f. é. november havában a városi hatóság katonai ügy-osztályánál jelentkezzenek. — A főlhívás tartalmára vonatkozólag egyik olvasónk azt írta, hogy az nem teljes szövegű, mivel nem lehet tudni, hogy az 1903. évi vagy pedig az 1904. évi ujoncállásra megjelenni tartozóknak szól-e. Ezt a főlhívást levelet is közöltük; de egyuttal magyarulatul hozzáfűztük, hogy a főlhívás az 1883-ban született (tehát az 1904-ben ujoncállási sorba kerülő) hadköteleseknek szól. A fenálló politikai helyzet azonban, mely miatt eddig az 1903. évi ujoncozás sem volt megtartható, annyira megfektette az elméket, hogy még mindig kétség merül föl arra nézve, hogy a »legközelebbi« szó az 1903. évi vagy az 1904. évi ujoncozásra vonatkozik-e. Ennél fogva ismételtén és most már határozottan kijelentjük, hogy a városi tanács említett főlhívása azoknak szól, akik 1904-ben tartoznak majd az ujoncállásra megjelenni. — Másoknak nem is szólhat. A városi tanácsnak főlhívása tehát teljes szövegű és jól megérthető. — Tavaly ilyenkor ugyanis éppen ilyen szöveggel főlhívta az 1903. évi ujoncállásra megjelenni tartozó hadköteleseket, hogy jelentkezzenek. Azokkal a maga részéről már végezett is. — Most főlhívta a legközelebbi (1904. évi) ujoncállásra megjelenni tartozókat. — Ezekkel is végezn fog. — Jövő évben pedig ismét főlhívja a legközelebbi (1905. évi) ujoncállásra

közveszélyes természetét levetkőzte, vagy legalább annyira legyőzte, hogy ártalmatlanná tette magát. A villamosság, a gőz alkalmazása nem jár-e ezernyi veszéllyel s hogy a legközelebbi példával éljek, van-e áldásosabb és veszesebb elem, mint a tűz? Ami a fizikai természetben a tűz, a pszichikai világban — ugyanazt jelenti a szenvedély.

Szeressük azért az emberiséget, ne csak a maga egészében, hanem atomjaiban az egyénekben is; kiméljük és tiszteljük ne csak az egészségesekben, hanem főképp a betegekben. Borus percekben pedig, midőn közeljárnunk az embergyűlölethez, emlékezzünk az emberiség nagyjaira, akikre gondolva — mint Byron — mindenkor megvigasztalódhatik minden nemesen és igazságosan gondolkodó ember. »Ha a jókat elvettük Isten kezéből, miért ne vennők el a rosszakat is?« Jób ezen igéi különösen alkalmazhatók az emberiségre vonatkozólag is. — A nagy szenvedélyek bonumát vessük össze a malummal, a melylyel együtt jelentkeznek s az eredmény az emberiség javára üt ki, hisz a művelődés, a haladás és minden, amit a nagyoknak köszönünk, mégis csak kézzelfogható, s a századok az ő nagy számadásait mindig plusz-szal zárják le. — Okunk van hinni, hogy a haladás a büntető-jog terén is érvényesülni fog. Régente a nyilvánvaló elmebetegeket is kinozták, hajtóvadászatokat rendeztek a kóborló ördültre, ma kimélettel ápolják. — Reméljük, hogy nincs messze az az idő, midőn a lappangó elmebetegeket és egyéb szerencsétleneket is kimélettel és emberszeretettel vesszük körül, midőn az emberi méltóságot feltétlenül meg fogjuk becsülni, s még legnagyobb aberrációiban is

tisztelni fogjuk az embert. Ami pedig az emberi természet aberrációit (ha szabad így neveznem) különösen ez excentricitást illeti, azt kell mondanunk, hogy az excentricitás mely irányban s mértékben való megnyilatkozása szintén inkább a véletlentől, a körülményektől, mint az egyén rendelkezésére álló tényezőktől függ, és nem éppen az emberen mulik, hogy beteges terheltségével mint az emberiség jótévő fog-e szerepelni, s mint flyent, áldva fogja-e elmegetni a hálás utókör, vagy az emberiség kárára, szegyenére fogja érvényesíteni pathologikus jellegű kiváltságait. S ha ezen állítást csak nagyon is körülírva és csak kivételesen fogadhatjuk el, bizonyosra vehetjük, hogy minden nagyság a tragikum magvát hordozza magában, s ha valakinek, hát a nagytermett egyéniségnek van szüksége a legerősebb fékre, amelyet röviden ezzel a kifejezéssel adhatok vissza: a keresztény felvilágosodásra, melynek magva az emberszeretet nagy elve; a kereszténység teljes erejére, a mely rendelkezésünkre bocsátja a leghatározottabb motívumokat azon fegyvereket, melyekkel mindenféle szenvedélyt szemben a siker biztos reményében vehetjük fel a küzdelmet.

A természet, mely a magas hegvek mellett helyezte el a mély völgyeket és mélységeket; ugylátszik, a nagyság ormairra született embert is nagyobb veszedelmekkel környékezi, mint a középserűséget, tehát fokozott vigyázatra, mint betegeknek állandó gyógykezelésre, nagyobb tudásra, több gyakorlatra van szükségük, mint másnak, és pedig azon arányban, amelyben a középest felülhaladják; ez a nagyság törvénye.

megjeleni tartozókat; s azokkal is végezni fog, mint jelentkezőkkel. A városi hatóságnak a védtörvény 35. szakasza értelmében végezendő eme munkáját az a körülmény, hogy a politikai helyzet miatt az ujoncozások nem történhetnek meg, egyáltalában nem befolyásolhatja. Tehát a „legközelebbi” jelző mindig a következő polgári év ujonc-állományába tartozó hadköteleseknek szól. — Ez nagyon világos dolog.

— **Közygyűlés.** A nagykanizsai i. r. htközség folyó évi november hó 29-én, vasárnap délután fél 4 órakor tartja rendes közgyűlését a hitközség tanácstermében. Tárgysorozat: 1. Az 1904. évi költségvetés megállapítása. 2. Indítványok.

— **Az első hó.** A lapoknak évenként visszatérő híre: az első hó esése. — Minden évben egyformán számolnak be ez évszaki változásról, mert nem tudnak szó nélkül keresztül siklani e természeti jelenségen. Sok poezis van is e dologban. — Az első hó Nagykanizsán vasárnap d. u. két óra tájban esett. Az égen már egész nap sűrű fellegek kovályogtak a levegő elég friss volt és az öreg nénikék elkezdtek jóslásukat: hó lesz. Beteljesedett. A járókelők megálltak szemlélni a néhány percig darabosan hulló hó szemcséket. — Az utcákon a gyermekek „esik a hó” kiáltása töltötte be a levegőt. Hogy a hangulat is teljesebb legyen, néhányan a téli játékok kezdtek el az aszfalton: a csuszkálást. Mindegyik fiu csizmáját kezdte szemlélni, vajon erőse a patkó, nagy lesz-e majd ezáltal a karcolás. Az öregek is megilletődve szemléltek az első havat. Nem szóltak semmit. Gondolkodtak az idők mulásán. Az öreg nap néhány perc múlva barátságosan mosolygott, amire sügynyezve tűnt el a korai jövevény: az első hó. De hisz nemsokára ugys eljön állandó vendégnek és akkor sokan feltalálhatják örömeiket a tél szépségeiben.

— **Kaszinó-felavatás.** A csúktornyai kereskedelmi kaszinó sikerült hangverseny és táncvígvalom keretében avatta fel ujonnan épült otthonát. A megjelent vendégeket Viola Vilmos dr. választmányi tag üdvözölte. Utána Wollák Erzsébet zongorán néhány szép zeneszámot. Kovács Lipót dr. humoros felolvasást tartott. Weisz Viktor cigánybóla kísérettel adott elő néhány zeneszámot. Hangverseny után a fiatalok táncra perdtül; a társaság többi része a melléktérnek fehér asztalaihoz ült, ahol számos felköszöntő hangzott el. — Az új kaszinó épületét Böhm Henrik budapesti mérnök tervezte és Morandini Román nagykanizsai vállalkozó építette.

— **Iparkihágás.** A nagykanizsai városi tanács, mint I. sz. foku iparhatóság Bruchfeld F. budapesti kereskedő céget amiatt, hogy nagykanizsai lakosoknál előzetes meghívás nélkül megrendelést gyűjtött, az 1900. évi XXV. t. c. §. második bekezdésébe ütköző iparkihágásban büntősen mondotta ki és ezért a nevezett törvény 4. §-a alapján tíz korona pénzbüntetéssel megváltható egy napi elzárással és ötven korona pénzbüntetéssel sújtotta. Az elkobzott minták becserélték az ipariskola céljaira lesz fordítva.

— **Vásár.** Sümegről írják: Az Erzsébet-napi vásár nagyon silányul ütött ki. Marhavásár nem volt, mert a hónapok óta uralkodó száj- és körmefájás még nem szűnt meg. — Zsibvásárunk is kicsiny volt, mert az előző napi nagy eső visszatartotta a vásárolzó népet.

— **Tanító-gyűlés.** Az alsólendvai esp. tanító-kör folyó hó 18-án tartotta őszi gyűlését Koller Ferenc elnöklésével. A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után Rácz Alajos lipai tanító tartott hazafias felolvasást II. Rákóczi Ferencről és Deák Ferencről. — A felolvasót megjelenezték. Az elnöki jelentést tudomásul vették. A gyűlést magnum-áldomás zárta be.

— **Tűz.** Hétfőn, éjjel Weisz József fuvarozó Péterfi-utca 30. szám alatti házához tartozó istálló és paja eddig ismeretlen okból kigyulladt. A helyszínen gyorsan megjelent tűzoltók a tűz továbbterjedését megakadályozták. A kár 1000 korona, mely biztosítás útján részben megtérül.

— **A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör** folyó hó 29-én délután fél 4 órakor tartandó II. ik. felolvasó ciklusának műsora: 1. Rákóczi visszatér. Óda. Irta: Illyés Bálint. Előadja: Herlinger Ernő ur. 2. Hallgató magyar nóták. Zongorán előadja: Lajpczig Antal ur. 3. Rákóczi sirjánál. Irta és felolvassa: Murányi János ur. 4. a) Vorrei morire. Paolo Tostitól; b) Te üdvöm vagy nekem. Böhm Károlytól. Énekli: Prager Ilona urhölgy.

— **Betörés.** Muhrics Antal belicai kereskedő boltját ismeretlen tettesek feltörték s onnan különböző ruhaszöveket mintegy 700 korona értékben elvittek. A tulajdonos följelentése alapján a csendőrség megindította a nyomozást. A helyszíni szemlélél sem a boltajtón, sem az ablakon nem találtak semmiféle nyomot, mi a boltba való erőszakos behatolásra engedne következtetni. — A vizsgálat folyik.

— **Gombamérgezés.** Deli József sümegi lakos felesége gombát főzött ebédre. A gomba mérges volt, amitől a család rosszul lett. A gyorsan előhívott orvosi segítségnek köszönhető, hogy a család megmenekült a haláltól, bár a gazda: Deli József két napon át élet-halál között lebegett.

— **Öngyilkos körjegyző.** Hétfőn este a pécsi városi közkórház közelében lövés dördült el. A lövés zajára odasiető emberek egy uri embert láttak osszerokadni, akit gyorsan bevittek a városi közkórházba, de orvosi segítség itt már nem használhatott: az életunt ember kisérvendett. Csak egy írást találtak nála, mely igazolta, hogy az öngyilkos Bárándy Jenő, Somogy község körjegyzője. Körjegyzői oklevelén kívül más írást nem találtak a szerencsétlen embernél.

— **RENDŐRI HIREK.** Tolvajvilág. Baum Ferenc fűszeres inas aminap egyik este külfönte árut vitt egy kosárban Magyar-utcán. Utjában melléje csatlakozott egy ismeretlen egyén s beszédbe eszszakodott vele. A fiú az uton betért egyik szivaros boltba és az árut az idegen őrzetére bízta. Mire a fiú kijött a boltból, az ismeretlen a kosárral megugrott. — Horváth István Király-utcai pincéjéből álkulcsos betörők két hordó palinkát elloptak. Eljárás megindítva.

Közzgazdaság.

— **A nkanizsai malátagyár és sertőzöde** r. t. folyó évi december hó 12-én a „Kereskedelmi és Iparbank részvénytársulat” helyiségében tartja XI. évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság által jóváhagyott mérleg nyolc nappal a közgyűlés előtt e fenti pénztárat helyiségében a részvényesek által megtekintheti.

— **A „Honi Ipar”.** Karácsony közeledtével a „Honi Ipar”, a magyar iparpártolás és iparfejlesztés független közlönye, egész kettőre való tartalommal jelent meg. Körülbelül 50. olda nyí ez érdekes szám terjedése, amely az obstrukció közzgazdasági hatásáról, az iparpártolás szervezéséről, a közzzáállítás erkölcsi tartalmáról stb. az érdekesebbnek érdekesebb olvasmányok egész sorozatát adja, melyekhez gazdag hirovat járul. — Ha levonjuk a consequenciákat a Honi Ipar ez évi működéséről, csak a legnagyobb mérvű fejlődést konstatálhatjuk és beigazoltunk fogjuk látni azt az általános kedveltséget, melyre ezen Sagar Ottó által kitűnően szerkesztett lap az iparosok és kereskedők összes rőtegeiben szert tett.

Irodalom.

A bűnözés világa.

Irta: Csizmadia Alajos

a kánonjogi, politikai és jogi tudományok doktora.

Ahol a bűn habitussá válik, ott kezdődik a bűnözés világa s a programszerű állami reakció szükségessége. A bűnöző character immiens veszedelmet jelent a társadalomra nézve. A bűnözésnek nem szabad elhatárolnia, hanem inkább csökkentenie kell. Ez a

helyes büntető politikának célja. — Mi a kriminalitás, hol a gyökere, melyek kedvező és kedvezőtlen feltételei, orvoszeri stb., e munkában fejtetem. — Maga a mű két fő-részre oszlik. Az első részben ismertetem az iskolát, különösen a ma uralkodó klasszikus és az ellene küzdő modern természettudományi iskolát. Kimutatom, hogy a pozitívizmusnak semmi helye nincs a büntető jog területén. A determinizmus tarthatatlan. Itt ismertetem az elmebetegségeket és az összes tudományos hipotéziseket, melyeknek alapján a büntethetőséget tagadni szoktak. (Védőgyógyvédeknek). — A második részben a bűnözés külső (medium) és belső (egyéni) feltételeit ismertetem, és hangzatosam, hogy a helyes büntető politikának a bűn nemcsak az egyénben, hanem összes feltételeiben meg kell támadnia. Végül a reformtörvényeket és a hazai kriminális politika mizériáit ismertetem. A második rész mindenkit érdekel, akinek a bűnnel és bűnözéssel (hacsak önmagában is) valami dolga akadhat, de különösen azokat, akik a nevelés feladványaival foglalkoznak (papok, tanítók stb.). Tájékoztató céljából a második rész tárgysorozatát kivonatossan közlöm. Kérem a n. é. közönséget, fogadja ezt tőlem a szokásos recommendálások helyett és bocsássa meg, ha az ismertetésben kissé hosszadalmas leszek. A 40—42 ivre (c. 650 lap) terjedő mű árát a tudományos műveknél szokásosnál alacsonyabbra szabtam és 10 koronában állapítottam meg (fűzve), egész vászonkötés 12 korona, diszkiadás 15 korona. Bolti ára (a mű megjelenése után) 12 korona (45 i.) lesz. A mű megjelenik f. é. december hó közepe körül a pénz előleges beküldése mellett portómentes szállítással. (Sac. erga int. suo temp. assign. ad summum: 12.) A tiszta jövedelmet kis helyi commissio ellenőrzése mellett, a bűn és a bűnözés három leghatalmasabb remediumára: 1/3 részben templomra, 1/3 részben iskolára, 1/3 részben alamizsnára fordítom. Pontos címet kérek.

Dunaszekeső, 1903. november havában.

Hazafias tisztelettel

A szerző.

A könyv következő fejezeteket tartalmazza:

A javak, mint a tökéletesedés materiális feltételei. Altruizmus és a jól értelmezett egoizmus. A mai gazdasági rendszer szolgálatot teremt a munkás elem elzűlése. A kizsárolás elve. A gazdasági vételek degenerálnak. Az önzés átkos gyümölcsei. A piac és az egoizmus. A rendszerváltozás nem elég. Az egyéneknek is át kell alakulniuk. Fekete és fehér rabzsolaság. A reformtörvények árnyoldalai. Kommunizmus, kollektívizmus. A korporációk és a szocializmus. A jövedelem eloszlása. Valódi és áluszkezelet. Reich Állama és tévedései. Az egyén regenerációja. A konkurrencia előnye, hátránya. A nyomor szétrobbantja a családot. A kiskorúak kriminalitása. Nincs család, nincs nevelés. A mai házasságok. Az asszony ázsója. Törvénytelen ágy. Női emancipáció. Az anyák emancipációja. A helyes büntügyi politika. A büntetendő cselekmények. A bűnözés forrásai. Önzés, átoroklás, szegénység. A degeneráció és a jogrend a magára hagyott ember szörnyetegre fejlődik. Wargha objectioja: a kereszténység önzésre nevel. Válaszunk a tökéletes és tökéletlen szeretet. A kereszténység az önzésből való kibontakozás tudománya. Ignorancia mater errorum. A degeneráció továbbí tenyezői. Alkoholizmus és carnivorizmus. Van-e magikus befolyás? Utánzás inger. A nyomor. Az intelligencia a nyomor olén veszedelme. A nyomorban hiányos a családi és társadalmi és az iskolai nevelés. Iskolai nevelés nélkül. A vallásos nevelés és az egyházak. Kolostorok helyett börtönök és kórházak, mint a hitben megfoglyatkozott ember asyllum. A kizsárolás elve és a kaszkot képződése. Materializmus, christianizmus. Van-e degeneráció? Anthropognostical módszerek. Gall Ideális típus. A lelki disharmonia és az organizmus aszimmetriája. A fizikai aberrációk és a pszichikai anomáliák. Validum praejudicium. A börtön a degenerációt betetéli. Helyes gyógykezelési eljárás. Az igazi jó medium: az anya szive alatt, az anya ölében, a családi körben. Kényszerbefolyások, amelyek a lélek plasztikai tevékenységet megzavarják. A nemzői akarat két lényeges mozzanata. A nevelés feladványai. A pszichikai erők és az energetikai rendszerek causalis kölcsönviszonyai. A fizikai degeneráció jelentősége az ösztönök uralkodásának korszakában. Végző következtetések és a mi büntető igazságszolgáltatásunk. A lélek és a test egymásra kölcsönösen befolyhatnak. Az átoroklás és a physicum rátermettsége. A kriminalizmus egyéni feltételei. Az organizmus abnormalis alakulása. A lelki tehetségek aránytalan fejlődése. A valódi civilizáció és az akarat nevelése. Morális érzéketlenség. A jó és a rossz. Az ember eszméje. Igazság, hamisság. Itélkezés. Az Állam igazsága. Malum ex defectu. Esküdztetés. Gravamina. Közel és távoli eszmények. Új generáció. Visszapillantás.

Üzlet átvétel.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a

WEISZ és SCHMIDT

ezég fűszer-, festék-, gyarmatárú és csemegekereskedését átvettük és azt

GRÜNBAUM és BECK

törv. bej. ezég alatt fogjuk tovább folytatni.

Üzletünk teljesen ujjonnan van felszerelve és állandóan nagy raktárt tartunk

fűszer-, festék-, gyarmatárúkból valamint bel- és külföldi csemegekből.

Midőn a n. érdemű közönséget pontos és megbízható kiszolgálás és legjutányosabb árakról biztosítjuk, ajánljuk üzletünket pártfogó figyelmébe.

Kiváló tisztelettel

GRÜNBAUM és BECK

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 4. Főpostával szemben.

Egy csésze jó tea kedve-ője, mindenütt a világ-legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és ceyloni teakból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél

Nagy meglepetés!

Ez életben nem lesz többé ily alkalom!
500 drb 1 fnt 95 kr.

Egy remekül aranyozott prációs-óra, pontos járásu 3 évi jótállással és lánczsal, 1 divatos selyem uri nyakkendő, 3 drb finom zsebkendő, egy gyönyörű férfi gyűrű utánzótt drágakövel, egy szép bőrlárcza, egy szép zsebtűkőr, 1 pár kezeltőgomb, 3 mellgomb 3/4 double arany szabad. lakat, 1 kitűnő nickel téntartó, szép képes album tartalmazza a világ 36 legszebb képét, 1 elegáns párisi női-brosche (ujdon-ság) 1 pár smilli briliáns fülbevaló, nagyon tévesztő, 5 tréfas tárgy, nagyok és kicsinyek malattására, 30 fontos levelezési tárgy és ezenkívül még 400 drb különféle tárgy, — ami a házbán nélkülözhetlen. — Mind együttesen az órával — mely egymaga is többet ér 1 fnt 95 kr. Szétküldés utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett a

„Wiener Central-Versandhaus“
P. LUST, KRAKAU 39. sz. által.

80%-os Ecet-szesz

étel- és befőlt-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 24, vagy 14 liter kutyvizbe öntünk 1 liter 80 százalékos ecetszeszt

A befőlt-ecet előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kutyviz ajánlatos. Az ecetszesz és az abból készített ecet nem romlik. Ezzel az ecettel készített befőlt nem penésze-lik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő czímen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona.

Postal szétküldés
1 litertől kezdve.

Egy igen jó forgalmu

mészárszék

a legújabb törvények előírása szerint teljesen új berendezéssel és jég-veremmel együtt 1904. évi február hó 1-ére kiadó. Bővebbet **Rosenberg Bernát**, Nagykanizsán. — Eötvös-tér 29. szám alatt. 304-2

Intelligens,

— középiskolát végzett —

uri-leány, ki a magyar, német és horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen érti, megfelelő

irodai állást

keres. — Szíves megkereséseket e lap kiadóhivatala továbbít. 310-2

EMIL BANGERT

EGER, (No. 53.) CSEHORSZAG.

A Solingeni aczélarúk gyári raktára és szétküldési helye.

Probaköppen ajánlok:

Ezüstacél-horotva, elismert legjobb minőség, dobozban — — — — K. 2.60

Zsebkész. 2 elsőrendű pengével és valódi szarvasbőrrel — — — — K. 2.20

Szétküldés utánvéttel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Arjegyzék (új kiadás) circa 1800 különféle árucikkekről, mindenkinek ingyen és bérmentve küldetik.

URANOS

Kizárólagos
gyártók

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

KÉK-

ruha-mosáshoz

a legjobb kékitőszert

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéítő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

Kis üveg 24 fillér, tisztai mosáshoz elegendő. — Egy nagy üveg 1.60 kor., fél üveg 1 korona.

Maphato mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk.

BUDAPEST

VI., RÓZSA-UTCA 85.

Jó reggelt!!

ezzel kapcsolatban van a jó REGGELI is
s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy
az egész napunk jól kezdődik. Ellenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál

fűszer, esemege, kávé, tea és rum-kereskedésében
Nagykanizsán szerezzük be a hozzávaló szükségést.

Évből indítva érzem magam a mélyen tisztelt házasszonyok becses figyelmét felhívni Deutsch Lajos úrtól átvett s általam teljesen újonnan átalakított s friss árukkal felszerelt fűszer- és esemege-üzletre, hol naponta friss pörkölt kávé a legnemesebb fajokkal vegyítve, továbbá valódi kínai teák közvetlen Kínából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likőrök, sajtok, különféle halak és haltermékek mindig friss minőségben bocsátom a m. t. vevő közönség részére igen mérsékelt árakon.

Szákszerűnek tartom megjegyezni, miszerint különös figyelmet fordítok a lelkiismeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tisztá kezelésére, miért is a nem élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezeltetnek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállíttatnak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú czégeknel szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevő közönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias üdvözléssel

MEZEY PÁL

fűszer- és esemege-kereskedő Erzsébet hírlínyé-lér 1. sz.
Nagykanizsán.

Könn cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt
eredeti csomagolásban az alul nevezett intézetben díjmentesen
felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89—100

VÉDJEK

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

Hirdetmény.

A Tót-Szerdahelyi gazdaságban eladandó:

1 drb. egész jó karban levő egy járgányu
daráló, szijakkal együtt, 1 francia kövel (Schutt-
leworth-féle); 1 drb. **szegekavágó**, járgányával
és szijakkal és 1 drb. **hidmérleg**.

Megtekinthető a helyszínén bármikor.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KASZTL TESTVÉREK =

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1.

Ajánljuk a téli időnyre dúsán felszerelt raktárunkat

férfi-, női alsó ingek, kötött és bőr bélelt kesztyűk, női sálak (gyapot és zsanilla).

Továbbá

férfi és női cipő, raktár 5 kor. egész 12 kor.-ig nagy választékban.

Razonkivül férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, esőernyők nagy választékban.

Szolid árak, pontos és figyelmes kiszolgálás.

Nagy választék mindennemű kézimunkában.

Nagy választék hó- és sárczipóban.

Nagy raktár gyermek kocsikban.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Fernolendt

cipőfénymáz a legjobb máz a világon; — e fénycrém világos cipőket tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt, foltos svinű lábbeli sárga vagy barna bőrből Lyosin tükörfénymáz által egészen ujja lesz. Mindenütt kapható. — Alapított 1830 ban **Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 12.**

Hirdetések felvételnek **FISCHEL FÜLÖP** könyvkereskedésében

PEKAREK FELE
CHINA és CEYLON
TEA

felülmúlhatatlan jószág. táplálóképesség, zamat tekintetében.
Kísérlelje meg ezen bevált minőséget, első reggelikép.
— Csak eredeti csomagokban kapható: —

MEZEY PAL

fűszerkereskedésében — Nagykanizsán.

Kérjen csak
Sally & Kara-féle

FREDIN

Legjobb

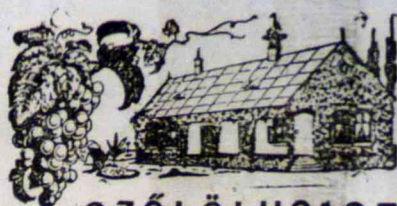
TISZTÍTÓSZER

minden cipőhöz

sárga és fekete színben.

Külsőben boxcalf,
oscarla, chevreaux- és
lakercipőhöz.

Bécs XII/1.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homokarlajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megőző is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőreá dejen a legkiválóbb mustat és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mind ott m. terem s nincsen oly ház, melynek a fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretelésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bármikor ingyen és bérmentre küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja.

287-12.

Cím:

Érmelléki első szőlőültetvénytulaj Nagy-Kánya, u. p. Székelyhid

A „Balaton írásban és képen”
136 illusztrációval megjelent és tízve
5 kor., kötve 6 koronáért kapható
Fischel Fülöp könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Képraktár

**Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok
aquarellek, aczél- és rézmetszetek, színnyo-
matu képek keretekben részletfizetésre is árfelemlés
nélkül a rendes bolti árakon.**

Bárhol megjelent művészi képreprodukciókat is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy
külföldi cégeknek beszerezni a képeket, mert ugyanoly áron és feltételek mellett
szállítom és sem ládát, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernebb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós
kereteket és a műszerető közönség a legszebb és
legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámáztathatja általam.

Fischel Fülöp

műkereskedése Nagykanizsán.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4—5 óra közt.

Idő intéendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiadási árat

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

NYITÓTÉTEL 40 FILLER

Előfizetéseket, valamint a hirdetésekre
vonatkozókat Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendők.

Szerkesztési levelek csak ismert korek-
ból fogadhatók el.

Egyenlő szám ára 20 fillér.

ZALA

Politikai lap.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Révész Lajos.

Vasárnap, november 29.

A szegény-ügy.

Levél a „Zala” szerkesztőjéhez.

Nagykanizsa, nov. 27.

Ismeret kézből kaptuk ez a lábbi le-
velet. Irója egy kisse erős szavakban
fejezi ki észrevételeit, de azért közre-
adjuk sorait, mert a cikkíró érdekes ol-
dalról világítja meg ez ügyet. A levél
így szól:

A Zala csütörtöki számában egy
cikk jelent meg, amely nagyon igaz
szavakat olvas rá a városi szegény-
ügyi bizottságra. A város közönségének
minden tagja készséggel aláírja a cikk-
nek közönyt ostromozó részeit, de nem
hiszem, hogy megnyugtató keltenének
ama sorok, amelyekben a Zala ama
véleményének ad kifejezést „hogy a
szegény ügy rendezése, amely pedig
hosszu időn át képezi tengeri kigyókat
a városi képviselőtestületnek, megint
valószínűleg hosszú időre kitolódik.”

Még emlékezünk a millenáris városi
képviselőtestületi diszgyűlés ünnepies
fogadalmára, amelyben helyet foglalt a
szegény ügy rendezése is. Az „ünnepies
fogadalma” már akkor is a viszonyok
rendezésének égető szükségessége nyo-
mán támadt s ezért igazán élénken
sajnálható, hogy a szegény-ügy ma, az

urnak egyezerkilencszázharminc évé-
ben, tehát hét évvel az „ünnepies, fog-
adalom” után még mindig „fogadalom”

Nincs a város közügyének még egy
ága, amely oly sok oldalról lenne meg-
világítva, mint a városi szegény-ügy. A
Zala hasábjain és más helyi lapban
is számtalan cikk látott nyomdáfestéket,
amely az ügynek minden oldalát meg-
hántha-vetette. Ez ügy rendezését sür-
gették erkölcsi okokból azért, mert a
szegény-ügy rendezése nagy tömeget
mentene meg az alkoholizmus pusztítá-
sától, amennyiben a nyomorult tömeg-
nek nem volna alkalmuk a koldult pénz
azonnal a pálinkamérésnek bűzös leve-
gőjében elinni; sürgették a humanizmus
szent nevében, lévén az emberek számok-
kal való megjelölése nem emberies, és
végül sürgették gazdasági okokból, mert
a mostani rendszertelen koldulás sokkal
többbe kerül a város polgárainak, mint
ez ügynek rendezése után. Nem akarom
e helyen külön is bizonyítani az okok
igazságát és csak elég legyen rá mutatni
sok más, nálunknál nem nagyobb
városra, amely már rendezte a szegény
ügyet.

Nálunk még mindig nem rendezik,
sőt a látszat szerint soká nem fogják
rendezni (?) Nem rendezik pedig azért,

mert, mint a Zala írja: a szegényügyi
bizottság tagjai nem mennek bizottsági
ülésre. Nos ez valóban nevetséges, ta-
hatatlan állapot! Hallottam már arról,
hogy nem rendeznek valamely ügyet,
mert nincs meg hozzá a szükséges
anyagi erő, hallottam arról is, hogy egy
ügy rendezése el lesz halasztva, mert
nem aktuális, de nem hallottam még
arról, hogy egy olyan fontos ügyet,
mint a városi szegény-ügy, ne rendezze-
nek egy bizottságnak, vagy jobban
mondva egy bizottság többségének kö-
zönye miatt.

Nyugodjatok meg tehát, ti fellázadt
nkanizsai kereskedők! Ne vigyétek a
megoldás stádiumába ama batároza-
tokat; hogy ha a város január elsejéig
nem rendezi a szegény-ügyet, akkor ti
kereskedők irgalmatlanul elkergetitek
a bolt ajtóitokban nyoszorgó rongyos
városi számozottat; elkergetitek, mert
e szárnalmas tömeg gátolja az üzletei-
tekbe bemenni akaró divathölgyet. Ne
tegyétek ezt, hisz ily súlyos (?) ok előtt
nektek is meg kell hajolnotok és ez ok
az: hogy a városi szegény ügyi bizott-
ságnak mondjuk: nyolc tagja nem látog-
gatja a hivatalos üléseket. E néhány
embernek a közönye okozza azt, hogy
Nagykanizsa város közel 25.000 lakó-

TÁRCA.

Haldoklás.

Szerelmemről regélek, édes szenvedélyes szere-
lemről; arról az érzelméről, mely belopózik a
szívekbe; mely megjelenik az ifjú szívében, mi-
dön az a bimbófakasztó tavasz napsugaras reg-
gelére ébred; betolakodik az élete delén küzdő
lelkébe; melyet elnyomni hasztalan törekednénk.
A düledező nádkunyhó, avagy a fenséges palota
lakói egyenlő mértékben ismerik ezt, s ez üdvö-
zítő érzelem csak azok szemében lehet közönyös,
akiknek lelke fásult, kikben elszunnyadt a lelke-
sedés lángja s csak egyoldalról ismerik az élet
élmény mintaképe.

Egy szép asszonyról szól a regém s egy sá-
padt ifjúról. Az asszony szép, e'ragadóan szép, a
milyent csak boldogításra alkothat a Teremtő.
Gondtalan magas homlokán szőke fürtök játsza-
doznak, mélyreható fekete, értelmes szemei a
hirtelen hevülő szívet örülshe ejtik. — A piciny
száj, melyen csalfa mosoly jelenik meg gyakran,
Itáliának örökké moolygó egére emlékeztet; az
elmésség s a báj kiegészítésével a tökéletes női
eszmény mintaképe.

Egy rokonánál ismerkedett meg véle a sápadt
ifjú. Ott hallotta először a beszédes édes ajkak-
ról a mennyei hárfaként zengő szavakat; ott

tapasztalta életében először a bájoló kedvesség
varázshatalmát. Szívének oly jól esett ez érzet,
hogy a pillanat hatása alatt nem tudta megha-
tározni, hogy mi az. Csak azt tudta, azt érezte,
hogy mindenütt egy gyönyörű nő képe van előtte,
aki beszélt hozzá, aki ártatlan játszsággal hajol
feléje s érzé a kábító-íllatot, mely a szőke fürtök-
ből feléje árad.

A csendes, magányos kis szobában egy asztal
mellett ül a sápadt ifjú. Előtte papirok hevernek
rendetlenségben s kezében írónt szorongat. Csak
bámul maga elé mereven, de mintha megfagyott
volna kezében az írónt, nem működik a hasztalan
erőlködik, kapkod gondolátok után. Agyát e pil-
lanatban is egy kép tölti be... Idegesen csapja
asztalára az írónt s mintegy nyugalmat keresve,
pamlagára dől...

S a sápadt ifjú napról-napra sápadtabb lett.
Szabad óráinak minden percét a szép asszony
körében töltötte, aki szívesen látta a méla, beteg
lelkű ifjút. S ez az asszony nem is gondolt arra,
hogy az ifjú nem volt mindig oly sápadt. Egykor
tűd, viruló arca volt... Nem sejtette az ifjúból
a hatalmas, erős szívet és gyermekies, a kö-
vetkezményekre nem gondolva, akarta tőle ki-
csikarni a szerelmi váromást.

De a sápadt ifjú nem vallotta meg néma fá-
dalmanak igazi okát és szerelme annál kínosabb
s lázasabb lett, mert tudta, hogy a szép asszony
csak játszik szívével, mely oly forrón lángolt

érte. Napról-napra csüggedtebb s életunt lett,
mert mindinkább felelőtt agyában az a gondolat,
hogy sohasem lehet az övé az, akit szeret. — A
szép asszony kedves szavai törként hatottak szí-
vébe. Minél inkább feltette magában, hogy gyü-
lölni fogja, annál szerelmesebb lett.

Nem evett, nem aludt. Csak látni akarta, tit-
kosan, de lángolóan szeretni. S mit nem adott
volna érte, ha egy csókot rabolhatott volna tőle;
egy tiltott, hosszú szenvedélyes csókot, s aztán
szívesen menne az elkárhozásba.

De a vágyak meddők voltak s kétségbeesve
tapasztalta környezetét, lassu emésztő sorvadását.
Barátainak főfájásról és gyakori idegromairól
panaszkodott, de nem tudták rávenni a vallo-
másra. Azt tudták s tudta mindenki, hogy sze-
relmes, de hogy ki a szerelmének tárgya, arra
sehogyssem bírtak rájönni. Jó fiú volt mindenkor
s most is gyegegd szeretettel környezték őt, de
a barátság és odaadás e megnyilatkozására sem
tárta fel barátai előtt szívének rejtett titkait.

Végre egy közbejött esemény fellebbentette
miszticizmusának sűrű fátyolát. Lelki gyötrelmei
mellett, meg kellett felelnie pályája nehéz köte-
lmeinek is, úgy hogy testileg lelkileg beteg lett
s ágyba dült. A szülők és hozzátartozók aggo-
dalmasan szemléltek a beteg fájdalmas vonásait.
Az anya őrvöngő kétségbeeséssel őrizte egyetlen
fiának ágyát, de hasztalan volt minden igyekezet.
A beteg napról-napra rosszabbul lett.

A legkiválóbb tanárok és or-
vosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajai-
nál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál

influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az
éjeli izmádat. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszer-
tárakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatt cizéggel legyen ellátva

Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Fernolendt

cipőfénymáz a legjobb máz a világon; — e fényerém világos cipőket tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt, foltos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből Lyosin tükörfénymáz által egészén ujja lesz. Mindenütt kapható. — Alapítástól 1890 ban Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 12.

Hirdetések felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében

PEKAREK FELE
CHINA & CEYLON
TEA

felülmúlhatatlan jószág. tápláléképesség, zamat tekintetében.

Kísérlelje meg ezen bevált minőséget, első reggelikép.

— Csak eredeti csomagokban kapható: —

MEZEY PAL

fűszerkereskedésében — Nagykanizsán.

Kérjen csak
Sally & Karc-fale

FREDIN

Legjobb
TISZTÍTOSZER

minden színpőhöz
sárga és fekete színben.

Külföldön boxcalif,
oscarla, chevreux- és
lakozi pőhöz.

Bécs XII/1.

SZŐLŐLUGAST

ültesünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homokarlajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugaának alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuat az egész szőlő-rés dejen a legkitűnőbb muskataly és más edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mind ott m gterem s aincsen oly ház, melynek a fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ez-nkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálásatosabb gyümölcs, mert minden éyben terem.

A fajok ismeretelésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinék ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

287-12.

Csalmi

Érmelléki meő szőlőtrágyatolap Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid

A „Balaton írásban és képen“
136 illusztrációval megjelent és füzve
5 kor., kötve 6 koronáért kapható
Fischel Fülöp könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Képraktár

Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok
aquarellek, aczél- és rézmetszetek, színnyo-
matu képek keretekben részletfizetésre is ártelemelés
nélkül a rendes bolti árakon.

Bárhon megjeleni művész képreprodukciókat is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy
külföldi cégeknek beszerezni a képeket, mert ugyanoly áron és feltételek mellett
szállítom és sem ládát, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernebb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós
kereteket és a műszerető közönség a legszebb és
legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámáztathatja általam.

Fischel Fülöp

műkereskedése Nagykanizsán.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta, kint d. u. 4—5 óra közt.

Idő-intézkendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

Megjelenik NAGYKANIZSA hetenkint kétszer: vasárnap a csütörtökön.

Kiadási árak

Egész évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona

Nyitlár postára 40 fillér

Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézkendő.

Szerkesztési levelek csak ismert kassza fogadátnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

ZALA

Politikai lap.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Révész Lajos.

Vasárnap, november 29.

A szegény-ügy.

Levél a „Zala” szerkesztőjéhez.

Nagykanizsa, nov. 27.

Ismert kézből kaptuk ez a'bbi levelet. Írója egy kissé erős szavakban fejezi ki észrevételeit, de azért közzéadjuk sorait, mert a cikkíró érdekes oldalról világítja meg ez ügyet. A levél így szól:

A Zala csütörtöki számában egy cikk jelent meg, amely nagyon igaz szavakat olvas rá a város szegény-ügyi bizottságára. A város közönségének minden tagja készséggel aláírja a cikknek közönyt ostromozó részeit, de nem hiszem, hogy megnyugtató keltenének ama sorok, amelyekben a Zala ama véleményének ad kifejezést „hogy a szegény ügy rendezése, amely pedig hosszú időn át képezi tengeri kígyóját a városi képviselőtestületnek, megint valószínűleg hosszú időre kitolódik.”

Még emlékezünk a millenáris városi képviselőtestületi díszgyűlés ünnepies fogadalmára, amelyben helyet foglalt a szegény ügy rendezése is. Az „ünnepies fogadalma” már akkor is a viszonyok rendezésének égető szükségessége nyomán támadt s ezért igazán élénken sajnálható, hogy a szegény-ügy ma, az

urnak egyezerkilencszázharminc évében, tehát hét évvel az „ünnepies fogadalom” után még mindig „fogadalom”

Nincs a város közügyének még egy ága, amely oly sok oldalról lenne megvilágítva, mint a városi szegény-ügy. A Zala hasábjain és más helyi lapban is számtalan cikk látott nyomdafestéket, amely az ügynek minden oldalát megvilágította. Ez ügy rendezését sürgették erkölcsi okokból azért, mert a szegény-ügy rendezése nagy tömeget mentene meg az alkoholizmus pusztításától, amennyiben a nyomorult tömegnek nem volna alkalmja a koldult pénzt azonnal a pálinkamérésnek bűzös levegőjében elinni; sürgették a humanizmus szent nevében, lévén az emberek számokkal való megjelölése nem emberies, és végül sürgették gazdasági okokból, mert a mostani rendszertelen koldulás sokkal többbe kerül a város polgárainak, mint az ügynek rendezése után. Nem akarom e helyen külön is bizonyítani az okok igazságát és csak elég legyen rá mutatni sok más, nálunknál nem nagyobb városra, amely már rendezte a szegény-ügyet.

Nálunk még mindig nem rendezik, sőt a látszat szerint soká nem fogják rendezni (?) Nem rendezik pedig azért,

mert, mint a Zala írja: a szegény-ügyi bizottság tagjai nem mennek bizottsági ülésre. Nos ez valóban nevetséges, tathatatlán állapot! Hallottam már arról, hogy nem rendeznek valamely ügyet, mert nincs meg hozzá a szükséges anyagi erő, hallottam arról is, hogy egy ügy rendezése el lesz halasztva, mert nem aktuális, de nem hallottam még arról, hogy egy olyan fontos ügyet, mint a városi szegény-ügy, ne rendezzenek egy bizottságnak, vagy jobban mondva egy bizottság többségének közönye miatt.

Nyugodjatok meg tehát, ti fellázadt nkanizsai kereskedők! Ne vigyetek a megoldás stádiumába ama batároztokat; hogy ha a város január elsejéig nem rendezi a szegény-ügyet, akkor ti kereskedők irgalmatlanul elkergetitek a bolt ajtóitokban nyöszörgő rongyos városi számozottat; elkergetitek, mert e származás tömeg gátolja az üzleteitekbe bemenni akár divathölgyet. Ne tegyék ezt, hisz ily súlyos (?) ok előtt nektek is meg kell hajolnotok és ez ok az: hogy a városi szegény-ügyi bizottságnak mondjuk: nyolc tagja nem látogatja a hivatalos üléseket. E néhány embernek a közönye okozza azt, hogy Nagykanizsa város közel 25.000 lakó-

TÁRCA.

Haldoklás.

Szerelemről regélek, édes szenvedélyes szerelemről; arról az érzelemről, mely belopózik a szívekbe; mely megjelénik az ifju szívében, midőn az a bimbófakasztó tavasz napsugaras reggelére ébred; betolakodik az élete delén küzdő lelkébe; melyet elnyomni hasztalan törekednek. A dűledező nádkunyhó, avagy a fenséges palota lakói egyenlő mértékben ismerik ezt, s ez üdvözítő érzelm csak azok szemeiben lehet közönyös, akiknek lelke fásult, kikben elszunnyadt a lelkesedés lángja s csak egyoldalról ismerik az élet örömeit.

Egy szép asszonyról szól a regém s egy sápadt ifjúról. Az asszony szép, e'ragadóan szép, a milyent csak boldogításra alkothat a Teremtő. Gondtalan magas homlokán széke fűrtök játszadoznak, mélyreható fekete, értelmes szemei a hirtelen hevülő szívét örületbe ejtik. — A piciny szája, melyen csalfa mosoly jelenik meg gyakran, itá'ának örökké mo'olygó egére emlékeztet; az elmésség s a báj kiegészítésével a tökéletes női eszmény mintaképe.

Egy rokonánál ismerkedett meg véle a sápadt ifju. Ott hallotta először a beszédes édes ajkáról a mennyei hárfaként zengő szavakat; ott

tapasztalta életében először a bájoló kedvesség varázshatalmát. Szívének oly jól esett ez érzet, hogy a pillanat hatása alatt nem tudta meghatározni, hogy mi az. Csak azt tudta, azt érezte, hogy mindenütt egy gyönyörű nő képe van előtte, aki beszél hozzá, aki ártatlan játszissággal hajol föléje s érzi a kábító illatot, mely a szöke fűrtökből feléje árad.

A csendes, magányos kis szobában egy asztal mellett ül a sápadt ifju. Előtte papírok hevernek rendetlenségben s kezében írónt szorongat. Csak bámul maga elé mereven, de mintha megfagyott volna kezében az író, nem működik s hasztalan erőlködik, kapkod gondolátok után. Aggát e pillanatban is egy kép tölti be... Idegesen csapja asztalára az írónt s mintegy nyugalmat keresve, pamlagra dől...

S a sápadt ifju napról-napra sápadtabb lett. Szabad óráinak minden percét a szép asszony körében töltötte, aki szívesen látta a mélt, beteg lelkű ifjút. S ez az asszony nem is gondolt arra, hogy az ifju nem volt mindig oly sápadt. Egykor tünde, viruló arca volt... Nem sejtette az ifjubar a hatalmas, érző szívet s gyermekiesén, a következményekre nem gondolva, akarta tőle kicsikarni a szerelmi valómat.

De a sápadt ifju nem vallotta meg néma fájdalomnak igazi okát és szerelme annál kinosabb s lázasabb lett, mert tudta, hogy a szép asszony csak játszik szívével, mely oly forrón lángol

érte. Napról-napra csüggedtebb s életunt lett, mert mindinkább feléledt agyában az a gondolat, hogy sohasem lehet az övé az, akit szeret. — A szép asszony kedves szavai törként hatottak szívébe. Minél inkább feltette magában, hogy gyűlölni fogja, annál szerelmesebb lett.

Nem evett, nem aludt. Csak látni akarta, titkosan, de lángolóan szerelni. S mit nem adott volna érte, ha egy csókot rabolhatott volna tőle; egy tiltott, hosszú szenvedélyes csókot, s aztán szívesen menne az elkarhózásba.

De a vágyak meddők voltak s kétségbeesve tapasztalta környezete, lassu emésztő sorvadását. Barátainak főfájásról és gyakori idegromhamairól panaszkodott, de nem tudták rávenni a valómásra. Azt tudták s tudta mindenki, hogy szerelmés, de hogy ki a szerelmének tárgya, arra sehogyssem bírtak rájönni. Jó fiu volt mindenkor s most is gye'göd szeretettel környezték őt, de a barátság és odaadás e megnyilatkozására sem tárt fel barátai előtt szívének rejtett titkát.

Vége egy közbejött esemény fellebbentette miszticizmusának sűrű fátyolát. Leiki gyötrelmei mellett, meg kellett felelnie pályája nehez kötelemeinek is, úgy hogy testileg lelkileg betegg lett s ágyba dűlt. A szülők és hozzátartozók aggodalmasan szemléltek a beteg fájdalommal vonásait. Az anya örj'ngő kétségbeeséssel őrizte egyetlen fiának ágyát, de hasztalan volt minden igyekezet. A beteg napról-napra rosszabbul lett.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál
ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál**
influenza után

ajánlatik. — Emeli az étvágyat, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izmádat. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cze'ggyel legyen ellátva!

Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

sának nincs rendezett szegényügye, hogy csütörtökön miadig nagy tömeg rongyos „szám” kószálja be a város utcáit, ámbátor van a városnak ez ügyben már hét évvel ezelőtt tett ünnepies, a mil-lenárius évnél nem is kevés tettel megörökített fogadalmat!

Hogyan? ti kereskedők nem borultok térdre az érv előtt? — Ti még azt merészlitek mondani, hogy a város ezer és ezer lakosságának érdeke előbbre való a bizottsági tag urak kényelménél. — Nem, ezt a kérdést nektek nem szabad feltehetni.

Es ti kereskedők — úgy értesültem — „mégis” megteszitek ezt Január hó nap első csütörtökén a boltjaitokban didergő tömegnek nem nyújtjátok fil-léreiteket! — A nyomorult tömeg nem részesül adományaitokban! Tán meg-esik majd az is, hogy a koldusok a példa ragadósága miatt másutt is zárt ajtóra találnak. Igen megteszitek? No akkor majd ha a tömeg az éhség fáj-dalmas karjaiba hull, ekkor összeül a szegényügyi bizottságlassan ko-nolyan tárgyalni (újból hét évig?) a szegény-ügyet. En megvallom bár csunya dolog a káröröm, örülök, hogy ezt megteszitek. Örülök, hogy ha január elsején nem lesz meg a szegényügy, akkor ti nem adtok a szegényeknek. Örülök, de nem e szánalmas nyomorultak akkori két-ségbeesésén, hanem azért, hogy a keres-kedők nagy tömege megmutatja a város képviselőtestületének, hogy nem haj-landó, magát egy bizottság közönye folytán, kitenni a koldusok alkalmatlan-kodásának. — A kereskedők már régen hozták e határozatot, elég idő volt eddig e kérdést megoldani!

A fontos ügyben különben volna egy szerény indítványom, amelyet szíves figyelmébe ajánlok városunk igen tisztelt polgármesterének:

Indítvány: „Mondja ki Nagy-kanizsa város ez ügyben egybehívandó rendkívüli közgyűlése, hogy: tekintve a szegény-ügy rendezésének erkölcsi,

gazdasági, zsepészeti, humanizmus-parancsolta okait, tekintve hogy a város képviselőtestülete már a millen-nium évében tett a szegény-ügy ren-dezésére ünnepies fogadalmat, áthatva továbbá annak fontosságát, hogy a város pénzügyi adminisztrációjában zavart okozna, ha a kereskedők a szegényügyben hozott ismert határo-zatukat végrehajtanák: mindez okok alapján, határozza el a város képv-i-selőtestülete, hogy 1903. dec. harmincegyedikéig a sze-gény-ügyet rendezze! A sze-gény-ügy rendezésére a képviselőtes-tület saját kebeléből sürgősségi bizottságot (ne tizedjünk meg ez-uj bizottságtól) küld ki, amely egy-sülve a szegényügyi bizottság jelen-legi érdemes elnökével és a bizottság néhány buzgó tagjával, megalkotja a szegényügyi szabályrendeletet. A megalkotott szabályrendeletet a városi képviselőtestület még 1903-ban le-tárgyalja és az elfogadott szabály-rendeletet életbe lépteti. De mégis, számítva a kereskedők józan belátá-sára, felkéri őket, hogy arra az esetre, ha a szabályrendeletet pénzügyi okokból tekintve, hogy az 1904. évi városi költségvetés marletárgyaltatott) a jövő (1904) évben a város háztartá-sába beállítani nem lehet, ha nem található oly pénzügyi művelet, amely-lyel ez ügyet már 1903 december 31-ig rendezni lehetne, így ekkor szá-mít a kereskedők, hogy e határo-zatukat nem viszik érvényre. — De viszont ünnepies fogadalmat tesz, hogy a szegény-ügy pénzügyi részét, 1904-ben rendezze, a v. képviselő testü-le, és 1905 január elsején érvénybe lépteti.

A szegényügynek ily gyors ren-dezése csak az első pillanatra tűnik fel-nehéznék. Mert ha a szegény ügy s ű-r-gősségi bizottsága átnézi, az ez ügyben már porlepett szabályrende-leteket, s űrgősen bekéri a váro-

soktól, amelyek az ügyet rendezték, az érvényben levő szabályren-deletet: és a helyi lapszerkesztő-ékeket felkéri, hogy a lapjukban megjelent sok sze-gényügyi cikkeket engedjék át a bizott-ság rendelkezésére (merem állítani, hogy akad közte figyelemre méltó dolog) akkor mindezek alapján a szabályrea-delet hamar egyeztetéshető. A-pénzügyi részét a dolognak, amelyre természet-sen figyelemmel kell lenni már a sza-bályrendelet megalkotásakor, rendezni le et 1904-ben és 1905-ben életbe lép-tethető a már oly rég várt: szegény-ügyi intézmény.

Politikai szemle.

Nagykanizsa, nov. 28.

Az erős kéz megkezdte makodását. A képviselőház pénteken közel tízórás szakadat-lan ülésben nagy többséggel megszavazta a parallel-üléseket. Mától kezdve a képviselőház naponta kilenc óráig ül, fog ülésezt. A paral-lel-ülésekben a volt nemzeti pártiak egy része a hásszabályokat megsértését látja és azért Apponyi gróffal a szabadelvű pártból kilépett. Ez azonban nem fogja Tisza István gróf kor-mányelnököt meggátolni abban, hogy a magára vállalt feladatot meg ne oldja.

Tisza gróf nem azért állt a kormány élére, hogy törvénytelenül kormányozzon, hanem hogy a burrikádharcosokat kiűzze torlaszaikból és ártalmatlanná tegye őket azokkal az eszközök-kel, melyeket a törvény és a képviselőház sza-bályai adnak a kezébe. Ezt azonban teljes ener-giával fogja tenni, mert nemcsak joga van hozzá, de hazafias kötelessége is.

Keszthelyi levél.

Keszthely a szegényekért — Az adóügy. — Gazdászok a szegedi Kossuth-szobornál. — Uj gyár.

Keszthely, november végén.

Nem sokára beköszönt a tél s egygyel több kiadása lesz a szegénynek: — a tüntetés. Meleg szobába kell húzódní s a kinek nem telik a kávéházra és mulatságra, az otthon marad csa-ládja körében s meleg kandalló mellett tölti el idejét. Mint minden más város, úgy Kesz-thely sem maradt el azon nemes gondolkodás-tól, hogy szegényeit a testet élő hideg ellen

A komoly szemű orvos homlokán aggo-da-mas redők jelentek meg, fejét csavargatta, mintegy bizonyítékul annak, hogy a baj komoly. Régen állott már szemben a beteg-égnek e ritka esetével. Azt hosszú praxisából tudta, hogy a szerelmi vágy súlyos betegség, és tanácsátalanul állott a beteg ágya előtt, midőn azt tapasztalta, hogy az ifju szenvedéseit a reménytelen szerelem okozza.

A kis szobában mély csend honol... künn az őszi szél súvít s meg megrázza az ablakot. A kandallóban lobog a tűz.

A sápadt ifju felemelkedik fekhelyéről, de erőtlenséggel visszahanyatlik. Ketten is feléje siet-nek, feltűtik s puha párnákkal támogatják meg, hogy vissza ne essék Gyenge hangokat hallat s szerettei végtelen gondossággal lesik ajkairól a szót. Bágyadt szemek körüljárta a szobában, melyek egy-egy tárgyon megakadnak. A kandalló felé néz s elbámul a nyaldosó lángokon, hossza-san, merőben néz belé s hirtelen két nehéz köny-csepp gördül le arcáról — és visszahanyatlik.

Aztán beszél a baldoklók hangján, lázban égő szemekkel. Majd erőt vesz rája az álom, de nem az édes, hanem a lázas, az áruló álom.

— Myrtuskoszoru övezi szép homlokát... ke-zet kezemben nyugtatja... és én oh mily boldog vagyok... énnyem én... ugy-e énnyem? Nem nem rabolja el tőlem senkilem... nem adom senkinek. Ilon! oh Ilon, miért nem szeretsz? Mennyire szeretlek... Mennyit szenvedek érted... s mégsem hallgatok meg... Ki tiltja el, hogy szeress? Ilon, összeszorul mellem... kintző szomjuság éget. Si-vatag környéke... s nem ihatom. Enyhítsd fáj-dalmaimat! Hát ezt is megtagadod? Oh Istenem,

már tudom... tudom... nem szabad szeretnem... Miért sirtok ágyam mellett? Két gyászolász, anyám? Nem vagyok beteg... csak fáj... itt... itt a szívem... úgy fáj De meggyógyulok...rontás-sam csak... csak az gyógyíthatja be szívem sebé-t.

Egy hosszú sóhaj töri meg a szoba csendjét s a lázbeteg felébred, kinyitja karjait, széthullik hosszú haja, merőben néz s arca fájdalmasan vo-naglik. Aztán vizet kér, mohón iszik, majd egy pontra néz révetegen.

A szép asszony pamlagára dőlve o vas, vagy csak úgy látszik, mintha o vasna; mert valóban másra gondo s csak nézi az apró betűket ön-felédten. Karcsu, dísztermetű a fekhelyhez si-mul s gyaníttatja kleopátrai bajait. Rossz napja van ma. Egész nap kedvetlen volt s úgy érezte magát, mintha szomorúság érné. — Hiányzik a mindennapi vendég, a méla sápadt ifju, aki oly szépen elbeszélgetett vele. S most már két nap óta nem látta. Pedig érzé, hogy az ifju sze-reti őt, küönben nem keresné annyiszor az ál-kalmat, hogy együtt lehessen vele. De miért nem jött el ma és tegnap? Mi történt?

A szép asszony lehangozt s a férj gyengéd szavai sem oszlatták el homlokáról a sötét fel-hőket. Boszúsan csapta be az előtte fekvő köny-vet és házi teendőkhez látott. Férje hivatala-ba ment s a gyermekét iskolába küldte. Egyedül maradt otthon s átengedé magát gondolatának.

Szívében egyszerre olyan változás, olyan ür-támadt. Sejtette, hogy az ifju látogatásának e hirtelen megszakítása némi változást idéz elő életében. Arról gondolkodott szüntelen és azt

mérlegelte, hogy nem volt-e túlságosan bizalmas az ifjuval s nem fejlődött-e ki barátsága szere-lemmé? Megdöbbenette e gondolat s a kívánc-siság győőrtte.

E pillanatban kopogtatás hallatszik s a ba-rátnők csakhamar átélve tartják egymást.

— Hogy vagy édesem? Ma o y küönös ná-latok minden. Mintha csak valakit gyászolnátok, oly csndesség van mindenütt. Este is oly hálavá-vány vagy. Talán egy kis percpatvar? No az gyakran előfordul a házasságban. Azonban hideg van szobában, fűtést be kérek, hogy meleg kandalló mellett soroljam el a napi híreket. — Mennyit futottam hírekért de csak alig tudtam egypárat összehozni.

— S mi az a hír kedvesem? jó-e rossz-e? — szón a szép asszony s hangjában némi rosszul palástolt félelem rezgett, mintha attól tartott volna, hogy ő is érinti a hír.

A högy bőbeszédűen foglalkozott jelentékte-len napi eseményekkel s a högyeket leginkább érdeklő dolgokkal. De a szép asszony arcán unottság űt, mit azonban a beszélő högy nem vett észre, bár feltűnt neki, hogy barátónője hagyja őt beszélni. — Majd hirtelen áttért egy másik dologra.

— Mit szólsz hozzá Ilona, az a csinos sápadt arcu hírlapíró, aki hozzátok is eszokott jönni, halálos beteg... Ah, mi van véled Ilon? Talán rosszul esik bőbeszédűségem? Vagy talán?... Oh mily halovány lettél!

— Semmi... éppen semmi kedvesem, csak folytatd. A fűzőm igen szoros, azért érzem ma-gam oly kényelmetlenül.

— Azt beszélik, — folytatá a högy, — hogy

védelmébe és megszabadítsa őket ama gondtól, hogy miképen szerezzék be téli fájukat. De a jó Isten szereti a szegényt is és gondoskodik róluk, mert nemessé teszi a tehetősebbek szívét, akik jótékonyt gyakorolnak az anyagiakban szűkölködőknek. — Kilencvennyolc szegény gyermek örömtől sugárzó arcát láttuk Erzsébet-napiján az utcán, a kik sietve vitték haza a jó szülőknek megmutatni az új ruhát, a meleg téli öltözetet. A jótékony segínyt az elemi iskolai igazgatóság nyújtotta a város e célra szolgáló alapítványának kamataiból és a takarékpénztár adományából. Bár kötelességünk embertársaink segíteni, mégis feldobog szívünk, valahányszor a szegények iránti nemes tettekről hallunk és öröm tölt el bennünket, midőn azt látjuk, hogy a rideg társadalmi kasztok válaszfalai ledőltek, (habár csak egy rövid időre is) és tudatára ébredtek a tizparancsolat szavainak: »Szeresd felebarátdodat, mint tennemagadat.«

A városi adóügy pénztára előtt gyakran láthatunk kétségbeesett arcokat. A községi ut- és pótdadók rendkívüli módon felszaporodtak, úgy hogy a szegény adófizető nem tudja egyszerre lefizetni az adóját és inkább a többlet fizeti meg. — Es bárhogy is kételkedik a hivatalnok szavában a hihetetlennek látszó adóemelkedés hallatára, azt ki kell nyögnie, ha nem akarja ablaka előtt hallani a végrehajtó dobját. A m. kir. adóhivatalban meglehetősen rendben folyik a befizetés az ex-lex dacára is s csak a szegényebb néposztály használja fel nemfizetési jogát, a ki pénzt ezidő alatt más célokra fordítja.

Városunk hazafias lakossága mindenkor kivette részét a kegyeletes ünnepekből. Egyszerű módon, de annál nagyobb hűvvel és lelkesedéssel áldozott eddig is a nagyok emlékének és őszinte magyar szív jellemzi a városnak minden polgárát. A dicső Rákóczi ünneplésében is első volt és most hazafias ihlete a szabadsághősnek távol az alföldön levő ércalakja felé áradt. A gazdasági tanintézet küldöttsége gyönyörű babékoszort helyezt

Kossuth Lajos szegedi szobrára, melynek szalagján ez a felírás volt látható: »A keszthelyi gazdászok a haza atyjának. — Magyar küzdj és bizza bizzál.« A koszoru egyik helybeli kereskedés kirakatában volt látható. A keszthelyi gazdászok nemes érzelméről tanuskodik az az átirat, melyet az ország többi gazdasági tanintézeteihez intéztek s melyben szólították őket, hogy ők is jelenjenek meg annál a szobornál, melyre minden magyar áhitattal tekint fel.

Nem átallok ez eszményi tárgy után, prózainak látszó dologról írni. Keszthely fejlődésének egy új proceduráját említem fel. — De méltónak tartom arra, hogy a »Keszthelyi-levelel« bein helyet foglaljon. — Egy törekvő, vállalkozó szellemű iparosról szölok, aki bebizonyítani törekszik azt, hogy a szorgalmas munka meghozza gyümölcsét, hogy nemcsak önző, kalmár szellem uralkodik benne, hanem a tiszta nemes cél, melylyel a hazának és embertársainak javára szolgál. — Füstölő gyárművel, zakatoló gépek és szerényen dolgozó munkások hirdetik a munka dicsőségét, a jólétet. — Magát a vállalkozást merésznek mondják, mert a hazánkban divó protektions folytán a pangó ipar és kereskedelem mellett, nagyon kétségesnek látszik kevés tőke mellett egy nagyobb szerű ipari vállalkozás. Az osztrák árucikkeinek hazánkban való elárasztása ellen bizony kétséges egy kisebb vidéki város gyáriparának a versenye. Mégis hiszem, hogy az új kétfestő gyár árucikkei kelendők lesznek és eredményesen fog reuzálni. — Az állam 1500 kor. évi szubvenciót nyújt a vállalkozónak, mely a gépek egy részével együtt 8 évig a vállalkozó birtokában marad akkor, ha 40 munkásnak állandóan munkát ad és minden évben hárommal több munkást alkalmaz. Ezen kötelek teljesítésével az állam a vállalkozó kérelmére, újabb segínyt nyújt. Ez a vállalkozás, a város haladásának ismét csak egy fényes jele.

Keszthelyi Krónikás.

roppantul szerelmes szegény fiú... De Ilonám kérlek, te rosszul érzed magad s mindig sápadtabb léssz.

— Oh, dehogyan! csak folytasd kérlek!

— Rémitősen szerelmes s ami a fő a dologban, az, hogy asszony a szerelme tárgya. A reménytelen szerelem annyira megtörte lelki erejét, hogy buskomor lett, nem evett, nem ivott, teendőt elhanyagolta s óráig bolyongott a ligetben esőben és viharban, félrevonulva a világ zajától. Aztán meghűtötte magát s most a halállal vívódik. Az orvosságot sem akarja bevenni és egyre azt rebegi, hogy reménytelen szerelemellen nincs orvosság. Gyakran említi lázalmában ideáljának nevét... de hogy kinek a nevét, azt még nem tudhattam meg. Szegény fiú, oly jó gyermek volt s most haldoklik... Talán terhedre vagyok Ilon?

— Oh nem, csak maradj édesem.

Valóban pedig tükön ült már s alig várta, hogy barátja távozzék.

Amiut a hölgy eltávozott, egy hosszú sóhaj tört elő melléből s átengedte magát érzelmeinek.

— Tehát mégis jól éreztem, hogy a mai nap szomorúsággal végződik. Szegény fiú! Csak azt bántom, hogy oly bizalmas voltam vele s árultam azt, hogy jólesik jelenléte. Lázbetegnek fekszik. Haldoklik és nevemet említi. Talán mégis tudok rajta segíteni. Talán... talán, ha elmegyek hozzá s beszélek vele. Talán szavamra hallgat s

megfogadva az orvosi tanácsot, még felépül? S mi lesz azután? Nem sodor-e kellemetlen helyzetbe engem is? De mit is gondolkozom? Egy reménytelen élet megmentéséről van szó.

Gyorsan átlöködött. De amint az ajtón kilépni készült, hirtelen megállott, mintha egy hang azt sugta volna a fülébe: »Ne menj!« Majd erővel magán és lesietett. Ezer gondolat cikázott át agyán, de mintha hypnotizáltak volna, csak tovább ment. Szemei előtt lebegett az ifjú sápadt, szenvedő képe, a reménytelen szerelemben elorvadt szegény fiú. Ha nem is érzett iránta mást mint barátságot, mégis enyhíti fájdalmait s talán így inkább megteszi ezt, mert ha ő is szerelmes lenne be, egy jobb mindkettőjükre nézve, ha egyikük meghal.

A szép asszony végre meglátsá lépteit. Közeledik a céhoz... Atlépi a fájdalom tanyájának küszöbét. Szíve hevesen dobog. S amint a siri csendes szobában meglátja a halállal küzdő ifjú sápadt és mégis mosolygó arcát, önkéntelenül megindul szívében az érzelmes sokasága.

Néma fáj alommal lép a fehér ágyhoz. Vigasztalni akarja az ifjút, de szó nem jön ajkára és fortó könnyek peregnék le bájos arcáról. A beteg fölemeli fejét. Ágya előtt látja az imádkozó nőt. Egy-egyet kezét forró homlokára szorítja. Egy hosszú sóhaját bocsát ki hörgő melléből. Aztán kicsordulnak könnyei.

Szikra

A városházából.

Nagykanizsa város november hó 25-én közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgya a város 1904. évi költségvetésének megállapítása volt.

A városatyák nem igen érdeklődtek a város háztartása iránt és aránylag csekély számban jöttek el a közgyűlésre. A jelen voltak pedig nem igen találtak kifogásolni valót a pénzügyi bizottság javaslata alapján elkészített költségvetési előirányzatban, mely nyomtatásban minden egyes v. képviselőnek előzőleg megküldetett.

Csak dr. Villányi Henrik és Elek Lipót v. képviselők szólaltak fel egyes tételknél. Dr. Villányi a rendőrség létszámának szaporítását sürgette. — Deák Péter rendőrfőkapitány ugyan ezt is kívánatosnak tartotta, de még sürgősebbnek a rendőrök szegényes fizetésének megjavítását. — A közgyűlés határozata folytán a városi szervezési szabályrendelet elkészültéig (?) sem több rendőr, sem több fizetés nem lesz.

Elek Lipót erőlyesen ostromozta a villamos világítás vállalkozója, a Franz cég iránt tanúsított »elnézó« eljárását. Felsorolta mindama mulasztásokat, és sérelmeket, melyeket nap nap után tapasztal a közönség, a nélkül, hogy a vállalkozót hivatalosan felelősségre vonnák. Az általános helyesléssel fogadott felszólalás után, dr. Villányi Henrik beszélt a vállalkozó hírhedt óráiról és a szakértői ellenőrzés hiányáról.

Deák Péter főkapitány saját igazolására szólalt fel, Király Sándor v. mérnök pedig hosszabb beszédben ismertette a viszonyokat és fenforgó körülményeket, melyek javítására minden rendelkezésére álló eszközzel hatni iparkodik, de a gyors intézkedést legtöbb esetben a vállalkozóval kötött szerződés paragrafusai akadályozzák.

Dr. Ollop Mór kifogásolja, hogy egyes cégek a villamos oszlopokat magán hirdetési táblák elhelyezésére használják.

A felhangzott panaszok jegyzőkönyvbe vétettek és a tanács intézkedni fog, hogy ezek orvosoltassanak.

A város 1904. évi szükséglete 816.998 K. 20 a bevételek összege 626.052 » 80 hiány 190.945 K. 40

A községi pótdadó-alap: 313.025 kor. 26 fillér állami adó, melynek 61 százalékra teljes fedezetet nyújt. Ugyanez volt az 1903. évi pótdadó-alap, tekintettel arra, hogy a törvénykülvüi állapot folytán az adókiivetés illetve előírás ez évben elmaradt. — A szükséglet a folyó évihez képest 21.819 kor. 92 fillérrel emelkedett, a bevételek összege pedig a folyó évinél csak 15.545 korona 90 fillérrel magasabb és így a pótdadó által fedezendő hiány 6274 korona 02 fillérrel emelkedett, minek következtében a pótdadó két százalékkal magasabb lesz 1904-ben, mint 1903-ban.

— A legtöbb adófizető városi képviselők 1904. évre érvényes névjegyzékét jóváhagyták. — Városunk legelső virilistája Batthyány-Strattmann Ödön herceg, ki 24913 kor. 85 fillér adót fizet, utána következik a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. 12.654 kor. adóval. — Az utolsó virilis képviselő: Kaster Miksa, ki nek adója 577 kor. 60 fillér.

Hutya Károly közbizághídi állatorvos lemondását a közgyűlés tudomásul vette és utasította a városi tanácsot, hogy az állás betöltésére pályázatot hirdessen.

A közgyűlés egyéb tárgyai részben már tárgyalva voltak, részben pedig csak adminisztratív teendőkre vonatkoznak.

Legolesőbb

bévasárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban, legjobb minőségben, legmérsékeltébb áron

III. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

gának nincs rendezett szegényügye, hogy csütörtökön miadig nagy tömeg rongyos „szám” kószálja be a város utcáit, ámbátor van a városnak ez ügyben már hét évvel ezelőtt tett ünnepies, a mil-lenárís évek nemes tettel megörökített fogadalmat!

Hogyan? ti kereskedők nem borultok térdre az érv előtt!? — Ti még azt merészlitek mondani, hogy a város ezer és ezer lakosságának érdeke előbbre való a bizottsági tag urak kényelménél. — Nem, ezt a kérdést nektek nem szabad feltennetek.

Es ti kereskedők — ugy értesültem — „mégis” megteszitek ezt Január hó nap első csütörtökén a boltjaitokban didergő tömegnek nem nyújtjátok fil-léreiteket! — A nyomorult tömeg nem részesül adományaitokban! Tán meg-esik majd az is, hogy e koldusok a példa ragadósága miatt misutt is zárt ajtóra találjanak. Igen megteszitek? No akkor majd ha a tömeg az éhség fájdalmas karjaiba hull, ekkor összeül a szegényügyi bizottság, lassan ko noívan tárgyalni (újbol hét évig?) a szegény-ügyet. En megvallom bárcsunya do'og a káröröm, örülök, hogy ezt megteszitek. Örülök, hogy ha január elsején nem lesz meg a szegényügy, akkor ti nem adtok a szegényeknek. Örülök, de nem e szánalmas nyomorultak akkori két ségbeesésén, hanem azért, hogy a kereskedők nagy tömege megmutatja a város képviselőtestületének, hogy nem hajlandó, magát egy bizottság közönye folytán, kiteenni a koldusok alkalmatlan kodásának. — A kereskedők már régen hozták e határozatot, elég idő volt eddig e kérdést megoldani!

A fontos ügyben különben volna egy szerény indítványom, amelyet szíves figyelmébe ajánlok városunk igen tisztelt polgármesterének:

Indítvány: „Mondja ki Nagykanizsa városvezetése ügybehívandó rendkívüli közgyűlése, hogy: tekintve a szegény-ügy rendezésének erkölcsi,

gazdasági, zépészeti, humanizmus soktól, amelyek az ügyet rendezték, az érvényben levő szabályren deleto; és a helyi lapszerkesztő-égeket felkéri, hogy a lapjukban megjelent sok szegényügyi cikkeket engedjék át a bizottság rendelkezésére (merem állítani, hogy akad közte figyelemre méltó dolog) akkor mindezek alapján a szabályrendelet hamar egyezőállítható. A pénzügyi részét a dolognak, amelyre természetesen figyelemmel kell lenni már a szabályrendelet megalkotásakor, rendezni le et 1904-ben és 1905-ben életbe léptethető a már oly rég várt: szegény-ügyi intézmény.

gazdasági, zépészeti, humanizmus soktól, amelyek az ügyet rendezték, az érvényben levő szabályren deleto; és a helyi lapszerkesztő-égeket felkéri, hogy a lapjukban megjelent sok szegényügyi cikkeket engedjék át a bizottság rendelkezésére (merem állítani, hogy akad közte figyelemre méltó dolog) akkor mindezek alapján a szabályrendelet hamar egyezőállítható. A pénzügyi részét a dolognak, amelyre természetesen figyelemmel kell lenni már a szabályrendelet megalkotásakor, rendezni le et 1904-ben és 1905-ben életbe léptethető a már oly rég várt: szegény-ügyi intézmény.

gazdasági, zépészeti, humanizmus soktól, amelyek az ügyet rendezték, az érvényben levő szabályren deleto; és a helyi lapszerkesztő-égeket felkéri, hogy a lapjukban megjelent sok szegényügyi cikkeket engedjék át a bizottság rendelkezésére (merem állítani, hogy akad közte figyelemre méltó dolog) akkor mindezek alapján a szabályrendelet hamar egyezőállítható. A pénzügyi részét a dolognak, amelyre természetesen figyelemmel kell lenni már a szabályrendelet megalkotásakor, rendezni le et 1904-ben és 1905-ben életbe léptethető a már oly rég várt: szegény-ügyi intézmény.

Politikai szemle.

Nagykanizsa, nov. 28.

Az erős kéz megkezdte makodását. A képviselőház pénteken közel tízórás szakadatlan ülésben nagy többséggel megszavazta a parallel-üléseket. Mától kezdve a képviselőház naponta kilenc órán át, fog ülésezni. A parallel-ülésekben a volt nemzeti pártiak egy része a hásszabályokat megsértését látja és azért Apponyi gróffal a szabadlevű pártból kilépett. Ez azonban nem fogja Tisza István gróf kormányelnököt meggátolni abban, hogy a magára vállalt feladatot meg ne oldja.

Tisza gróf nem azért állt a kormány élére, hogy törvénytelenül kormányozzon, hanem hogy a barrikádharcosokat kiűzze torlaszaikból és ártalmatlanná tegye őket azokkal az eszközökkel, melyeket a törvény és a képviselőház szabályai adnak a kezébe. Ezt azonban teljes energiával fogja tenni, mert nemcsak joga van hozzá, de hazafias kötelessége is.

Keszthelyi levél.

Keszthely a szegényekért — Az adóügy. — Gázdászok a szegedi Kossuth-szobornál. — Uj, gyár.

Keszthely, november végén.

Nemsokára beköszönt a tél s egygyel több kiadása lesz a szegénynek: — a tüztára. Meleg szobába kell húzódni s a kinek nem telik a kávéháza és mulatságra, az otthon marad családjá körében s meleg kandalló mellett tölti el idejét. Mint minden más város, úgy Keszthely sem maradt el azon nemes gondolkodástól, hogy szegényeit a testetől hideg ellen

A komoly szemlélő orvos homlokán aggodalmas redők jelentek meg, fejét csóválgatta, mintegy bizonyítékul annak, hogy a baj komoly. Régen állott már szemben a beteg-égnék erika esetével. Azt hosszú praxisából tudta, hogy a szerelmi vágy súlyos betegség, és tanácsátalul állott a beteg ágya előtt, midőn azt tapasztalta, hogy az ifju szenvedéseit a reménytelen szerelem okozza.

A kis szobában mély csend honol... künn az őszi szél súvit s megmegrázza az ablakot. A kandallóban lobog a tűz.

A sápadt ifju felemelkedik fekhelyéről, de erőtlenséggel visszahanyatlak. Ketten is feljé sietnek, feltöltetik s puha párnákkal támogatják meg, hogy vissza ne essék Gyenge hangokat hallat s szerettei végtelen gondossággal lesik ajkairól a szót. Bágyadt szemait körüljártatja a szobában, melyek egy-egy tárgyon megakadnak. A kandalló felé néz s elbámul a nyaldosó lángokon, hosszasan, merőn néz belé s hirtelen két nehéz köny-csepp gördül le arcáról — és visszahanyatlak.

Aztán beszél a baldoklók hangján, lázban égő szemekkel. Majd erőt vesz rajta az álom, de nem az édes, hanem a lázas, az áruló álom.

— Myrtuskoszoru övezi szép homlokát... kezeit kezében nyugtatja... és én oh mily boldog vagyok... enyém ó... ugy-e enyém? Nem nem rabolja el tőlem senkisésem... nem adom senkinek. Ilon! oh Ilon, miért nem szeretsz? Mennyire szeretlek... Mennyit szenvedek érted... s mégsem hallgatsz meg... Ki tiltja el, hogy szeress? Ilon, összeszorul mellem... kintöz szomjúság éget. Si-vatag környékez... s nem ihatom. Enyhítéd fájdalmait! Hát ezt is megtagadod? Oh Istenem,

már tudom... tudom... nem szabad szeretnem... Miért sirtok ágyam mellett? — Két gyászolsz, anyám? Nem vagyok beteg... csak fáj... itt... itt a szívem... ugy fáj. De meggyógyulok... Iront lássam csak... csak az gyógyíthatja be szívem sebet.

Egy hosszú sóhaj töri meg a szoba csendjét s a lázbeteg felébred, kinyitja karjait, széthullik hosszú haja, merőn néz s arca fájdalmasan vonylik. Aztán vizet kér, mohón iszik, majd egy pontra néz révetegen.

A szép asszony pamlagára dőlve o'vas, vagy csak ugy látszik, mintha o'vasna; mert valóban másra gondo s csak nézi az apró betűket önfeledten. Karcsu, kiomtermete a fekhelyhez simul s gyaníttatja kleopátrai bajait. Rossz napja van ma. Egész nap kedvetlen volt s ugy érezte magát, mintha szomorúság érné. — Hiányzik a mindennapi vendég, a méla sápadt ifju, aki oly szepen elbeszélgetett vele. S most már két nap óta nem látta. Pedig érzé, hogy az ifju szereti őt, küöben nem keresné annyiszor az alkalmat, hogy együtt lehessen vele. De miért nem jött el ma és tegnap? Mi történt?

A szép asszony lehangozt a férj gyengéd szavai sem oszlatták el homlokáról a sötét felhőket. Boszusan csapta be az előtte fekvő könyvet és házi teendőkhöz látott. Férje hivatala ment s a gyermekét iskolába küldte. Egyedül maradt otthon s átengedé magát gondolatainak.

Szívében egyszerre olyan változás, olyan új támadt. Sejtette, hogy az ifju látogatásának s hirtelen megszaktása némi változást idéz elő életében. Arról gondolkodott szüntelen és azt

mérlegelte, hogy nem volt-e túlságosan bizalmas az ifjuval s nem fejlődött-e ki barátsága szerelemmé? Megdöbbentette e gondolat s a kíváncsiság gyötörte.

E pillanatban kopogtatás hallatszik s a bátránok csakhamar átöltöve tartják egymást.

— Hogy vagy eddem? Ma o'y küönös nálatok minden. Mintha csak valakit gyászolnátok, oly esedesség van mindenütt. Este is oly halvány vagy. Talán egy kis perpatvar? No az gyakran előfordul a házasságban. Azonban hideg van szobádban, fűtess be kérek, hogy meleg kandalló mellett soroljam el a napi híreket. — Mennyit futottam hírekért de csak alig tudtam egypárat összehozni.

— S mi az a hír kedvesem? jó-e rossz-e? — szólt a szép asszony s hangjában némi rosszul palástolt félelem rezgett, mintha attól tartott volna, hogy ő is érinti a hír.

A högy bőségedben foglalkozott jelentéktelen napi eseményekkel s a högyeket leginkább érdeklo dolgokkal. De a szép asszony arcán unottság üt, mit azonban a beszélő högy nem vett észre, bár feltűnt neki, hogy barátja hagyja őt beszélni. — Majd hirtelen áttért egy másik dologra.

— Mit szólna hozzá Ilona, az a csinos sápadt arcu hirtapiró, aki hozzátok is eszokott jönni, halálos beteg... Ah, mi van veled Ilon? Talán rosszul esik bőségedűségem? Vagy talán?... Oh mily halovány lettél!

— Semmi... éppen semmi kedvesem, csak folytatd. A fűzőm igen szoros, azért érzem magam oly kényelmetlenül.

— Azt beszélik, — folytatá a högy, — hogy

védelméze és megszabadítsa őket ama gondtól, hogy miképen szerezzék be téli fájukat. De a jó Isten szereti a szegényt is és gondoskodik róluk, mert nemessé teszi a tehetősebbek szívét, akik jótékonyt gyakorolnak az anyagiakban szűkölködőknek. — Kilencvennyolc szegény gyermek örömtől sugárzó arcát láttuk Erzsébet-napján az utcán, a kik sietve vitték haza a jó szülőknek megmutatni az új ruhát, a meleg téli öltözetet. A jótékony segínyt az elemi iskolai igazgatóság nyújtotta a város e célra szolgáló alapítványának kamataiból és a takarékpénztár adományaiból. Bár kötelességünk embertársainkon segíteni, mégis feldobog szívünk, valahányszor a szegények iránti nemes tettekről hallunk és öröm tölt el bennünket, midőn azt látjuk, hogy a rideg társadalmi kasztok válaszfalai ledőltek, (habár csak egy rövid időre is) és tudatára ébredtek a tízparancsolat szavainak: »Szeresd felebarátodat, mint tennemmagadat.«

A városi adóügy pénztára előtt gyakran láthatunk kétségbeesett arcokat. A községi utas pótadók rendkívüli módon felszaporodtak, úgy hogy a szegény adófizető nem tudja egyszerre lefizetni az adóját és inkább a többletet fizeti meg. — Es bárhogy is kételkedik a hivatalnok szavában a hihetetlennek látszó adóemelkedés hallatára, azt ki kell nyögnie, ha nem akarja ablaka előtt hallani a végrehajtó dobját. A m. kir. adóhivatalban meglehetősen rendben folyik a befizetés az ex-lex dacára is s csak a szegényebb néposztály használja fel nemfizetési jogát, a ki pénzt ezidő alatt más célokra fordítja.

Városunk hazafias lakossága mindenkor kivette részét a kegyeletes ünnepekből. Egyszerű módon, de annál nagyobb hűvvel és lelkesedéssel áldozott eddig is a nagyok emlékének és őszinte magyar szív jellemzi a városnak minden polgárát. A dicső Rákóczi ünnepelésében is első volt a most hazafias ihlete a szabadsághősnek távol az alföldön levő ércalakja felé áradt. A gazdasági tanintézet küldöttsege gyönyörű babérkoszorút helyezett

Kossuth Lajos szegedi szobrára, melynek szalagján ez a felírás volt látható: »A keszthelyi gazdászok a haza atyjának. — Magyar küzdj és bízza bizzál.« A koszoru egyik helybeli kereskedés kirakatában volt látható. A keszthelyi gazdászok nemes érzelméről tanusodik az az átirat, melyet az ország többi gazdasági tanintézeteihez intéztek s melyben felszólították őket, hogy ők is jelenjenek meg annál a szobornál, melyre minden magyar áhitattal tekint fel.

Nem átallok ez eszményi tárgy után, prózainak látszó dologról írni. Keszthely fejlődésének egy új proceduráját említem fel. — De méltónak tartom arra, hogy a »Keszthelyi-levelet« ben helyet foglaljon. — Egy tőrekvő, vállalkozó szellemű iparosról szölok, aki bebizonyítani törekszik azt, hogy a szorgalmas munka meghozza gyümölcsét, hogy nemcsak önző, kalmár szellem uralkodik benne, hanem a tiszta nemes cél, melylyel a hazának és embertársainak javára szolgál. — Füstölő gyárkérmény, zakatoló gépek és szerényen dolgozó munkások hirdetik a munka dicsőségét, a jólétet. — Magát a vállalkozást merésznék mondják, mert a hazánkban divó protektíós folytán a pangó ipar és kereskedelem mellett, nagyon kétségesnek látszik kevés tőke mellett egy nagyobbserű ipari vállalkozás. Az osztrák árucikkeinek hazánkban való elárasztása ellen bizony kétséges egy kisebb vidéki város gyárparának a versenye. Mégis hiszem, hogy az új kétfestő gyár árucikkei kelendők lesznek és eredményesen fog reuzálni. — Az állam 1500 kor. évi szubvenciót nyújt a vállalkozónak, mely a gépek egy részével együtt 8 évig a vállalkozó birtokában marad akkor, ha 40 munkásnak állandóan munkát ad és minden évben hárommal több munkást alkalmaz. Ezen kötelek teljesítésével az állam a vállalkozó kérelmére, újabb segínyt nyújt. Ez a vállalkozás, a város haladásának ismét csak egy fényes jele.

Keszthelyi Krónikás.

A városházából.

Nagykanizsa város november hó 25-én közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgya a város 1904. évi költségvetésének megállapítása volt.

A városatyák nem igen érdeklődtek a város háztartása iránt és aránylag csekély számban jöttek el a közgyűlésre. A jelen voltak pedig nem igen találtak kifogásolni valót a pénzügyi bizottság javaslata alapján elkészített költségvetési előirányzatban, mely nyomtatásban minden egyes v. képviselőnek előzőleg megküldetett.

Csak dr. Villányi Henrik és Elek Lipót v. képviselők szólaltak fel egyes tételknél. Dr. Villányi a rendőrség létszámának szaporítását sürgette. — Deák Péter rendőrfőkapitány ugyan ezt is kívánatosnak tartotta, de még sürgősebbnek a rendőrök szegényes fizetésének megjavítását. — A közgyűlés határozata folytán a városi szervezési szabályrendelet elkészültéig (?) sem több rendőr, sem több fizetés nem lesz. —

Elek Lipót erőlyesen ostromozta a villamos világítás vállalkozója, a Franz cég iránt tanusított »elnézó« eljárást. Felsorolta mindama mulasztásokat, és sérelmeket, melyeket nap nap után tapasztal a közönség, a nélkül, hogy a vállalkozót hivatalosan felelősségre vonnák. Az általános helyesléssel fogadott felszólalás után, dr. Villányi Henrik beszélt a vállalkozó hírhedt áráiról és a szakértői ellenőrzés hiányáról.

Deák Péter főkapitány saját igazolására szólalt fel, Király Sándor v. mérnök pedig hosszabb beszédben ismertette a viszonyokat és fenforgó körülményeket, melyek javítására minden rendelkezésre álló eszközzel hatni iparkodik, de a gyors intézkedést legtöbb esetben a vállalkozóval kötött szerződés paragrafusai akadályozzák.

Dr. Ollop Mór kifogásolja, hogy egyes cégek a villamos oszlopokat magán hirdetői táblák elhelyezésére használják.

A felhangzott panaszok jegyzőkönyvbe vétettek és a tanács intézkedni fog, hogy ezek orvosoltassanak.

A város 1904. évi szükséglete 816.998 K. 20 a bevételek összege 626.052 » 80 hiány 190.945 K. 40

A községi pótdadó-alap: 313.025 kor. 26 fillér állami adó, melynek 61 százaléka teljes fedezetet nyújt. Ugyanez volt az 1903. évi pótdadó-alap, tekintettel arra, hogy a törvényküüli állapot folytán az adókiivetés illetve előírás ez évben elmaradt. — A szükséglet a folyó évihez képest 21.819 kor. 92 fillérrel emelkedett, a bevételek összege pedig a folyó évinél csak 15.545 korona 90 fillérrel magasabb és így a pótdadó által fedezendő hiány 6274 korona 02 fillérrel emelkedett, minek következtében a pótdadó két százalékkal magasabb lesz 1904-ben, mint 1903-ban.

— A legtöbb adófizető városi képviselők 1904. évre érvényes névjegyzékét jóváhagyták. — Városunk legelső virilistája Batthyány-Strattmann Ödön herceg, ki 24.913 kor. 85 fillér adót fizet, utána következik a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. 12.654 kor. adóval. — Az utolsó virilis képviselő: Kaster Miksa, ki nek adója 577 kor. 60 fillér.

Hutya Károly közbizághídi állatorvos lemondását a közgyűlés tudomásul vette és utasította a városi tanácsot, hogy az állás betöltésére pályázatot hirdessen.

A közgyűlés egyéb tárgyai részben már tárgyalva voltak, részben pedig csak adminisztratív teendőkre vonatkoznak.

Szakra

roppantul szere'mes szegény fiu... De honám kériek, te rosszul érzed magad s mindig sápadtabb léssz.

— Oh, dehogya! csak folytatd kérék!

— Rémitősen szerelmes s ami a fő a dologban, az, hogy asszony a szere'me tárgya. A reménytelen szerelemannyira megtörte lelki erejét, hogy buskomor lett, nem evett, nem ivott, teendőit elhanyagolta s órákig bolyongott a ligetben esőben s viharban, félrevonulva a világ zajától. Aztán meghűltte magát s most a halállal vídók. Az orvossgot sem akarja bevenni és egyre azt rebegi, hogy reménytelen szerelemellen nincs orvossg. Gyakran említi lázalmában ideáljának nevét... de hogy kinek a nevét, azt még nem tudhattam meg. Szegény fiu, oly jó gyermek volt s most haldoklik... Talán terhedre vagyok hon?

— Oh nem, csak maradj édesem.

Valóban pedig tükön ült már s alig várta, hogy barátja távozzék.

Amiut a hölgy eltávozott, egy hosszú sóhaj tört elő melléből s átengedte magát érzelmeinek.

— Tehát mégis jól éreztem, hogy a mai nap szomorúsággal végződik. Szegény fiu! Csak azt bánom, hogy oly bizalmas voltam vele s e'arultam azt, hogy jólesik jelenléte. Lázbetegen fekszik. Ha doklik és nevémet említi. Talán mégis tudok rajta segíteni. Talán... talán, ha elmegyek hozzá s beszélék vele. Talán szavamra hallgat s

megfogadva az orvosi tanácsot, még felépül? S mi lesz azután? Nem sodor-e kellemetlen helyzetbe engem is? De mit is gondolkozom? Egy reménytelen ifju élet megmentéséről van szó.

Gyorsan átvőzöködött. De amit az ajtón kilépni készült, hirtelen megállott, mintha egy hang azt sugta volna a fülébe: »Ne menj!« Majd erőlt vett magán és lesietett. Ezer gondolat cikázott át agyán, de mintha hypnotizáltak volna, csak tovább ment. Szemei előtt lebegett az ifju sápadt, szenvedő képe, a reménytelen szerelemben elsorvadt szegény fiu. Ha nem is érzett iránta mást mint barátságot, mégis enyhíti fájdalma s talán így inkább megteszi ezt, mert ha ő is szerelmes lenne be, egy jobb mindkettőjükre nézve, ha egyikük meghal.

A szép asszony végre meglátsá lépteit. Közeledik a céhoz... Atlépi a földalom tanyájának küszöbét. Szíve hevszen dobog. S amint a siri csendes szobában meglátja a halállal küzdő ifju sápadt és mégis mosolygó arcát, önkéntelenül megindul szívében az érzelmek sokasága.

Néma fáj alommal lép a fehér ágyhoz. Vigasztalul akarja az ifjut, de szó nem jön ajkára és forró könnyek peregek le bájós arcáról. A beteg fölemeli fejét. Agya előtt látja az imádozt nőt. Egyengült kezeit forró homlokára szorítja. Egy hosszú sóhaját bocsát ki hörgő melléből. Aztán kicsordulnak könnyei.

Legelőcsőbb

bévasárlási forrás!

Férfi- és gyermekruha, cipő- és kalapraktár a legnagyobb választékban, legjobb minőségben, legmérsékeltőbb áron.

III. WEISZ IGNÁCZNÁL Nagykanizsán

Erzsébet királyné-tér 1. szám.

HIREK.

Hova lett az alapítvány?

— Keszthelyi szeszácója. —

Keszthely, nov. 26.

(Saját tudósítónktól.) Csendes Keszthely városának a múlt héten élénk eseménye volt, a mely még most is közbeszéd tárgya. Ugyanis a Keszthelyen megjelenő „Balatonvidék” című hetilap november 15-én megjelent számában egy cikk látott napvilágot, amelyben némely vád volt a város vezetősége ellen, mintha a Fejér György-féle alapítványt hűtlenül kezelte volna, mert szerinte 1853-ban a Fejér-féle alapítvány körülbelül 100,000 o. é. forint volt, a melyből most közel 50,000 forint hiányzik. — A hír villámgyorsasággal terjedt tova a városban.

Fejér György keszthelyi születésű, nagyváradi prépost volt, s szülővárosának élte végéig nemes jötevője maradt. Az Ur 1842-ik évében a városi árvák, rokkant katonák, tanulók és a szt.-Márton-templom javára 45000 forintot adományozott, mely összeg azonban állítólag nem egészben került a város kezelsé alá, mert többen részt kértek belőle egy-egy nagyobb összeg erejéig. A nemes ember meghagyta, hogy az összeget a város polgárainak adják ki olesó kamat mellett kölcsönül. A város minden tekintetben megfelelt az adományozó óhajának és a reábizott pénzt a takarékpénztárakban helyezte el gyümölcsözőleg. Az ügykezeléssel mindenki megvolt elégedve és ezért nagy zavart keltett a „Balatonvidék” nevezett cikke. A városi képviselőtestület, mint azt a „Zala” esütörtöki számában már megírta, — rendkívüli közgyűlést tartott mult szombaton, a melyen hevesen tiltakoztak a „Balatonvidék” gyanúsítása ellen.

Nagy István városbíró előadva a rendkívüli közgyűlés célját, visszautasította a lap vádját. Majd részletesen előadták a Fejér György-féle alapítvány történetét, amelyből, mint tudósítónk írja, kiviláglik, hogy a város híven teljesítette és a gyanúnak még csak árnyéka sem fér az alapítvány-kezelők lelkiismeretes eljárásához. Többek felszólalása után élénk helyeslés között elfogadták a következő indítványt:

„A Balatonvidék című helyi lap legutóbbi (nov. 15-én) számában megjelent és Keszthely község volt előjáróit és ellenőrző képviselőtestületét ártatlanul gyanúsító cikk alaptalan rágalma a legerélyesebb formában visszautasított s minthogy a nevezett lapnak Keszthelytől távol lakó tulajdonosa és felelős szerkesztőjétől, a község iránt való meleg érdeklődése úgy sem remélhető, mégis, minthogy a szóban forgó közlemény arra enged következtetni, hogy a nevezett lap nem a község biztos haladásának elősegítését, hanem a lakosság nyugalmanak megzavarása és községünk vezetőségének meggyanúsításával, fejlődésünk útja elé akadályok gördítését tűzte ki feladatának: ennél fogva az előjáróság egyhangú indítványára, a „Balatonvidék” című laptól a 100 (!) korona évi szubvenciót megvonja és a lapot a község házáan mellőzi.”

A „Balatonvidék” november 22-iki számában különben folytatja előző cikkét, amelyben az ellenmondások rejtelmes tömkelegében akarja a vélt hiányokat kimutatni.

Valószínű, — így fejezi be a „Zala” tudósítója referációját, — hogy a vitatott cikk téves értesülések nyomán íratott meg és helyesen cselekedett volna a cikkíró, ha ez ügyben először a város illetékes köreihez fordult volna felvilágosításért.

— Vármegyénk virilistái az 1904. évre.

— A vármegye igazoló választmánya Hajik István bizottsági elnök elnöklésével a vármegye legtöbb adót fizelő bizottsági tagjainak névsorát az adóhivataloktól beérkezett 1903 ik évi adóelőírás alapján következőleg állapította meg:

Gróf Festetics Tassilló, gróf Festetics Jenő, Elek Lipót, gróf Zichy Agoston, Halbig Cyprián, Takács Jenő, gelsei Gutmann László, gelsei Gutmann Vilmos, Vízleendy Sándor, Tarányi Ferenc, gelsei Gutmann Aladár, ifjú Thassy Imre, gróf Batthyány Ernő, Bogay Máté, Liozér Béla, Harkányi Ede, Hertelendy József, Tamás Ádám, Lengyel Sándor, gróf Batthyány József, Barcza László, Bosnyák Géza, Koller István, Forster E. ek., Malatinszky Ferenc, dr. Czinder István, Reischl Venczel, Gutmann odón, Franz Lajos, Szentmihályi Dezső, Bogenrieder József, Lajda Horác, Weiser József, Graner Géza, Lepáth Kálmán, Lázár József, Hirschler Miksa, Ivkó János, Szommer Ignác, Dervarits Imre, Honneria Hermann, Babócsay György, Bozzay Pál, Fischer László, Hertelendy Ferenc, Otay Guidó, dr. Kaiser Emil, Stern Zsigmond, Zafán Lipót, Baronyi Benedek, Baronyi Ede, Bezeredy Adorján, Csértán Károly, Filipics Lajos, Kaszter Sándor, Dervarits János, Musset Ferenc, Breuer Bernát, Scherch Richard, Jerffy Adolf, Tinagl Lajos, Králics Márton, dr. Friedmann Bernát, Berg Bódog, dr. Háy István, Stern Sándor, Leszner Samu, Györffy János, Jusztus Izidor, dr. Dunszt Ferenc, Hertelendy Béla, Kemény Andor, idősb Háczy Kálmán, dr. Tuboly Gyula, Peczek György, Lőke Samu, Deák Mihály, Rapoch Gyula, Hüvös Armin, báró Putthéany Géza, Pongrácz Jakab, Szauer Ignác, Kollay Jeromos, Riedl Ferenc, Csértán László, Wágner Károly, dr. Gyömörey Vince, dr. Schwarz Adolf, Strem Vilmos, Strem Tivadar, Varga János, Tóth Lajos, Friesch Lipót, Szanveber József, Farkas József, dr. Bentzik Ferenc, Kovács Antal, Eperjessy Sándor, Oroszváry Gyula, Schmidt Emil, Csendes József, Nagy Károly, dr. Szabó Zsigmond, Könmayer János, Matisz Lajos, Berényi Jenő, Deutsch Lajos, Orosz József, Grünhut Alfréd, Sebestyén József, Hajik István, Nagy László, Zerkovitz Lajos, Zerkovitz Oszkár, Schütz Sándor, dr. D.ck József, gróf Batthyány Pál, Armuth Nánán, Friedmann Samu, Bezeredy Lajos, Simor János, Thassy Kristóf, Strem Dánes, Nagy Aladár, Csesznák József, Skublics Zsigmond, Gyömörey Gáspár, Aczél Pál, Bian Adolf, Stern J. Mór, Prager Béla, Stern Sándor, Kiss József, Eitner Zsigmond, Kroszt János, Szilv Dezső, Unger Ulmann E. ek., dr. Szekeres József, Szabó Lajos, Bian Lajos, ifjú Háczy Kálmán, Zozola Ferenc, Botka János, Fürst Benedek, Hlatkó János, Baka Boldizsár, Hoffmann Béla, Hajós Mihály, Grünhut Henrik, Kaufer József, Sebestyén Lajos, dr. Kele Antal, Németh János, idősb Leszner József, Kiss Vilmos, Grosz Károly, Szabó Imre, Ivánics György, Györffy Géza, Skublics Gyula, Lázár Soma, dr. Pihál Viktor, Pollák Adolf, Skublics Károly, Haba József, dr. Berger Ignác, Kroszt Gyula, Belus Lajos, Oszterhuber Lajos, dr. Wollák Rezső, Sartory Oszkár, Weinberger Jakab, Fábán Gyula, Miltényi Sándor, Neumark Ignác, Morandini Bálint, Pollák László, Bogay Jenő, Szanyi Ferenc, dr. Hettyey Endre, Raj József, Kherndi Imre, Kohn Gáspár, Grünbaum Ferenc, dr. Hanny Odón, Ley József, Langer Makár, Schönteld Miksa, dr. Bárdi György, Csutor János, Vurglich Gusztáv, Morandini Rónán, Kiss Pál, Bakó Gyula, Berényi Béla, Imrik Zvoimir, dr. Huray István, Skublics István, Fischer Pál, Krausz Lajos, Vidor Samu, Tanczos Lajos, Mosonyi Henrik, Oszmann Pál, dr. Piosszter István, Berger Vilmos, Zathureczkú Márton, Schwarz Gusztáv, Schwarz Ottó, Pethő Jenő, Laskay Emil, Juk József, dr. Obersohn Mór, Imrey Ferenc, dr. Tamás János, Makray Sándor, Ebenspanger Leó, Hajba Mihály, Lázár

I. Sándor, Farkas Gábor, Dobrovics Miklós, Nagy József, Büchler Jakab, Fridrich Márkus, Hoffmann Jakab, Löwy Adolf, Krausz Lipót, dr. Kemény Flópp, Rosenfeld Adolf, Rosenfeld József, Boschán Gyula, Lusztig József, Botka László, dr. Laubhaimer Oszkár, Oszvald József, Elek Ernő, Bogay János, Imreh Antal, herceg Szulkovszky Viktor, Máhes Kálmán, Hajmáty Ferenc, Stadel János, Hodász Béla, Ta'abér László, Kohn Alfréd, Beck Gyula, Etek Géza, Simon Gábor, Schwarz Hermann, Hergár István, Rosenberg Zsigmond, Miltényi József, Reichenfeld Gyula, Nagy István, ifjú Fesselhofer József, Dannenberg Jakab, Weisz Adolf, Weisz Tivadar, Selter Zsigmond, Bronner Hermann, Winhoffler Dezső, ifjú Eitner Sándor, Skublics Imre, Eöry Miklós, Löwenstein Jakab, Schulhof Adolf, dr. Eitner Sándor, Steiner Ferenc, Szommer Sándor, Nuser János, Poppel Lajos, Krausz Lajos, dr. Keresztury József, Kukorely Pál, Steiner Simon, Eisinger Henrik, Golub János, Vokoun Anta, Nunkovics Vilmos, Trojkó Lajos, Dervarics Lajos, Abefesz Ignác, dr. Berger Sándor, Mojzer Ferenc, Morgenstern Ignác, Neumann Miksa, Marton Ignác, Betlehem Győző, dr. Zarka Zsigmond, Szalay Lajos, Fátér János, Mikos Géza, Ján Ferenc, Stolczér Jaab, Deutsch Ferenc.

— **Áthelyezés a postánál.** A kereskedelemügyi miniszter rendeleite alapján, a pécsi posta- és távirda igazgatóság Németh György posta- és távirda gyakorlatokat a nikanizsai 2-ik számú, Winkler Ferenc posta- és távirda gyakorlatokat a keszthelyi postahivatalhoz helyezte át.

— **Halálozás.** Vutskits Ignác volt ságori körjegyző, hosszú betegség után i. hó 24-én elhalt, hat gyermeket és özvegyet hagyva. Szegényen halt meg s ezért a vármegyei tisztviselők gyűjtöttek pénzt a temetési költségekre.

— **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminiszter Zalavármegyében a felső-hahoti anyakönyvi kerületbe Kovács Béla körjegyzőt, az orosztonybaksháziba Vegelő József körjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszter Czunya Sándor sümegi állami reáliskolai rendes tanárt jelenlegi minőségében, saját kérelmére az egri állami főreáliskolához helyezte át.

— **Képviselőtestületi gyűlés.** — Zalaegerszeg város képviselőtestülete Várhidy Lajos polgármester elnökletével e héten közgyűlést tartott. A képviselőtestület az árvászeki és házi pénzeket három zalaegerszegi pénzintézetnél helyezi el. — A Józsefszobor-bizottság javaslatára a szobrot a kápolna mellől elhelyezik valószínűleg a főgymnasium elé. — A gazdasági-bizottság javaslatának alapján a város mindaddig, amíg meg nem változnak a viszonyok, mert jelenleg legelő-térsege nincs a szorodának. Ezenkívül több kisebb ügyre vonatkozó tanácsi jelentést fogadtak el.

— **Kereskedő Ifjak Önképző Egyesületének** választmánya legutóbb tartott ülésében, tekintettel arra, hogy az utóbbi időben mintegy 35 új tag lépett az egyesületbe és annak öröme, hogy a szaktanfolyam december hó 1-én kellő részvétel mellett megnyitható lesz, dec. hó 8-án szombaton este saját helyiségében társasvacsorát rendez, mely egyuttal a tagok részére ismerkedő-estély lesz.

— **A zsur.** Künn az utcákon már hideg metsző szél süvít. A hőmérő a 0 fokra süllyed, az emberek téli gunyát öltöttek. — Mindezt pedig azért mondjuk el, hogy igazoljuk a nagykanizsai *Izr. Jótékony Nőgyűlés* a ma, vasárnap délután, rendezendő első Zsurjának időszerűségét. A társas-élet az utcákon, vagy jobban mondva a korzón már nem az igazi,

Műtrágya beszerzés.

Van szerencsém a t. gazdaközönség tudomására hozni, hogy a „HUNGÁRIA” műtrágya, kénsav és vegyiipar

részvénytársaság képviselőtől egész Zalamegyére kiterjedőleg átvettém és kérem, hogy a műtrágya szükséglet fedezése ügyében bizalommal hozzám fordulni szíveskedjenek. — Legelőcsőbb árszámlátáról és figyelmes kiszolgálásról biztosítva a t. gazdaközönséget, maradok kiváló tisztelettel Reichenfeld Gyula, Nagykanizsa.

ez már csak a zsurokon található télen. — A Casino diszterme tehát bizonyára nagy élénkséggel örvend ma délután, ahol az idén télen oly sok zsúr foly le, — a siker jegyében.

— **Esküdtaséki tárgyalás.** Vörös Dániel Babos Károlynak a cseledeje volt Szentgyörgyvölgyben; dologtalan volt, megszünt; elsőkölt; csundorokkal vitték vissza s ő erre felgyújtotta gazdája pajtáját jul. 28-án, amelyben aratók aludtak s bajjal menekülhettek. Mintegy 3500 kor. kárt csinált. Az ügy a zalaegerszegi törvényszéknél esküdtasék elé került. — Az esküdték határozata alapján a törvényszék Vörös Danit bűnösnek monta ki s hat évi fegyházra ítélte.

— **A nőegylet hangversenye.** A nagykanizsai Izt. Jótékony Nőegylet november 22-én tartott hangversenye 300 kor 02 fillért jövedelmezett a nőegylet emberbaráti céljaira. — Ezen jövedelemhez a következő felülfizetések járultak: N. N. 100 kor., ilencfalvi Linzer Béla, Blas Lajos, Zeikowitz Lajos, Schwarz Lajos (Fiume) 10—10 korona, Rosenfeld Adolf, özv. Tauber Alajosné 5—5 kor., Ivancsics Józsefné (Balaton-Sat.-György), Mayersberg Frida 2—2 kor., Pető Vilmos (Keszthely) 1 kor., N. N., N. N., Ledósky Ernő, N. N., R. J. 80—80 fillér. — A szíves felülfizetőknek hálás köszönetét nyilváníti: Az Izt. Jótékony Nőegylet választmánya.

— **Országos vásár Nagykanizsán.** — Igen sokan azt hiszik, hogy a legközelebbi országos vásár most hétfőn (nov. 30.) lesz. Mihez tartás végett kijelentjük, hogy a legközelebbi, ugynevezett Miklós-napi vásár december 7-én lesz.

— **Választás.** A zalaegerszegi városi képviselőtestület rendőrbiztosnak megválasztotta Pál Pál eddigi irnokot, szállásmesternek, Simonffy Lajost, végrehajtónak Jambor Henriket.

— **Dalkör alakulás.** A tapolcai iparos ifjak önképző körében, mint nekünk jelentik, dalkör alakult. A szervezkedés folyik.

— **As Irod és Műv. Kör felolvasása.** A nagykanizsai Irod. és Műv. Kör ma délutáni második felolvasása Rákóczi dicső emlékének lesz szentelve. A műsor, — melyet mult számunkban már közöltünk, — ügyesen lett összeállítva aktualis számokból. A felolvasó Murányi János, aki a közelmúltban helyezte Nagykanizsa város közönségének koszoruját Rákóczi mezején keleten levő hamvaira, s amely utról most e címmel olvas fel Murányi János: „Rákóczi sirjánál.” — A felolvasás iránt nagy az érdeklődés.

— **Táncokola.** Nem sokára vége lesz ama nagy ünnepségnek, mely hetek óta Mayersberg Frida k. a városunkban általánosan ismert táncitanító szakavatott vezetősége alatt hódol a tánc művészetének. De a legnagyobb örömmel még hátra van. A záróvizsga koszorúakával kapcsolatban, december 6-án lesz a Casino disztermében. — A koszorúskára nem csak azok készülnek, a kik Mayersberg Frida k. a tánciskoláján látogatják, hanem azok is, kik már az élet iskoláját járják, mert a tánc kedvelő ifjuság így kívánja jutalmazni Mayersberg Frida táncitanító lelkismeretes egy buzgóságát és fáradságának eredményét.

— **Hogyi választmány ülése.** Zalavármegye választmánya december hó 5-én délelőtt ülést és fél órakor a megyéhez gyűléstermében ülést tart. Tárgy: A folyó évi december üzenetgyűlés tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgysorozatának megállapítása.

— **A nagykanizsai Tornaegyesület dec. 6. másodikán délután hat órakor tartja évi üdend közgyűlést az egyet helyiségében.**

— **A konkurrensok.** A nagykanizsai kir. törvényszék vádtanácsa f. hó 27-én Schulhof Adolf és Weismayer Lipót bornagykereskedők, magánvándlók részéről, több alkalmazott és Zerkowicz Lajos bornagykereskedő ellen folyamatba tett ügyet zárt ülésben tárgyalta. — Tekintettel az ülés zárt voltára, addig míg a vádhatározat a feleltek kezébe nem nincs, az ügyre vonatkozólag, magán uton csak arról értesültünk hogy a kir. törv. vádtanácsa a

szóban forgó alkalmazottakat, valamint Zerkowicz Lajost vád alá helyezte és így az ügy legközelebb fő tárgyalásra kerül.

— **Közművelődés a Dunántul.** Ma vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg XII-ik évi közgyűlést az ország harmadik legnagyobb kultur-egyesülete, a Dunántuli Közművelődési Egyesület Budapesten az új-városháza közgyűlési termében, Pallavicini Ede ögróf, titkos tanácsos, elnöke alatt. — A közgyűlésnek szokatlan érdeklődést kölcsönöz Rákosi Jenő másodelnöknek előadása, a melyet a ma leginkább aktuális témáról, a magyar nyelvről fog tartani. — Most jelent meg a „D. K. E.” évkönyve az 1902. évről s bevezetőjében a jelentős panaszszal fordul a társadalom ellen, mert a társadalom érdeklődésének a hiánya oka annak, hogy a „D. K. E. abban a békés harcban, melyet a magyar faj megtartása érdekében annyi lelkesedéssel kifejt, a lefolyt évben jelentékenyebb eredményeket nem volt képes elérni. — Sőt az állam támogató keze nélkül képtelen lett volna gyakorolni kulturális tevékenységét a Dunántul 11 vármegyéjének területén és már ebben az esztendőben az egyesület szorult anyagi viszonyai miatt a legrégibb egyesületi óvodát, a perlaki kisdudóvát az államnak kellett gondozásába venni és hazánkban éppen a D. K. E. részéről meg-honosított vándorkönyvtári intézmény fentartása is csak úgy vált lehetségessé, hogy Berzeviczy Albert, még miut a Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának elnöke, az egyesületi nép-és vándorkönyvtárak támogatására a közoktatásügyi kormány segítségét biztosította. A „D. K. E.” elnöksége az egyesület felvirágoztatása érdekében most szélesebb taggyűjtési akciózt kezdeményez s a társadalom hazafias köreit ez uton felhívja az egyesület nemes céljainak támogatására. A „D. K. E.”-ben a tagok kötelezettségei a következők: a) az örökös tag legalább kétszáz koronát tesz s legfeljebb öt év alatt befizeti; b) az alapító tag legalább kétezer korona alapítványt tesz; c) pártoló tag legalább öt egymásután következő évre évenként 20—20 korona fizetésére kötelezi magát; d) a rendes tag legalább 10 egymásután következő évre 4 korona évi tagdíj fizetésére kötelezi magát; e) gyámalító tag az ki a legutóbb (d) pont alatt említett tagsági díjnal kisebb összeggel vagy egyéb adománnyal járul az egyet céljaihoz. A tagsági díjak és adományok a Magyar Leszámitoló-és Pénzváltóbank-hoz (Budapest, Doroty-utca 8) küldendők a „D. K. E.” folyószámlájára vagy lapunk szerkesztőségéhez is küldhetők. A tagsági bejelentések pedig az egyesület titkári irodájához, (Röck Szilárd-utca 2. sz.) intézendők. Az egyesületi évi jelentés a bevezető részben egész terjedelmében közli Rákosi Jenő másodelnök hatalmas előadását, a melyet a „Dunántul” egy égető társadalmi kérdéséről az „Egy gyermekrendszer a Dunántul” tárgyában tartott a legutóbbi közgyűlésen. Második fejezetében az egyesület által létesített és fentartott kisdudóvóv intézetekről számol be a jelentés. A perlaki (Zala megye) óvodát az állam saját kezelésébe vette át s így öt kisdudóvóv s egy nyári menházat tartott fenn az egyesület ez évben. Kiadta ez évben VII-ik évfolyamában dr. Fodor Oszkár szerkesztésében a magyar, de főként a dunántuli fürdők és nyaralóhelyek felvirágoztatása érdekében a „Fürdők és Nyaralóhelyek” füzetet s azt a kereskedelemügyi miniszter ut engedélye folytán az államvasuti személyszállító kocsi-ban is elhelyezte a fürdőszezon tartama alatt, hogy ezzel az utazó közönség is tájékozást nyerjen a magyar fürdőről. Az egyesület fiókjai közül nagyobb erőre csupán a „Somogy megyei Közművelődési Egyesület” tudott emelkedni elnökének, Tallán Gyula főispánnak és titkárának dr. Andorka Eleknek hazafias buzgalma folytán. De élénk működést fejtett ki a lefolyt esztendőben a Komárom vármegyei Közművelődési Egyesület és a Vas vármegyei Kultur-Egyesület is. — A magyarországi kulturális egyesületek sorában a Dunántuli Közművelődési Egyesület tüzte ki legrégiben feladatai sorába a jó magyar könyvek terjesztését, s ily módon a nemzeti irodalom fejlesztését, e czélból honosította meg a vándorkönyvtárak intézményét. Az egyesületi óvodák fentartására 4675 korona 40 fillért költött az egyesület, továbbá vándorkönyvtárak kiegészítésére 1613 koronát, a magyar nyelv tanításában kitűnt tanítók és papok segélyezésére 2150 koronát, a rendes egyesületi kiadásokra pedig 3794 korona 99 fillért fordított. — A hazai ipar fellendítése érdekében pedig „D. M. K. E.” jelzésű magyar gyártmányu gyűjtőkat készítettet Reissner Emánuel békés-gyulai gyufagyárosnál.

— **Együtt a halálba.** A szerelem erős bilincse okozta két fiatal szerelmes halálát. — Mikó Horváth József, 27 éves közművelődési már rég óta szerette Kiss Teréz 18 éves cseléd-leányt. Sokat kellett nélkülöznie, mert a legény utóbbi időben nyomorékká lett és nem tudta kenyerét keresni. A minap elhatározták, hogy véget vetnek szenvedésüknek. Pénteken este a megbeszélrt terv szerint, eljött a leány a legény Árpád-utcai lakásába, ahol Mikó elővéve a revolvert, előbb a leányt s azután önmagát lötte fűbe. A legény rögtön meghalt; a leányt a mentőkocsin szállították a városi kórházba, a hol rövid idő múlva ő is ki-szenvedett.

— **Hírlapforgalom a postán.** A m. kir. posta-és távírda vezérigazgatósága két vaskos kötetben tette közzé a posta-távirda-és telefon statisztikáját az 1902. évről. A részletes jelentésben sok érdekes adatot találunk a posta-távirda-és telefon szervezetéről, forgalmáról és fejlődéséről az elmúlt esztendőben. A hírlapforgalomról a következő érdekes adatokat találjuk: A postán szállított összes hírlapok példányszáma volt 122,694,934 1901-ben 121,610,403. Ebből külföldre ment 4,571,730 (1901-ben 4,074,823); külföldről érkezett 11,102,793 (1901-ben 16,281,659). Ezen a téren tehát örvendtes változás tapasztalható. A postán szállított hírlapoknak még 1901-ben 133 százaléka érkezett a külföldről, 1902-ben már csak 9.1 százaléka. A belsőföldön megjelent 1361 hírlap és folyóirat 111,592,141 példányban. Ausztriából érkezett 1664 lap 10,194,933 példányban, a külföldről 1036 lap 5959 példányban. Az Ausztriából érkezett lapoknál az apadás 33.7 százalék, a külföldről érkezett lapoknál 0.6 százalék.

— **A molnárok munkaszünet.** A vidéki malomtulajdonosokat és a munkásokat egyaránt kellemetlenül érintette a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénynek rendelkezése, amely a molnároknak nem adja meg a vasárnapi pihenőt. A kereskedelmi minisztériumban már foglalkoznak a tervvel, hogy az összes malomoknak megadásuk a vasárnapi munkaszünet. Ezzel elkerülhető volna, hogy a vándorlók éppen vasárnap végeznék a legtöbb munkát és megcsúszna a kereskedelmi malomok tulprodukciója, mert az egy-napos szünetelés körülbelül 15 százalékos füzemkorlátozást jelentene.

— **Partvédelem.** — Parlakon nemrégiben kérényt adtak be a földművelésügyi miniszterhez a Dráva elleni védekezés foganatosítására. A kérévny kapcsán a miniszter el is rendelte a partvédelmi munkákat, amelyet az észéki folyamérnökség által készített terv alapján e héten már megkezdtek. A védekezés az állam költségén történik, de hozzájárult ehhez önkéntes adakozásával Perlak község is. A munkákat Maulbeck Hinkó észéki főmérnök vezeti.

— **A reklám fontossága.** A „Honi ipar” legutóbbi számában írja: Ép oly régi, mint sajnos tapasztalat, hogy a magyar üzletvilág nem méltatja kellően ama fontosságot, mely-lyel a reklám általában, de különösen a használati és szükségleti árucikké ismertetése terén bír. Pedig az egész világra kiterjedő óriási forgalom mellett naponta látjuk, hogy a minőségileg kitűnő termékek felől is a fogyasztók százezrei csak újság, árjegyzék és hirdetmény utján nyernek kellő tudtmást. — Nálunk még mindig az a tévhit uralkodik, hogy az újsághirdetés és reklám csak vásári portékához és insolid cégekhez illő. Bár a jobb felfogás lassankint utat tör magának, azért a fővárosi és kivált a vidéki sajtó hasábjain nevezetesebb elismert rangú kereskedő és iparos cég hirdetéssel mégis ritkán talál-

konzunk. Partie és bazárunk, csodadoktorok ifjító balzsamjai és ezekhez hasonló hirdetések éktelenítik el hírlapjaink azon hasábjait, melyek pedig a közforgalom fejlesztésének, az ipar és kereskedelem, de nemkülönben a fogyasztó közönségnek pontos érdekszolgálatára volnának hivatva. A sajtó hatalmas terhodításának korszakában, a hírlapok propagáló ereje a kereskedelem leghatékonyabb eszközéül kínálkozik. A reklám és hirdetések céltudatos használata az egyes előállítási ágakat, a tömeges termelés megbecsülhetetlen előnyeihez juttatja. A magyar üzletvilágnak lehetetlen meg nem szívelni ama tanítást, melyet részére a szomszédos Ausztria kereskedelme és ipara nyújt, midőn a legnagyobb áldozatoktól sem riad vissza, ha arról van szó, hogy a becses magyar fogyasztási piacokat magának a jövőre is megtarthassa. Mert hisz első sorban a kifejtett nagy mozgékony-ságának köszönheti, hogy még oly ágakban is, ahol a magyar ipar egyrangúsága kétségen felüli, csak nehezen bírnak a befészkelődött külvérsséggel szemben némi eredményeket felmutatni. Ezek alapján a temesvári kereskedelmi és iparkamara csupán természetes feladatkörében jár el, midőn az üzleti propaganda kipróbált eszközeinek és ezek közt főleg az újsághirdetések mentül nagyobb igénybevételét legmelegebben ajánlja a kerületbeli iparos és kereskedő osztály figyelmébe. Így kezdünk javunkra fordítani az előrehaladottabb külföldi üzletvilágának tevékenységében megértelt tapasztalatokat és ne sajnáljuk az üzemköltségek azon tételére fordított kiadást, mely mindenek felett biztosítja az üzleti forgalom egészséges gyarapodását, ennek révén pedig a kereskedő és iparos feltételeit függetleníti egy kisebb, avagy a helyi vevőkör hullámzásának esélyeitől.

— **RENDŐRI HIREK.** Sebes hajtás. A sebes hajtásnak majdnem újból lett áldozata. Pénteken este fél hat óra felé a Kazinczy és Pó-nt sarkán sebesen vágató 34-es bérkocsis már-már lovaival elgázolt egy arra menő inas fiút és csak a lovak gyors visszatartásának

köszönhető, hogy nem történt szerencsétlenség. A rendőrszem a vágató kocsist feljelen-tette. — **Lopások.** Kovács Lajos Vokun Antal helybeli hentes tanoncának zárt ládájából 12 korona értékű ezüstórát ellopott. A tolvaj, mint a nyomozás kiderítette, társa a károsultnak. — **Pribeek** Anna a pénteki hetivásárra ludat hozott be egy kocsiban. A sok vevő között *Savanyu* Juli kiskanizsai asszony is ott volt, ahol mint a rendőri sajtóiroda jelenti, hogy két ludat ellopott.

Szerkesztői üzenetek.

— „*Amazon olvasó*”, *Keszthely*. A „Keszthelyi Krónika” az ismeretlenség homályában akar maradni, s így nevét nem üzenhetjük meg. Különben ha — mint írja — ön érdeklődik a leveleket, úgy ez már teljesen elég a „Keszthelyi Krónika”-nak,

— *Joghallgató Budapest*. Hogyne, szívesen közöljük tudósításait. A *Zala* olvasóit bizonyára érdekli a nagykanizsai jogászok budapesti társasálete.

Nyílttér.

MERCUR váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. sz.

vevő és eladó

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papírokat és azokra, valamint minden egyéb értékpapírt és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdégyekben szakértő felvilágosítással ingyen szolgál.
BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET
A m. kir. szab. osztályosor játék főelárusítóhelye.

Sorsjegyek csak helyi részletfizetésre, előnyös sorsjegytárolást nyújt.
Sorsjegybiztosítás: legelőnyösebb díjazással kívánatra bérmentve
Rövid levelezim: **MERCUR, Budapest, FÜRDŐ-UTCA**
Részvénytőke korona 1,000,000.

3722. sz. tk. 1903.

315—1.

Árverési hirdetmény

A letenyei királyi járásbírósa, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 255/1903. sz. jogérvényes ítélete alapján a nagykanizsai kir. törvényszék (A letenyei kir. járásbírósa) területén fekvő Letenye községi 590 sz. tjkben A + 530/a hrsz. alatti ingatlan és a rajta épült 196. népsorsszám alatti Müller Antal és neje Prager Ágnes letenyei lakosok tulajdonánál bejegyzett házközösség megszüntetése céljából 1092 korona kiküldési árban a letenyei kir. járásbírósa telekkönyvtárában

1903. évi dec. hó 18. napján d. o. 10 órakor

dr. Bród Tivadar nagykanizsai felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével nyilvános árverésen eladatulni fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becslár.

A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.

Letenye 1903. szeptember hó 29. napján.

NUNKOVITS

kir. jbiró.

Intelligens,

— középiskolát végzett —

uri-leány, ki a magyar, német és horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen érti, megföld

irodai állást

keres. — Szíves megkereséseket e lap kiadóhivatala továbbít.

310—2

Képraktár

Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok, aquarellek, aczél- és rézmetszetek, színnyomatok képek keretekben részletfizetésre is ártelepítés nélkül a rendes bolti áron.

Bárhon megjelenti művészi képreprodukciókat is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy külföldi cégeknek beszerezni a képeket, mert ugyanoly áron és feltételek mellett szállítom és sem ládat, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernebb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós kereteket és a műszeres közönség a legkezebb és legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámázthatja általam.

műkereskedése Nagykanizsán.

Jó reggelt!!

ezzel kapcsolatban van a jó REGGELI is s ha ez utóbbi tényleg a kívánságnak megfelel, úgy az egész napunk jól kezdődik. Ellenkezőleg lehet, ha nem

Mezey Pál

fűszer, csemege, kávé, tea és rum-kereskedésében Nagykanizsán szerezzük be a hozzávaló szükségét.

Evégből indítva érzem magam a mélyen tisztelt fűszer- és csemege-üzletre, hol naponló friss pörkölt kávé a legnemesebb fajokkal vegyítve, továbbá valódi hínai teák közvetlen Kinából szállítva zárt csomagokban, valamint nyitott állapotban rumok, likőrök, sajtok, különféle halak és halneműket mindig friss minőségben bocsátom a m. t. vevő közönség részére igen mérsékelt árakon.

Szükségesnek tartom megjegyezni, miszerint különös figyelmet fordítok a lelkiismeretes kiszolgálásra, valamint az áruk tisztaságára, ezért is a nem élelmi cikkek üzletem különálló helyiségében kezeltetnek, s minden idegen árutól mentesek. — Helybeli megrendelések házhoz szállítanak, vidéki rendelésnél csomagolást nem számítok. — Helybeli elsőrangú czegeknel szerzett tapasztalataim folytán az ismert vevő-közönség legmagasabb igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, hazafias üdvözléssel

MEZEY PÁL

fűszer- és csemege-kereskedő Erzsébet királyné-tér 1. sz. Nagykanizsán.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alul nevezett intézetben díjmentesen felülvizgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első triezsti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

Hirdetmény.

A Tót-Szerdahelyi gazdaságban eladandó:

1 drb. egész jó karban levő egy járgányu daráló, szijakkal együtt, 1 francia kövel (Schutt. leworth-féle); 1 drb. **szeekavágó**, járgánnyal és szijakkal és 1 drb. **hidmérleg**.

Megtekinthető a helyszínén bármikor.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KASZTL TESTVÉREK =

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 1.

Ajánljuk a téli idényre dúsán felszerelt raktárunkat

férfi-, női alsó ingek, kötött és bőr bélelt késztyűk, női sálók (gyapot és zsanília).

Továbbá

férfi és női cipő raktár 5 kor. egész 12 kor.-ig nagy választékban.

Razonkijű férfi ingek, gallérok, kézeldők, nyakkendők, esőernyők nagy választékban.

Szolid árak, pontos és figyelmes kiszolgálás.

Nagy választék mindennemű kézimunkában.

Modern
BUTOR.
Örülést váltották
hátó, ebédő, szalon- és
uri-szoba-butorokban.
Glamébb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparoseknál
BUDAPEST.
IV., Kecskeméti-utczán 6. sz. I.

INTERNACIONAL
SZŐRVESZTŐ
nehézségi sorozatunk után az arcokról és
szőréről a szőrt elavultítja. Egy lapos 8 K.
Főiskolák: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Főjelent: „Toilette-litok” ingyen
Mi helyböllel BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHAZBAN
Erzsébet-körút 9-11. szám
találkozunk.

LE DÉLICE

LE DÉLICE

Vergé CIGARETTAPAPIR

Vergé SZIVARKAHÜVELY

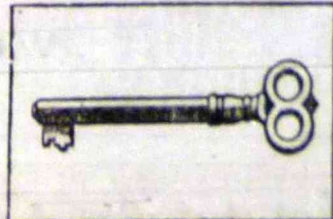
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Schicht-szappan

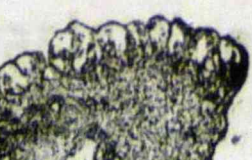
„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

KLYTHIA a bőr ápolására

PUDER

az arczbőr szépítésére
és finomítására

Legelegánsabb, toilette' bálí és salon puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohls. kir. tanár által Bécsben
Ellásmérő levelek a legjobb körükből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette'-szappan és illatszergyára
Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2.

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legűbb illatszert-, drogm-kereskedésben és
gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner
Gyula cégekél.

1 doboz ára 2 kor. 40 fill

PURGO

A leggyengébb kitűnő izü
még csecsemőknek is adható
25 orokorika ára 1 korona.

PURGO

A leggyengébb és védegyeszt

**Órák,
ékszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE**

SERÉNYI

is, ólósó szabott áron
órák és ékszerek
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főtelek: A. F. és a. sz.
Közp. árjegyzék
tárgy.

Készvény és csúsz ellen legsikeresebb

REPÁRATOR

1 áru 2 korona.

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Nyeremények összege 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA

a magy. kir. szab. osztályozásának főiskolái helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.

Elismert megbízhatóság! Előkezeseg! Kiváló szerezése!

**Ha őszül a haja,
használd a**

„Stella“.

vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.

Övege 2 korona.

ZOLTÁN BÉLA

gyógyszerárúháza, 8 sz. és kir.
fennsége Jászai fák. adári szállítja
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.

A vérpótlás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbal, szájhűdés, elmezsavar ellen.

E gyógymód megálatapítja:

Dr. KOVÁCS J. Fővárosi orvos

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 18. I. EN.

Megjelent az új X-es számú

YOST MODELLE

ESZIMÉNYI TÖKÉLETESSEGEN

KÉRJEN PROSPEKTUM A

YOST IRÓGÉP részvény társaság

Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készülnek

RIVOLI

fényképezési és festékeszt műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERESZT-UT 30. SZÁM.

!!! Régi kis képek után is sikerült egytől!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakasz-
rúten, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naplókban az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

Tulajdonos: **Leopold Gyula** SZERKESZTŐ

Hôtel **PÁRIS** szálloda

Szállodás: **SIMON PÁL**

BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. szám.

100 szoba 1 főtől felfelebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és söröző-
k a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKE VILMOS

elismert legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház.

Bizonytalanság, hányinger, fejfá-
dás, gyomorbajok ellen csodálatosan a

**RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.**

Ár 1 korona. Pénz és ívög bérmentve.

RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony

ÉS SZANATORIUMA. (Hagyók.)

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségeket hygienikusan a legteljesítősebben vannak bemo-
dozva. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosításra szolgál.

a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

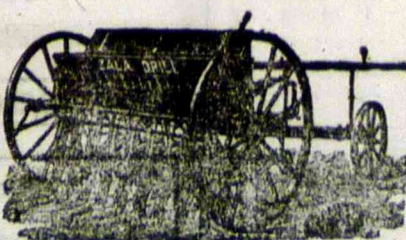
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekéit** aczélgerendélyvel,
első minőségű tömör aczel-kormányokkal. **Kétvasu
aczélekéit.** Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapható kapá-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarukkal** ellátva

„**Perfecta**” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„**Planet**” rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„**Hollingsworth**” lógerebléjét. — Kukorica morz-olót,
szecska- és répvágót, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékvassal
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormányon, a nádor
kívül még aczélalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvassal 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzelt
legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuak, miért is már nagy
kedveltiségnek örvendenek.

UJI * UJI

Mabille rendszerű

gyümölcs- és szőlőszájtokfolytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomó szabályozással.**Szőlőzuzók**kavaróval, 375 mm. széles royátkás vashen-
gerekkel, súlykerékkel vagy anélkül.

Egy csésze jó tea kedvelője, mindenütt a világ-
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és
ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csoma-
gokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Egy igen jó forgalmu

mészárszék

a legújabb törvények előírása szerint
teljesen új berendezéssel és jég-
veremmel együtt 1904. évi február
hó 1-ére kiadó. Bővebbet Rosen-
berg Bernát, Nagykanizsán. —
Eötvös-tér 29. szám alatt. 304-2

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadította a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pak-
ráczon megszabadított a betegségtől kitűnően ható szerrel által.

A Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK oly csodaszere hátsam, melynek egy
bágyban sem volna szabad hiányozni, mert a Jurisics-féle PAKRACZI CSEP-
PEK oly előnnyel bírnak, hogy MINDEN BAJ ELLEN használhatók és mindig csoda-
szerű hatással van. A Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK legelőször
gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörcsöt, rendetlen székürítést, étvágytalansá-
got, arany-eres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűffüggést, sáp-
kört, székülést és mindenfajta gyomorkatarust, de a legfőbb sikerrel alkalmaztatik kül-
sőleg is nevezetesen dagadtak, égési sebek, szaggyatás és kőszékes bántalmaknál, mert a
hol semmiféle szer nem használ, ott a Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK
már rövid használat után nemesek enyhítést, de gyógyulást hozott.

Ezt számtalan bálványlatkozott minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakráczai cseppek megrendelhetők
közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől Pakráczon 422. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5.— 24 üveg kor. 8.60 36 üveg kor. 12.40 48 üveg kor. 16.—
Minden 12 üveg után egy üveg Pakráczai cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldal-
nyílalás, influenza és hurut ellen felülmulhatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg k. r. 5.80, 6 üveg kor. 8.20.

Hideglelés és láz ellen kitűnő szer a „Febril Fugo“,
mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg
kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—.

Szavonai növénynedvből és „Febril Fugo“-ból két üvegnél kevesebbet
nem lehet rendelni. Ezek rendelkezésénél is egy üveg Pakráczai cseppek ingyen kapunk.

Jelszavam: Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Főraktár Budapesten:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Király-utca 12.

Vidmar és Péter magyarázza a
Pakráczai cseppek csodaszertűhatását

Fernolendi

cipőfénymáz a legjobb máz a világon; — e fénycrem világos cipőket
tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt,
foltos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből Lyosin tükörfénymáz által
általt egészen újjá lesz. Mindenütt Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 12.
kapható. — Alapított 1830-ban.

22237/1903.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa közhirre teszi, hogy a v. tulajdonát
képező erdő és fáslege ő területeken a szálfá eladások a következő
napokon tartatnak meg, és pedig:

Nov. 24-én:	az Alsó erdőn 1—20 f. sz. alatt	25 db. szárazfa	200 K.	— f. becsért
	és ugyanott 1—10 „ „ „	48 „ nyárfa	122 „	— „ „
Nov. 26-án:	a Felső erdőn 1—39 „ „ „	64 „ szárazfa	336 „	40 „ „
Nov. 28-án:	a Felső nyiresen 1—25 „ „ „	44 „ „	92 „	— „ „
	a szepetneki út mellett 1—17 „ „ „	30 „ nyír'a	82 „	— „ „
Decz. 3-án:	Alsó nyiresen 1—48 „ „ „	178 „ szárazfa	255 „	40 „ „
Decz. 5-én:	Alsó nyiresen 1—52 „ „ „	210 „ „	228 „	40 „ „
Decz. 10-én:	Felső erdő fásl. 1—167 „ „ „	324 „ szálfá	1914 „	40 „ „
Decz. 12-én:	Alsó erdőn 1—98 „ „ „	174 „ „	1760 „	— „ „
Decz. 15-én:	Alsó erdőn Budin 1—28 „ „ „	89 „ „	432 „	— „ „
Decz. 17-én:	Felső nyires fásl. 1—110 „ „ „	248 „ „	540 „	— „ „
Decz. 19-én:	Alsó nyires fásl. 1—61 „ „ „	388 „ „	447 „	20 „ „
Decz. 22-én:	Alsó nyires erdőt 1—384 „ „ „	3390 „ „	3893 „	60 „ „

Az eladások mindenkor a helyszínen d. e. 9 órakor kezdődnek,
az eladás árverés útján azonnal készpénzfizetés mellett történik s a
megvett fákat a vevők legkésőbb 1904. márc 1-ig elhordatni kötelesek.

Nagykanizsán, 1903. november 17-én.

A városi tanács.

Palais hajfijító

használat a megőszült
haj eredeti színet nyeri
vissza. A fejbőrt nem festi,
a ruhaneműt foltot nem
hagy, többi előnye, hogy
a hajszálakat erősíti és
hogy teljesen ártalmatlan.
Egy üveg ára 2 korona.
Főraktár Budapest:

Petri Ottó

Gyógyszertárban l. m.,
Attila-körút 51.

80%-os Eczel-szesz

étel- és befőlt-eczel készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24,
vagy 14 liter kutyizba öntünk 1 liter
80 százalékos eczetszeszt.

A befőlt-ecet előállításához előző-
leg leforrázt és azután lehűtött kutyiz
ajánlatos. Az eczetszesz és az ágból
készített eczet nem romlik. Ezzel az
eczettel készített befőlt nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan elké-
szítettek különösen.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona

Postal számlák
1 literérti kezdve.

Tanulás nélkül azonnal 800 zenedarab fújható!

„Säkingeni trombitás“

Honfidal, Hymnusz, Ilka, Krampusz-esárdás, Radecsky
induló, Ich weiss ein Herz, Das ist das süsse Mädel,
Hunyady László, Légy dicsőítve te esendes éj és még
körülbelül 800 más különféle válogatott zenedarabot
fújha azonnal mindenki minden előtanulmány- és
hangjegysimeret nélkül, ami új találmányu, 18 hangu
elegans kivitelű

TROMBINO

trombitámkon, az illető hangjegy-szállag egyszerű be-
illesztésével. — A mindenütt szennyezést keltő „Trom-
bino“ ára, a hozzávaló utasítással és daljegyzékkel

I. minőség finoman nikelizve 9 hanggal frt 3 50

II. Hangjegyszállag az I-höz 20 krajczár. 8 50

II-hoz 40

Egyedül szétküldés utánvétellel

Kertész Heinrich, Bécs

I. Fleischmarkt 18-939.

EMIL BANGERT

EGER, (No. 33.) CSEHORSZAG.

A Solingeni aczélárak gyári raktára és
szétküldési helye.

Próbaképpen ajánlok:

Enüsteszé-beretva, elismert legjobb
minőség, dobozban — — — — K. 2 80

Zsebkés, 2 alsórendű pengével és valódi
szarvaszaryból — — — — K. 2 20

Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes beka-
dése mellett. — Árjegyzék (új kiadás) circa 1500
különböző drucskékről, mindenkinek ingyen és bér-
mentve küldeték.